

ULLENSAKER
KOMMUNE

ÅRSBUDSJETT 2024

ØKONOMIPLAN 2024 – 2027

KOMMUNEPLANENS HANDLINGSDEL

Ullensaker rådhus

**KOMMUNEDIREKTØRENS BUDSJETTGRUNNLAG
MED KOMMUNESTYRETS VEDTAK (PS 148/23)**

KOMMUNEDIREKTØRENS FORORD

Sikt fremover

Ullensaker kommune er og blir mulighetslandet. Visjonen er virkelighet. Den store motoren i regionen er Oslo hovedflyplass Gardermoen – en virksomhet som gir ringer i vannet langt utover vår kommunegrense. Mulighetene er uoverskuelige og strekker seg langt inn i fremtiden.

I 2024 finner vi rom for å styrke innsatsen på disse områder:

Helse og sosialomsorg:

- Sikre tilgang på plasser i egen regi
- Ambulante tjenester
- Trygghet- og mestringsteknologi
- Regional samhandling – Helsefelleskapet Ahus og kommunene
- Nye bygg og fremtidens helsetjenester
- Akuttmedisinske tjenester
- Helseberedskap

Oppvekst:

- Jobbe videre med implementering av «Oppvekststrategien» og «Strategiplan for helhetlig læringsløp» med spesielt fokus på foreldresamarbeid
- Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis
- Utarbeide plan for «Kommunens arbeid for å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer.»
- Implementering av Class (kvalitetsverktøy i barnehagene) og styrking av det minoritetsspråklig arbeidet i barnehagene
- Ny Oppvekstsektor – skape sammenhengende tjenester med utgangspunkt i innbyggernes behov
- Nærmiljøsatsningen
- Bygging av skoler og barnehager

Plan, kultur og teknisk:

- Ferdigstille de store strategiske planene i sentrum:
  - Byplan 2050
  - Områdeplan stasjonsområdet - rådhusplassen
- Sikre utbygging av infrastruktur
- Avklare ambisjon for kommunens kultursatsning
- Ta grep om kommunens klimasatsning fremover og oppfølging av kommunes klimastrategi
- Det tekniske området skal ta en proaktiv ledelse av kommunens investeringsprosjekter for å sikre gode formålsbygg i tråd med behovsplaner som er utarbeidet
- Utarbeide oppdaterte vedlikeholdsstrategier for kommunes bygg- og anlegg
- Være forutsigbare og tydelige i dialog med næringsliv og øvrige samarbeidsaktører – herunder særlig fokus på å effektivisere kommunens koordinering av byggesaks-prosesser

Mye av aktiviteten og veksten i Ullensaker har **direkte eller indirekte sammenheng med OSL**. Flyplassen har et trekk ved seg, den tiltrekker seg virksomhet som er sårbar i forhold til nasjonale og internasjonale konjunkturer. Med andre ord, er forretningsaktiviteten på høygir når husholdningsinntektene er gode, og på lavgir når vi rammes av høye renter og internasjonale konflikter eller andre globale kriser.

Ut av demografien i Ullensaker kan vi tydelig lese utfordringsbildet: Lave personskatteinntekter, ensartet utdanning, høy lånegjeld som gir høye finansutgifter. Dette «tvinger» kommunen til å drive effektivt.

Det har vært **en utfordring** å komme frem til rammer som ledergruppen på tvers av sektorene har kunnet stille seg bak. Grunnfinansieringen i budsjettet er Statens rammetilskudd til kommunen, inntekts- og formueskatt, eiendomsskatt på næring. Rammene fra Staten justeres årlig i forhold til anslåtte merutgifter som følge av befolkningsutviklingen. For 2024 utgjør dette anslaget 73,9 millioner kroner. Dette er betydelig lavere enn det sektorene samlet sett mener er nødvendig for å levere forsvarlige tjenester.

Det er derfor gjort en vurdering og tatt et grep i budsjettet som utvider rammene til et nivå hvor alle sektorene kan stille seg bak budsjettforslaget. For at risikoen i budsjettet og den samlede kommunale økonomien skal være akseptabel, er handlingsregelen om at disposisjonsfondet skal utgjøre 10 % av brutto driftsinntekter satt som premiss for budsjettforslaget 2024 og påfølgende år. Med andre ord, skal utgående saldo 31. desember 2024 på disposisjonsfondet være 10 % av brutto driftsinntekter.

Siden **disposisjonsfondet** gjennom 2022 og 2023 har vokst seg høyere enn 10 %, vil dette innebære at budsjetttrammene til sektorene kan utvides – for å håndtere kostnadsøkningen og satsningen i budsjettet. Dette kommer særlig Helse og sosialomsorg til gode.

Den tverrfaglige vurderingen som er gjort i administrasjonen er også hensiktsmessig å videreføre mellom de politiske utvalg, siden økonomien vil kreve tydelige prioriteringer fremover. Da er det viktig at disponeringen av økonomien ikke utelukkende skjer innenfor utvalgenes økonomiske rammer, men vurderes helhetlig på tvers av områdene i kommunen. Dette er en kritisk suksessfaktor for å lykkes i kommende år. Det vil være fordelaktig om vi utarbeider en modell for å vurdere økonomiske satsninger i ett eller flere utvalg i en samlet og overordnet budsjettvurdering for hele kommunens virksomhet.

Det er progresjon i målstyringen av kommunen. I 2023 var «periodemål 2023» utarbeidet i administrasjonen og fremlagt for politisk vurdering og beslutning. Årets handlingsplan bygger på samme lest, men begrepet «periodemål» er erstattet med «oppdrag» og «tiltak». «Oppdrag» er pålegg til administrasjonen, mens «tiltak» er initiativ som krever bevilgninger. I tillegg vil vi i arbeidet med virksomhetsplaner innarbeide «indikatorer», som konkrete mål som skal følge av oppdrag og tiltak. Dette bygger opp under strukturen i vårt overordnede styringssystem «Framsikt». Vi sikter fremover gjennom helhetlig styring i «Framsikt».

Godt målarbeid er avgjørende for god styring av kommunen. Handlingsplanen som fremmes for politisk behandling gir konkret og tydelig forventning til utarbeidelsen av virksomhetsplaner for de enkelte enheter i kommunen. Handlingsplanen er et oppdragsdokument som raskt kan brytes ned i virksomhetsplaner.

Arbeidet er kunnskapstyrt. I forarbeid har administrasjonen satt seg inn i status og utfordringer, basert på nasjonal og lokal kunnskap. Vi har lagt vekt på at hovedmål og delmål skal henge tydelig sammen, slik at vi i sum har en helhetlig tilnærming til utviklingen av kommunen.

Denne formen for målstyring og budsjettering er brukt som ramme og metode for utarbeidelse av Klimabudsjettet. I kapittel 10 presenteres årets klimabudsjett. Dette er betydelig videreutviklet fra 2023, og uttrykker forventninger på et detaljert og ambisiøst nivå.

I 2023 har vi ofte hørt begrepet «dyrtid». På samme måte som at «dyrtiden» treffer husholdningene, treffer den også kommunen. Budsjettet er preget av at kostnader for varer og tjenester øker. Kommunens budsjett er et driftsbudsjett, et investeringsbudsjett og har også selvkostområder. Når kommunens kostnader øker, så får det innvirkning på alle 3 områder.

Noe av dette «kompenseres» av Staten, men det blir dessverre ikke et 1-til-1 nivå på denne kompensasjonen. Sagt på en annen måte, så gir høyere kostnader for varer og tjenester for å kunne levere renovasjon, vann og avløp, i neste omgang høyere utgifter for innbyggerne. Dette er premisset bak «selvkostområdene».

Når det er sagt, vi har en ung befolkning, vi har en unik næringsvirksomhet og beliggenhet – dette gir oss store fortrinn. Mens mange kommuner sliter med befolkningsnedgang og store økninger av eldre som har behov for kommunale tjenester, er vi nærmest i motsatt ende av denne skalaen. Dette er og skal fortsatt være vårt fortrinn.

God lesning.

Med vennlig hilsen

Erling S. Kristiansen
Kommunedirektør

INNHold

1	BUDSJETTVEDTAK	7
1.1.	Driftsrammer	7
1.2.	Investeringsrammer	10
1.3.	Skatt.....	10
1.4.	Lån	11
1.5.	Avgifter, gebyrer og brukerbetalingar.....	11
1.6.	Organisasjon.....	11
2	PLAN OG STYRINGSSYSTEMET	32
2.1.	Kunnskapsgrunnlag	33
3	SATSINGSOMRÅDER	38
3.1.	Visjon	38
3.2.	Tjenesteinnovasjon	38
3.3.	By- og tettstedsutvikling.....	40
3.4.	Næringsutvikling.....	42
3.5.	Samfunnssikkerhet og beredskap	42
3.6.	Oppvekst.....	44
4	BEFOLKNINGSUTVIKLING	46
4.1.	Demografi.....	46
5	STATUS OG RAMMEBETINGELSER.....	48
5.1.	Kommunelovens økonomibestemmelser	48
5.2.	Budsjettforutsetninger	48
5.3.	Statlige rammebetingelser	48
5.4.	Utvikling i økonomiske nøkkeltall.....	51
6	ØKONOMISK UTVIKLING I PLANPERIODEN	54
6.1.	Økonomiske måltall.....	55
6.2.	Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter.....	55
6.3.	Korrigert netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	56
6.4.	Avsetning til disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	57
6.5.	Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter.....	58
6.6.	Egenkapitalfinansiering av kommunens investeringer uten selvkost skal være minst 40 %.....	59
6.7.	Lånegjeld på investeringer tilsvarende 150 % av brutto driftsinntekter	59
7	HOVEDTALLENE I BUDSJETTFORSLAGET	61
7.1.	Sentrale inntekter.....	61
7.2.	Driftsutgifter per tjenesteområde (1B)	65

7.3.	Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	65
7.4.	Budsjettpremisser	66
7.5.	Disponering av driftsrammen.....	66
8	FINANSFORVALTNING	69
8.1.	Finansinntekter og -utgifter	69
9	INVESTERINGER I ØKONOMIPLANEN	72
9.1.	Prioriterte investeringer i handlingsperioden	73
9.2.	Pågående investeringsprosjekter	74
9.3.	Oversikt Investering og finansiering	75
9.4.	Sammenlikne investeringsnivå mot økonomiplan i fjor	76
9.5.	Investeringstabell for kommunen samlet	76
10	KLIMABUDSJETT	82
10.1.	Innledning.....	83
10.2.	Om klimabudsjettet.....	83
10.3.	Klimastatistikk	84
10.4.	Klimatiltak med i økonomiplanen	86
10.5.	Ønskede tiltak.....	89
11	HOVEDUTVALG FOR HELSE OG SOSIAL OMSORG.....	99
11.1.	Beskrivelse av dagens virksomhet.....	99
11.2.	Måltabell.....	100
11.3.	Oppdrag.....	100
11.4.	Utfordringer og strategi	101
11.5.	Driftsbudsjett.....	105
11.6.	Rammeoversikt.....	105
11.7.	Sammendrag budsjett	106
12	HOVEDUTVALG FOR OPPVEKST	107
12.1.	Beskrivelse av dagens virksomhet.....	107
12.2.	Måltabell.....	108
12.3.	Oppdrag.....	108
12.4.	Utfordringer og strategi	109
12.5.	Driftsbudsjett.....	116
12.6.	Rammeoversikt.....	117
12.7.	Sammendrag budsjett	118
13	HOVEDUTVALG FOR TEKNISK, IDRETT OG KULTUR	119
13.1.	Beskrivelse av dagens virksomhet.....	119

13.2.	Måltabell.....	120
13.3.	Oppdrag.....	120
13.4.	Utfordringer og strategi	121
13.5.	Driftsbudsjett.....	125
13.6.	Rammeoversikt.....	125
13.7.	Sammendrag budsjett	126
14	FORMANNSKAPET.....	127
14.1.	Beskrivelse av dagens virksomhet.....	127
14.2.	Måltabell.....	127
14.3.	Oppdrag.....	127
14.4.	Utfordringer og strategi	128
14.5.	Driftsbudsjett.....	132
14.6.	Rammeoversikt.....	132
14.7.	Sammendrag budsjett	133
15	GEBYRLISTE.....	135
16	VEDLEGG	183
16.1.	Vedlegg - Organisering	183
16.2.	Vedlegg – Forskriftsrapporter	187
16.3.	Vedlegg - Selvkostbudsjett 2024-2027	204
16.4.	Vedlegg - Finansbudsjett 2024-2027 Ullensaker kommune	214
16.5.	Vedlegg - Økonomiplan 2024-2027 Ullensaker Svømmehall KF	227
16.6.	Vedlegg - Ullensaker kirkelige fellesråd	235
16.7.	Vedlegg - Budsjett 2024 for kontrollarbeidet i Ullensaker kommune	244

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	2024			2025			2026			2027		
	Innstilling	Mitt forslag	Endring	Innstilling	Mitt forslag	Endring	Innstilling	Mitt forslag	Endring	Innstilling	Mitt forslag	Endring
Hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg	1 082 334	1 091 914	9 580	1 123 683	1 113 852	-9 831	1 171 815	1 152 859	-18 956	1 173 448	1 154 492	-18 956
Hovedutvalg for oppvekst	861 585	861 585	0	869 748	862 278	-7 470	876 440	868 970	-7 470	878 740	871 270	-7 470
Hovedutvalg for teknisk, idrett og kultur	369 225	381 515	12 290	374 524	385 914	11 390	374 924	385 894	10 970	372 675	383 495	10 820
Formannskapet	631 097	606 597	-24 500	736 014	682 917	-53 097	817 925	750 880	-67 045	903 016	788 922	-114 094
Skatt, rammetilskudd, finans	0	-10 000	-10 000	20 771	5 771	-15 000	84 124	64 124	-20 000	205 446	180 446	-25 000
Herav:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	1 420	1 420	0	1 732	1 732	0	1 732	1 732	0	7 279	7 279	0
Bruk av bundne driftsfond	-21 720	-21 720	0	-21 661	-21 661	0	-9 876	-9 876	0	-7 929	-7 929	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	2 964 542	2 951 912	-12 630	3 144 669	3 070 661	-74 008	3 333 373	3 230 872	-102 501	3 533 974	3 379 274	-154 700

I tillegg vedtas følgende:

Hovedutvalgene vedtar enhetenes nettorammer og virksomhetsplan. Det vises videre til de respektive hovedutvalgskapitlene for nærmere beskrivelse av tjenestene.

2. Det tilføres 43,622 mill. kroner til driften fra disposisjonsfond i 2024, og avsettes 5,782 mill. kroner til disposisjonsfond.

3. Utskriving av eiendomsskatt for eiendomsskatteåret 2024

- For eiendomsskatteåret 2024 skal det skrives ut eiendomsskatt på næringsseiendom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum, jf. esktl. § 3 bokstav d)
- Eiendomsskattesatsen for 2024 settes til 3 promille, jf. esktl. § 13
- Eiendomsskatten betales i to terminer, jf. esktl. § 25
- Kommunedirektøren legger frem egen sak om helt eller delvis fritak for enkelte eiendommer jf. esktl. §7

4. Det avsettes 104,3 mill. kroner til lønnsjustering for 2024 på sentral lønnsnett under Sentrale reserver, som gjelder lønnsjustering for alle enheter. Fordeling til enhetene gjennomføres etter at overhenget for 2023 og resultatet av lønnsoppgjøret for 2024 er beregnet. Kommunedirektøren gis fullmakt til å gjennomføre fordelingen, når resultatet av forhandlingene er klare.

5. Det avsettes 5 mill. kroner til risikopott for 2024 under Sentrale reserver. Kommunedirektøren gis fullmakt til å disponere risikopotten løpende, med rapportering 1., 2., 3., og 4. kvartal 2024.

6. Kommunedirektøren gis fullmakt til å gjennomføre omdisponeringer/tekniske endringer i budsjettet forbundet med eventuelle statlige lovpålegg eller intern omorganisering.

7. Ordfører gis fullmakt til å disponere midler til mindre gaver og påskjønnelser på til sammen 0,1 mill. kroner.

8. Tilskuddssatser til private barnehager 2024 vedtas som følger:

Retningslinjer gitt i «Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager» er utgangspunkt for tilskuddssatsene til private barnehager for 2024. Forskriften setter ikke krav til at tilskuddssatsene skal

vedtas politisk da beregningen av satsene er gitt gjennom lovverket, men kommunen har anledning til å fastsette høyere tilskuddssatser enn de beregnede tilskuddssatsene og de nasjonale satsene som er å anse som minimumssatser.

Forskriften skiller mellom tilskudd til kapitalutgifter og driftsutgifter. For tilskudd til kapitalutgifter og tilskudd til familiebarnehager skal kommunen bruke nasjonale satser.

Tilskudd til driftsutgifter i private ordinære barnehager er beregnet på bakgrunn av kommunens faktiske driftsutgifter og barnetallet i egne ordinære barnehager fra to år før tilskuddsåret, jf. § 3.

Med forbehold om at kommunedirektørens innstilling til budsjett 2024 blir vedtatt av kommunestyret vedtas følgende tilskuddssatser for private barnehager i Ullensaker i 2024:

Type barnehage/tilskuddssats	Nasjonale satser 2024	Tilskuddssats Ullensaker kommune 2024
Driftstilskuddssats ordinære barnehager (10%)		
Kr pr år pr heltidsplass < 3 år	287 500	247 004
Kr pr år pr heltidsplass > 3 år	145 500	122 694
Kapitalsats ordinære barnehager		
Kapitalsats pr heltidsplass, godkjenningssår 2013 og før	12 900	12 900
Kapitalsats pr heltidsplass, godkjenningssår 2016-2018	25 900	25 900
Kapitalsats pr heltidsplass, godkjenningssår 2019-2021	29 300	29 300
Kapitalsats pr heltidsplass, godkjenningssår 2022-2024	36 500	36 500
Familiebarnehager		
Kr pr år pr heltidsplass < 3 år	209 500	209 500
Kr pr år pr heltidsplass > 3 år	162 000	162 000
Kapitalsats pr heltidsplass	16 300	16 300
Åpen barnehage		
6 - 15 t	26 800	26 800
16 t +	39 200	39 200

Til grunn for tilskuddssatsene til ordinære barnehager er makspris for foreldrebetaling i henhold til forslaget til statsbudsjettet for 2024 på kr 3000 fra 1.1-31.7.2024 og ny makspris på kr 2000 fra 1.8.2024. Fra 2024 har alle private ordinære barnehager et pensjonspåslag på 10 % etter at enkeltstående private barnehager har hatt en nedtrappingsperiode fra 13 % til 10 % de siste årene i henhold til Stortingets budsjettvedtak for 2022.

Det tas forbehold om at satsene for makspris og pensjonspåslag kan bli endret som følge av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2024, og at dette vil ha innvirkning på kommunens satser.

1.2. Investeringsrammer

9. For 2024 vedtas en investeringsramme på brutto 1.206,602 mill. kroner. Av dette utgjør selvfinansierende prosjekter 504,970 mill. kroner. I tillegg vedtas startlån på 150 mill. kroner.

Bevilgninger til porteføljer innenfor vann og avløp, kommunale eiendommer og kultur vedtas som spesifisert i Borgerlig budsjett 2024 2024-2027 forskriftsrapport 2B Bevilgninger - investeringer (§5-5) kolonnen «Mitt forslag». Kommunedirektøren gis fullmakt til opprettelse av nye tiltak samt omdisponeringer og omprioriteringer mellom prosjektene innenfor den enkelte pottbevilgnings totale ramme. Investeringsprosjektene er spesifisert i Borgerlig budsjett 2024 2024-2027 forskriftsrapport 2A Bevilgningsoversikt (§5-5) kolonnen «Mitt forslag» og 2B Bevilgninger investering (§5-5) kolonnen «Mitt forslag», som fremgår av vedlegg.

10. Bruttoinvesteringene for økonomiplanperioden 2024 - 2027 er som følger:

Beløp i 1000	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Ordinære investeringer	701 632	654 225	756 575	1 493 019
Selvfinansierende VAR/VAU	504 970	322 642	150 000	150 000
Startlån	150 000	150 000	150 000	150 000
Sum brutto investeringer og startlån	1 356 602	1 126 867	1 056 575	1 793 019

1.3. Skatt

11. I forslag til statsbudsjett for 2024 er skattøre satt til 10,95 %. Ullensaker kommune vedtar å bruke maksimale satser for skatt på inntekt og formue som fastsettes av Stortinget ved den endelige behandling av statsbudsjett for 2024.

1.4. Lån

12. For 2024 vedtas opplåning inntil 1.098,570 mill. kroner i henhold til oversikten nedenfor:

Beløp i 1000	Øk.plan 2024
Ordinære investeringer	701 632
Selvfinansierende VAR/VAU	504 970
Startlån	150 000
Sum brutto investeringer og startlån	1 356 602
Avdrag lån Norsk Dragracing Gardermoen	-250
Salg av tomter Gystadmarka	-196 500
Avsetning/bruk av investeringsfond	49 824
Momskompensasjon	-111 106
Sum lånebehov investeringer	1 098 570

Låneopptak skjer med løpetid inntil 30 år.

1.5. Avgifter, gebyrer og brukerbetaling

13. Betalingssatsene for kommunale varer og tjenester for 2024 reguleres som vist i kapittelet Gebyrliste. Kommunedirektøren gis fullmakt til å endre prisene for reisevaksinasjon i samsvar med endringer fra Folkehelseinstituttet, og gebyrene for alkohol og tobakk, samt prisene for Landbruk, i samsvar med statens satser.

14. Selvkostområdene vann, avløp, renovasjon, feiing, byggesak, regulering, eierseksjonering og oppmåling vedtas å være selvfinansierende over år. Dette for å kunne dekke inn et framtidig underskudd gjennom økte gebyrer påfølgende år og dermed unngå utilsiktet subsidiering av disse tjenestene.

1.6. Organisasjon

15. Miljøarbeidertjenesten flyttes fra PRO Jessheim Øst til Helsevern fra 1.1.2024.

Borgerlig budsjett 2024

Driftsendringer oppsummert

Ullensaker FrP, Høyre og Kristelig Folkeparti har utarbeidet et saldert budsjettforslag som legger rammene for en økonomisk fordeling av midler som sikrer et godt, men effektivt budsjett for 2024 og økonomiplanperioden 2024-2027.

Det er en klar og grunnleggende forventning at administrasjonen og enhetene forvalter de tildelte midler på en god, effektiv måte gjennom aktiv ledelse og ved å ta konkrete, velfunderte og målbare valg.

Det forventes et sterkt fokus gjennomgående i alle enheter gjennom budsjettåret på å redusere kostnadssiden, men samtidig balansere dette opp mot å levere tjenester på et tjenestenivå der mottakerne av tjenesten løftes frem og tjenestene fortsatt leveres med kvalitet.

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	2024			2025			2026			2027		
	Innstilling	Mitt forslag	Endring	Innstilling	Mitt forslag	Endring	Innstilling	Mitt forslag	Endring	Innstilling	Mitt forslag	Endring
Rammetilskudd	-1 386 400	-1 316 296	70 104	-1 549 100	-1 419 752	129 348	-1 659 500	-1 493 525	165 975	-1 773 200	-1 568 067	205 133
Inntekts- og formuesskatt	-1 550 000	-1 645 006	-95 006	-1 625 000	-1 784 308	-159 308	-1 724 000	-1 929 898	-205 898	-1 828 000	-2 083 045	-255 045
Eiendomsskatt	-127 000	-95 250	31 750	-158 000	-63 200	94 800	-190 000	-31 600	158 400	-221 000	0	221 000
Andre generelle driftsinntekter	-6 000	-6 000	0	-6 000	-6 000	0	-6 000	-6 000	0	-6 000	-6 000	0
Sum generelle driftsinntekter	-3 069 400	-3 062 552	6 848	-3 338 100	-3 273 260	64 840	-3 579 500	-3 461 023	118 477	-3 828 200	-3 657 112	171 088
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	2 964 542	2 951 912	-12 630	3 144 669	3 070 661	-74 008	3 333 373	3 230 872	-102 501	3 533 974	3 379 274	-154 700
Avskrivninger	272 896	272 896	0	287 867	287 867	0	321 572	321 572	0	330 588	330 588	0
Sum netto driftsutgifter	3 237 438	3 224 808	-12 630	3 432 536	3 358 528	-74 008	3 654 945	3 552 444	-102 501	3 864 563	3 709 863	-154 700
Brutto driftsresultat	168 038	162 256	-5 782	94 436	85 268	-9 168	75 445	91 421	15 976	36 363	52 751	16 388
Renteinntekter	-100 299	-100 299	0	-80 636	-80 636	0	-76 998	-76 998	0	-77 536	-77 536	0
Utbytter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	121 179	121 179	0	132 320	134 714	2 394	153 713	156 058	2 346	169 626	169 296	-330
Avdrag på lån	147 901	147 901	0	151 996	153 769	1 773	148 205	150 082	1 877	152 911	152 764	-147
Netto finansutgifter	168 781	168 781	0	203 680	207 847	4 167	224 919	229 142	4 223	245 001	244 524	-477
Motpost avskrivninger	-272 896	-272 896	0	-287 867	-287 867	0	-321 572	-321 572	0	-330 588	-330 588	0
Netto driftsresultat	63 923	58 141	-5 782	10 249	5 248	-5 001	-21 208	-1 009	20 199	-49 225	-33 314	15 911
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	1 420	1 420	0	1 732	1 732	0	1 732	1 732	0	7 279	7 279	0
Bruk av bundne driftsfond	-21 720	-21 720	0	-21 661	-21 661	0	-9 876	-9 876	0	-7 929	-7 929	0
Avsetninger til disposisjonsfond	0	5 782	5 782	9 680	14 681	5 001	29 352	31 183	1 831	49 875	50 501	626
Bruk av disposisjonsfond	-43 622	-43 622	0	0	0	0	0	-22 030	-22 030	0	-16 537	-16 537
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-63 923	-58 141	5 782	-10 249	-5 248	5 001	21 208	1 009	-20 199	49 225	33 314	-15 911
Merforbruk/mindreforbruk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	2024			2025			2026			2027		
	Innstilling	Mitt forslag	Endring	Innstilling	Mitt forslag	Endring	Innstilling	Mitt forslag	Endring	Innstilling	Mitt forslag	Endring
Hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg	1 082 334	1 091 914	9 580	1 123 683	1 113 852	-9 831	1 171 815	1 152 859	-18 956	1 173 448	1 154 492	-18 956
Hovedutvalg for oppvekst	861 585	861 585	0	869 748	862 278	-7 470	876 440	868 970	-7 470	878 740	871 270	-7 470
Hovedutvalg for teknisk, idrett og kultur	369 225	381 515	12 290	374 524	385 914	11 390	374 924	385 894	10 970	372 675	383 495	10 820
Formannskapet	631 097	606 597	-24 500	736 014	682 917	-53 097	817 925	750 880	-67 045	903 016	788 922	-114 094
Skatt, rammetilskudd, finans	0	-10 000	-10 000	20 771	5 771	-15 000	84 124	64 124	-20 000	205 446	180 446	-25 000
Herav:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	1 420	1 420	0	1 732	1 732	0	1 732	1 732	0	7 279	7 279	0
Bruk av bundne driftsfond	-21 720	-21 720	0	-21 661	-21 661	0	-9 876	-9 876	0	-7 929	-7 929	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	2 964 542	2 951 912	-12 630	3 144 669	3 070 661	-74 008	3 333 373	3 230 872	-102 501	3 533 974	3 379 274	-154 700

Tiltak i driftsbudsjettet med endringer

Beløp i 1000

	Innstilling	2024			2025			2026			2027		
		Mitt forslag	Endring	Innstilling	Mitt forslag	Endring	Innstilling	Mitt forslag	Endring	Innstilling	Mitt forslag	Endring	
Politisk vedtak													
Avlastende tiltak for institusjonsplasser, omsorgsboliger og barne- og avlastningsboliger frem mot 2026*	0	5 000	5 000	0	5 000	5 000	0	5 000	5 000	0	5 000	5 000	
Demenskolet*	0	300	300	0	300	300	0	300	300	0	300	300	
Fontenehuset*	0	1 750	1 750	0	2 625	2 625	0	3 500	3 500	0	3 500	3 500	
Forebyggende avdeling for eldre*	0	400	400	0	800	800	0	800	800	0	800	800	
Nye fysioterapihjelmmer*	0	2 130	2 130	0	2 130	2 130	0	2 130	2 130	0	2 130	2 130	
Nye tiltak													
Kjøpsplasser og BPA	19 686	19 686	0	60 686	40 000	-20 686	108 686	78 000	-30 686	108 686	78 000	-30 686	
Sum Hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg	19 686	29 266	9 580	60 686	50 855	-9 831	108 686	89 730	-18 956	108 686	89 730	-18 956	
Politisk vedtak													
Skole - inventar og utstyr*	0	3 500	3 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Utekontakt*	0	600	600	0	800	800	0	800	800	0	800	800	
Voksnetthet SFO*	0	-4 100	-4 100	0	-8 270	-8 270	0	-8 270	-8 270	0	-8 270	-8 270	
Sum Hovedutvalg for oppvekst	0	0	0	0	-7 470	-7 470	0	-7 470	-7 470	0	-7 470	-7 470	
Politisk vedtak													
Benker*	0	300	300	0	0	0	0	150	150	0	0	0	
Fjerning av betalt ansattparkering*	0	2 200	2 200	0	2 200	2 200	0	2 200	2 200	0	2 200	2 200	
Frivilligsentral + BUA på Kløfta*	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	
Innføre 2 timer gratis parkering på kommunale plasser*	0	1 650	1 650	0	1 650	1 650	0	1 650	1 650	0	1 650	1 650	
Styrking av idrettsområdet*	0	2 470	2 470	0	2 470	2 470	0	2 470	2 470	0	2 470	2 470	
Styrking av kulturområdet*	0	2 470	2 470	0	2 070	2 070	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	
Støtte til Sammen for 2040*	0	500	500	0	500	500	0	500	500	0	500	500	
Søppeldunker*	0	200	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Vekst													
Vinterdrift veg og kommunale eiendommer	1 500	2 500	1 000	1 500	2 500	1 000	1 500	2 500	1 000	1 500	2 500	1 000	
Sum Hovedutvalg for teknisk, idrett og kultur	1 500	13 790	12 290	1 500	12 890	11 390	1 500	12 470	10 970	1 500	12 320	10 820	
Politisk vedtak													
Justere stillingsrammen*	0	-20 000	-20 000	0	-25 000	-25 000	0	-30 000	-30 000	0	-35 000	-35 000	
Prosjektering Støyskjerm E6 / Romsås*	0	500	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Reduksjon av sentrale reserver/felles avsetninger*	0	0	0	0	-22 897	-22 897	0	-31 845	-31 845	0	-73 894	-73 894	
Ungjobb*	0	4 500	4 500	0	4 500	4 500	0	4 500	4 500	0	4 500	4 500	
Økning til BUK*	0	200	200	0	200	200	0	200	200	0	200	200	
Innsparingstiltak													
Tiltak innsparing julegaver og utsmykning til rådhuset	-550	500	1 050	-550	500	1 050	-550	500	1 050	-550	500	1 050	
Nye tiltak													
Risikopott	15 000	5 000	-10 000	15 000	5 000	-10 000	15 000	5 000	-10 000	15 000	5 000	-10 000	
Ny stilling lønn/personal 75 %	550	0	-550	550	0	-550	550	0	-550	550	0	-550	
Bildelingsordning halvårseffekt 2024	200	0	-200	400	0	-400	400	0	-400	400	0	-400	
Sum Formannskapet	15 200	-9 300	-24 500	15 400	-37 697	-53 097	15 400	-51 645	-67 045	15 400	-98 694	-114 094	
Politisk vedtak													
Kutt i konsulentbruk*	0	-10 000	-10 000	0	-15 000	-15 000	0	-20 000	-20 000	0	-25 000	-25 000	
Sum Skatt, rammetilskudd, finans	0	-10 000	-10 000	0	-15 000	-15 000	0	-20 000	-20 000	0	-25 000	-25 000	

Avlastende tiltak for institusjonsplasser, omsorgsboliger og barne- og avlastningsboliger frem mot 2026*

Tiltaksbeskrivelse

Flere tiltak, noen er allerede ivarettatt innenfor vedtatte rammer: - 3A: Utvide leiekontrakt på Cathinka Guldberg sykehus (Helsehuset) til korttidsplasser. Budsjettert med 5 millioner (begrenset helårseffekt 1. året). Det legges i grunn at overkapasitet leies ut (tjenestemodell) i takt med kapasitetsøkning. I tillegg, man starter en prosess for å utrede muligheten for kjøpe og/eller leie av plasser gjennom anbudskonkurranse som et mulig tiltak i revidert budsjett 2024/budsjett 2025.

Demenskoret*

Tiltaksbeskrivelse

Bidrag til drift av demenskoret

Fontenehuset*

Tiltaksbeskrivelse

Økt kommunal kostnad i tråd med avtale ved opprettelse. Kommunedirektørens budsjetterte sum, antas å være 25% og i strid med avtalen

Forebyggende avdeling for eldre*

Tiltaksbeskrivelse

Ny avdeling "Forebyggende avdeling For eldre" legges inn under Helse og Mestring Det legges frem sak i løpet av 1.kvartal for innhold og organisering som inneholder "Lev livet lenger" Effekt på 6 mnd i 2024

Nye fysioterapihjemler*

Tiltaksbeskrivelse

Øke med 3 nye private fysioterapihjemler og 1 kommunal - ses i sammenheng med Forebyggende

Kjøpsplasser og BPA

Tiltaksbeskrivelse

Etterslep og forventet økning i kjøpsplasser og BPA.

Skole - inventar og utstyr*

Tiltaksbeskrivelse

Det bevilges en engangsbevilgning til skole som benyttes til - utskiftning av Ipads og digitalt utstyr - Styrke satsingen på nærmiljøsenters - Innkjøp/erstatning av ødelagt stoler og inventar

Benker*

Tiltaksbeskrivelse

Hvileplasser for innbyggerne på strategiske steder i kommunen

Fjerning av betalt ansattparkering*

Tiltaksbeskrivelse

I budsjettforslaget fra 2020 var det foreslått innføring av betalt ansattparkering på alle kommunale parkeringsplasser i tilknytning kommunale bygg (skoler, barnehager, institusjoner, rådhus, drift, renseanlegg etc). Det ble budsjettet med netto merinntekter på 1,85 mill. kr i 2020 og 2,2 mill. kr i 2021.

Frivilligsentral + BUA på Kløfta*

Tiltaksbeskrivelse

Etablere en frivilligsentral samt opprette BUA-tilbud på Kløfta. Det forutsettes et godt samarbeide med andre foreninger på Kløfta, og om mulig sambruk av lokaliteter.

Styrking av idrettsområdet*

Tiltaksbeskrivelse

Faddertiltaket: 0,740 MNOK Løypekjøring: 0,120 MNOK (inkludert midler fra ABC, så vil dette gi en egen pott på kr 200.000,-) Redusert leie for trening i helgene: 0,800 MNOK (Inkluderer gratis utleie på kommunens kunstgress) Materiell: 0,450 MNOK Disp. idrett: 0,360 MNOK

Styrking av kulturområdet*

Tiltaksbeskrivelse

Raknehaugspillet: 0,570 MNOK (grunnstøtte à 350.000,- + kjøp av 2 forestillinger, med egenandel à kr. 100,- pr billett) Oppgradering av lokaler: 0,400 MNOK (engangskostnad for tilpasning etter sak om kartlegging) Styrking av kulturskolen: 0,500 MNOK (varig) Nedjustering av leie i helg: 0,600 MNOK Redusere økning billettpris: 0,150 MNOK (egen sak) Til disp. kultorpott: 0,350 MNOK

Støtte til Sammen for 2040*

Tiltaksbeskrivelse

Støtte til drift av "Sammen for 2040"

Søppeldunker*

Tiltaksbeskrivelse

Innkjøp av søppeldunker for å heve kvaliteten på bymiljøet på Jessheim og Kløfta

Vinterdrift veg og kommunale eiendommer

Tiltaksbeskrivelse

Vintervedlikehold er underbudsjettet i forhold til tidligere års forbruk.

Justere stillingsrammen*

Tiltaksbeskrivelse

Justering ses på i hele organisasjonen og at saken avklares i adm. utv. og FSK

Prosjektering Støyskjerm E6 / Romsaas*

Tiltaksbeskrivelse

Administrasjonen gjennomfører et forprosjekt for som avklarer tekniske og praktiske forhold, samt avklare ansvar og eventuell kostnadsdeling med Statens Vegvesen ved å tette igjen mellomrom med støyskjerm mellom eksisterende støyskjermer langs E6. Kommunedirektør bes fremlegge sak innen 1.kvartal 2024. Det avsettes inntil kr. 0.5 mill. kr som finansieres ved bruk av disposisjonsfondet.

Reduksjon av sentrale reserver/felles avsetninger*

Tiltaksbeskrivelse

I beregningen er det lagt til grunn noe mer offensive forutsetninger fra 2025. Det er blant annet satt av store beløp til lønns- og prisvekst.

Ungjobb*

Tiltaksbeskrivelse

Iverksetting av sommerjobb for 200 unge i alderen 16-19 år, i et samarbeid med NAV og bedrifter i kommunen

Økning til BUK*

Tiltaksbeskrivelse

Pott til BUK for fordeling økes fra 300.000,- til 500.000,- som varig endring.

Kutt i konsulentbruk*

Tiltaksbeskrivelse

Generelt kutt i bruk av konsulenter

Vedtatt Budsjett 2024 og Økonomiplan 2024 – 2027 Kommunestyret 12.12.23 sak PS 148/23

Standard Utbygging												
HS Konseptvalgsutredning (KVU) - helse	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Standard Utbygging	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Standard Vann og Avløp												
Vannledning Vettaldsvegen	4 000	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Standard Vann og Avløp	4 000	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Standard Veg												
Gang- og sykkelveg	750	750	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bakkedalen												
Gamlevegen Kløfta	2 125	2 125	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Veglys - Furusetgata/Rådhusvegen	0	0	0	2 000	2 000	0	0	0	0	0	0	0
Sum Standard Veg	2 875	2 875	0	2 000	2 000	0	0	0	0	0	0	0
Portefølje Bymiljø												
Portefølje oppgradering kommunale uteanlegg	16 000	16 000	0	6 000	6 000	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0
Jessheimbadet	6 000	6 000	0	1 000	1 000	0	2 500	2 500	0	3 000	3 000	0
Sum Portefølje Bymiljø	22 000	22 000	0	7 000	7 000	0	4 500	4 500	0	5 000	5 000	0
Portefølje Kommunale Eiendommer												
Utbedring bibliotek	0	500	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Portefølje skoletilpasninger	8 000	8 000	0	8 000	8 000	0	8 000	8 000	0	8 000	8 000	0
Portefølje barnehagetilpasninger	1 800	1 800	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0
Portefølje utskifting driftsmaskiner og transportmidler KOMEI	2 600	2 600	0	1 600	1 600	0	1 600	1 600	0	1 600	1 600	0
Portefølje oppgradering kommunale bygg	18 500	18 500	0	12 000	12 000	0	10 000	10 000	0	10 000	10 000	0
Portefølje ENØK tiltak	45 700	30 000	-15 700	43 000	27 300	-15 700	45 000	29 300	-15 700	45 000	29 300	-15 700
Energiproduksjon og ENØK-tiltak på kommunale bygg	10 000	10 000	0	15 000	15 000	0	15 000	15 000	0	0	0	0
HS kortsiktige tiltak	8 000	8 000	0	8 000	8 000	0	8 000	8 000	0	8 000	8 000	0
Portefølje utskifting og oppgradering renholdsmaskiner og sentralvaskeriet	3 000	3 000	0	3 000	3 000	0	3 000	3 000	0	3 000	3 000	0
Portefølje forebyggende tiltak brann og miljørettet helsevern	5 000	5 000	0	5 000	5 000	0	5 000	5 000	0	5 000	5 000	0
Sum Portefølje Kommunale Eiendommer	102 600	87 400	-15 200	97 100	81 400	-15 700	97 100	81 400	-15 700	82 100	66 400	-15 700
Portefølje Kultur												
Portefølje kulturhus	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0
Sum Portefølje Kultur	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0
Portefølje Utbygging												
Forprosjekt idrettsanlegg	0	2 000	2 000	0	3 000	3 000	0	0	0	0	0	0
Utredningsportefølje - utbygging	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0
Sum Portefølje Utbygging	2 000	4 000	2 000	2 000	5 000	3 000	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0
Portefølje Vann og Avløp												
Infrastruktur bymiljø	1 150	1 150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vann og avløp Sæterengen - Kopperud	19 750	19 750	0	19 750	19 750	0	0	0	0	0	0	0
Portefølje bytte el-skap	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	0	0	0	0	0	0
Portefølje for forprosjekt/tidligfase	51 200	51 200	0	33 000	33 000	0	40 000	40 000	0	40 000	40 000	0
Portefølje mindre VA - tiltak	20 650	20 650	0	20 450	20 450	0	20 450	20 450	0	20 450	20 450	0
Ferdigstilling av prosjekter VA	9 420	9 420	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Portefølje Vann og Avløp	103 670	103 670	0	74 700	74 700	0	60 450	60 450	0	60 450	60 450	0
Portefølje Veg												
Trafikksikkerhetstiltak	3 000	3 000	0	3 000	3 000	0	3 000	3 000	0	3 000	3 000	0
Veglys, kartlegging og oppgradering	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0
Forsterkninger veger/asfalt	10 000	15 000	5 000	10 000	15 000	5 000	10 000	15 000	5 000	10 000	15 000	5 000
Utskiftningsplan maskiner og transportmidler	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0	0	0	0	0	0	0
Veglys	5 000	5 000	0	3 500	3 500	0	3 500	3 500	0	3 500	3 500	0
Sum Portefølje Veg	21 000	26 000	5 000	19 500	24 500	5 000	16 500	21 500	5 000	16 500	21 500	5 000

Vedtatt Budsjett 2024 og Økonomiplan 2024 – 2027 Kommunestyret 12.12.23 sak PS 148/23

Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	2024			2025			2026			2027		
	Innstilling	Mitt forslag	Endring	Innstilling	Mitt forslag	Endring	Innstilling	Mitt forslag	Endring	Innstilling	Mitt forslag	Endring
Investering kirkeformål	500	500	0	500	500	0	500	500	0	500	500	0
Sum Investeringer	500	500	0	500	500	0	500	500	0	500	500	0

Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	2024			2025			2026			2027		
	Innstilling	Mitt forslag	Endring	Innstilling	Mitt forslag	Endring	Innstilling	Mitt forslag	Endring	Innstilling	Mitt forslag	Endring
Egenkapitaltilskudd KLP	5 600	5 600	0	5 900	5 900	0	6 200	6 200	0	6 500	6 500	0
Sum Investeringer	5 600	5 600	0	5 900	5 900	0	6 200	6 200	0	6 500	6 500	0

Investeringer med endringer

Beløp i 1000

Investering	Startår	Innstilling	2024 Mitt forslag	Endring	Innstilling	2025 Mitt forslag	Endring	Innstilling	2026 Mitt forslag	Endring	Innstilling	2027 Mitt forslag	Endring
VIP													
Administrasjon													
Strategisk kjøp av tomt til formålsbygg	2024	25 000	80 000	55 000	25 000	15 000	-10 000	25 000	15 000	-10 000	25 000	15 000	-10 000
Sum VIP Administrasjon		25 000	80 000	55 000	25 000	15 000	-10 000	25 000	15 000	-10 000	25 000	15 000	-10 000
VIP Utbygging													
6A: Trinnvis utbygging Kløfta- bo og aktivitetssenter*	2024	0	68 000	68 000	0	144 000	144 000	0	0	0	0	0	0
Idrettshall Mogreina - Prosjektering*	2024	0	2 500	2 500	0	2 500	2 500	0	59 000	59 000	0	59 000	59 000
HS Omsorgsboliger nr 1 Algarheim Omsorgsboliger	2024	38 200	30 000	-8 200	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	2024	2 000	0	-2 000	30 000	2 000	-28 000	17 500	30 000	12 500	10 000	17 500	7 500
Idrettshall Mogreina	2026	5 500	0	-5 500	60 000	0	-60 000	50 000	5 500	-44 500	7 500	60 000	52 500
Ny Jessheim bhg. 2 Nyholm Museum	2024	78 500	43 500	-35 000	52 000	32 000	-20 000	25	25	0	25	25	0
Barnehage nr 3 (Porten) inkl inventar	2024	10 000	0	-10 000	5 000	0	-5 000	0	0	0	0	0	0
	2024	4 000	0	-4 000	9 700	0	-9 700	80 000	0	-80 000	38 000	0	-38 000
Sum VIP Utbygging		138 200	144 000	5 800	156 700	180 500	23 800	147 525	94 525	-53 000	55 525	136 525	81 000
Standard Administrasjon													
Lev livet Lenger / Forebyggende avdeling for eldre*	2024	0	150	150	0	300	300	0	300	300	0	300	300
Sum Standard Administrasjon		0	150	150	0	300	300	0	300	300	0	300	300
Portefølje Kommunale Eiendommer													
Utbedring bibliotek*	2024	0	500	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Portefølje ENØK tiltak	2024	45 700	30 000	-15 700	43 000	27 300	-15 700	45 000	29 300	-15 700	45 000	29 300	-15 700
Sum Portefølje Kommunale Eiendommer		45 700	30 500	-15 200	43 000	27 300	-15 700	45 000	29 300	-15 700	45 000	29 300	-15 700
Portefølje Utbygging													
Forprosjekt Idrettsanlegg*	2024	0	2 000	2 000	0	3 000	3 000	0	0	0	0	0	0
Sum Portefølje Utbygging		0	2 000	2 000	0	3 000	3 000	0	0	0	0	0	0
Portefølje Veg													
Forsterkninger veger/asfalt	2024	10 000	15 000	5 000	10 000	15 000	5 000	10 000	15 000	5 000	10 000	15 000	5 000
Sum Portefølje Veg		10 000	15 000	5 000	10 000	15 000	5 000	10 000	15 000	5 000	10 000	15 000	5 000

Strategisk kjøp av tomt til formålsbygg

Tiltaksbeskrivelse

Ullensaker er en kommune med betydelig, forventet vekst frem mot 2050. Vekst innebærer omfattende behov for sosial infrastruktur i form av nye skoler, barnehager og helseinstitusjoner. For å sikre kommunen tilstrekkelig tomteareal til fremtidig utvikling av sosial infrastruktur i takt med forventet vekst, er det avsatt 25 mill. kroner årlig til strategiske tomteanskaffelser.

Endringsbeskrivelse

Strategisk kjøp av eiendom

Idrettshall Mogreina - Prosjektering*

Tiltaksbeskrivelse

Prosjektering av hall.

HS Omsorgsboliger nr 1 Algarheim

Tiltaksbeskrivelse

Prosjektet bidrar til å dekke behovet for omsorgsboliger til klientell innen rus og psykiatri (ROP) og omfatter fire boenheter som vil ha døgnbemanning. Prosjektet er lokalisert ved gamle Algarheim skole. Prosjektet planlegger byggestart i 2024 og ferdigstillelse i 2025. Total ramme for prosjektet er 44,2 mill. kroner.

Endringsbeskrivelse

Endres fra ROP-boliger ihht vedtak i PS 204/23 1.gangsbehandling for detaljregulering av Jødalsvegen 2a og 2b, omsorgsboliger

Omsorgsboliger Porten

Tiltaksbeskrivelse

Behov for omsorgsboliger er forankret i Helhetlig helse- og omsorgsplan (HHOP). Prosjektet må ses i sammenheng med etablering av barnehage i samme område. Det er hensiktsmessig å se på samlokalisering for effektiv utnyttelse av tomt og bemanning. Prosjektets omfang (antall boliger) avklares i forbindelse med utredning. Bane NOR utfører reguleringsarbeider i området som kan påvirke vårt prosjekt. Det er avsatt 2 mill. kroner i 2024 og en total ramme på 65,5 mill. kroner. Prosjektet forventes ferdigstilt i 2027.

Endringsbeskrivelse

Prosjektet er forskjøvet ett år

Idrettshall Mogreina

Tiltaksbeskrivelse

Planprosess med regulering av tomt for idrettshall på Mogreina er iverksatt i 2023. Reguleringen vil også omfatte tomt avsatt i kommuneplanen til næringsformål/dagligvarebutikk til Allmenningen. Avklaringer og premisser i planprosessen vil påvirke prosjektets fremdrift. Hallen er planlagt ferdig 2027. Avsatt ramme for budsjettperioden er 123 mill. kroner.

Ny Jessheim bhg 2 Nyholm

Tiltaksbeskrivelse

Prosjektet omhandler bygging av ny barnehage på Nyholm. Kartlegging av muligheter og handlingsrom for utvikling av størst mulig barnehage med mulige synergier med for eksempel barne- og avlastningsboliger er iverksatt. Prosjektet må ses i sammenheng med utvikling av nødvendig kommunal infrastruktur. Avsatt ramme for budsjettperioden er 130,5 mill. kroner hvorav 78,5 mill. kroner planlegges benyttet i 2024.

Endringsbeskrivelse

Kostnaden er tatt ned, men ikke forskjøvet ut i tid.

Museum

Tiltaksbeskrivelse

Det jobbes med løsning for nytt Ullensaker museum. Det er planlagt gjennomført innovativ anskaffelse for å se hva markedet kan tilby. Det er avsatt totalt 15 mill. kroner til tiltaket, hvorav 10 mill. kroner i 2024.

Endringsbeskrivelse

Kommunedirektøren bes fremlegge sak 1.halvår med konkrete forslag til fremdrift før innarbeidelse i budsjett.

Barnehage nr 3 (Porten) inkl inventar

Tiltaksbeskrivelse

Behov for flere barnehageplasser i Ullensaker kommune er forankret i barnehagebehovsplan. Kapasitetsøkning i Nordby barnehage må ses i sammenheng med etablering av omsorgsboliger på Porten (se egen prosjekttomtale). Prosjektet har sentrale avhengigheter knyttet til blant annet pågående reguleringsarbeid i Bane Nor og det er avsatt 4 mill. kroner i 2024. Totalt for budsjettperioden er det avsatt 131,7 mill. kroner. Prosjektet er planlagt ferdigstilt i 2027.

Endringsbeskrivelse

Søkes etablert i samarbeid med private.

Lev livet Lenger / Forebyggende avdeling for eldre*

Tiltaksbeskrivelse

Innkjøp utstyr i forbindelse med Forebyggende avdeling for Eldre, og aktivitet i hjemmet. Spesifiseres i egen sak.

Utbedring bibliotek*

Tiltaksbeskrivelse

Diverse sikrings- og utbedringstiltak Biblioteket Ullensaker Rådhus

Portefølje ENØK tiltak

Tiltaksbeskrivelse

Årlig bevilgning til gjennomføring av ENØK tiltak. Rammen disponeres i henhold til beskrevet mandat, og forvaltes av kommunens porteføljestyre i henhold til vedtatte rutiner for styring av porteføljeprojekter.

Endringsbeskrivelse

Redusere ENØK-tiltak uten oppgitt effekt/besparelse.

Forprosjekt idrettsanlegg*

Tiltaksbeskrivelse

Starte langsiktig planlegging av behov for idrettsanlegg. Dette skal vurderes i sammenheng med fremtidige skoleutvidelser.

Forsterkninger veger/asfalt

Tiltaksbeskrivelse

Tiltaket omfatter forsterkning av veger, bruer og asfaltering. Rehabilitering og utbedring av kommunale veger og gang- og sykkelveger for å opprettholde en tilfredsstillende standard. Utbedringstiltak som kan innebære utskifting og oppbygging av nytt bærelag og slitelag, grøfteutbedringer og etablering av nye sluk.

Verbalforslag

Kvartalsrapportering

Ullensaker skal endre regnskapsrapportering fra tertialrapportering til kvartalsrapportering.

Kommunale skatter, avgifter og gebyrer

Ullensaker skal ha som mål å bli en kommune fri for eiendomsskatt, og ha lave kommunale skatter, avgifter og gebyrer.

Ullensaker skal jobbe for å bli en mer åpen og transparent kommune

Ullensaker skal derfor styrke sitt digitaliseringsarbeid og digitalt tilgjengeliggjøre styringstall og nøkkeltall for alle sektorer og områder.

Ullensaker skal prioritere Forebyggende arbeid i alle aldre

Ullensaker skal arbeide bevisst for å fremme forebyggende tiltak og generell folkehelse i alle initiativer for å sikre et helhetlig livsløpsperspektiv for barn, unge og eldre.

Det etableres derfor en egen Forebyggende avdeling for eldre (lagt under Helse og Mestring), hvor en "eldrekontakt/forebyggende kontakt" får ansvar for et systematisk arbeid med forebygging og aktivitet i hjemmet.

Ullensaker vil styrke samarbeidet med frivilligheten

Kommunen skal legge til rette for private tilbydere og ideelle organisasjoner som kan supplere og styrke tjenestetilbudet til innbyggerne.

Klima- og miljøtiltak

Ullensaker skal legge til rette for bærekraftige klima- og miljøtiltak som fremmer innovativ og miljøvennlig vekst for kommunens innbyggere og næringsliv, herunder også stille seg positiv til etablering av grønn energi.

Samarbeid gjennom IKS

Ullensaker skal ta bevisste valg når det gjelder deltakelse i IKS eller andre samarbeid, basert på kontinuerlig begrunnelse av nytteverdi for både kommunen og innbyggerne. Deltakelse skal ikke være basert på rutine, men på klare og pågående vurderinger av fordeler for Ullensakers innbyggere.

Grønne områder for rekreasjon og friluftsliv

Ullensaker skal bevare og legge til rette for grønne områder for rekreasjon og friluftsliv, for nåværende og fremtidige generasjoner. Det skal arbeides for sammenhengende grønne områder og møteplasser i byområder og tettsteder.

Ullensaker må intensivere innsatsen mot fattigdom

Kommunen må utforske potensialet for et samarbeid mellom frivillige organisasjoner, kommunen og næringslivet med felles mål om å bekjempe fattigdom og finne vegen ut av "fattigdoms-fellen".

Ullensaker skal være en næringsvennlig kommune.

Næringsutvikling er viktig for å utvikle gode lokalsamfunn, og Ullensaker vil arbeide for både å ivareta eksisterende næringsliv, og fremme etablering av nye arbeidsplasser.

Kommunedirektøren bes derfor vurdere opprettelse av en egen stilling som næringsssjef, på sentralt nivå, og behov for eventuell økonomisk justering i forbindelse med dette legges frem for politisk behandling i forbindelse med kvartals- eller regnskapsrapportering.

Ullensaker skal arbeide for å være en attraktiv arbeidsplass

For å være en attraktiv arbeidsplass, må kommunen arbeide aktivt for å fremme trivsel, trygghet og faglig utvikling for våre ansatte.

Kommunen forplikter seg til å jobbe målrettet med å redusere sykefraværet og sikre et godt og trygt arbeidsmiljø ved å praktisere nulltoleranse mot vold og trakassering.

Vi vil oppmuntre til et inkluderende miljø som verdsetter mangfold, og legge til rette for at våre ansatte kan trives, vokse og bidra positivt til Ullensakers felles mål og visjon.

Ullensaker skal være en mobbefri kommune

Ullensaker skal intensivere arbeidet for en mobbefri hverdag - mobbing har ingen plass i vår kommune uavhengig av arena.

Ullensaker skal arbeide for etablering av et høyskolemiljø

Ullensaker skal jobbe aktivt med etablering av fagskole og andre høyskolemiljøer sentralt på Jessheim, slik at flere elever og yrkesaktive kan ta høyere yrkesfaglig utdanning.

Ullensaker skal ha helhetlig utvikling av alle kommunens tettsteder.

Det er viktig å opprettholde gode bomiljøer ute i tettstedene i kommunen, og kommunen må i sine planer utfordre det regionale planverket, for å fortsatt kunne legge til rette for vekst og videreutvikling også utenfor kommunens sentrumsområder.

Ullensaker kommune skal ha som mål at det skal være mulig å få kjøpe seg en seniorbolig i alle våre tettsteder, og fortsatt være en del av sitt foretrukne lokalsamfunn om ønskelig.

En ansvarsbevisst eiendomsforvalter

Ullensaker vil være en ansvarsbevisst eiendomsforvalter som tar vare på kommunale bygg og eiendommer for å sikre at de ikke forfaller og at verdier ikke forringes over tid.

Administrasjonen bes komme med en sak som viser behov for ekstraordinært vedlikehold på skoler som ikke skal utvides eller bygges på i nær fremtid.

Saken legges frem i løpet av første halvår.

Samarbeid om helse- og omsorgstilbud

Ullensaker kommune skal inngå strategiske samarbeid om helse- og omsorgstilbud, bygg, tjenester etc. med private, ideelle og frivillige aktører for å realisere målene som ligger i helhetlig helse- og omsorgsplan 2023-2035.

Politisk behandling før igangsettelse

Alle investeringer lagt frem i årsbudsjettet skal opp til politisk behandling før igangsettelse og kontraktinngåelse av investeringen.

Hundeparker

1. Det ses på mulighet for etablering av en hundepark på Kløfta, gjerne i nær tilknytning til Bakkedalen Idretts- og Aktivitetspark.
Det inngjerdede uteområdet til tidligere Kløfta-hallen Barnehage, på kløfta-hallens overside ses på som mulig område.
2. Det ses samtidig på mulighet for etablering av en ytterligere hundepark på østsiden av Jessheim.
3. Sak om mulige etableringskostnader legges frem i forbindelse med kvartals rapportering.

Utfordringer i skolemiljøene og sosiale agenter i Ullensakerskolen

I dag står vi overfor utfordringer i skolemiljøene som ikke kan ignoreres.

Situasjonen i våre skoler – mobbing, volds-hendelser, trusler og utbredelsen av grupperinger – krever vår umiddelbare oppmerksomhet og handling. Dette gjelder over hele landet, og blir stadig mer vanlig også i Ullensaker.

I Oslo har de vist oss en vei i å håndtere disse problemene effektivt ved bruk av såkalte sosiale agenter. Etter å ha testet dette i nesten to år, har volds-hendelser gått ned med hele 90 prosent på skoler som Tveita – og i bydelen Alna. Inspirert av suksessen i Oslo, hvor sosiale agenter har bidratt til en drastisk reduksjon av volds-hendelser, foreslås det at vi implementerer en lignende prøveordning her i Ullensaker, på de mest utsatte skolene på Jessheim – og en på Kløfta.

Kommunedirektøren bes utarbeide en sak som viser muligheten for å opprette bruk av «Sosiale agenter» i våre skoler. Saken bes lagt frem i løpet av 1.kvartal.

Det legges samtidig frem en sak i løpet av 1.halvår 2024 som omhandler praksis og ser på nye løsninger for å håndtere elever som med utfordringer som skaper uro for andre elever og i klassemiljøet. Saken må vurdere dagens pedagogisk senter, erfaringer fra Åreppen teamet, og innhenter informasjon om den svenske modellen "Skolakuten" – et tilbud man har i større svenske byer som Gøteborg og Stockholm. I dette arbeidet skal ny modell tilpasses handlingsrommet som ligger i Opplæringslovens pgf 9 – A, og hvordan den enkelte skole kan gjøre lokale tilpasninger. Hensikten er å redusere støy, uro og mobbing i klassemiljøene våre.

Kommunens arbeid med flyktninger

Kommunens "Ullensaker-modell" tas opp til revidering, og kommunen skal samtidig se på muligheten til å utvikle en egen ressursmodell som viser total ressursbruk og kommunens kapasitet innenfor området knyttet til mottak av flyktninger og selv-bosatte.

Arbeidet bør om mulig også kartlegge hvor mye økonomiske og personellmessige ressurser som behøves for å klare å levere fullgode tjenester til mennesker vi skal bosette og inkludere i vår kommune.

Arbeidet organiseres gjennom en politisk komite bestående av representanter fra alle partier i kommunestyret.

Endring av budsjettprosess

Kommunedirektøren bes legge frem en sak hvor det foreslås etablering av en ny budsjettprosess.

Ser vi til prosessen som benyttes i Bærum kommune, gir det politikken totalt 9 uker til arbeidet med budsjett, og når Kommunestyret gjør sitt vedtak i desembermøtet, bør prosessen samtidig legge opp til at budsjettet er ferdig behandlet med en "flat" struktur.

Opprette et kommunalt eiendomsselskap

Ser vi til blant annet Øvre Eiker Kommune og Bærum Kommune ser vi at man har etablert kommunalt eide aksjeselskap for å ivareta kommunens behov innenfor eiendom. I Øvre Eiker har man Eiker Eiendomsutvikling AS, og i Bærum Kommune har man både Kalk Eiendom og Bærum Kommune Eiendom. Ullensaker Kommune er en stor eiendoms-aktør med sine antall kvadratmeter og antall enheter, og det kan antas å være både inntekter og reduserte kostnader å hente for kommunen ved å etablere en profesjonell eiendomsavdeling.

Administrasjonen bes legge frem en sak som belyser fordeler og ulemper ved etablering av et kommunalt eiendomsselskap som AS, eller andre relevante selskapsformer, hvor man eventuelt skal overføre ansvar for kjøp, salg, drift og utleie på kommunens vegne.

Saken bør synliggjøre

- Effekten på kommunens gjenværende drifts- og finanskostnader ved flytting/salg av kommunale boliger, kommunale tomter og kommunale formålsbygg uten store oppgraderingsbehov.
- Saken bes også belyse hvordan eiendommene kan kjøpes ut, og til hvilken takst.

- Kan f.eks. gjennomført takst fra innføring av gjengs leie indeksjusteres og legges til grunn på kommunale boliger?
- Resterende kommunale lånegjeld på objekter som overføres/selges.
- Det legges vekt på at bygg som eies/driftes av eiendomsselskapet fortsatt skal fylle flere funksjoner, og at sambruk vektlegges.
- Flertallspartiene forventer at dette arbeidet intensiveres og at det vil gi positive økonomiske gevinster på investeringsbudsjett og driftsbudsjett utover perioden.

Konkurranse for valg av pensjonsleverandør

Administrasjonen bes iverksette en prosess for gjennomføring av konkurranse for ny avtale med mulig ny pensjons-leverandør fra 1.1.2025.

Konkurranse og valgmulighet fører til lavere pensjonskostnader for kommunene, og det oppleves en økende interesse ute i kommune Norge for å vurdere alternative leverandører.

En kommune som gjennomfører en konkurranse, vil kunne få lavere pensjonskostnader knyttet til premie. Redusert kostnad for Ullensaker er tidligere estimert til 3-5 millioner kroner per år. Som kjent er det tariffavtaler som regulerer pensjonsproduktet til kommunene, slik at de ansatte vil få nøyaktig de samme rettigheter og den samme pensjonen man har i dag - uavhengig av valgt pensjons-leverandør.

- Kommunen har bundet opp midler i innskutt egenkapital i KLP fordi kommunen må være eier av KLP for å være kunde.
- I tillegg til frigjort egenkapital vil kommunen kunne få frigjort annen bufferkapital i forbindelse med flyttingen.

Regelverket angir en grense for størrelsen på pensjonsordningens bufferkapital ved en flytting. Når bufferkapitalen overstiger en viss terskel ved tilflytting til ny leverandør, vil overskytende beløp overføres til ordningens premiefond. Midlene på premiefondet kan fritt benyttes til fremtidig premiebetaling, og står fritt til selv å bestemme størrelsen på den bufferen kommunen behøver.

Frigjort egenkapital kan med dette benyttes til både til fremtidige premieinnbetalinger, eller benyttes til investeringer i kommunen med sikte på å skape nye inntekter. Kjøp av eiendom er blant annet en type investering, og slik vi oppfatter regelverket kan disse midlene benyttes til dette, i kommunens egen regi, eller i kommunalt eide selskaper.

Kommunal avtale ved bistand til å betale strømreregning via Nav

Kommunedirektør bes legge frem en sak hvor det ses på muligheten til at Ullensaker Kommune kan fremforhandle strømvavtale på vegne av sine brukere av sosialstønad.

Vi er kjent med at enkelte strømselskaper har drevet storstilt salgsaktivitet i områder med mange kommunale boliger det siste året. Det vil si at det kan være store besparelser for Ullensaker kommune ved å gjøre en viktig jobb for å fjerne unødvendige gebyrer og andre forpliktelser brukerne har takket ja til - uten å egentlig ha behov for det, gjennom å eventuelt kunne tilby strømvavtaler med stordriftsfordeler til våre brukere av Nav sosialstønad.

Kommunedirektør bes derfor legge frem en sak hvor man ser på hvilke krav vi som kommune har anledning til å stille når faktura dekkes av Nav, samt hvordan kommunen kan gå inn og fremforhandle avtale for egne innbyggere/brukere.

Nordby Park

Administrasjonen bes gå i dialog med tiltakshavere på Nordby Park for igangsetting av arbeidet med etablering av en innfart- og pendlerparkering på området Nordby Park. Tiltaket vil kunne avlaste trafikale utfordringer i byen Jessheim og vil samtidig bidra til å redusere dagens bruk av sentrale eiendommer i Jessheim sentrum til parkering.?

Det muliggjør også en bedre utnyttelse av kollektivdekningen gjennom en tilknytning til OSL for mulig bruk av Fly-toget eller Region-tog som del av kollektivtilbud, samtidig som det vil bidra til å fremskynde dialogen med Bane Nor/Jernbaneverket for arbeid med ny stasjon, mulighet for å se på næringsutvikling på vestsiden av jernbanen og en evt satsing på fremtidig dobbeltspor på Hovedbanen.

Administrasjonen bes legge frem en sak til politisk behandling med sikte på oppstart av planarbeide, og belyse hvordan kommunen kan bidra til følgende:

Det legges opp til å dispensere fra arealplanens rekkefølgebestemmelser i påvente av rullering av kommuneplanens arealdel.

Reguleringen må legge til rette for en stasjon med perronger på begge sider, og tilhørende over- eller undergang.

Reguleringsarbeidet må inkludere etablering av busstopp i begge kjøreretninger på Fv174 for buss til og fra OSL Gardermoen og nødvendige vegløsninger til/fra området.

Tiltakshaver tillates som finansiering av tiltaket å etablere et nødvendig antall boenheter, herunder flergenerasjonsbolig (er) som har fokus på gode møteplasser for samvær på tvers av generasjoner, bygget med en høy energi- og miljøprofil. Regulering av disse kjøres parallelt med øvrig regulering.

Grunneiere/tiltakshavere innenfor det regulerte området Nordby Park oppfordres sterkt til å etablere et samarbeid via en utbyggingsavtale eller annen form for samarbeidsavtale med tanke på å komme i gang med en helhetlig utvikling av området på sikt til det beste for byen Jessheim og kommunens innbyggere.?

SFO til ressurselever 8. - 10.trinn

Det er et økende antall eldre ressurselever som opplever behov for SFO, og på tross av egen ressurscenter-avdeling på Nordby finnes det ikke SFO for denne aldersgruppen. Administrasjonen bes legge frem en sak i løpet av 1.halvår hvor det ses på muligheten for opprettelse av et utvidet SFO-tilbud for ressurselever 8.-10.trinn til erstatning for dagens løsning.

Tillegg til kommunedirektørens budsjettgrunnlag

Oppvekst

- Nærmiljø-satsningen

Endring

- Ullensaker kommune skal i perioden møte behovet for nye skoler, og barnehager som skal bli en integrert del av nærmiljøet og ses på som nærmiljøsentre gjennom å inngå samarbeid med private aktører i et « joint venture » prosjekt. For kommunens del etableres dette i et kommunalt eiendoms-foretak som skal drive kommersiell utvikling og drift av eiendom og bygningsmasse. I dette legges det vekt på at byggene skal fylle flere funksjoner og at sambruk vektlegges. Flertallspartiene forventer at dette arbeidet intensiveres og at det gir positive økonomiske gevinster på investeringsbudsjett og driftsbudsjett i ØP perioden.

Oppvekst

- Bygging av skoler og barnehager

Endring

- Ullensaker kommune skal utvikle en ressursmodell som viser total ressursbruk innenfor området knyttet til mottak av flyktninger og selvbosatte for å kartlegge hvor mye økonomiske og personellmessige ressurser som ikke kompenseres via overføringer fra Staten.

Plan, kultur og teknisk

- Ferdigstille de store strategiske planene i sentrum:
  - Byplan 2050

Endring

- Byplanen legges ikke frem til politisk behandling før følgende planer er behandlet, i tråd med følgende endringer:
  - Områdeplan stasjonsområdet – rådhusplassen
  - Områdeplan for stasjonsområdet skal slutføres i løpet av 2024 uavhengig av byplan. I dette arbeidet inkluderes rådhusplassen og intensjonene i inngått avtale med HK Eiendom AS følges opp og iverksettes.
  - Det skal etableres en overgang på stasjonsområdet fra Saga til stasjonsområdet og Bane NOR skal involveres i arbeidet med å få dette på plass i løpet av 2024
- Avklare ambisjon for kommunens kultursatsing
- Kommunen skal være en kulturaktør som samarbeider og legger til rette for private initiativ. Et satsingsområde i 2024 blir å inngå avtale med private aktører om kinodrift slik at dagens kino i kulturhuset avvikles.
- Være forutsigbare og tydelige i dialog med næringsliv og øvrige samarbeidsmetoder – herunder særlig fokus på å effektivisere kommunens koordinering av byggesaks-prosesser
- Kommunen skal overholde frister og søke å finne løsninger i dialog med næringsliv og samarbeidspartnere.
- Saksprosessene skal preges av gjennomføring og avklaringer – ikke repeterende runder som utvanner prosessen og fordyrer den.
- Plan – og bygningsloven er en JA – lov og det prinsippet skal legges til grunn i den kommunale saksbehandlingen av alle plan- bygge, og utviklingssaker.
- Veileder for utvikling av byrom: Dette er et dokument som skal endre karakter fra å være en veileder og pålagte krav i byggeprosjekter og planarbeid til å være et inspirasjons-dokument som ikke tillegges mer vekt enn å være til inspirasjon.
- Kommunen skal redusere kjøp fra eksterne rådgivere innen området med 50%

3. SATSNINGSOMRÅDER

3.3. By- og tettstedsutvikling

Innledning

Den store etablerings- og investeringsviljen gir mange muligheter, men også noen utfordringer. Det blir viktig å finne gode og miljøvennlige løsninger for transport og mobilitet, og sørge for mest mulig kompakt utbygging. Slik kan vi forhindre unødvendig byspredning og nedbygging av dyrket mark, samtidig som vi tilrettelegger for effektiv bruk av sosial og teknisk infrastruktur. For å håndtere fremtidens utfordringer må vi planlegge for en helhetlig og langsiktig utvikling der vår oppmerksomhet rettes mot bærekraft, kvaliteter og særpreg i stedsutviklingen, slik at byen og tettstedene bidrar til god folkehelse og trivsel.

Endring

Den store etablerings- og investeringsviljen gir mange muligheter, men også noen utfordringer. Det blir viktig å finne gode og miljøvennlige løsninger for transport og mobilitet. Det skal tilrettelegges for effektiv bruk av sosial og teknisk infrastruktur. For å håndtere fremtidens utfordringer må vi planlegge for en helhetlig og langsiktig utvikling der vår oppmerksomhet rettes mot bærekraft, kvaliteter og særpreg i stedsutviklingen, slik at byen og tettstedene bidrar til god folkehelse og trivsel.

10. KLIMABUDSJETT

10.1. Innledning

Nytt avsnitt

Klimabudsjett med underliggende strategi frem mot 2030 skal ligge til grunn for planarbeidet i Ullensaker kommune. Innretningen på strategi, vedtak og tiltak som gjøres og gjennomføres skal ikke avvike eller gå utover nasjonal politikk på området.

Videre skal vedtak og tiltak som gjennomføres og pålegges andre aktører kommunen forholder seg til kostnads vurderes, og være praktisk og mulig å gjennomføre.

Hovedmålene skal være veiledende og ikke eksplisitt førende.

Lokaler til kulturaktiviteter

Det lages en sak som legges frem for HTIK som kartlegger hvilke lokaler som kan imøtekomme kulturens behov ved enkle grep og- eller justeringer. Rapporten lages i tett samarbeid med Kulturrådet.

Fremføringssal for kulturaktiviteter

Ved bygging av neste ungdomsskole ses det på muligheten til å bygge en mindre fremføringssal for rundt 200 personer som kan være nyttig for både ungdomsskolen og kulturen

Samarbeidsavtale med Kulturrådet

Adm. bes i samarbeid å utarbeide en samarbeidsavtale med Kulturrådet, på lik linje med den som eksisterer for Idrettsrådet. Avtalen utarbeides i samarbeid med Kulturrådet og skal bla. legge opptil at Kulturrådet blir høringsinstans på kultursaker, samt bygging av skoler, på lik linje som Idrettsrådet er for idretten.

Undervarme på banene i Bakkedalen

I forbindelse med ENØK-prosjektet i Bakkedalen og rehabilitering av kunstgressbanene pga. feilleveranse skal det vurderes å legge undervarme på alle 3,5 baneflatene for å sikre seg nødvendig ekstrakapasitet eller backup ved feil eller ombygging av andre anlegg i kommunen.

Hvitskolen på Algarheim

Det legges fram en sak for HTIK der man ser på hensiktsmessig bruk av Hvitskolen på Algarheim og hva som må gjøres av vedlikehold og/eller oppgraderinger.

Det jobbes med løsning for nytt Ullensaker museum

Det er stort behov for lokaler til kommunens tjenester, arbeidsplasser og kulturskole, i tillegg til andre kulturaktiviteter som galleri, teater og museum.

Målet for fremtidig museum må være å etablere en sentral møteplass som kan fylle flere aktuelle funksjoner for museumsdriften og lokale kulturaktører. Utstillingslokalene bør være fleksible for både å kunne vise midlertidige og permanente utstillinger.

Kommunedirektøren bes fremlegge sak 1.halvår med konkrete forslag til fremdrift før innarbeidelse i budsjett.

Gratis Vaksine mot Hjernehinnebetennelse for Elever i 10. Klasse og 3. Klasse på Videregående

Hjernehinnebetennelse er en alvorlig sykdom som kan føre til alvorlig sykdom på kort tid, og ungdom i alderen 16–19 år har høyere risiko for smitte sammenliknet med resten av befolkningen. Det finnes flere varianter av meningokokk-bakterier og flere ulike vaksiner. I Norge er det fire ulike vaksiner som er godkjent og virker mot de vanligste gruppene meningokokker i Norge. Det er denne typen flere kommuner

tilbyr. Ifølge prislisten i budsjettgrunnlaget, kan vaksinen mot hjernehinnebetennelse koste 530,-, 990,- eller 1.275,- kroner. Vi ber om en mer detaljert kostnadsanalyse for å gi gratis vaksine til elever i 10. klasse og 3. klasse på videregående i Ullensaker kommune.

Kommunedirektøren bes legge frem en sak til 1.kvartalsrapport som viser kostnaden for å gi gratis meningokokk-vaksine til elever i 10. klasse, og/eller 3. klasse-elever fra Ullensaker på videregående.

Gebyrer kulturhus

Kommunedirektøren bes legge frem en sak som synliggjør kostnadene ved å prise Kategori B (– Andre lokale leietakere) på lik linje som Kategori A – (Frivillig lokalt lag eller foreninger).

Vi ønsker at Kategori B – (Andre lokale leietakere), prises som Kategori A – (Frivillige lokale lag eller foreninger).

Og ikke som i dag hvor kategori B prises sammen med kategori C – (Kommersielle leietakere).

Hensikten er å gi kommunens egne lokale kulturaktører muligheten til å benytte seg mer av våre tjenester til en fornuftig prissetting. Nå i dag likestilles de med andre store kommersielle leietakere.

Ekstraordinært vedlikehold skole

Kommunedirektøren bes fremlegge en oversikt over ekstraordinært vedlikeholdsbehov på kommunens skoler i løpet av 1.halvår.

Tillegg verbalforslag vedtatt:

Mini gjenvinningsstasjon

Administrasjonen utreder sammen med ØRAS, mulighet til å etablere lokale mini gjenvinningsstasjoner i Ullensaker og kommer med en sak til HTIK på dette ila 2024.

Tilstandsrapport eldreomsorg

Det bes om at det utarbeides en årlig tilstandsrapport på eldreomsorg. Eksempler på innhold i tilstandsrapporten kan være antall på venteliste i de ulike tjenesteområdene, resultat fra utførte brukerundersøkelser og/eller pårørendeundersøkelser, antall kjøpsplasser, bemanningssituasjon i tjenestene o.l.

Forsøksordning faste team i hjemmetjenesten

Det bes om en sak for å forberede en forsøksordning med faste team i hjemmetjenesten. En kan for eksempel starte med en bydel. Forsøket skal gjennomføres for å se om det fører til mindre fravær og vikarbruk blant de ansatte, samt se om det skaper bedre brukeropplevelse, oppfølging og forebygging ved å ha faste personer å forholde seg til.

Sak legges frem i 1. kvartal.

Helsestasjon for ungdom på Kløfta

Administrasjonen bes fremme en sak ila. første halvår 2024 som belyser muligheten for å etablere en helsestasjon for ungdom på Kløfta. Det bes om at det vurderes om denne kan etableres ved den nye helsestasjonen som skal åpnes på Kløfta eller om den kan bli en del av nærmiljøsentret ved Vesong ungdomsskole. Under BUK-møtet i går, så kom det innspill fra Kløfta om at de ønsker seg også helsestasjon for ungdom dit.

2 PLAN OG STYRINGSSYSTEMET

Plan- og styringssystemet i Ullensaker skal bidra til at politiske visjoner og mål omsettes til handling.

Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument, og omfatter en samfunnsdel med handlingsdel, og en arealdel. Samfunnsdelen skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Kommuneplanens handlingsdel rulleres årlig i forbindelse med budsjett og økonomiplanprosessen og danner til enhver tid grunnlag for kommunens 4-årige handlingsprogram og budsjett.

I samfunnsdelen er kommunens satsingsområder omtalt:

- **Tjenesteinnovasjon**
- **By- og tettstedsutvikling**
- **Næringsutvikling**
- **Samfunnssikkerhet og beredskap**

I tillegg har kommunedirektøren valgt å innarbeide **Oppvekst** som et eget satsingsområde, fordi det legges vekt på barn og unges utdanning og utvikling for å oppnå en bærekraftig utvikling i Ullensaker.

Det vises til kommunestyrets vedtatte kommuneplans samfunnsdel for en mer fyldig beskrivelse av satsingsområdene: [Kommuneplan for Ullensaker](#)

For hvert satsingsområdene er det definert et hovedmål, og både hovedmål og satsingsområder er tverrsektorielle. Det vil si at de gjelder for alle kommunalområdene, og at vi må jobbe som ett lag for å oppnå ønsket utvikling.

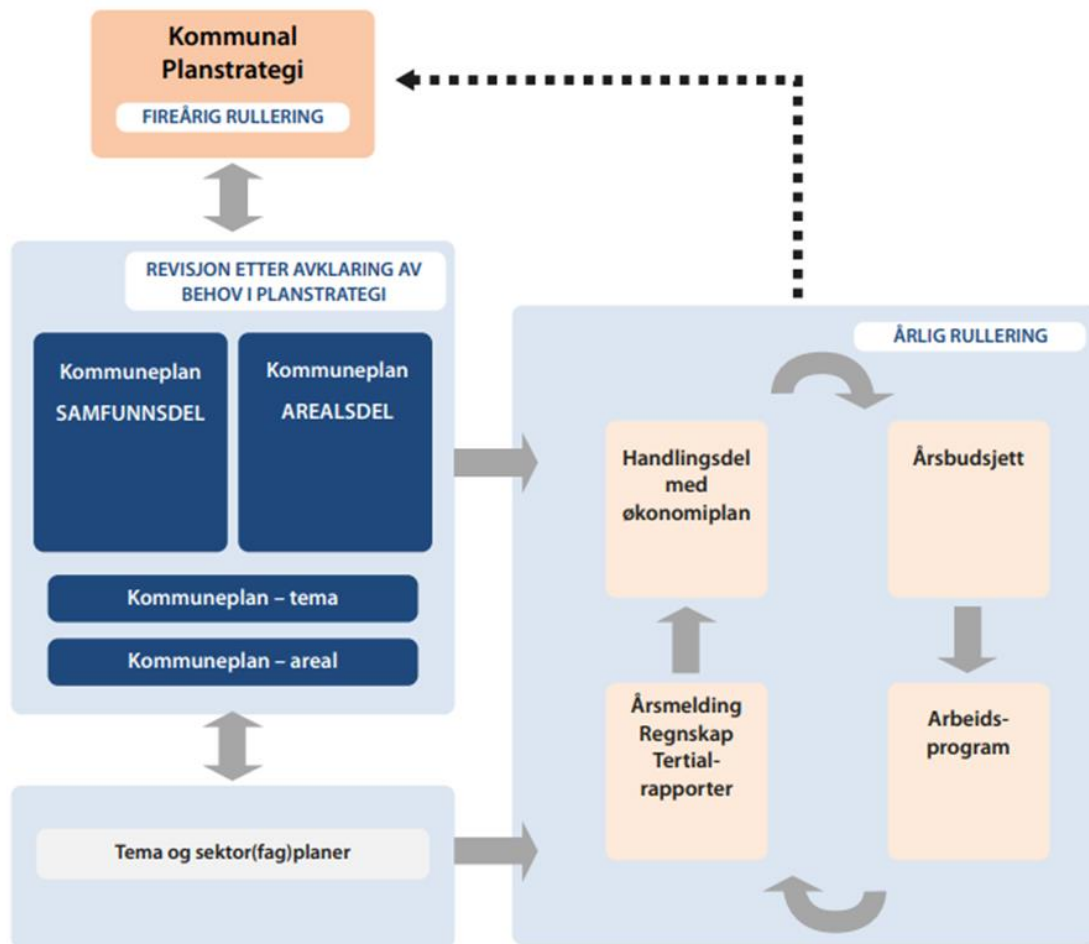
Satsingsområder, mål og strategier fra samfunnsdelen følges opp i økonomiplanen, hvor vi viser hvordan vi skal jobbe for å nå målene i kommende fireårsperiode.

Hovedmål for hvert satsingsområde er brutt ned i delmål som er omtalt i avsnittet for hvert hovedutvalgsområde. Sektorene har der videre definert oppdrag som skal bidra til å nå delmålene, og dermed hovedmålene.

Måloppnåelse og status for oppdrag blir fulgt opp og rapportert gjennom virksomhetsplaner, tertialrapporter og årsrapport. Dette er alle viktige styringsdokumenter i den kontinuerlige planleggingsprosessen. Indikatorer for delmålene utarbeides i virksomhetsplanene, og følges opp gjennom året.

Sammenhengene mellom kommuneplanen, budsjettprosessen og rapporteringen kan beskrives slik:

2.1. Kunnskapsgrunnlag

Kunnskapsgrunnlag er viktig i kommunens planarbeid for å gi en felles forståelse av nåsituasjonen, muligheter og framtidige behov. Oversikten nedenfor viser hvilke kunnskapsgrunnlag som ligger til grunn for sektorenes arbeid med delmål og oppdrag.

Utgiver	Helse og sosial omsorg	Skole og barnehage	Plan, kultur og teknisk	Organisasjon og utvikling
FHI	Folkehelseprofil	Folkehelseprofil	Folkehelseprofil	
FHI	Oppvekstprofil	Oppvekstprofil	Oppvekstprofil	
Bufdir	Barnevernsmonitor			
SSB	Kostra	Kostra	Kostra	Kostra
Kommunal rapport		Kommunebarometeret	Kommunebarometeret	Kommunebarometeret
NOVA/KS		Ungdata		
Udir		Elevundersøkelsen		
Udir		Nasjonale prøver		
Udir		Grunnskolepoeng		
Viken			Folkehelseundersøkelsen	
UK	Ullensaker i tall	Ullensaker i tall	Ullensaker i tall	
SSB/Kompas			Befolkningsprognose	
Telemarsforskning			Næringsbarometeret	
Telemarsforskning			Norsk kulturindeks	
KS				Arbeidsgivermonitoren
Kommunal rapport				Åpenhetsbarometeret
TI Norge				Åpenhetsindeks
Rambøll				IT i praksis

De ulike kunnskapsgrunnlagene beskrives kort nedenfor:

Arbeidsgivermonitoren

Kommunesektorens arbeidsgivermonitor er en statistikkpublikasjon som beskriver utviklingen og tilstanden på aktuelle arbeidslivstema i kommunesektoren. Temaer som omtales er blant annet rekruttering, deltid og digitalisering. En rekke trender, forventninger og utviklingstrekk påvirker det kommunale oppdraget, og får betydning for sektoren sitt kompetansebehov og arbeidstakernes oppgaver. Publikasjonen utgis annet hvert år.

Barnevernsmonitoren

Barnevern kommunemonitor er en samling av indikatorer på barnevern som gir kommuner mulighet til å sammenligne seg med andre kommuner og barnevernstjenester, og se utvikling over tid. Indikatorene viser også verdier for interkommunale samarbeid og bydeler i Oslo. Monitoren oppdateres med tall for kommunenes halvtårs rapportering hvert år i februar og september.

Befolkningsprognose

Ullensaker kommune lager egne befolkningsframskrivninger ved hjelp av modellverktøyet Kompas (fra COWI AS). Framskrivningene gir anslag for hvor mange det kan komme til å bo i Ullensaker frem mot 2050, gitt en rekke forutsetninger.

Elevundersøkelsen

Elevundersøkelsen er en årlig undersøkelse der elever får si sin mening om læring og trivsel i skolen. Svarene brukes av skolen, kommunen og staten for å gjøre skolen bedre.

Folkehelseprofilen

Folkehelseinstituttet (FHI) publiserer årlig en [folkehelseprofil](#) og en [oppvekstprofil](#) for hver kommune. Profilene presenterer nøkkeltall på utvalgte indikatorer for helsetilstanden og påvirkningsfaktorer i kommunen. De viser hvordan kommunen ligger an i forhold til gjennomsnittet for fylket og landet som helhet på de ulike indikatorene. Folkehelse- og oppvekstprofilen er koblet til Kommunehelse statistikkbank, der man kan på utviklingen over tid og variasjon mellom blant annet kjønn og ulike aldersgrupper.

Grunnskolens Informasjonssystem (GSI)

Grunnskolens Informasjonssystem (GSI) samler inn en omfattende mengde data om grunnskolen i Norge. Det samles inn drøyt 1000 opplysninger om hver eneste grunnskole. Du finner informasjon om følgende tema i GSI: elevtall, årstimer, ressurser, spesialundervisning, språklige minoriteter, målform, fremmedspråk, fysisk aktivitet, leksehjelp, SFO, valgfag og PPT.

Helhetlig helse- og omsorgsplan

Helhetlig helse- og omsorgsplan ble vedtatt av Kommunestyret 20.06.2023 (PS 49/23) og skal ivareta:

- Planlegging av helsebygg som legger til rette for gode og fremtidsrettede helsetjenester
- En helsestruktur som gir grunnlag for at kommunen har rett bygg, på rett sted, til rett tid
- En langsiktig strategi, som er forankret i det politiske eierskapet og kommuneplanen, og som bidrar til god samhandling mellom kommunens ulike fagområder
- En del av plangrunnlaget for Ullensaker kommunes virksomhet
- Grunnlag for å planlegge og prioritere bruk og utbygging av helsebygg i tråd med kommunens og nasjonale målsetninger, innenfor kommunens økonomiske handlingsrom.
- Innspill til kommuneplanens arealdel, for å sikre at nødvendig nytt tomteareal settes av til fremtidige helsebygg.

IT i praksis

Undersøkelsen *IT i praksis*, basert på Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019-2025, gjennomføres årlig i samarbeid mellom Rambøll Management Consulting, IKT-Norge, Digitaliseringsdirektoratet, Visma og Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. Undersøkelsen belyser status og utfordringer knyttet til offentlige virksomheters arbeid med digitalisering og innovasjon. Rapporten er et verdifullt verktøy for kvalitetssikring av dagens og fremtidens strategiske beslutninger knyttet til digital utvikling og innovasjon i offentlig sektor.

Klimaregnskapet

Ullensaker kommune har ved hjelp av Asplan Viak fått utarbeidet et klimaregnskap som er en oversikt over kommunens klimapåvirkning. Klimaregnskapet gir en oversikt over kommunens utslipp, og skal bidra til å identifisere mulige utslippskutt. Klimaregnskapet vil være en sentral parameter i å måle kommunens arbeid med oppfølging av klimastrategien.

Kommunebarometeret

Kommunebarometeret (KB) er en måling som publiseres av Kommunal Rapport hvert år. Her rangeres kommunene etter 151 nøkkeltall, på tvers av 12 ulike sektorer. Dette er Norges mest omfattende sjekk av Kommune-Norge.

KOSTRA

KOSTRA (KOmmune-STAT-RApportering) er et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal og fylkeskommunal virksomhet. I Kostra grupperes kommunene dels etter størrelse og dels etter økonomi, noe som gir et bedre grunnlag for sammenlikninger på tvers av kommuner enn innbyggertall alene.

Ullensaker grupperes i KOSTRA gruppe 10 (kommuner med 30 000 til 44 999 innbyggere) sammen med 13 andre grupper.

Nasjonale prøver

Nasjonale prøver er obligatoriske prøver som gir informasjon om ferdigheter i lesing, regning og engelsk. Ferdighetene er viktige for læring i alle fag.

Norsk kulturindeks

Norsk kulturindeks er en årlig oversikt over kulturtilbud og kulturaktivitet i norske kommuner og fylker. Målsetningen med Norsk kulturindeks er å beskrive det faktiske kulturtilbudet og den faktiske kulturbruken i et gitt område. Indeksen er utviklet av Telemarksforskning i samarbeid med norske kommuner og fylkeskommuner og benyttes av en rekke kommuner som underlag for kulturplaner eller oppfølging av kommunens arbeid på kulturområdet.

Næringsbarometeret

NHOs Kommune-NM er en årlig rangering av de økonomiske prestasjonene og rammebetingelsene for næringslivet i norske kommuner og fylker. Kommune-NM dekker fem temaområder: Næringsliv, arbeidsmarked, demografi, kompetanse og kommuneøkonomi. Kommune-NM er utelukkende basert på kvantitative data, hentet fra offisielle statistikker.

Ullensaker i tall

Ullensaker i tall er et faktagrunnlag som presenterer tall om blant annet befolkningsutvikling, næring og sysselsetting, helse, oppvekst og levekår i Ullensaker. Formålet med faktagrunnlaget er å gi kunnskapsbasert underlag for kommunens arbeid, prioriteringer og videre satsinger.

UngData

Ungdata er lokale barn- og ungdomsundersøkelser der skoleelever over hele landet svarer på spørsmål om hvordan de har det, og hva de driver med på fritiden. Undersøkelsene er tilpasset barn og ungdom på mellomtrinnet (5.-7.-trinn), ungdomstrinnet og i videregående opplæring.

Åpenhetsbarometeret

Formålet med Åpenhetsbarometeret er å undersøke hvor godt kommunene legger til rette for åpenhet, slik at innbyggerne har innsikt i beslutningsprosessene. Undersøkelsen gjennomføres i samarbeid mellom Pressens offentlighetsutvalg og Kommunal Rapport.

Årsrapport

Ullensaker kommunes årsrapport, som omtaler status for kommunen etter året som var, med vurdering av måloppnåelse, økonomisk resultat og påpekning av viktige aktiviteter og hendelser, både på overordnet nivå og innenfor de ulike enhetene. Dokumentet inneholder også aktuell statistikk med analyse.

3 SATSINGSOMRÅDER

3.1. Visjon

”Ullensaker – Mulighetslandet”

3.1.1. Visjonsbeskrivelse

Vår visjon er en ledestjerne for utviklingen av kommunen. Den gir retning for fremtiden, der bærekraft og kvalitet står sentralt.

Mulighetslandet som visjon, favner bredt ved at både dagens og fremtidens innbyggere og virksomheter får oppmerksomhet, samtidig som visjonen setter en positiv og offensiv retning for alle. Muligheter for alle innebærer omtanke for alle; både dagens innbyggere og fremtidige generasjoner. For å få dette til må vi avstemme interesser mot et bærekraftig samfunn der vi tenker helhetlig og langsiktig om tjenesteutvikling, kunnskapsbasert om by- og stedsutvikling, og vi må tenke folkehelse i alt vi gjør.

3.2. Tjenesteinnovasjon

3.2.1. Innledning

Samfunnet endrer seg raskt, og i takt med dette endres kommunens rammevilkår som samfunnsaktør og tjenesteprodusent. Dette betyr at vi må tenke nytt om hvordan vi skal tilby tjenester og hvordan vi skal bruke ressursene i fremtiden. Med utgangspunkt i mulighetene som oppstår ved bruk av ny teknologi og nye samhandlingsformer, vil kommunen i samarbeid med frivilligheten, innbyggere og andre institusjoner, utvikle tjenester som til enhver tid er best mulig tilpasset innbyggernes behov. Det er viktig at kommunens tjenester oppleves som sammenhengende og helhetlige for innbyggerne, og at tjenestene har god kvalitet.

3.2.2. Hovedmål for kommunen

- **Sammen skaper vi bærekraftige tjenester gjennom varme menneskemøter og smart bruk av teknologi**
Som kommune skal vi i tjenesteutviklingen tenke globalt og handle lokalt med målsetting om å utvikle tjenester med et stor samfunnsøkonomisk og bærekraftig nedslagsfelt både lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Kommunen samarbeider godt med frivilligheten i dag, men samfunnsutviklingen gjør det naturlig å tenke at dette samarbeidet endres og utvikles. Det handler om å benytte samfunnets ressurser på en bedre måte, ved å stå sammen om å utvikle tjenester som utfyller hverandre. Framtidens innbyggere vil i større grad enn i dag ha tilgang til informasjon og tjenester, som gjør det enklere å mestre eget liv, på egne premisser.

3.2.3. Mål for kommunen

Satsingsområde	Hovedmål	Delmål
Tjenesteinnovasjon	Sammen skaper vi bærekraftige tjenester gjennom varme menneskemøter og smart bruk av teknologi	Vi har en bærekraftig økonomi Vi er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver Vi har gode og fremtidsrettede tjenester med riktig kvalitet og omfang Vi utvikler tjenester sammen med innbyggerne Vi innretter tjenester slik at innbyggernes egne ressurser mobiliseres

3.2.4. Oppdrag for å nå mål

Delmål	Oppdrag
Vi er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver	Det skal fortsatt jobbes aktivt med å redusere sykefraværet. Samlet sykefravær i 2024 skal være lavere enn i 2023.
Vi er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver	Etablere samhandlingsarenaer for kommunens legetjenester
Vi er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver	Iverksette tiltak for å rekruttere kvalifiserte med innvandrerbakgrunn til stillinger med krav til høyrere utdanning, gjennom at minst en kvalifisert søker av disse kalles inn til intervju.
Vi er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver	Kontinuerlig styrking av ansattes forståelse for IT-sikkerhet og personvern
Vi er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver	Påbegynne arbeidet med arbeidsgiverstrategi
Vi er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver	Redusere turnover
Vi har en bærekraftig økonomi	Utnytte ressurser effektivt for å oppnå god kvalitet til lavest mulig kostnad
Vi har gode og fremtidsrettede tjenester med riktig kvalitet og omfang	Fremme bruk av trygghets- og mestringsteknologi
Vi har gode og fremtidsrettede tjenester med riktig kvalitet og omfang	Styrke det ambulerende helsetjenestetilbudet
Vi innretter tjenester slik at innbyggernes egne ressurser mobiliseres	Arbeidsrettet norskopplæring
Vi innretter tjenester slik at innbyggernes egne ressurser mobiliseres	Fremme bruk av trygghets- og mestringsteknologi
Vi innretter tjenester slik at innbyggernes egne ressurser mobiliseres	Gjennomføre bruker- og pårørendeundersøkelser
Vi innretter tjenester slik at innbyggernes egne ressurser mobiliseres	Implementere VIPS praksismodell ¹
Vi innretter tjenester slik at innbyggernes egne ressurser mobiliseres	Revidere strategi for frivillighet

¹ VIPS praksismodell (VPM) er en metode for å implementere personsentrert omsorg i kommunehelsetjenesten. Navet i VPM er et ukentlig, strukturert fagmøte som løfter frem tjenestemottakers perspektiv, og involverer hele personalgruppen. Målet er å komme fram til gode tiltak som gjør at tjenestemottakeren opplever dagene som gode og meningsfulle.

Delmål	Oppdrag
Vi innretter tjenester slik at innbyggernes egne ressurser mobiliseres	Styrke det ambulerende helsetjenestetilbudet
Vi utvikler tjenester sammen med innbyggerne	Data og kunstig intelligens benyttes i kommunens tjenesteutvikling
Vi utvikler tjenester sammen med innbyggerne	Gjennomføre bruker- og pårørendeundersøkelser
Vi utvikler tjenester sammen med innbyggerne	Innbyggere involveres i utviklingen av kommunens tjenester
Vi utvikler tjenester sammen med innbyggerne	Nasjonale felleskomponenter benyttes for sammenhengende innbyggertjenester

3.3. By- og tettstedsutvikling

3.3.1. Innledning

Den store etablerings- og investeringsviljen gir mange muligheter, men også noen utfordringer. Det blir viktig å finne gode og miljøvennlige løsninger for transport og mobilitet. Det skal tilrettelegges for effektiv bruk av sosial og teknisk infrastruktur. For å håndtere fremtidens utfordringer må vi planlegge for en helhetlig og langsiktig utvikling der vår oppmerksomhet rettes mot bærekraft, kvaliteter og særpreg i stedsutviklingen, slik at byen og tettstedene bidrar til god folkehelse og trivsel.

3.3.2. Hovedmål for kommunen

- Ullensaker skal være et godt sted å bo og leve. Kommunen skal utvikles med kvaliteter som er attraktive for nåtidens og framtidens innbyggere
For å ivareta og styrke kommunens bo og leveområder skal utviklingen bygge på eksisterende by- og tettstedsstruktur, og nye utbyggingsprosjekter skal bidra til en kompakt og mangfoldig utvikling der stedets positive særpreg ivaretas eller forsterkes. For å oppnå dette vil kommunen stille krav til kvalitet og fysisk utforming. Ved bruk av en kunnskapsbasert tilnærming skal det utvikles trygge og godt integrerte by- og tettsteder som stimulerer til fysisk- og kulturell aktivitet, og som bidrar til en aktiv helsefremmende livsstil der alle innbyggerne gis mulighet til å være aktive samfunnsdeltakere. Kommunen vil tilrettelegge for attraktive by- og tettsteder der arealdisponeringen fremmer gode oppvekstmiljø, blågrønne kvaliteter og miljøvennlige transportformer. Kollektiv, sykkel og gange skal i fremtidens Ullensaker oppleves som det mest attraktive og effektive fremkomstmiddelet. For å nå målet og skape forutsigbarhet, ønsker kommunen tidlig dialog og samarbeid med private utviklere og innbyggere, slik at forventningene og ambisjonene avklares i god tid.

3.3.3. Mål for kommunen

Satsingsområde	Hovedmål	Delmål
By- og tettstedsutvikling	Ullensaker skal være et godt sted å bo og leve. Kommunen skal utvikles med kvaliteter som er attraktive for nåtidens og framtidens innbyggere	Ullensaker sine tettsteder skal utvikles til sterke og inkluderende lokalsamfunn
		Ullensakersamfunnet er klimanøytralt innen 2030
		Vi har åpne og inviterende møteplasser og legger til rette for grønn mobilitet
		Vi har et godt og mangfoldig kultur- og idrettstilbud som bidrar til inkludering
		Vi arbeider strategisk med forvaltning og utvikling av eiendom og infrastruktur
		Jessheim by har urbane og attraktive kvaliteter

3.3.4. Oppdrag for å nå mål

Delmål	Oppdrag
Jessheim by har urbane og attraktive kvaliteter	Ferdigstille Byplan for Jessheim
Ullensaker sine tettsteder skal utvikles til sterke og inkluderende lokalsamfunn	Utarbeide strategi for å utvikle skolene til nærmiljøsentre
Ullensakersamfunnet er klimanøytralt innen 2030	Etablere handlingsplan for utskifting av fossilfri bilpark (og verktoy) innen 2030
Ullensakersamfunnet er klimanøytralt innen 2030	Ferdigstille hovedplan for vann, avløp og vannmiljø
Ullensakersamfunnet er klimanøytralt innen 2030	Miljøfyrtårnsertifisert kommunal eiendomsvirksomhet
Vi arbeider strategisk med forvaltning og utvikling av eiendom og infrastruktur	Etablere vedlikeholdsstrategi for kommunale formålsbygg
Vi arbeider strategisk med forvaltning og utvikling av eiendom og infrastruktur	Etablere vedlikeholdsstrategi for veg, parker og uteanlegg
Vi arbeider strategisk med forvaltning og utvikling av eiendom og infrastruktur	Sikre fremdrift på porteføljen av prosjekter for sosial infrastruktur i tråd med behov som fremkommer av sektorplanene til Helsevern og sosial omsorg og Oppvekstsektoren
Vi har et godt og mangfoldig kultur- og idrettstilbud som bidrar til inkludering	Ferdigstille arbeidet med kommunens kulturminnevernplan
Vi har et godt og mangfoldig kultur- og idrettstilbud som bidrar til inkludering	Sikre et godt og fremtidsrettet samarbeid med kommunens idrettsråd
Vi har et godt og mangfoldig kultur- og idrettstilbud som bidrar til inkludering	Sikre et godt og fremtidsrettet samarbeid med kommunens kulturråd
Vi har et godt og mangfoldig kultur- og idrettstilbud som bidrar til inkludering	Utarbeide strategi for kommunens kultursatsing
Vi har åpne og inviterende møteplasser og legger til rette for grønn mobilitet	Ferdigstille arbeidet med områdeplan for stasjonsområdet, rådhusomtå inkludert kollektivgata og rådhusgata

3.4. Næringsutvikling

3.4.1. Innledning

Næringslivet i Ullensaker er i rask utvikling, og antall arbeidsplasser i kommunen har mer enn doblet seg over en 20-årsperiode. Ullensaker kommunes sentrale beliggenhet, og næringsetableringer i tilknytning til Oslo Lufthavn kan forklare store deler av økningen. Ullensaker ligger likevel under landsgjennomsnittet når det gjelder andelen kompetansebaserte arbeidsplasser som krever høy utdanning. Mye av dette kan forklares av næringsstrukturen, og av at Ullensaker har en lav andel arbeidsplasser i offentlig sektor.

3.4.2. Hovedmål for kommunen

- Ullensaker skal ha et konkurransedyktig næringsliv og et mer variert arbeidsmarked**
 Ullensaker er en næringsattraktiv kommune, og har flere sterke konkurransefortrinn. Vi er et nasjonalt og internasjonalt knutepunkt. Det er god tilgang på store attraktive næringsarealer, og interessen blant private investorer er stor. Nærhet til regionale, nasjonale og internasjonale markeder er en viktig faktor når bedrifter velger å lokalisere seg i Jessheim eller Gardermoen næringspark. Det er også gode muligheter for slike etableringer sentralt på Kløfta. I tillegg viser årlige undersøkelser at bedriftene i Ullensaker vokser mer enn hva bransjekonjunktorene skulle tilsi. Næringsutviklingen følger globale og nasjonale trender og konjunkturer, og for at nærings sammensetningen i framtiden ikke skal bli for ensidig og sårbar, vil Ullensaker kommune arbeide aktivt for å øke andelen kompetansebaserte arbeidsplasser, både i privat og offentlig sektor.

3.4.3. Mål for kommunen

Satsingsområde	Hovedmål	Delmål
Næringsutvikling	Ullensaker skal ha et konkurransedyktig næringsliv og et mer variert arbeidsmarked	Vi har et bredt spekter av næringsaktører og utdanningsinstitusjoner Vi er forutsigbare og tydelige i dialog med næringsliv og øvrige samarbeidsaktører

3.4.4. Oppdrag for å nå mål

Delmål	Oppdrag
Vi er forutsigbare og tydelige i dialog med næringsliv og øvrige samarbeidsaktører	Gjennomgå kommunens byggesaksbehandling for å optimalisere prosessene og øke effektiviteten
Vi har et bredt spekter av næringsaktører og utdanningsinstitusjoner	Alle skolene benytter ett eller flere programmer fra UE

3.5. Samfunnssikkerhet og beredskap

3.5.1. Innledning

Kommunen er fundamentet i samfunnets beredskap. Det omfatter god arealdisponering, hvor det er tatt hensyn til kriminalitetsforebygging, samfunnssikkerhet og beredskap. Vi arbeider for å forebygge og begrense skade ved uønskede hendelser, samt håndtere krisesituasjoner som oppstår.

3.5.2. Hovedmål for kommunen

- Ullensaker kommune skal ha en beredskap som setter oss i stand til å håndtere hendelser og krisesituasjoner som kan inntreffe på en profesjonell og trygg måte
 Kommunen har en egen beredskapsplan og en ordinær, løpende beredskap med tjenester som interkommunal legevakt, barnevernsvakt og et kommunalt kriseteam som innkalles ved behov. I tillegg har kommunen regelmessige øvelser med nasjonale og regionale samarbeidspartnere innen sikkerhet og beredskap. For å sikre at vi hele tiden blir bedre, må det utarbeides løpende evalueringer av hendelser og øvelser. Kommunens kriseledelse har oppsyn med at kommunen i krisesituasjoner er rustet til å sikre god informasjon og kommunikasjon, samtidig som kommunens daglige oppgaver og funksjoner ivaretas. Kommunen skal gjennom forsvarlig arealplanlegging og byggesaksbehandling sikre at tiltak (f.eks. anlegg, infrastruktur og boliger) ikke plasseres eller utformes slik at det utgjør unødig fare for mennesker, miljø og materielle verdier. Som vertskommune for Oslo lufthavn ble Ullensaker i 2010 utpekt av Helsedirektoratet til å ha et særlig utvidet nasjonalt beredskapsansvar etter internasjonalt helsereglement (IHR). Dette beredskapsansvaret innebærer å ivareta særskilte oppgaver dersom det skjer en hendelse av betydning for internasjonal folkehelse, som f.eks. smittesituasjoner. Utbruddet av Coronapandemien vinteren 2020 viser hvor sårbart det internasjonale samfunnet er for smittesituasjoner og hvor stort ansvar Ullensaker kommune har i slike situasjoner. For å håndtere slike situasjoner på best mulig måte må vi samarbeide tett med andre samfunnssikkerhets- og beredskapsaktører, og vi må sørge for at vi til enhver tid er best mulig forberedt på å møte slike situasjoner gjennom å ha etablert gode samarbeids- og kunnskapsplattformer.

3.5.3. Mål for kommunen

Satsingsområde	Hovedmål	Delmål
Samfunnssikkerhet og beredskap	Ullensaker kommune skal ha en beredskap som setter oss i stand til å håndtere hendelser og krisesituasjoner som kan inntreffe på en profesjonell og trygg måte	Vi arbeider systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet og beredskap

3.5.4. Oppdrag for å nå mål

Delmål	Oppdrag
Vi arbeider systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet og beredskap	Inneha avklarte og forutsigbare avtaler for samarbeid om reservevann
Vi arbeider systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet og beredskap	Oppdatere beredskapsplaner og gjennomføre øvelser
Vi arbeider systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet og beredskap	Revidere kommunens beredskapsplan
Vi arbeider systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet og beredskap	Sikre oversikt for sårbarhet i egen enhet

3.6. Oppvekst

3.6.1. Innledning

For å oppnå en bærekraftig utvikling på sikt vil barn og unges utdanning og utvikling vektlegges i kommunens satsningsområder.

3.6.2. Hovedmål for kommunen

- Alle barn og unge i Ullensaker skal vokse opp til å bli den beste utgaven av seg selv, slik at de kan delta aktivt i samfunns- og arbeidsliv som voksne og ta gode valg for seg selv og andre

3.6.3. Mål for kommunen

Satsingsområde	Hovedmål	Delmål
Oppvekst	Alle barn og unge i Ullensaker skal vokse opp til å bli den beste utgaven av seg selv, slik at de kan delta aktivt i samfunns- og arbeidsliv som voksne og ta gode valg for seg selv og andre	<p>Vi sikrer at barn og unge utvikler gode grunnleggende ferdigheter</p> <p>Vi bidrar til at barn og unge utvikler god sosial kompetanse</p> <p>Vi legger til rette for at barn og unge utvikler robusthet og mestringstro</p> <p>Vi sikrer at barn og unge har trygge og inkluderende oppvekstmiljø</p>

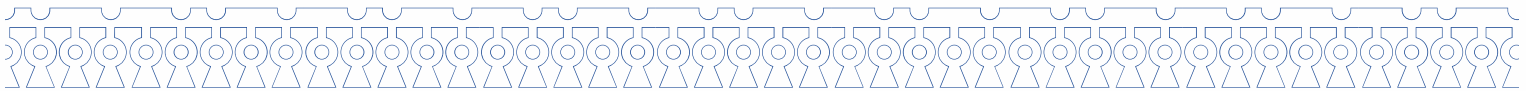
3.6.4. Oppdrag for å nå mål

Delmål	Oppdrag
Vi bidrar til at barn og unge utvikler god sosial kompetanse	Alle tjenester arbeider aktivt med forebygging og tidlig innsats
Vi bidrar til at barn og unge utvikler god sosial kompetanse	Gjennomføre foreldreveiledning for å bygge gode omsorgspersoner
Vi bidrar til at barn og unge utvikler god sosial kompetanse	Gjennomføre systematisk observasjon og kartlegging av sosial kompetanse
Vi legger til rette for at barn og unge utvikler robusthet og mestringstro	Ansatte hjelper barn og unge til å forstå hvordan egen innsats og valg av strategi påvirker egen utvikling og læring
Vi legger til rette for at barn og unge utvikler robusthet og mestringstro	Ansatte møter barn og unge med høye forventninger og tilpassede utfordringer
Vi legger til rette for at barn og unge utvikler robusthet og mestringstro	Bruke BTI som samhandlingsmodell
Vi legger til rette for at barn og unge utvikler robusthet og mestringstro	Gjennomføre helsesamtaler med elever i 1. og 8. klasse for å avdekke psykisk uhelse
Vi legger til rette for at barn og unge utvikler robusthet og mestringstro	Legge til rette for en kultur der det å gjøre feil blir sett på som en mulighet til å lære
Vi legger til rette for at barn og unge utvikler robusthet og mestringstro	Sikre jevnlig dialog med barn og unge om egen utvikling

Delmål**Oppdrag**

Vi sikrer at barn og unge har trygge og inkluderende oppvekstmiljø	Ansatte i tjenestene legger til rette for at barn og unge medvirker i egen læring og utvikling
Vi sikrer at barn og unge har trygge og inkluderende oppvekstmiljø	Øke andelen barn og unge som benytter seg av organiserte eller uorganiserte fritidstilbud
Vi sikrer at barn og unge utvikler gode grunnleggende ferdigheter	Benytte Class som et systematisk verktøy for kvalitetsutvikling i kommunale barnehager
Vi sikrer at barn og unge utvikler gode grunnleggende ferdigheter	Gjennomføre systematisk språkkartlegging for å sikre god språkutvikling for alle
Vi sikrer at barn og unge utvikler gode grunnleggende ferdigheter	Redusere andel elever på laveste mestringsnivå nasjonale prøver 5.trinn
Vi sikrer at barn og unge utvikler gode grunnleggende ferdigheter	Redusere andel elever på laveste mestringsnivå nasjonale prøver, 8.trinn.
Vi sikrer at barn og unge utvikler gode grunnleggende ferdigheter	Redusere andel elever på laveste mestringsnivå nasjonale prøver, 9.trinn
Vi sikrer at barn og unge utvikler gode grunnleggende ferdigheter	Øke andel lærere med kompetanse i norsk, engelsk og matematikk 1.-7.trinn
Vi sikrer at barn og unge utvikler gode grunnleggende ferdigheter	Øke elevenes motivasjon for læring til et nivå bedre enn landsgjennomsnittet

4 BEFOLKNINGSUTVIKLING

Befolkningsutviklingen påvirker både den løpende tjenesteytingen og investeringsbehovet i kommunen, samt det økonomiske handlingsrommet både på utgifts- og inntektssiden. Virkningen av befolkningsveksten avhenger av utviklingen i de ulike aldersgruppene, siden det er stor forskjell i behovet for kommunale tjenester for barn, voksne og eldre. Vekst i den yrkesaktive delen av befolkningen kan bety økte skatteinntekter til kommunen.

Det var 42 866 innbyggere i Ullensaker per 1. januar 2023. Siden Oslo lufthavn åpnet på Gardermoen i 1998 har kommunen hatt en formidabel befolkningsvekst med over en dobling i innbyggertallet. I 2022 var det en befolkningsvekst på 1301 personer, tilsvarende en folketilvekst på 3,1 %. Dette er en sterkere vekst enn de to foregående årene, men lavere enn i årene 2017 til 2019. Fødselsoverskuddet (fødte minus døde) var 164 i 2022, omtrent på samme nivå som i 2021 og året før. Det ble født 424 og det døde 260 innbyggere. Det flyttet 4 357 personer inn til kommunen og 3 207 personer flyttet ut av kommunen, en netto innflytting på 1 150 personer. I 2022 økte innvandringen i Ullensaker, som i Norge, blant annet som følge av krigen i Ukraina.

Det forventes fortsatt sterk befolkningsvekst i Ullensaker. Befolkningsframskrivingene som ligger til grunn for budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027, ble utarbeidet våren 2023 i modellverktøyet Kompas, og er fremstilt i tabellen nedenfor. Tall for 2023 er statistikk per 1. januar 2023. Det understrekes at alle befolkningsframskrivinger er usikre, og generelt kan det sies at usikkerheten øker jo mindre grupper som framskrives og jo lenger tidsperspektiv de har.

Ullensaker har en relativt ung befolkning sammenlignet med aldersfordelingen for landet som helhet. Det er per i dag andelsvis flere barn og voksne, samt færre eldre i Ullensaker, enn man ser for Norge totalt. Det forventes at andelen barn og unge i kommunen vil reduseres og at andelen eldre vil øke i framtiden. Allikevel forventes det at Ullensaker også på lang sikt vil ha en yngre aldersprofil enn landet som helhet (jfr. SSBs regionale befolkningsframskriving 2022).

Selv om andelen eldre ikke er så høy i Ullensaker, er dette den gruppen som har høyest prosentvis økning i framtiden, som det går frem av grafen nedenfor.

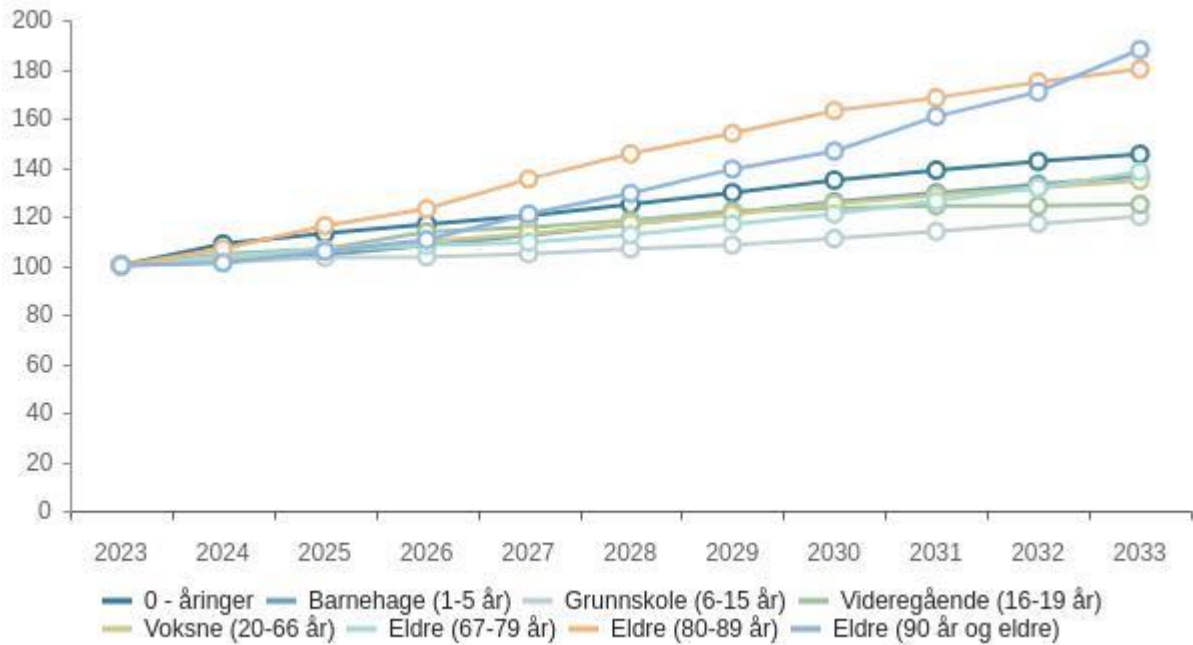
4.1. Demografi

4.1.1. Befolkningsprognose

	2023	2024	2025	2026	2027
0 - åringer	446	485	504	521	536
Barnehage (1-5 år)	2 518	2 559	2 624	2 724	2 828
Grunnskole (6-15 år)	5 794	5 869	5 981	5 995	6 067
Videregående (16-19 år)	2 171	2 274	2 316	2 467	2 508
Voksne (20-66 år)	26 947	27 741	28 721	29 570	30 428
Eldre (67-79 år)	3 677	3 813	3 906	3 976	4 024
Eldre (80-89 år)	1 122	1 198	1 303	1 380	1 517
Eldre (90 år og eldre)	191	193	202	211	231
Total	42 866	44 132	45 557	46 844	48 139

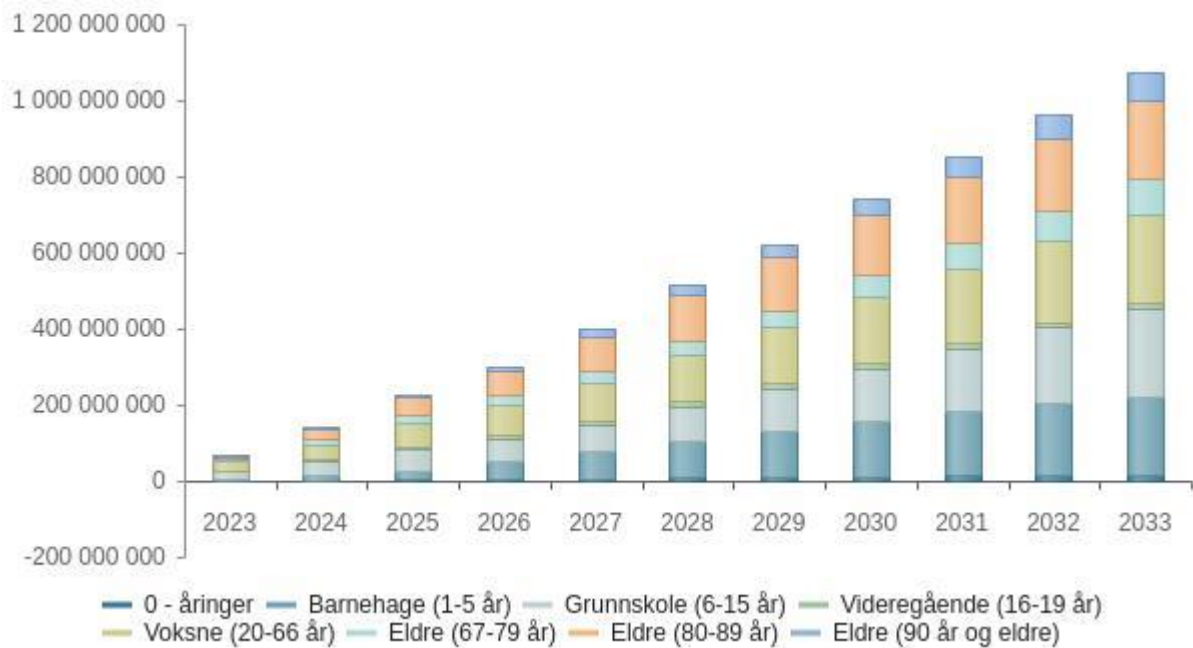

4.1.2. Prognose vekst

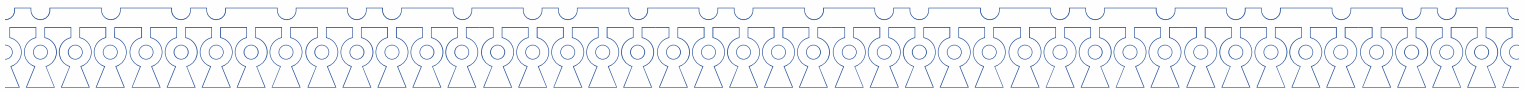

Prognose type: Egen prognose - Ullensaker
 Prognose periode: 10

4.1.3. Demografiutgifter

Figuren over viser kommunens beregnede utgifter (demografikostnader) i årene fremover, knyttet til økt befolkning, med utgangspunkt i dagens kostnadsnivå. Utgangspunktet for beregningene er Teknisk beregningsutvalg (TBU) sin beregningsmodell for satser, og kommunens anslag for befolkningsvekst.

5 STATUS OG RAMMEBETINGELSER

5.1. Kommunelovens økonomibestemmelser

Kommunestyret har ansvar for å styre og ha kontroll med økonomien, jf. Lov om kommuner og fylkeskommuner kapittel 14. Innenfor de økonomiske og rettslige rammene har kommunestyret frihet til å prioritere.

Økonomiplanen skal forankres i kommuneplanen og skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp. Økonomiplanen skal balanseres, være fullstendig og realistisk. Dette innebærer at økonomiplanen skal vise inndekking av alle kostnader det enkelte år og ikke vise et merforbruk.

5.2. Budsjettforutsetninger

Ved utarbeidelsen av kommunestyrets vedtatte budsjett for 2024 og økonomiplan 2024 – 2027 er det lagt til grunn opprinnelig budsjett for enhetene i 2023. I tillegg er det korrigert for midlertidige bevilgninger, politiske vedtak, samt lagt inn helårseffekt av nye stillinger eller andre vedtak.

Kommunedirektøren har lagt følgende forutsetninger til grunn for forslag til økonomiske rammer:

- Lønnsvekst – 4,9 %
- Prisvekst - 3,4 %
- Deflator – 4,3 %
- Tjenestekjøp og kjøp fra kommuner – 4,3 %
- Demografivekst – kommunens demografikostnader er beregnet til 73,9 mill. kroner i 2024.
- Kommunedirektøren har ikke funnet rom for full dekning av demografikostnadene i 2025, hvor de er nedjustert med 21,2 mill. kroner. For 2026 og 2027 er det satt av forventede kostnader til dekning av demografikostnader på sentralt område; skatt, rammeinntekter og finans
- Frie inntekter er beregnet i samsvar med forslag til statsbudsjett 2024
- Forventet befolkningsvekst for kommunen er innarbeidet
- Netto finanskostnader er beregnet ut ifra forventet renteutvikling og forslag til investeringsbudsjett

Kostnadene for vekst (demografikostnader) beregnet med utgangspunkt i Teknisk beregningsutvalg (TBU) sin beregningsmodell for satser, og kommunens anslag for befolkningsvekst. Midlene er benyttet som utgangspunkt for rammefordeling til områdene, ut ifra de enkelte områdenes prioritering og behov.

5.3. Statlige rammebetingelser

I statsbudsjettet legges det opp til en realvekst i kommunenes frie inntekter i 2024 med om lag 5,1 mrd. kroner. Det anslås at økningen i demografikostnadene, som finansieres av de frie inntektene, for kommunene utgjør om lag 3,1 mrd. kroner. Dette er oppjusterte tall i forhold til det som ble anslått i kommuneproposisjonen for 2024, som kom i mai. Veksten i frie inntekter må ses i sammenheng med

kommunesektorens anslåtte merutgifter som følge av befolkningsutviklingen og merutgifter knyttet til pensjon. Anslaget for pensjonskostnader viser en vekst i de samlede pensjonskostnadene utover anslått lønnsvekst på 1,8 mrd. kroner.

Nedenfor følger en omtale av de ulike satsingene som regjeringen forventer at veksten i de frie inntektene skal dekke. Ved pålegg om nye eller utvidede oppgaver for kommunene, avvikling eller regelendringer som har økonomiske konsekvenser, skal dette kompenseres eller trekkes i rammetilskuddet. Alle oppgitte tall i dette avsnittet er sum for alle kommunene i landet.

Informasjon fra Prop. 1 S (2023-2024)

Gevinster knyttet til nytt prøvegjennomføringssystem i skolen

Nytt prøvegjennomføringssystem øker graden av digitalisering og gir gevinster for kommunesektoren. Gevinsten for kommunene, som i stor grad er knyttet til digitalisering av kartleggingsprøver, er i 2024 vurdert til 6,6 mill. kroner. Rammetilskuddet blir redusert tilsvarende.

Gratis deltids plass på SFO på 2. trinn – helårseffekt av endring i 2023

Det er fra høsten 2023 innført gratis 12 timer SFO på andre trinn. Som følge av dette øker rammetilskuddet med 690 mill. kroner. Tiltaket får helårseffekt i 2024, og rammetilskuddet øker derfor med ytterligere 863,6 mill. kroner som blir fordelt etter delkostnadsnøkkelen for grunnskole.

Gratis barnehage fra tredje barn i barnehagen – helårseffekt av endring i 2023

Fra høsten 2023 er barnehageplass gratis fra tredje barn for familier som har flere barn i barnehagen samtidig. Som kompensasjon for dette er rammetilskuddet økt med 20 mill. kroner i 2023. Tiltaket får helårseffekt i 2024, og rammetilskuddet øker derfor med ytterligere 24 mill. kroner som blir fordelt etter delkostnadsnøkkelen for barnehage.

Redusert pensjonspåslag for private barnehager

Fra 1. januar 2022 ble pensjonspåslaget for private barnehager redusert fra 13 % til 10 % av lønnskostnadene i de kommunale barnehagene. Det ble samtidig innført en treårig overgangsordning for enkeltstående barnehager, slik at de skulle få lenger tid til å tilpasse seg. Som følge av dette er rammetilskuddet redusert i både 2022 og 2023. Siden pensjonspåslaget til de enkeltstående barnehagene blir trappa videre ned i 2024, blir rammetilskuddet redusert med ytterligere 57,5 mill. kroner.

Reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehagen – helårseffekt av endring i 2023

Maksimalprisen for foreldrebetaling i barnehagen ble fra 1. januar 2023 redusert til 3.000 kroner per måned. Kommunesektoren ble kompensert med en økning i rammetilskuddet på 329,2 mill. kroner i saldert budsjett for 2023. Den uventede høye prisveksten i 2023 gjorde at den reelle reduksjonen i maksprisen ble høyere enn lagt til grunn, og kommunene ble derfor kompensert med ytterligere 169,1 mill. kroner i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2023. Det er tatt hensyn til prisveksten i utregningen av helårseffekten i 2024. Videre er det lagt til grunn at økningen i etterspørsel etter barnehageplasser først slår inn for fullt fra barnehageåret 2023–2024. Rammetilskuddet øker derfor med ytterligere 66,8 mill. kroner som blir fordelt etter delkostnadsnøkkelen for barnehage.

Reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehagen i 2024

Den maksimale foreldrebetalingen i barnehagen blir videreført på 3.000 kroner per måned fra 1. januar 2024. Fra 1. august 2024 blir foreldrebetalingen redusert til 2.000 kroner per måned. Som kompensasjon blir rammetilskuddet økt med 1.560,1 mill. kroner som blir fordelt etter delkostnadsnøkkelen for barnehage.

Pasienttilpasset basistilskudd – helårseffekt av endring i 2023

Basistilskuddet til fastleger ble økt og lagt om fra 1. mai 2023. Som kompensasjon er rammetilskuddet til kommunene økt med 480 mill. kroner. Tiltaket får helårseffekt i 2024, og rammetilskuddet blir derfor økt med ytterligere 250 mill. kroner som blir fordelt etter delkostnadsnøkkelen for kommunehelse.

Økt barnetillegg i kvalifiseringsprogrammet – helårseffekt av endring i 2023

Som kompensasjon for økningen i barnetillegget i kvalifiseringsprogrammet fra 1. februar i 2023, ble rammetilskuddet til kommunene økt med 10 mill. kroner i 2023. Tiltaket får helårseffekt i 2024, og rammetilskuddet øker derfor med ytterligere 1 mill. kroner som blir fordelt etter delkostnadsnøkkelen for sosialhjelp.

Økte veiledende satser for sosialhjelp – helårseffekt av endring i 2023

Ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2023 ble de veiledende satsene for sosialhjelp økt med 10 % fra 1 juli 2023. Kommunesektoren ble kompensert gjennom en økning i rammetilskuddet på 284 mill. kroner. Tiltaket får helårseffekt i 2024, og rammetilskuddet øker derfor med ytterligere 295,8 mill. kroner som blir fordelt etter delkostnadsnøkkelen for sosialhjelp.

Endringer i kontantstøtten – konsekvenser for barnehage

Endringer i kontantstøtten i 2024 ventes å gi en økning i etterspørselen etter barnehageplass. Som kompensasjon for dette øker rammetilskuddet i 2024 med 119,7 mill. kroner som blir fordelt etter delkostnadsnøkkelen for barnehage.

Vaksinasjon mot covid-19 – engangsbevilgning i 2023

I revidert nasjonalbudsjett for 2023 ble rammetilskuddet til kommunene økt med 68 mill. kroner som kompensasjon for en oppfriskingsdose til særskilte grupper våren 2023. Dette var en engangsbevilgning, og rammetilskuddet blir derfor redusert med 70,9 mill. kroner i 2024.

Regjeringens forslag til tilskuddsordninger utover veksten i frie inntekter**Rentekompensasjonsordning og tilskuddsordning for læringsarenaer og utstyr**

Regjeringen foreslår å innføre en rentekompensasjonsordning for investeringer i lokaler og større utstyr som bidrar til en mer praktisk og variert skole. Ordningen vil få en investeringsramme på totalt 8 milliarder til kommunene, hvor én milliard kroner skal fases inn hvert år i åtte år. Ordningen vil bli søknadsbasert, hvor kommunen må søke om midler fra Husbanken, og på den måten vil staten betale for kommunenes renteutgifter knyttet til investeringer.

Regjeringen foreslår også å bevilge 127 mill. kroner til en tilskuddsordning for å få mer praktisk og variert læring på 5.-10. trinn. Med dette tilskuddet kan skolene kjøpe inn utstyrspakker og apparater til for eksempel skolens verksteder, laboratorier, musikkrom, skolekjøkken eller utstyr til mer fysisk aktivitet

eller uteskole. Kommunene vil få et tilskudd fordelt etter elevtall. De aller minste kommunene er garantert et minstebeløp på 10 000 kroner.

Bo trygt hjemme-reformen

Regjeringen foreslår å bevilge 75 mill. kroner i økte bevilgninger til oppfølging av tiltak i stortingsmeldingen for et mer aldersvennlig samfunn - Bo Trygt hjemme-reformen. Regjeringen foreslår å bevilge om lag 58 mill. kroner til arbeidet med å utvide Tørn fra et prosjekt for omsorgstjenesten, til et program for hele helse- og omsorgstjenesten. Regjeringen foreslår også 4 mill. kroner til tiltaket Jobbvinner, som er et nasjonalt prosjekt for å rekruttere og beholde sykepleiere og helsefagarbeidere i de kommunale helse- og omsorgstjenestene. I tillegg foreslår regjeringen 10 mill. kroner til en veiledningstjeneste for studenter og ansatte i de kommunale helse- og omsorgstjenestene.

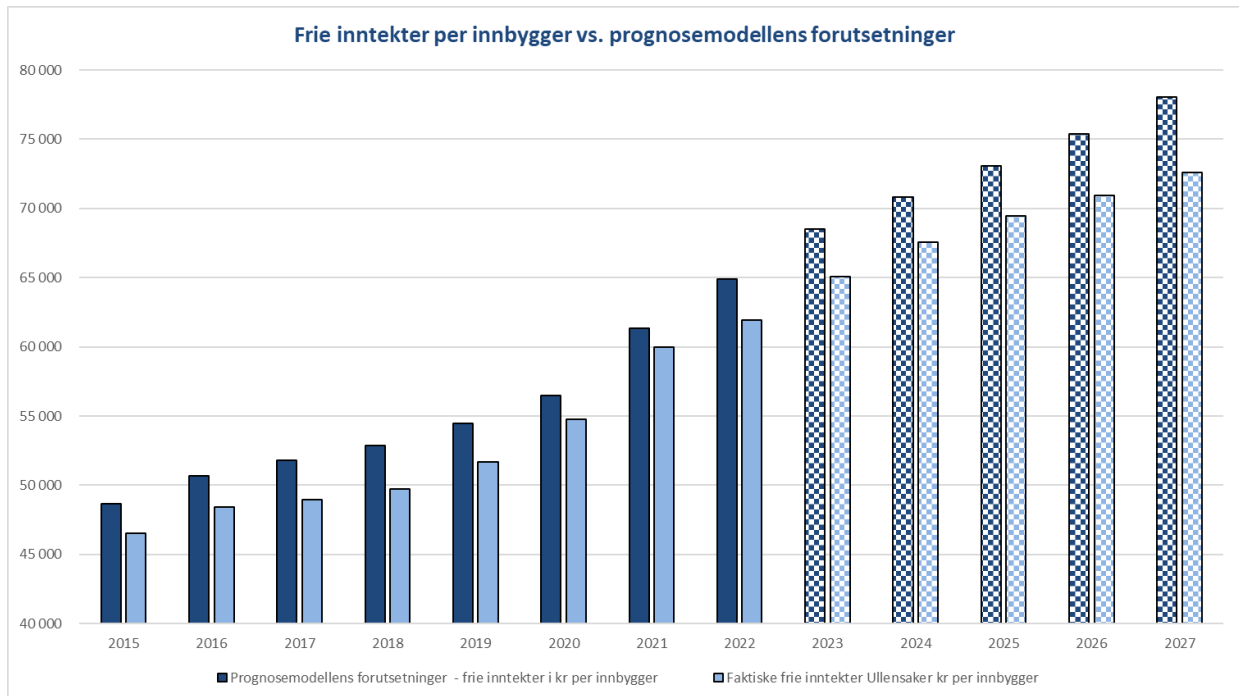
5.4. Utvikling i økonomiske nøkkeltall

5.4.1. Utvikling i økonomiske nøkkeltall

	Ullensaker 2019	Ullensaker 2020	Ullensaker 2021	Ullensaker 2022	Nannestad 2022	Nes (Ak.) 2022	Eidsvoll 2022	Lørenskog 2022	Lillestrøm 2022	Kostragruppe 10 2022
Egenfinansiering av investeringene i prosent av totale brutto investeringer (prosent)	36,90 %	19,20 %	54,00 %	42,00 %	28,80 %	53,00 %	27,10 %	24,50 %	43,00 %	30,30 %
Frie inntekter i kroner per innbygger	51 700	54 780	59 993	61 909	63 689	60 572	62 506	59 945	62 578	63 432
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	0,90 %	1,70 %	3,30 %	4,60 %	3,70 %	5,40 %	-0,50 %	0,00 %	4,50 %	1,80 %
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger (B)	53 787	54 930	60 139	62 299	60 407	61 888	67 059	66 424	64 346	68 716
Netto lånegjeld i kroner per innbygger (B)	109 518	118 868	117 735	119 401	81 838	54 724	81 123	135 817	83 651	96 480
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B) (Kommunekasse)		144,80 %	107,00 %	120,30 %	99,30 %	67,30 %	94,30 %	148,00 %	77,90 %	89,30 %

Tabellen over viser utviklingen i økonomiske nøkkeltall for Ullensaker kommune sammenlignet med nærliggende kommuner og kommunegruppe 10. Indikatoren Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B) (Kommunekasse), viser en betydelig nedgang i 2021 og 2022 i forhold til 2020. Dette skyldes at kommunen i de to foregående årene mottok refusjon av kostnader for karantenehotell og teststasjon på OSL Gardermoen, i forbindelse med covid-19. Refusjonene er i henhold til de kommunale regnskapsreglene bruttoført i kommuneregnskapet. Konsekvensen av dette er at kommunens driftsinntekter ble høyere enn de ellers ville ha vært, og innebærer at lånegjeld målt i prosent mot inntekter er kunstig lave som følge av de høye refusjonsinntektene. Dersom man holder disse refusjonene utenfor de totale driftsinntektene, ville lånegjelden i 2021 og 2022 utgjort henholdsvis 143,8 % og 138,9 %.

5.4.2. Frie inntekter per innbygger og kommunens kostnadsbehov

Kommunene får tildelt midler basert på fastsatte parametere knyttet til kommunens befolkningssammensetning. Parameterne gir til sammen en indeks for kommunens kostnadsbehov. Ullensaker kommer ut som en mer leddrevet kommune enn landsgjennomsnittet og ligger i perioden 2015-2022 på et kostnadsnivå på 95 – 97 %. Kommunens inntekter justeres dermed ned, som følge av et forventet lavere kostnadsbehov. Ved sammenligning av kommunens faktiske inntekter per innbygger, med de beregnede inntektene basert på kostnadsbehovet, ligger Ullensaker lavere enn modellen fra staten skulle tilsi. Figuren over viser avviket mellom statens beregnede inntektsbehov, sammenlignet med kommunens faktiske inntekter. Totalt sett innebærer dette at Ullensaker i perioden 2015-2022 mangler i overkant av 55 mill. kroner til i overkant av 125 mill. kroner årlig sammenliknet med inntektene kommunen skulle hatt basert på kostnadsbehovet. Årsaken til avviket skyldes at skatteinntektene fra kommunens innbyggere er lavere enn for landet eller, og etterslep i inntektene på grunn av høy befolkningsvekst.

5.4.3. Fremtidsverktøyet 2040

KS har laget et verktøy for å hjelpe kommuner med å planlegge for fremtiden. Det blir vist til utfordringer kommunen står ovenfor, og ved hjelp av et utvalg av statistikk og indikatorer blir det gitt en status på dagens situasjon. Ved hjelp av dette kan man få innsikt i hvordan kommunen er å bo og jobbe i, hvilke muligheter det er for arbeid, hvordan kommunens økonomi er, samt hvilke muligheter kommunen har til å gi velferdstilbud.

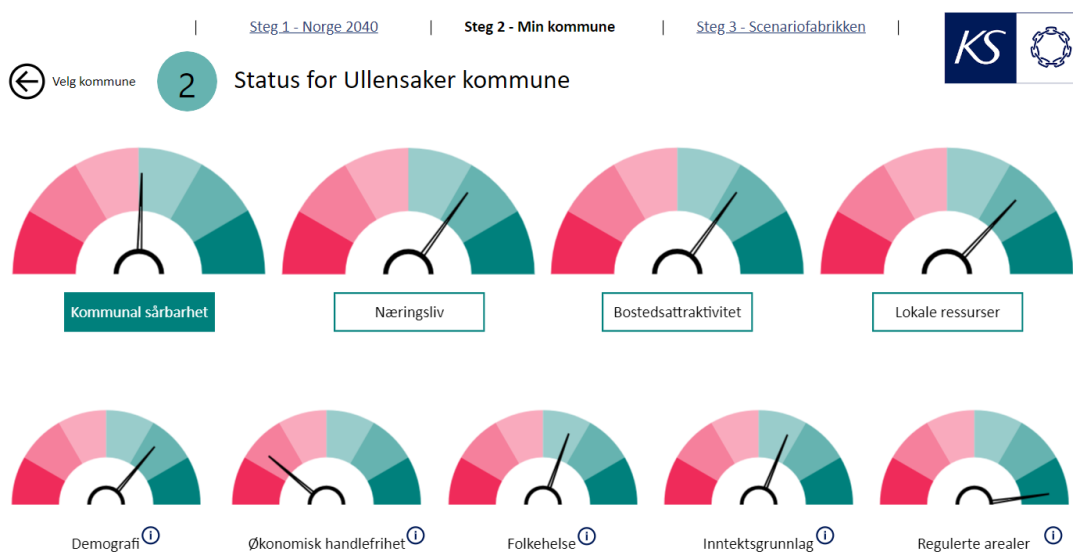
Bildet nedenfor er hentet fra modellen, hvor oversikten viser at Ullensaker skårer bra på de tre kategoriene næringsliv, bostedsattraktivitet og lokale ressurser. På kategorien kommunal sårbarhet er

kommunen så vidt på grønt nivå. Underkategorien som trekker kommunen ned er økonomisk handlefrihet, mens de øvrige underkategoriene som påvirker kommunens sårbarhet er positive.

Kriteriene som ligger til grunn for økonomisk handlefrihet er

- Netto driftsresultat inkludert bundne avsetninger
- Netto lånegjeld korrigert for ubundne investeringsfond
- Disposisjonsfond inkludert regnskapsmessig mer/mindreforbruk

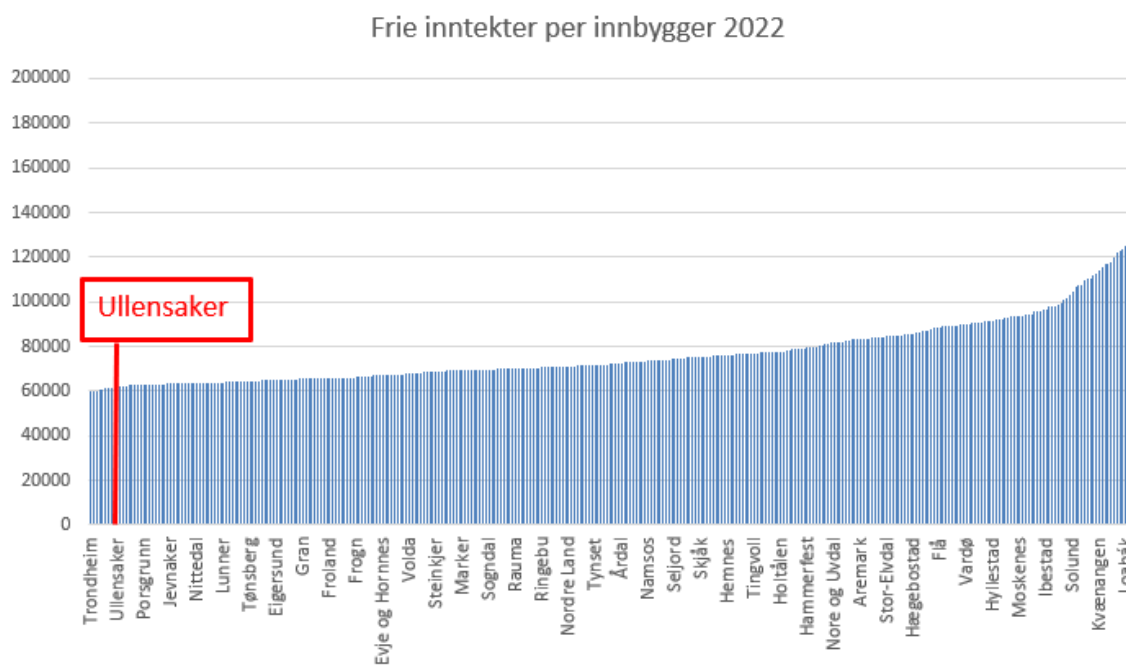
Kilde: ks.no/fagområder/innovasjon/norge-2040/min-kommune/

6 ØKONOMISK UTVIKLING I PLANPERIODEN

Ullensaker kommune skal forvalte økonomien på en bærekraftig måte, som innebærer å tilby tjenester tilpasset dagens behov, uten at det skal gå på bekostning av fremtidige generasjoner. Samtidig innebærer det tilpasning av utgiftene til inntektene, i tillegg til at kommunen opparbeider tilstrekkelig med reserver for å møte uforutsette økonomiske svingninger. På grunn av engangsinntekter, som ikke direkte knyttes til den ordinære tjenesteproduksjonen, har de siste to årene gitt gode økonomiske resultater. Dette har bidratt til å styrke kommunens økonomiske handlingsrom, ved at det har vært mulig å bygge opp kommunens disposisjonsfond.

På tross av dette er kommunens økonomiske situasjon utfordrende, på grunn av skatteinntekter under landsgjennomsnittet, økt tjenestebehov og høy lånegjeld. Ullensaker har lave frie disponible inntekter, og målt i frie inntekter i kroner per innbygger er kommunen blant de som ligger lavest på landsbasis (61.909 kroner i 2022). En av årsakene til lavere frie inntekter enn landsgjennomsnittet er at kommunens innbyggere har en sammensetning som gjør at kommunen er mer «lettdrevet». Kommunens utgiftsbehov er i 2024 anslått til 96,9 % av landsgjennomsnittet og kommunen blir derfor trukket i rammetilskuddet med 85,3 mill. kroner, et såkalt utgiftutjevningstrekk. Figuren under viser frie inntekter per innbygger i 2022 i landets kommuner, hvor Ullensaker ligger blant de 10 kommunene med laveste frie inntekter per innbygger.

Ekstraordinær prisvekst og økte rentekostnader påvirker kommunens handlingsrom. Investeringsbehovet øker i årene fremover, og konsekvensen av dette er at en større del av driftsinntektene må brukes til å finansiere investeringene. Gjelden vil stige på grunn av høyere lånebehov, og kombinasjonen av høyere gjeld og oppadgående renter øker den finansielle risikoen. Eksterne forhold som kommunen ikke direkte kan påvirke, presser i tillegg økonomien. Dette gjelder blant annet lav kapasitet på sykehjemsplasser, og

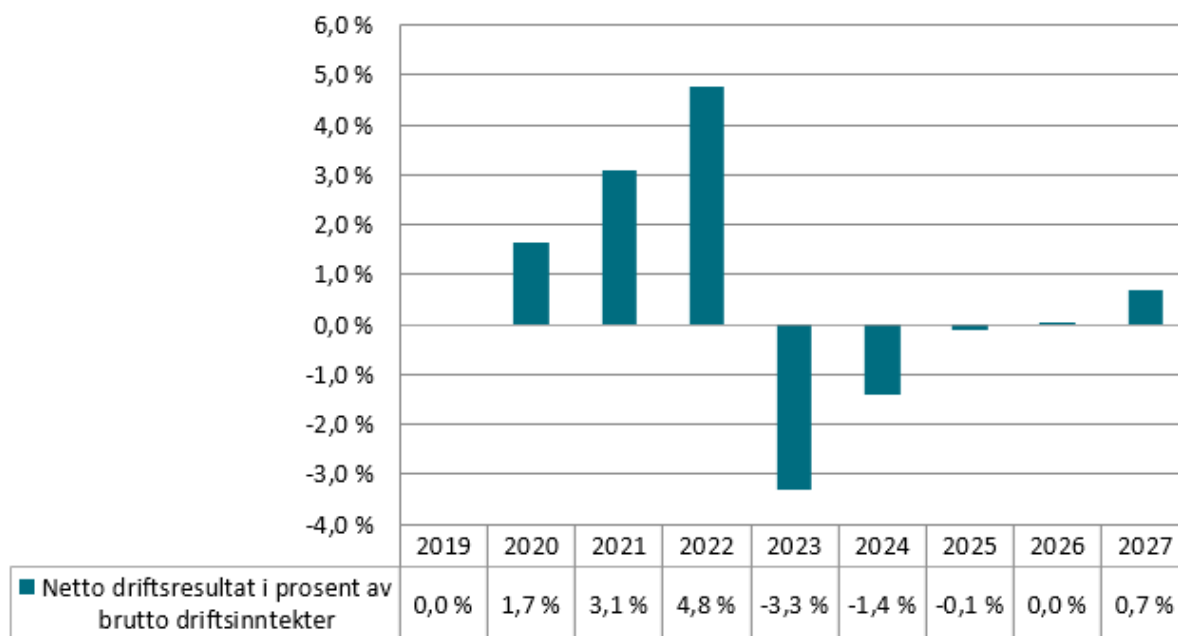
derfor behov for å kjøpe plasser eksternt, brukerstyrt personlig assistanse (BPA), styrkede brukerrettigheter, normeringskrav i barnehager og skoler, samt kutt i finansieringsordningen for ressurskrevende tjenester. Forventningen om kraftig vekst i de eldste aldersgruppene spiser av det økonomiske handlingsrommet og gjør at kommunen må være forberedt på mer økonomisk krevende tider i årene fremover. I økonomiplanperioden er det derfor behov for å bruke av kommunens reserver.

6.1. Økonomiske måltall

Kommuneloven setter klare krav til en forsvarlig økonomiforvaltning, som skal bidra at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid. Kommunen styrer etter økonomiske måltall (handlingsregler) som skal sikre dette. Måltallene viser om kommunens samlede økonomi utvikler seg i ønsket retning, og sier noe om kommunens handlefrihet i kommende år. Handlingsreglene ble sist vedtatt i kommunestyret 15.12.2022 i behandlingen av budsjett 2023/økonomiplan 2023-2026:

- Årlig avsetning til disposisjonsfond skal være minst 1,75 % av brutto driftsinntekter i handlingsplanperioden
- Disposisjonsfondet skal utgjøre minst 10 % av brutto driftsinntekter
- Egenkapitalfinansiering av kommunens investeringer uten selvkost, skal være minst 40 %
- Lånegjeld på investeringer skal utgjøre maksimalt 150 % av brutto driftsinntekter

6.2. Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

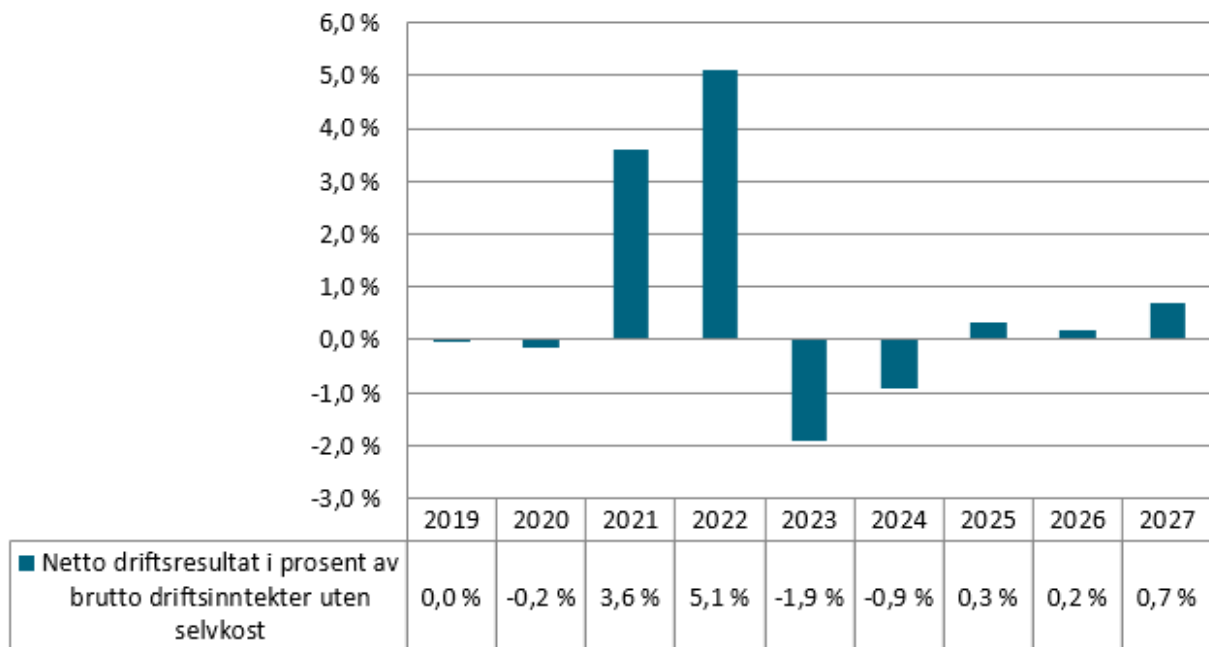

Netto driftsresultat viser hva kommunen sitter igjen med etter at alle utgifter er trukket fra, midler som kan disponeres til investeringer og avsetninger. Teknisk beregningsutvalg anbefaler for 2024 et netto driftsresultat på minimum 2 % av brutto driftsinntekter. Ifølge statsforvalteren kan netto driftsresultat i budsjett og økonomiplan med fordel utgjøre 3 % eller mer av driftsinntektene, avhengig av nødvendige

avsetninger og investeringer. Buffere er en nødvendighet for å kunne takle svingninger på både inntekts- og utgiftssiden.

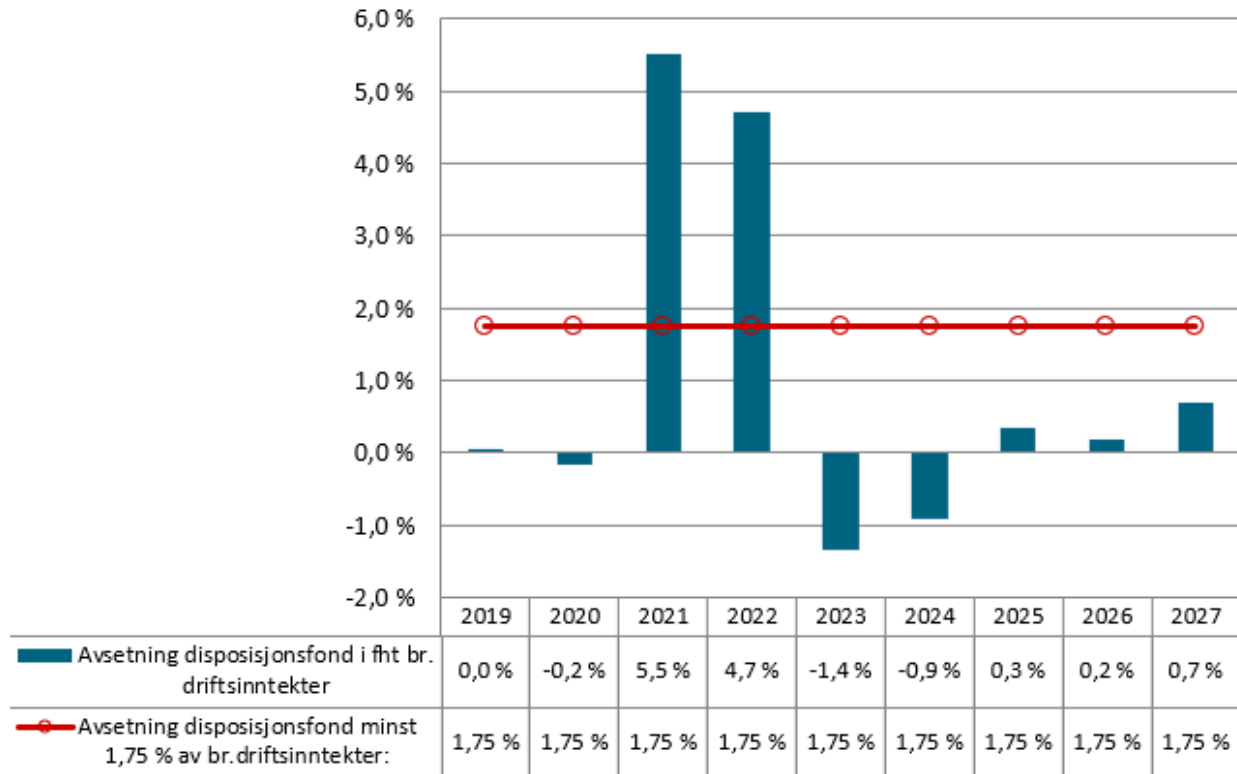
Kommunens netto driftsresultat påvirkes av disponeringer til og fra bundne fond. Ved avsetning til bundet fond vil netto driftsresultat være høyere enn ordinær kommunal drift tilsier, og tilsvarende lavere i år med bruk av bundet fond. Det er særlig på selvkostområdene for vann og avløp at kommunens regnskap påvirkes som nevnt. Selvkostfondene for vann og avløp var totalt på 95,2 mill. kroner ved utgangen av 2022. I henhold til selvkostregelverket skal disse midlene tilbakeføres til innbyggerne gjennom reduserte gebyrer. Oversikten nedenfor viser kommunens netto driftsresultat korrigert for effekten fra selvkost.

6.3. Korrigert netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

6.4. Avsetning til disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter

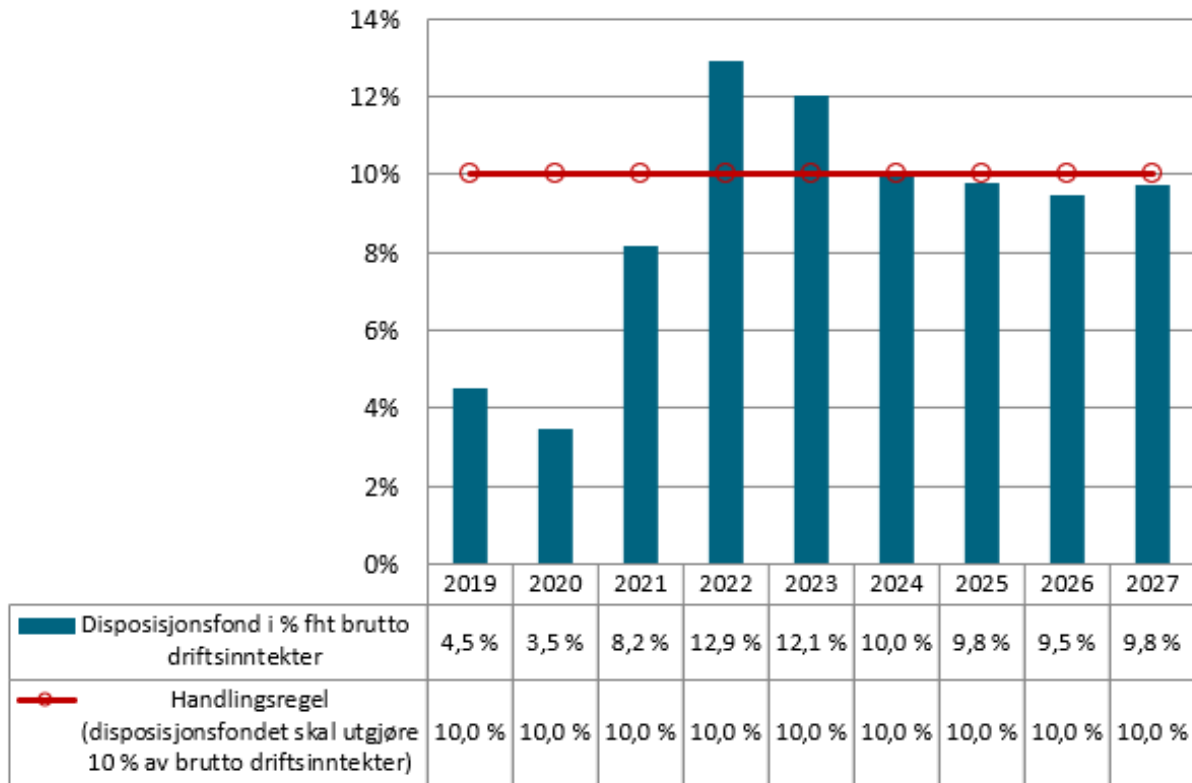

For å kunne håndtere uforutsette hendelser er det viktig at kommunen har en viss reserve i form av disposisjonsfond. Det er ikke en fasit på hvor stort en kommunes disposisjonsfond bør være, men dette nivået bør settes ut ifra en vurdering av totaløkonomien, herunder for eksempel gjeldsbelastning og nivå på frie inntekter. Ullensaker kommune har høy gjeld med høye finanskostnader, samt lave frie inntekter sett i forhold til landet, og er derfor mer utsatt for svingninger i økonomien. Dette tilsier at disposisjonsfondet bør ligge i det høyere sjiktet. Jo større disposisjonsfond, jo større økonomisk handlingsrom har kommunen. Men også disse midlene må skaffes tilveie av de løpende inntektene. Avsetning til disposisjonsfond vil alltid veies opp mot løpende driftsutgifter.

For å oppnå en årlig avsetning til disposisjonsfond på 1,75 % av brutto driftsinntekter, i tråd med handlingsregelen, vil det være behov for å avsette 72,7 mill. kroner i 2024. Det har vist seg vanskelig å oppfylle handlingsregelen om en avsetning i den størrelsesorden, med den økonomiske situasjonen kommunen er i. Med bakgrunn i de siste årenes gode regnskapsresultater oppfylles handlingsregelen over tid, men den opprettholdes ikke i planperioden.

6.5. Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter

Ved utgangen av 2022 utgjorde disposisjonsfondet 12,9 % av brutto driftsinntekter, en betydelig forbedring fra 2020 og 2021, hvor disposisjonsfondet utgjorde henholdsvis 3,5 % og 8,2 %. Engangsinntekter i skatt- og rammeinntekter, lavere finanskostnader, gevinstrealisering på fastrentelån, i tillegg til positiv effekt av premieavviket i KLP, var årsaken til den vesentlige forbedringen. Ved arbeidet med budsjett 2024 ser det per nå ut til at også resultatet for 2023 kan gi en avsetning til disposisjonsfond utover det som er budsjettert, på grunn av økte renteinntekter og økning i skatteinntektene for landet. Dette vil avhenge av at kjøp av sykehjemsplasser utenfor kommunen ikke øker ytterligere.

I figuren over vises avvik mellom budsjettert avsetning og handlingsregelen i planperioden. I denne figuren er det tatt utgangspunkt i disposisjonsfondets saldo ved utgangen av 2023, forutsatt at årsprognosen er uendret i forhold til anslaget ved 2. tertial. I 2024 legges det opp til å tilføre netto 37,8 mill. kroner til driften fra disposisjonsfondet. Ved utgangen av 2024 vil saldo på disposisjonsfondet da tilsvare kravet i handlingsregelen på 10 % i forhold til brutto driftsinntekter. Avsetningene for de resterende årene i økonomiplanperioden vil ikke være tilstrekkelig til å opprettholde kravet i handlingsregelen.

Ved en eventuell reduksjon i kommunens planlagte inntekter vil det være behov for å iverksette tiltak som sikrer kommunens fremtidige handlingsrom.

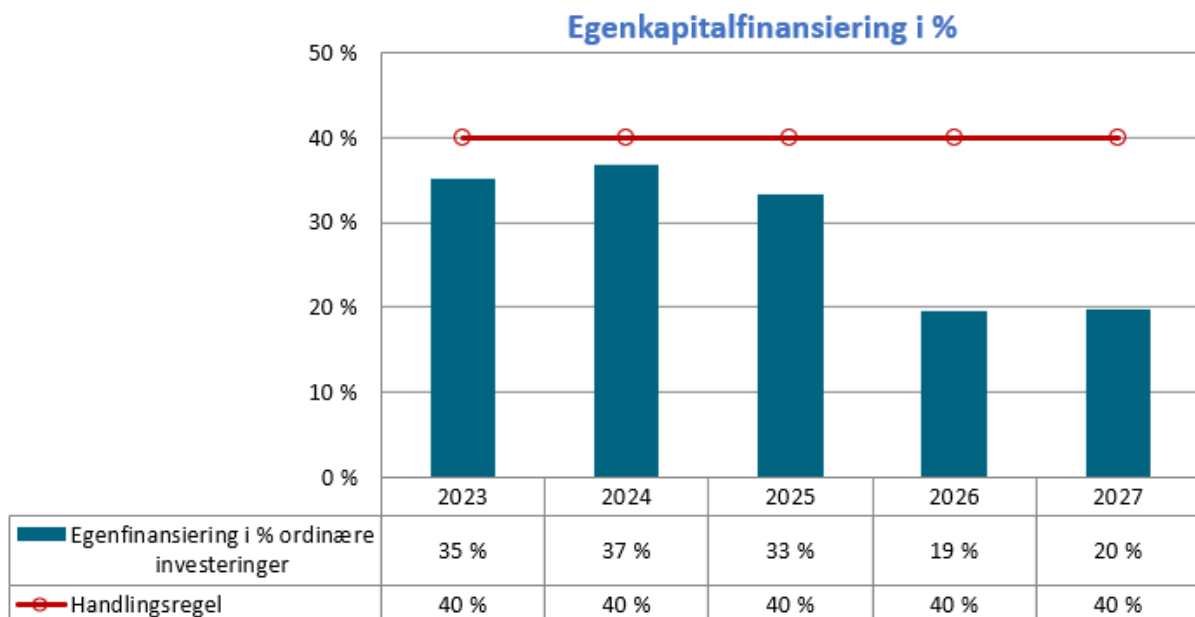

6.6. Egenkapitalfinansiering av kommunens investeringer uten selvkost skal være minst 40 %

Bruk av egenkapital i finansiering av investeringer demper låneveksten og veksten i finanskostnadene. Statsforvalteren oppfordrer til økt egenkapitalfinansiering av investeringer, og etterlevelse av kommunens handlingsregel er i tråd med dette.

I målet om 40 % egenfinansiering inngår momskompensasjon som kommunen mottar på investeringsutgiftene. Finanskostnader for investeringer innenfor VAR-området dekkes av gebyrer fra innbyggerne i sin helhet. I vurderingen av egenkapitalfinansieringen er derfor investeringer på VAR-området hold utenfor.

I årene 2024 og 2025 brukes totalt 196,5 mill. kroner fra salg av tomter på Gystadmarka som egenfinansiering. Utviklingen i økonomiplanperioden vil ikke gi anledning til å oppnå handlingsregelen på 40 % egenkapitalfinansiering i forhold til brutto driftsinntekter.

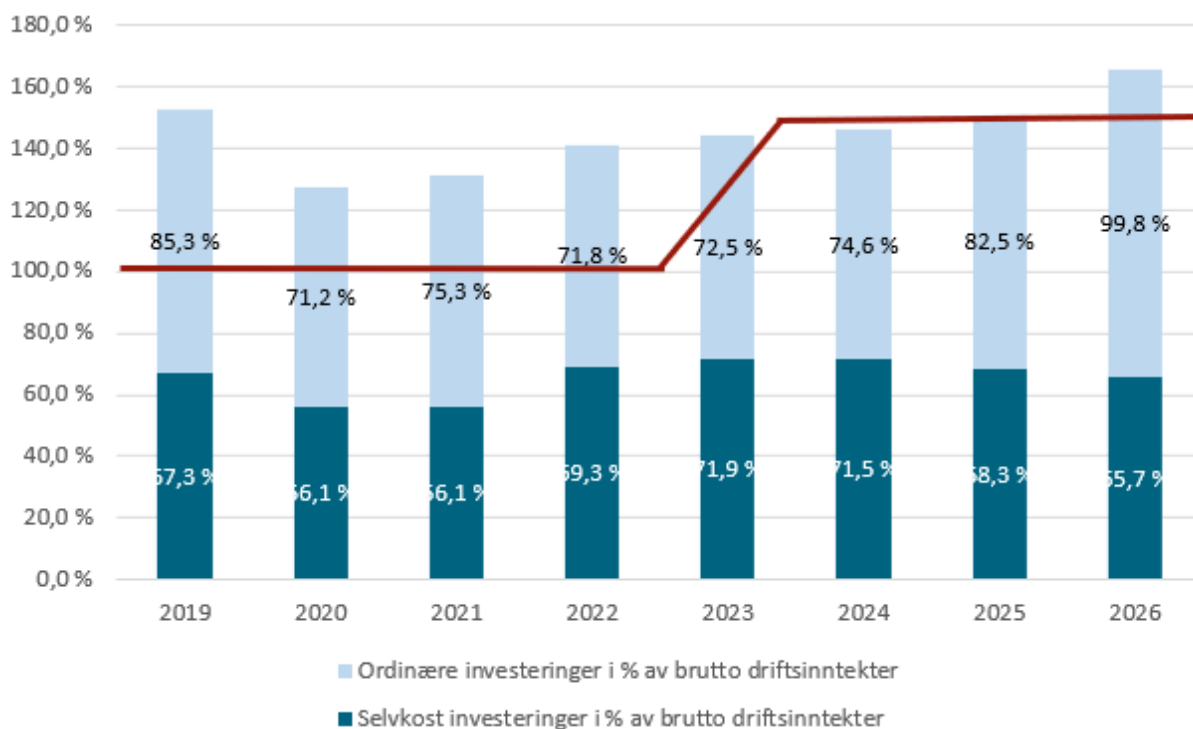

6.7. Lånegjeld på investeringer tilsvarende 150 % av brutto driftsinntekter

I vedtatt budsjett 2023/økonomiplan 2023-2026 sak PS 152/22 ble handlingsregelen om netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter justert fra 100 % til 150 %, som det også fremgår av diagrammet nedenfor.

Målet i handlingsregelen er ivaretatt i 2024 og 2025. Imidlertid vil vedtakene knyttet til vedtatt skolebruksplanen, barnehagebruksplan og helsebruksplan, som innebærer store investeringsprosjekter innenfor 10-års perspektivet, i tillegg til bygging av ny brannstasjon, utfordre målet mot slutten av økonomiplanperioden.

7 HOVEDTALLENE I BUDSJETTFORSLAGET

Driftsbudsjettet presenteres i tre forskriftsrapporter:

- Bevilgningsoversikt – drift (§5-4) 2024-2027 - Viser skatt, rammetilskudd, finans og overordnede avsetninger og bruk av avsetninger, samt hvor mye som er disponibelt til drift
- Bevilgninger – drift (§5-4) 2024-2027 - Viser hovedutvalgets rammer
- Økonomisk oversikt – drift (§5-6) 2024 - 2027 - Viser samlet budsjett fordelt på artsgrupper (denne følger ikke med dokumentet, men ettersendes da den ikke skal være grunnlag for vedtak til budsjettet, i henhold til kommunens økonomireglement)

7.1. Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Oppr. bud. i fjor 2023	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Innteks- og formuesskatt	-1 424 000	-1 645 006	-1 784 308	-1 929 898	-2 083 045
Rammetilskudd	-1 256 300	-1 316 296	-1 419 752	-1 493 525	-1 568 067
Andre generelle driftsinntekter	-4 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Eiendomsskatt	-85 500	-95 250	-63 200	-31 600	0
Sum sentrale inntekter	-2 769 800	-3 062 552	-3 273 260	-3 461 023	-3 657 112

7.1.1. Frie inntekter

Kommunenes frie inntekter består av skatt på inntekt og formue, og rammetilskudd fra staten. Til sammen utgjør de frie inntektene 70,7 % av kommunens brutto driftsinntekter. De frie inntektene øker med 281 mill. kroner fra opprinnelig budsjett 2023, hvorav rammetilskuddet øker med 60 mill. kroner og skatteinntektene med 221 mill. kroner. Veksten inkluderer pris- og lønnsvekst, samt befolkningsutvikling, som presentert i eget kapittel om befolkningsutvikling.

Frie inntekter er avgjørende både for økonomisk handlefrihet og for det tjenestetilbudet kommunen kan gi. Inntektene disponeres fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler, og fordeles gjennom inntektssystemet til kommunene. Det overordnede formålet med inntektssystemet er å jevne ut de økonomiske forutsetningene for at kommunene skal kunne gi et mest mulig likeverdig tjenestetilbud over hele landet. Inntektssystemet for kommunene inneholder en mekanisme for utjevning av de løpende skatteinntektene (unntatt eiendomsskatt). Dermed vil endringer i skatteinntekter, både lokalt og nasjonalt, raskt påvirke nivået på rammetilskuddet gjennom inntektsutjevningen.

De demografiske, geografiske og sosiale strukturene i Ullensaker gir kommunen en lavere behovsstruktur enn landsgjennomsnittet. Inntektssystemet i kommunene er konstruert slik at ulikheter i behovsstruktur skal utjevnes mellom kommunene gjennom utgiftsutjevningen i rammetilskuddet, for å kompensere for forskjeller i utgiftsbehov som kommunene ikke kan påvirke selv. Siden behovsstrukturen i Ullensaker kommune ligger på 96,9 % av landsgjennomsnittet blir kommunen trukket 85,3 mill. kroner i rammetilskuddet for 2024.

7.1.2. Skatteinntekter på formue og inntekt 2024 – 2027

Skatteinntektene for perioden 2024 – 2027 består kun av skatteinntekter fra personlige skatteyttere. Innbetalt skatt fra kommunens foretak går i sin helhet til staten.

Skatteinntekt i vedtatt budsjett for planperioden 2024 – 2027 (i mill. kroner):

År	2022R	2023B	2024	2025	2026	2027
Skatteinngang	1500	1424	1645	1784	1930	2083

De siste årene har det vært vanskelig å beregne skatteinntektene på grunn av at koronapandemien, høy arbeidsledighet og regelendringer har hatt stor påvirkning på skatteinntektene. Fra 2023 har den kraftige renteoppgangen vært et forhold som har vært med på å påvirke skatteinntektene, og dette vil være gjeldende også i 2024.

Skattøre ble i statsbudsjettet fastsatt til 10,95 for kommunene. Dette er en nedgang fra 2023 på 0,20 hvor skattøre var 11,15.

I vedtatt budsjett er skatteinngangen for 2024 anslått til 1,645 mrd. kroner. Dette anslaget er basert på følgende forutsetninger:

- Vekst i skatteinntekten for alle skattekreditorene på 7,95 % i 2023
- Forventet befolkningsvekst i 2023 på 2,95 %
- Forventet lønnsvekst i 2024 på 5,1 % (SSB sin prognose)
- Skattøre for 2024 på 10,95
- Kommunens andel av skatteinntektene på 29,5 %
- Avsetningen til margin forblir 8 %
- Anslag på marginoppgjøret lik 23 mill. kroner. Dette tilsvarer forventet marginoppgjør for 2023, hvor det har vært utbetaling av store tilgodebeløp grunnet kraftig renteoppgang. Dette antas også å påvirke neste års marginoppgjør, men det er knyttet stor usikkerhet til dette anslaget.
- Anslag på fordelingsoppgjøret mellom skattekreditorene i 2023 lik 20 mill. kroner i overskudd
- Nedjustering av skatteanslaget med 1 %, tilsvarende 15 mill. kroner. Det er da tatt hensyn til trenden som viser at kommunens skatteyttere har skatteinnbetaling enn gjennomsnitt for landet

Siden 2020 har det vært ulike forhold som gjennom året har påvirket skatteinntektene. Dette er forhold som nedstenging av samfunnet i forbindelse med koronaepidemien, endringer i utbyttebeskatningen, et stort antall arbeidstakere som har vært permittert. De siste årene har den kraftige økningen i rentenivået påvirket skatteinntektene, og vil også påvirke skatteinntektene i 2024.

Selv om det nå forventes at forholdene stabiliseres, vil det allikevel være usikkerhet knyttet til skatteinntektene. Kommunedirektøren vil derfor løpende følge opp skatteinntektene, og komme tilbake med nye skatteprognoser dersom forutsetningene endrer seg.

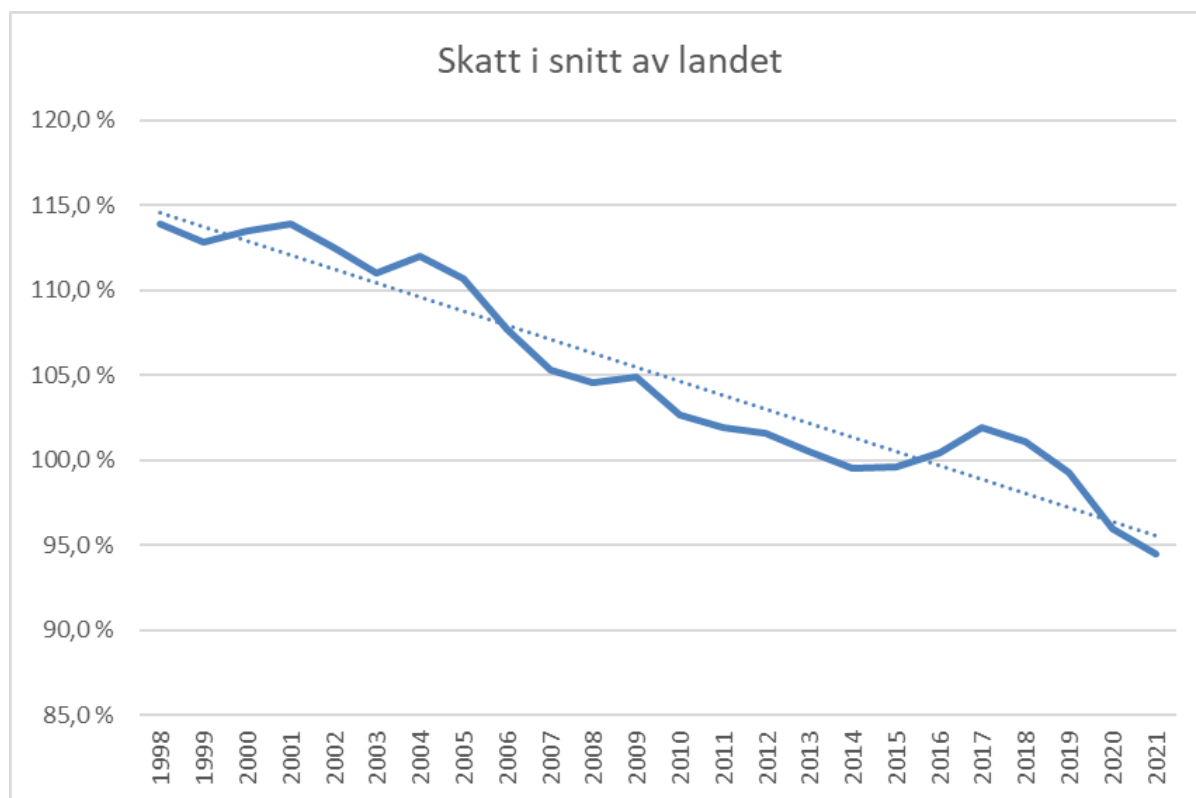

Noen utviklingstrekk ved skatteinntektene i Ullensaker

Ut over skatteinntektene for 2024 og årene fremover er det er par utviklingstrekk ved skatteinntektene i Ullensaker som det er viktig å være klar over. Dette gjelder følgende forhold:

- Negativ trend i skatteinntektene
- Økte rentefradrag
- Skatteinntekter i forhold til fjorårets befolkning

Negativ trend i skatteinngangen

Kilde: SSB

Grafen over (den tykke blå streken) viser utviklingen i gjennomsnittlig skatteinnbetaling for en Ullsokning i prosent av landsgjennomsnittet. Av grafen fremkommer det at en Ullsokning innbetalte ca. 114 % av landsgjennomsnittet i 1998. Etter at flyplassen kom i 1998 har denne utviklingen vært negativ for Ullensaker, sammenlignet med landsgjennomsnittet. I 2021 (siste avsluttede skatteoppgjør) betalte en skattyter i Ullensaker 94,5 % av landsgjennomsnittet. Det vil si at en Ullsokning i 2021 betalte 19,5 % mindre i skatt enn det som var gjennomsnittet for landet i 2021, i forhold til i 1998. Den prikkede trendlinjen viser at Ullensaker i denne perioden har en nedgang i skatteinntektene på 0,8 % per år i snitt. Hadde kommunen hatt tilsvarende skatteinngang i forhold til landsgjennomsnittet i 2021 som i 1998 ville kommunen hatt om lag 300 mill. kroner mer i skatteinntekter.

Årsaken til denne utvikling er sammensatt. Et av utviklingstrekkene antas å ha sammenheng med at næringsstrukturen i Ullensaker har endret seg siden flyplassen åpnet i 1998. Etter at flyplassen åpnet har

det i Ullensaker kommune blitt mange arbeidsplasser innen transportvirksomhet, lagring, bygge og anleggsvirksomhet og varehandel og annet. Innen disse bransjene er det mange av arbeidsplassene som har lavt krav til kompetanse og som derved gir lav lønn. Dette ser vi også på lønnsutviklingen til Ullsokningen som har hatt den samme negative utviklingen som skatten.

I tillegg til dette er det også mye som tyder på at lønnsnivået i blant annet Oslo er langt høyere enn i mindre urbane kommuner som Ullensaker. Bakgrunnen for dette har sammenheng med at kompetansebedrifter etablerer seg i byområder og at disse betaler langt bedre for arbeidskraften.

Denne utviklingen er uheldig for Ullensaker kommune og det er også mye som tyder på at denne trenden vil fortsette også i årene fremover. Det forventes at en Ullsokning betaler ca 90 % av landsgjennomsnittet i skatt i 2027, noe som tilsvarer en nedgang i kommunens skatteinntekter på om lag 60 mill. kroner i 2027 sammenlignet med 2024.

Økte rentefradrag

Boliglånsrenten har de senere årene steget kraftig. Dette påvirker kommunens skatteinntekter negativt. Kommunen får skatteinntekter basert på inntekt etter fradrag, og økning i fradragene betyr i utgangspunktet mindre skatteinntekter for kommunen. Dette kan motvirkes ved at skattøret økes. I 2024 har imidlertid regjeringen valgt å sette skattøret ned sammenlignet med 2023. Kommuner som har innbyggere med høy gjeld, vil påvirkes mer enn kommuner hvor innbyggerne har lav gjeld. Ullsokningen hadde ved ligningsoppjøret for 2021 ca 9 % høyere gjeld enn landsgjennomsnittet.

Skatteinntekter i forhold til fjorårets befolkning

Det er skattyters bostedsadresse 1. november året før ligningsåret som bestemmer hvilken kommune som får skatteinntektene året etter. Det vil si at for 2024 vil det være bostedsadressen 1. november 2023 som bestemmer om en skattyter skatter til Ullensaker kommune i 2024 eller ikke. Skattytere som flytter til Ullensaker etter denne datoen, vil ikke betale skatt til Ullensaker kommune før i 2025. Når kommunen vokser vil det derfor bety at kommunen vil få et etterslep når det gjelder skatteinntektene i forhold til innbyggerveksten.

7.1.3. Andre generelle driftsinntekter

Posten består av rentekompensasjonsordninger for investeringer i skoler eller tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser fra Husbanken.

7.1.4. Eiendomsskatt 2024- 2027

Ullensaker kommune innførte eiendomsskatt på næringseiendommer i forbindelse med budsjettet for 2021. Dagens flertall i kommunestyret har som mål at Ullensaker skal bli en kommune fri for eiendomsskatt, i tillegg til lave kommunale skatter, avgifter og gebyrer.

Dette innebærer avvikling av eiendomsskatt på næringseiendommer i planperioden (i mill. kroner):

År	2022R	2023B	2024	2025	2026	2027
Promille	2	3	3	2	1	0
Eiendomsskatt	55	85,5	95,3	63,2	31,6	0

Sakkyndig takstnemnd og eiendomsskatteklagenemndas behandling av klagesaker vil kunne påvirke skatteinngangen for de enkelte årene framover. I tillegg vil utbygging og regulering av nye næringsareal påvirke utskrevet eiendomsskatt fremover.

7.2. Driftsutgifter per tjenesteområde (1B)

Beløp i 1000

	Oppr. bud. i fjor 2023	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg	948 144	1 091 914	1 113 852	1 152 859	1 154 492
Hovedutvalg for oppvekst	774 148	861 585	862 278	868 970	871 270
Hovedutvalg for teknisk, idrett og kultur	340 721	381 515	385 914	385 894	383 495
Formannskapet	519 386	606 597	682 917	750 880	788 922
Skatt, rammetilskudd, finans	0	-10 000	5 771	64 124	180 446
Driftsutgifter per tjenesteområde	2 582 399	2 931 612	3 050 732	3 222 728	3 378 624

7.3. Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i 1000

	Oppr. bud. i fjor 2023	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Overføring til investering	0	0	0	-0	0
Til ubundne avsetninger	-51 787	5 782	14 681	9 153	33 964
Bruk av ubundne avsetninger	0	-43 622	0	0	0
Netto avsetninger	-51 787	-37 840	14 681	9 153	33 964
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	-48 159	-20 300	-19 929	-8 144	-650
Totale avsetninger	-99 946	-58 141	-5 248	1 009	33 314

Avsetning til disposisjonsfond i økonomiplanperioden

Avsetningene til disposisjonsfond vises på linjen «Til ubundne avsetninger» i tabellen over. Tilføring av midler fra disposisjonsfond vises i linjen «Bruk av ubundne avsetninger».

Gode resultater de siste to årene på grunn av engangsinntekter, som ikke direkte knyttes til den ordinære tjenesteproduksjonen, har bidratt til å styrke kommunens reserver på disposisjonsfondet. I 2024 vil det

være behov for å tilføre driften netto 37,8 mill. kroner, mens det i årene 2025, 2026 og 2027, vil være anledning til avsetning av henholdsvis 14,7 mill. kroner, 9,2 mill. kroner og 34 mill. kroner.

En eventuell reduksjon i kommunens planlagte inntekter vil påvirke muligheten for avsetning til disposisjonsfondet, og medføre behov for å iverksette tiltak som sikrer kommunens fremtidige handlingsrom.

7.4. Budsjettpremisser

I henhold til kommunelovens § 14-4 andre ledd, skal økonomiplanen og årsbudsjettet angi de viktigste premissene for bruken av bevilgningene. Oversikten nedenfor viser kommunestyrets vedtak til fordeling av midler til politiske vedtak (vedtak for økonomiplanperioden), innsparingstiltak, nye tiltak, vekst, omfordeling av ramme, tiltak knyttet til politisk vedtak (tidligere vedtak). Konsekvenser fra statsbudsjettet 2024 er innarbeidet i nye tiltak med til sammen 21,5 mill. kroner.

For utfyllende oversikt og spesifisering av fordelingene, vises det til kapittel "Rammeoversikt" under de enkelte tjenesteområdenes kapittel.

7.5. Disponering av driftsrammen

7.5.1. Driftsbudsjettet - forslag til rammeendringer fordelt på endringskategorier

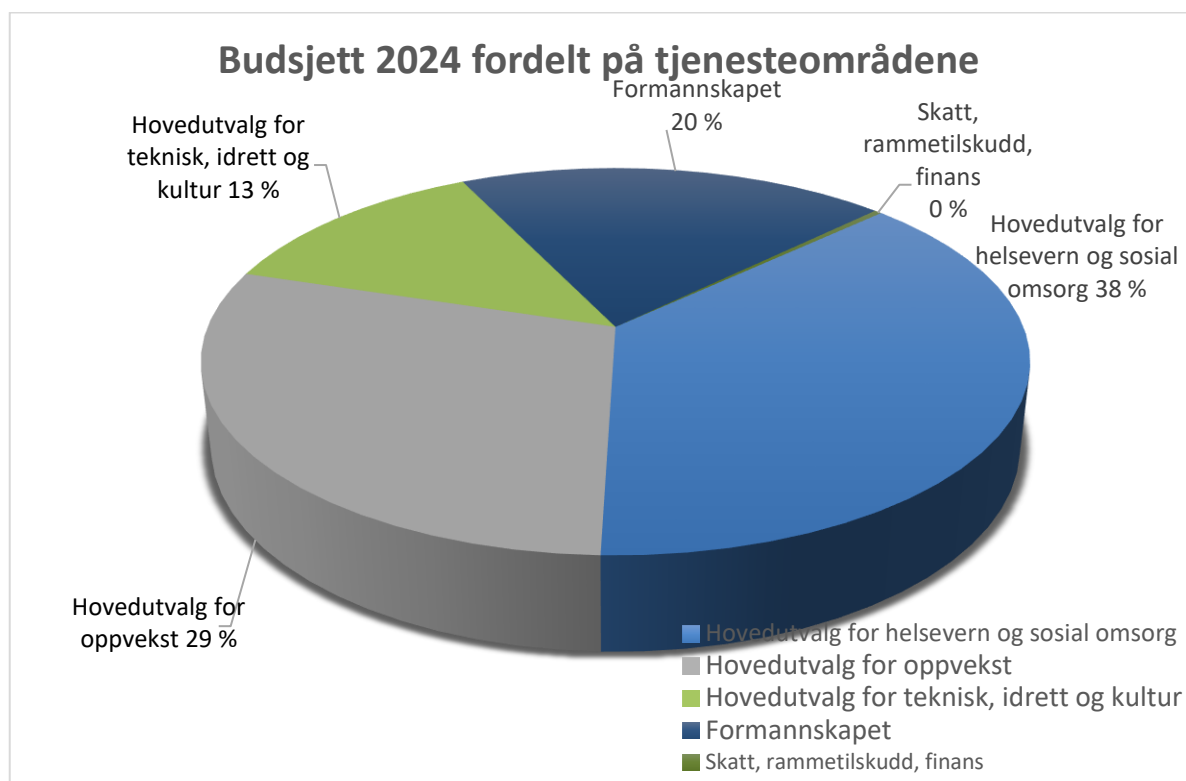
Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Vedtatt budsjett	2 622 484	2 622 484	2 622 484	2 622 484
Tekniske justeringer	-14 336	-3 601	-6 253	-8 821
Vedtak forrige periode	-31 453	-40 972	-40 683	-39 010
Demografijustering	0	0	41 564	141 097
Budsjettendring i år	0	0	0	0
Lønns- og prisvekst	177 463	300 681	410 139	519 597
Konsekvensjustert budsjett	131 674	256 109	404 768	612 863
Konsekvensjustert ramme	2 754 158	2 878 593	3 027 252	3 235 347
Politisk vedtak	-12 630	-74 008	-102 501	-154 700
Innsparingstiltak	-3 900	-2 400	-2 400	-2 400
Nye tiltak	108 507	151 297	199 297	199 297
Vekst	57 756	60 230	60 230	60 230
Omfordeling av ramme	0	0	-2 000	-2 000
Tiltak knyttet til politisk vedtak	27 720	37 020	42 850	42 850
Nye tiltak og realendringer budsjett	177 453	172 139	195 476	143 277
Ramme 2024-2027	2 931 612	3 050 732	3 222 728	3 378 624

7.5.2. Driftsbudsjettet - forslag til rammeendringer per tjenesteområde i årsbudsjettet

Beløp i 1000

Hovedutvalgsområde	Vedtatt budsjett 2023	Prisjustering og diverse endringer	Effektivisering	Nye tiltak og realendringer budsjett	Budsjett	Realendring i % 2024
Hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg	948 144	34 911	0	108 859	1 091 914	11,5 %
Hovedutvalg for oppvekst	774 148	36 371	0	51 066	861 585	6,6 %
Hovedutvalg for teknisk, idrett og kultur	340 721	17 529	0	23 266	381 515	6,8 %
Formannskapet	559 471	42 864	-3 900	8 162	606 597	1,5 %
Skatt, rammetilskudd, finans	0	0	0	-10 000	-10 000	
Sum netto driftsutgifter	2 622 484	131 674	-3 900	181 353	2 931 612	6,9 %

I summen prisjusteringer og diverse endringer inngår avsatte midler til lønnsoppgjøret i kommunen for 2024, som er lagt samlet under formannskapet.

Avsetning for prisjustering og demografi er avsatt i en samlet pott under skatt, rammetilskudd, finans for årene 2025 - 2027.

7.5.3. Oversikt Drift

Beløp i 1000

	Oppr. bud. i fjor 2023	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Sentrale inntekter					
Innteks- og formuesskatt	-1 424 000	-1 645 006	-1 784 308	-1 929 898	-2 083 045
Rammetilskudd	-1 256 300	-1 316 296	-1 419 752	-1 493 525	-1 568 067
Andre generelle driftsinntekter	-4 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Eiendomsskatt	-85 500	-95 250	-63 200	-31 600	0
Sum sentrale inntekter	-2 769 800	-3 062 552	-3 273 260	-3 461 023	-3 657 112
Sentrale utgifter					
Sum sentrale utgifter	0	0	0	0	0
Driftsutgifter per tjenesteområde					
Hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg	948 144	1 104 555	1 126 493	1 165 500	1 163 173
Hovedutvalg for oppvekst	774 148	866 121	866 814	873 506	870 805
Hovedutvalg for teknisk, idrett og kultur	340 721	383 829	388 228	388 208	383 910
Formannskapet	519 386	587 108	663 427	731 391	780 292
Skatt, rammetilskudd, finans	0	-10 000	5 771	64 124	180 446
Driftsutgifter per tjenesteområde	2 582 399	2 931 613	3 050 733	3 222 729	3 378 626
Korr. finansutgifter i tjenesteområdene	-157 041	-193 102	-208 650	-237 274	-238 649
Korr. avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	48 159	20 300	19 929	8 144	650
Korr. motpost avskrivninger i tjenesteområde	0	0	0	0	0
Brutto resultat (KOSTRA)	-256 198	-303 741	-411 248	-467 423	-516 486
Netto finansutgifter og inntekter					
Renteinntekter	0	-62 729	-40 073	-32 123	-31 007
Avdrag på lån	0	205 231	217 259	239 402	244 179
Renteinntekter, formidlingslån	-42 080	-37 570	-40 563	-44 876	-46 529
Kalkulatoriske renter	0	-105 579	-116 443	-120 668	-122 467
Kalkulatoriske avdrag	0	-57 330	-63 491	-89 321	-91 415
Avskrivninger	262 657	272 896	287 867	321 572	330 588
Renteutgifter	241 183	226 758	251 158	276 727	291 763
Netto finansinntekter/finansutgifter	461 760	441 677	495 714	550 714	575 112
Finansutgifter i tjenesteområdene	157 041	193 102	208 650	237 274	238 649
Totale finansutgifter	618 801	634 779	704 364	787 988	813 761
Motpost avskrivninger	-262 657	-272 896	-287 867	-321 572	-330 588
Motpost avskrivninger	-262 657	0	0	0	0
Motpost avskrivninger i hovedutvalgsområde	0	0	0	0	0
Netto resultat (KOSTRA)	99 946	58 142	5 249	-1 007	-33 313
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner					
Overføring til investering	0	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	-51 787	5 782	14 681	9 153	33 964
Bruk av ubundne avsetninger	0	-43 622	0	0	0
Netto avsetninger	-51 787	-37 840	14 681	9 153	33 964
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	-48 159	-20 300	-19 929	-8 144	-650
Totale avsetninger	-99 946	-58 141	-5 248	1 008	33 314
Årsoverskudd (-)/Årsunderskudd (+)	0	0	0	0	0

8 FINANSFORVALTNING

Ullensaker kommune har over lang tid vært i sterk vekst, noe som har medført et kontinuerlig stort investeringsbehov. Begrensede muligheter for å finansiere disse investeringene med egenkapital, har medført kraftig vekst i kommunens lånegjeld. Kommunedirektøren forvalter kommunens likviditet og lånegjeld i henhold til gjeldende finansreglement.

I budsjett 2024/økonomiplan 2024-2027 vil behovet for investeringer fortsatt være betydelig. Dette innebærer at kommunens lånegjeld øker, og at finanskostnadene belaster kommunens driftskostnader i økende grad gjennom planperioden. Etter kommunedirektørens syn er det ubalanse mellom driftsutgifter og finansutgifter. Det er en målsetting å redusere finansutgiftene, og dermed øke handlingsrommet på drift. Med det investeringsprogrammet som ligger inne i økonomiplanperioden, har det ikke vært anledning til dette.

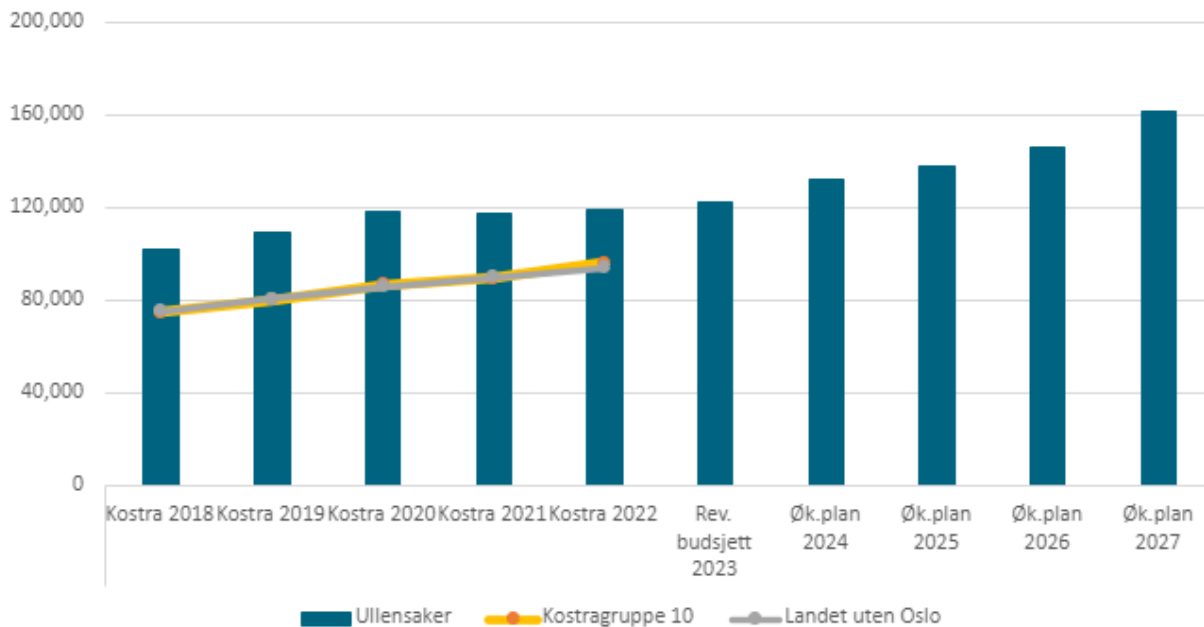
I tillegg påvirkes rentenivået av det sterke aktivitetsnivået i det norske samfunnet, og av krigen i Ukraina. Lav arbeidsledighet og høy inflasjon, har gjort det nødvendig med rask heving av rentenivået. I 2023 har derfor Norges Bank hevet styringsrenten fra 2,75 % - 4,25 % pr 03.10.23. Det forventes en ytterligere økning på 0,25 % i 2023. Det forventes at styringsrenten vil ligge på 4,5 % i 2024, med en forsiktig nedgang til 3,25 – 3,5 % utover i økonomiplanperioden.

8.1. Finansinntekter og -utgifter

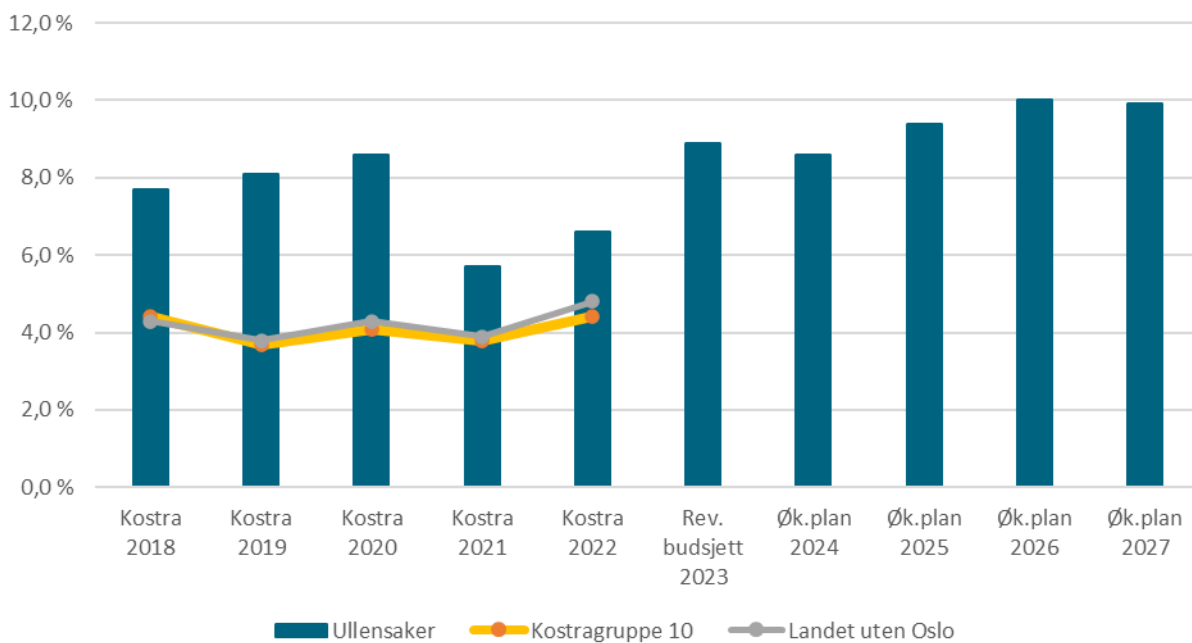
Beløp i 1000	Økonomiplan					
	Oppr. bud. i fjor 2023	Årsprognose 2023	2024	2025	2026	2027
Renteinntekter	-15 410	-45 000	-62 729	-40 073	-32 123	-31 007
Avdrag på lån	198 460	195 919	205 231	217 259	239 402	244 179
Renteinntekter, formidlingslån	-26 670	-19 000	-37 570	-40 563	-44 876	-46 529
Kalkulatoriske renter	-75 764	-82 505	-105 579	-116 443	-120 668	-122 467
Kalkulatoriske avdrag	-52 582	-52 602	-57 330	-63 491	-89 321	-91 415
Renteutgifter	174 911	185 242	226 758	251 158	276 727	291 763
Netto finansinntekter/finansutgifter	202 945	182 054	168 781	207 847	229 141	244 524
Finansutgifter i tjenesteområdene	157 041	158 819	193 102	208 650	237 274	238 649
Totale finansutgifter	355 986	340 873	361 883	416 497	466 415	483 173

Netto lånegjeld i kroner per innbygger

Netto finans og avdrag i prosent av brutto driftsinntekter

Merknad til år 2021 i diagrammet over:

For år 2021 viser diagrammet over en betydelig nedgang i 2021 og 2022 i forhold til 2020. Dette skyldes at kommunen i 2021 og 2022 mottok betydelige beløp i refusjon av kostnader for karantenehotell og teststasjon på OSL Gardermoen, i forbindelse med covid-19. Refusjonene er i henhold til de kommunale regnskapsreglene bruttoført i kommuneregnskapet. Konsekvensen av dette er at kommunens driftsinntekter for disse årene er høyere enn de ellers ville ha vært. Det innebærer at netto finans og avdrag målt i prosent mot inntekter blir kunstig lave som følge av de høye refusjonsinntektene. For 2023 vil forholdstallet igjen vise normalt nivå.

Det fremgår av diagrammene over at kommunen bruker en stadig større andel av sine inntekter til å betjene lånegjeld, og at det fører til at vil medføre mindre budsjettmidler tilgjengelig til tjenesteproduksjon. Hvis man ser dette opp mot andre kommuner på Romerike, lå Lillestrøm på 5,4 % i 2020, mens tilsvarende nivå for Lørenskog og Ullensaker var henholdsvis 7,5 % og 8,7 %. I 2022 var andelen Ullensaker benytter til å betjene gjelden 6,6 %. Reduksjon i andel fra tidligere år skyldes betydelig høyere driftsinntekter enn normalt, som forklart ovenfor. Lillestrøm og Lørenskog har holdt sine andeler omtrent uendret på 5,5 % og 7,7 %. For 2023 og for budsjett/økonomiplanperioden 2024-2027 forventes forholdstallet for Ullensaker igjen å øke gradvis, til noe under 10 % ved utløpet av 2027. Dette gjør at handlingsrommet for økt tjenesteproduksjon blir gradvis mindre gjennom økonomiplanperioden 2024 - 2027.

9 INVESTERINGER I ØKONOMIPLANEN

Kommunestyrets vedtatte budsjett inneholder et investeringsbudsjett for perioden 2024-2027 med en samlet investeringsramme på 4,7 mrd. kroner, sett bort fra lån til utlån (startlån). Dette tilsvarer et gjennomsnittlig investeringsnivå på 1,2 mrd. kroner per år i perioden, hvorav ca 0,3 mrd. kroner gjelder selvfinansierende investeringer og 0,9 mrd. kroner gjelder ordinære investeringer. Til tross for et høyt investeringsnivå har kommunedirektøren hatt fokus på å begrense investeringer til tiltak som anses helt nødvendige for å ivareta tjenesteproduksjonen og opprettholde og utvikle infrastrukturen.

Som vekstkommune med fortsatt behov for investeringer i nye og fremtidsrettede formålsbygg, har store investeringer i helsebygg, skoler og barnehager bidratt til at lånegjelden og dermed finanskostnadene har økt mer enn driftsinntektene. Investeringsstakten er krevende og det vil være behov for stram prioritering og mer areal- og kostnadseffektive løsninger. Et sentralt element i eiendomsstrategien er å utnytte eksisterende bygg og anlegg på en mer optimal måte, slik at vi i størst mulig grad unngår nye, store investeringer. En mer strategisk tilnærming der behov fra flere tjenesteområder sees i sammenheng for å utløse gode synergier er en del av dette.

Det er behov for å se investeringsbehov og driftsmessige konsekvenser av dette for en lengre tidshorisont enn økonomiplanens 4-årige perspektiv. Kommunedirektøren legger derfor fram en 10-årig behovsoversikt, se eget vedlegg. Det understrekes at tallene i forslag til investeringsplan kun er tidlige estimater. Operasjonalisering av investeringsplanen med hensyn til endelige løsninger og tidsplan for prosjektforløpene må vurderes mer inngående.

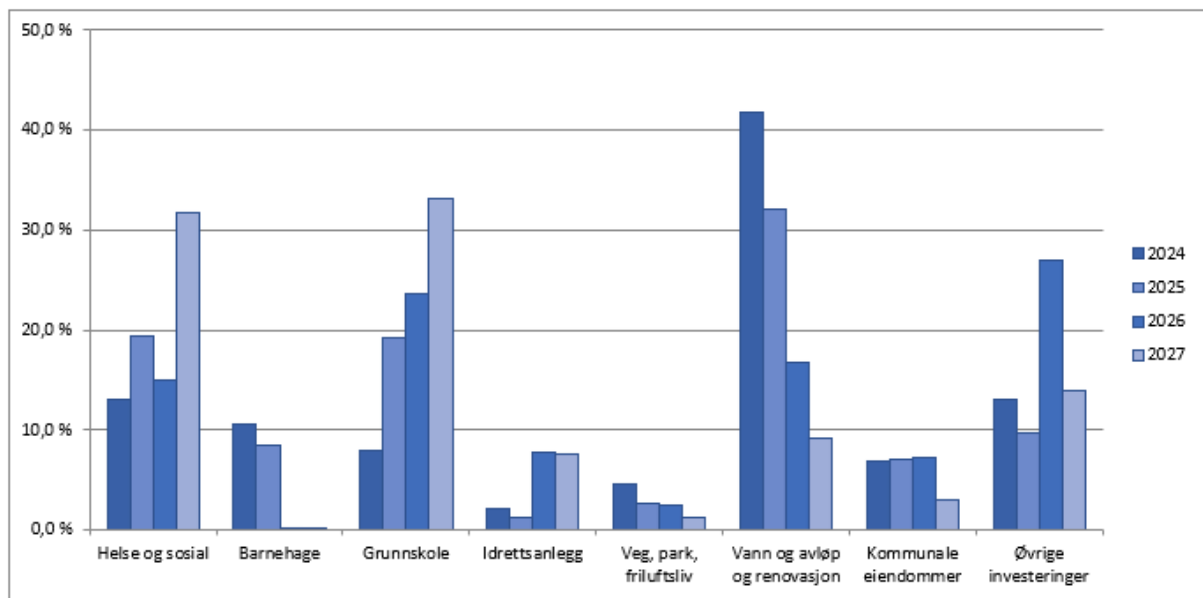
Når nye investeringsprosjekter står ferdig, spesielt formålsbygg, vil det i mange tilfeller føre til økte driftskostnader til tross for at de nye byggene er oppført i henhold til byggetekniske standarder og med en moderne utforming. Økt areal medfører driftskonsekvenser i form av oppvarming, renhold og vedlikehold. For alle nye og eksisterende bygg er det et mål å etablere driftskonsepter som optimaliserer tjenesteproduksjon og bidrar til å redusere driftskostnadene for den enkelte tjeneste. Rehabilitering og utbygging av vann- og avløpsanlegg skal blant annet redusere lekkasjegraden og dermed gi en mer optimal ressursbruk.

9.1. Prioriterte investeringer i handlingsperioden

Figuren nedenfor viser prosentvis fordeling av investeringsbudsjettet på de ulike investeringsområdene for perioden 2024 – 2027:

Figuren viser at investeringene innenfor vann og avløp er prioritert i starten av økonomiplanperioden og utgjør ca 50 % av investeringsbudsjettet i 2024. Det dreier seg spesielt om vekstrelaterte investeringer, blant annet utvidelse av Gardermoen rensanlegg og økning i kapasiteten på ledningsnett. Samtidig er behovet for oppgradering av eldre anlegg betydelig. Investeringene er nødvendig for å sikre langsiktig leveranse av vann med god kvalitet samt tilstrekkelig avløpskapasitet som holder tritt med en økende befolkning og nye renskrav. I 2025 er det utvidelse av skolene og helse og sosial som blir prioritert og utgjør til sammen ca 40 % av investeringsbudsjettet. I 2026 er bygging av ny brannstasjon prioritert i tillegg til videre utvidelse av skolene. Investeringsbehovet innen helse og sosial er økende i den 10-årige investeringsplanen, og utgjør ca 33 % av investeringsbudsjettet i 2027.

Arbeidet med ny hovedplan for vann, avløp og overvann slutføres i 2024. Hovedplanen beskriver behov innen vann og avløp i ulike tidshorisonter og danner grunnlaget for vurdering av ulike løsninger. Nødvendige investeringer med forankring i vedtatt hovedplan vil bli innarbeidet i fremtidige økonomiplaner.

Helhetlig helse- og omsorgsplan 2023-2035 ble vedtatt i kommunestyret 20.6.2023 (sak 49/23). Planen omtaler kommunens behov for helse- og omsorgstjenester og sosial infrastruktur i et større perspektiv. Demografiske endringer, økonomiske rammer og nye oppgaver vil påvirke utformingen av fremtidens kommunale helse- og omsorgstjenester. Formålet med helhetlig helse- og omsorgsplan er å bidra til å sikre forsvarlige helsetjenester og tydeliggjøre behov for heldøgns omsorgstjenester og botilbud for alle brukergrupper fram mot 2035. I forslag til investeringsbudsjett er foreslått investeringer i helseprosjekter basert på behov beskrevet i helhetlig helse- og omsorgsplan. For å møte fremtidsutfordringene med flere brukere innenfor alle aldersgrupper og samtidig knapphet på helsepersonell, krever en dreining av tjenestetilbudet for å ivareta sosial og økonomisk bærekraft. Satsning på de nederste trinnene i

omsorgstrappen blir spesielt viktig for at innbyggere i alle aldersgrupper skal klare seg lengst mulig hjemme. En dreining mot forebygging og et proaktivt forløp vil blant annet medføre styrking av hjemmebaserte tjenester, utvikling av gode boligløsninger med smart bruk av velferdsteknologi og hensiktsmessig lokalisering av helsebygg for effektiv ressursutnyttelse og tilrettelegging for gode sambruksløsninger. Forslag til investeringsbudsjett for 2024-2027 og porteføljeplan for helseprosjekter (under utarbeidelse) skal bidra til økt kapasitet av institusjonsplasser, omsorgsboliger og barne- og avlastningsboliger tilpasset behov forankret i helhetlig helse- og omsorgsplan frem mot 2035. Plan for avlastende tiltak inngår i porteføljeplanen og skal hjelpe kommunen til en rask kapasitetsøkning i påvente av permanente løsninger i form av nye helse- og omsorgsbygg.

Skolebruksplan for Ullensaker 2021-2031 ble vedtatt i kommunestyret 7.9.2021 sak 83/21. Planen redegjør for Ullensakerskolen, befolkningsvekst og elevtallsutvikling i tillegg til omtale av status i dagens situasjon for den respektive skole. For å sikre tilstrekkelig skolekapasitet i kommunen innehar skolebruksplanen en prioritert liste over nødvendige tiltak som må iverksettes med tidsangivelse for kapasitetsutviklingen. Tiltak er innarbeidet i forslag til 10-årig investeringsbudsjett. For Jessheim vest (sone C) ble det i kommunestyret 9.5.2023 (KST sak 38/23) vedtatt plan for å sikre utvikling av skolekapasitet for denne sonen. I korte trekk omfatter planen for sone C at Nordby videreføres som ungdomsskole og utvides til 6-parallell, samt at det bygges 6-parallell ungdomsskole på ny tomt. Allergot utvides og konverteres til 3-parallell barneskole i tillegg til at det bygges ny 4-parallell på Jessheim skole og ressurscenter. For barneskolene Døli og Skogmo innbefatter planen en videreføring av dagens situasjon. Planen for sone C er innarbeidet i forslag til investeringsbudsjett.

Barnehagebehovsplan for Ullensaker kommune 2023-2033 ble vedtatt i kommunestyret 20.6.2023, sak 48/23. Behovene som beskrives i barnehagebehovsplan er innarbeidet i forslag til 10-årig investeringsbudsjett. Det planlegges med etablering av tre nye, kommunale barnehager på Jessheim i økonomiplanperioden 2024-2027, hvorav to skal stå ferdig i 2025 og en i 2027. Investeringene vil øke andelen kommunale barnehager og medføre besparelser på tilskudd til private barnehager. For å dekke behov som følge av forventet befolkningsvekst i kommunen fram til 2033 vil det være behov for enda flere barnehager i 10-års perspektiv. Dialog og samarbeid med private barnehageaktører blir sentralt for å dekke opp for vekstbehovet forankret i barnehagebehovsplanen.

Det er satt av betydelige midler til ENØK-tiltak i økonomiplan 2024-2027. Det gir økonomiske, miljømessige og samfunnsmessige gevinster. ENØK-tiltak resulterer i kostnadsbesparelser på energiforbruket. I perioden 2018-2022 var det en reell energireduksjon, til tross for økningen i arealet. ENØK-tiltak gir også betydelige klima- og miljøgevinster som ikke nødvendigvis kan kvantifiseres direkte økonomisk, men som sikrer en mer robust og bærekraftig fremtid for Ullensaker kommune og dens innbyggere.

9.2. Pågående investeringsprosjekter

Flere av de større investeringsprosjektene som pågår i 2023 vil strekke seg inn i planperioden 2024-2027. Betydelige investeringsmidler er med dette bundet opp før budsjett for 2024 og økonomiplan for 2024-2027 legges frem til politisk behandling. Pågående investeringer i 2023 som vil strekke seg inn i kommende økonomiplanperiode (2024-2027) utgjør ca 760,8 mill. kroner. Av dette utgjør selvfinansierende investeringene ca 452,1 mill. kroner, mens de ordinære investeringene utgjør ca 308,7 mill. kroner. Planlagte prosjekter, herunder årlig avsetning til mindre driftstiltak (porteføljer) med oppstart i 2024 kommer i tillegg med 389,1 mill. kroner. Totalt investeringsbehov i 2024 er 1,153 mrd. kroner.

9.3. Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Investeringer i varige driftsmidler	1 200 502	970 467	899 875	1 636 019
Tilskudd til andres investeringer	500	500	500	500
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5 600	5 900	6 200	6 500
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Avdrag på lån	34 334	39 577	44 812	50 059
Sum finansieringsbehov	1 240 936	1 016 444	951 387	1 693 078
Kompensasjon for merverdiavgift	-111 106	-126 565	-146 975	-294 204
Tilskudd fra andre	0	-41 516	0	0
Salg av varige driftsmidler	-196 500	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-250	-250	-250	-250
Bruk av lån	-948 570	-758 712	-759 350	-1 348 565
Videreutlån	150 000	150 000	150 000	150 000
Bruk av lån til videreutlån	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Avdrag på lån til videreutlån	0	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	-34 334	-39 577	-44 812	-50 059
Overføring fra drift	0	0	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	49 824	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	-49 824	0	0
Sum finansiering	-1 240 936	-1 016 444	-951 387	-1 693 078
Sum finansieringsbehov	1 240 936	1 016 444	951 387	1 693 078
Sum finansiering	-1 240 936	-1 016 444	-951 387	-1 693 078
Udekket finansiering	0	0	0	0

Tabellen viser samlede investeringer unntatt opptak av lån til videreutlån (startlån) på til sammen 4,7 mrd. kroner i planperioden.

Salg av varige driftsmidler gjelder salg av eiendom gjelder tomter på Gystadmarka, som i utgangspunktet var budsjettet i 2023. Tilskudd i økonomiplanperioden gjelder tilskudd fra Husbanken i forbindelse med investering i boliger for vanskeligstilte, samt anleggsbidrag fra Avinor i forbindelse med nytt renseanlegg på Gardermoen.

Kostnader forbundet med låneopptak til selvfinansierende investeringene dekkes hovedsakelig ved beregnede kalkulatoriske renter fra selvkostområdene. Dette fremkommer i omtalen under Finansforvaltning.

9.4. Sammenlikne investeringsnivå mot økonomiplan i fjor

Beløp i 1000

Investeringer i varige driftsmidler	2023	2024	2025	2026	2027	Sum
Vedtatt økonomiplan 2023-2026						
Ullensaker	752 659	911 825	1 232 425	787 250		3 684 159
Ny økonomiplan 2024-2027						
Ullensaker		1 201 002	970 967	900 375	1 636 519	4 708 863

Som det fremgår av tabellen over er kommunens investeringsbehov betydelig i økonomiplanperioden. Mot slutten av perioden vil investeringsbehovet overstige måltallet i handlingsregelen for lånegjeld, som også omtalt under kapittel Økonomisk utvikling i planperioden.

9.5. Investeringstabell for kommunen samlet

Ullensaker kommune

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan					Sum øvrige år				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
VIP Administrasjon										
Strategisk kjøp av tomter	80 000	15 000	15 000	15 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
Tjenesteinnovasjon og digitalisering	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
Sum VIP Administrasjon	87 000	22 000	22 000	22 000	32 000	32 000	32 000	32 000	32 000	32 000
VIP Kommunale Eiendommer										
Kløfta idretts- og aktivitetspark	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum VIP Kommunale Eiendommer	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VIP Utbygging										
Barne- og ungdomsskole Kløfta	1 200	1 500	2 500	5 500	245 000	250 000	350 000	150 000	100	100
Barnehage 3 (ny Nordby bhg 10 avd, Porten) inkl inventar	-0	-0	-0	-0	25	25	25	25	0	0
Bo- og aktivitetssenter - nytt eller rehabilitering av eksisterende	0	0	0	0	2 000	3 000	10 000	40 000	200 000	150 000
Fremtidig løsning Allergot u-skole	0	0	0	5 000	35 000	80 000	120 000	49 305	50	50

Vedtatt Budsjett 2024 og Økonomiplan 2024 – 2027 Kommunestyret 12.12.23 sak PS 148/23

Investeringsprosjekter	Økonomiplan					Sum øvrige år				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Fremtidig løsning	0	0	3 000	25 000	25 000	25 000	25 000	50	50	0
Gystadmarka barneskole										
Fremtidig løsning Jessheim barneskole	0	5 000	15 000	270 000	300 000	146 440	50	50	50	50
Gjestad hjemmebaserte tjenester	33 530	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gravplasser Ullensaker kommune	33 000	32 000	40 000	24 500	0	0	0	0	0	0
HS Omsorgsboliger nr 1 Algarheim	30 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
HS omsorgsboliger nr 2 Elstadbo	4 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Idrettshall Mogreina	0	0	5 500	60 000	0	0	0	0	0	0
Idrettshall Mogreina - Prosjektering	2 500	2 500	59 000	59 000	0	0	0	0	0	0
Kløfta barnehage	1 000	50	50	50	0	0	0	0	0	0
Kløfta helsestasjon	1 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lokaler kulturskole	2 000	10 000	20 000	10 000	10 000	0	0	0	0	0
Midlertidige løsninger ved skoleutbygging	0	25 000	0	25 000	0	30 000	0	0	0	0
Mulighetsstudie 1 - Nytt bo- og aktivitetssenter	2 500	2 000	1 000	50 000	350 000	521 000	115 588	0	0	0
Mulighetsstudie 2 - Barne- og avlastningsbolig	2 000	2 000	25 000	73 000	2 000	52 000	0	0	0	0
Mulighetsstudie 3, 6, 7 - Mennesker med rus eller psykisk helse	2 500	5 000	70 000	182 239	50 000	0	0	0	0	0
Mulighetsstudie 4 - Mennesker med nedsatt funksjonsevne	1 500	2 000	10 000	188 000	70 000	0	0	0	0	0
Ny barneskole Algarheim	50	50	50	0	0	0	0	0	0	0
Ny brannstasjon	6 000	10 000	149 000	162 000	20 000	0	0	0	0	0
Ny Jessheim barnehage Skogmo park	80 200	52 000	25	25	25	25	25	0	0	0
Ny Jessheim bhg 2 (Nyholm, 10 avd)	43 500	32 000	25	25	25	25	25	-0	0	0
Ny ungdomsskole på ny tomt	65 000	10 000	20 000	125 000	287 000	175 000	50	50	50	50
Ombygging/nybygg Maurstien gruppebolig	25	25	25	0	0	0	0	0	0	0
Omsorgsboliger Porten	-0	2 000	30 000	17 500	0	0	0	0	0	0
Personalbaser - omsorgsboliger - evt. tilskudd/leie?	7 000	7 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Rådhusplassen	17 537	12 500	0	0	0	0	0	0	0	0
Utvidelse Kløfta bo- og aktivitetssenter	68 000	144 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Utvidelse Nordby ungdomsskole	10 000	140 000	150 000	77 980	50	50	50	50	50	0
Videre utbygging barnehager	0	0	0	0	0	0	125 000	125 000	125 000	125 000
Sum VIP Utbygging	415 042	496 625	600 175	1 359 819	1 396 125	1 282 565	745 812	364 530	325 350	275 250

Sum Standard Kommunale Eiendommer	4 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Standard Utbygging										
Forprosjekt idrettsanlegg	2 000	3 000	0	0	0	0	0	0	0	0
HS Konseptvalgutredning (KVU) - helse	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Standard Utbygging	3 000	3 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Standard Veg										
Gamlevegen Kløfta	2 125	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gang- og sykkelveg Bakkedalen	750	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Veglys - Furusetgata/Rådhusvegen	0	2 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Standard Veg	2 875	2 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Portefølje Bymiljø										
Portefølje oppgradering kommunale uteanlegg	16 000	6 000	2 000	2 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Sum portefølje Jessheimbadet - ny portefølje	6 000	1 000	2 500	3 000	2 500	3 500	10 500	4 000	5 500	4 500
Sum Portefølje Bymiljø	22 000	7 000	4 500	5 000	5 500	6 500	13 500	7 000	8 500	7 500
Portefølje Kommunale Eiendommer										
Energiproduksjon og ENØK-tiltak på kommunale bygg	15 000	15 000	15 000	0	0	0	0	0	0	0
Forebyggende tiltak brann og miljørettet helsevern - ny portefølje	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
HS kortsiktige tiltak Portefølje	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
barnehagetilpasninger	2 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Portefølje ENØK tiltak	29 300	27 300	29 300	29 300	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000
Portefølje oppgradering kommunale bygg	3 947	8 800	8 199	9 199	7 777	10 000	9 749	10 000	10 000	10 000
Portefølje skoletilpasninger	5 850	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Portefølje utskifting driftsmaskiner og transportmidler KOMEI	2 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600
Portefølje utskifting og oppgradering renholdsmaskiner og sentralvaskeriet	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Sum portefølje oppgradering kommunale bygg	9 553	3 200	1 801	801	2 223	0	251	0	0	0
Sum portefølje skoletilpasninger	2 150	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Portefølje Kommunale Eiendommer	86 900	81 400	81 400	66 400	82 100	82 100	82 100	82 100	82 100	82 100

Portefølje Kultur

Portefølje kulturhus	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Utbedring bibliotek	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Portefølje Kultur	2 500	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000

Portefølje Utbygging

Utredningsportefølje - utbygging	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum Portefølje Utbygging	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000

Portefølje Vann og Avløp

Ferdigstilling av prosjekter VA	9 420	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Infrastruktur bymiljø	1 150	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Portefølje bytte el-skap	1 500	1 500	0	0	0	0	0	0	0	0
Portefølje for forprosjekt/tidligfase	55 200	33 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Portefølje mindre VA - tiltak	20 650	20 450	20 450	20 450	20 450	20 450	20 450	20 450	20 450	20 450
Vann og avløp Sætreringen - Kopperud	19 750	19 750	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Portefølje Vann og Avløp	107 670	74 700	60 450	60 450	60 450	60 450	60 450	60 450	60 450	60 450

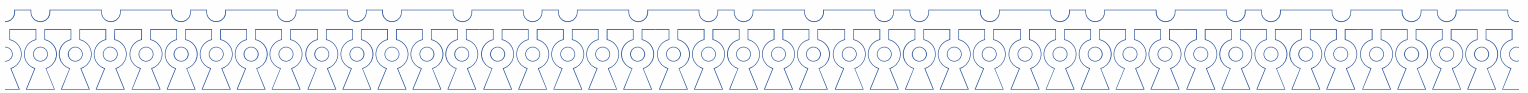
Portefølje Veg

Forsterkninger veger/asfalt	15 000	15 000	15 000	15 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Trafikksikkerhetstiltak	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Utskiftningsplan maskiner og transportmidler	2 000	2 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Veglys	5 000	3 500	3 500	3 500	0	0	0	0	0	0
Veglys, kartlegging og oppgradering	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Portefølje Veg	26 000	24 500	21 500	21 500	13 000	13 000	13 000	13 000	13 000	13 000

Egenkapitaltilskudd KLP

Egenkapitaltilskudd KLP	5 600	5 900	6 200	6 500	6 800	7 100	7 400	7 700	8 000	8 300
Sum Egenkapitaltilskudd KLP	5 600	5 900	6 200	6 500	6 800	7 100	7 400	7 700	8 000	8 300
Sum	1 206 602	976 867	906 575	1 643 019	1 697 025	1 584 765	1 055 312	667 830	630 450	579 650

10 KLIMABUDSJETT

ULLENSAKER
KOMMUNE

/2023 -2030

STRATEGI FOR KLIMA OG ENERGI

/ ENHET FOR PLAN OG NÆRING

VEDTATT I KOMMUNESTYRET 28.03.2023

10.1. Innledning

Gjennom Parisavtalen har Norge og mange andre av verdens land blitt enig om å begrense den globale oppvarmingen til 1.5C° innen århundrets slutt, sammenlignet med førindustriell tid. Samtidig må det grønne skiftet gjennomføres på en bærekraftig måte som også ivaretar både de mest sårbare samfunnene og naturen. Som en del av globalsamfunnet, skal FNs bærekraftsmål legge rammen til alt planarbeid også i Ullensaker kommune. De mest relevante målene for kommunens klimaarbeid er Ren energi til alle, Industri, Innovasjon og infrastruktur, Bærekraftige byer og lokalsamfunn, Ansvarlig forbruk og produksjon, Stoppe klimaendringene og Samarbeid for å nå målene.

Kommunen sin rolle som planmyndighet, som innkjøper av varer og tjenester og som forvalter av store eiendommer og bygninger er sentrale for å løse klima- og naturkrisen. Sammen med næringslivet og innbyggerne skal Ullensaker kommune bidra til at nasjonale og globale klimamål nås.

Klimabudsjett med underliggende strategi frem mot 2030 skal ligge til grunn for planarbeidet i Ullensaker kommune. Innretningen på strategi, vedtak og tiltak som gjøres og gjennomføres skal ikke avvike eller gå utover nasjonal politikk på området. Videre skal vedtak og tiltak som gjennomføres og pålegges andre aktører kommunen forholder seg til kostnads vurderes, og være praktisk og mulig å gjennomføre. Hovedmålene skal være veiledende og ikke eksplisitt førende.

10.2. Om klimabudsjettet

10.2.1. Strategi for klima og energi 2023-2030

I mars 2023 vedtok kommunestyret Strategi for klima og energi 2023-2030, og med det ambisiøse klimamål. Strategien har 4 hovedmål som omfatter reduksjon i energibruk og klimagassutslipp:

- Kommunen som helhet skal være klimanøytral i 2030
- Kommunen som helhet skal ta opp 80% mer klimagasser enn den slipper ut i 2050
- Den kommunale virksomheten skal redusere sine indirekte utslipp betydelig hvert år frem mot 2030
- Den kommunale virksomheten skal jobbe mot å bli energinøytral

For å nå målene har 7 satsingsområder blitt utpekt:

- Kommunale eiendommer
- Kommunaltekniske anlegg
- Klimaledelse og kompetanseløft
- Innkjøp og forbruk
- Avfall

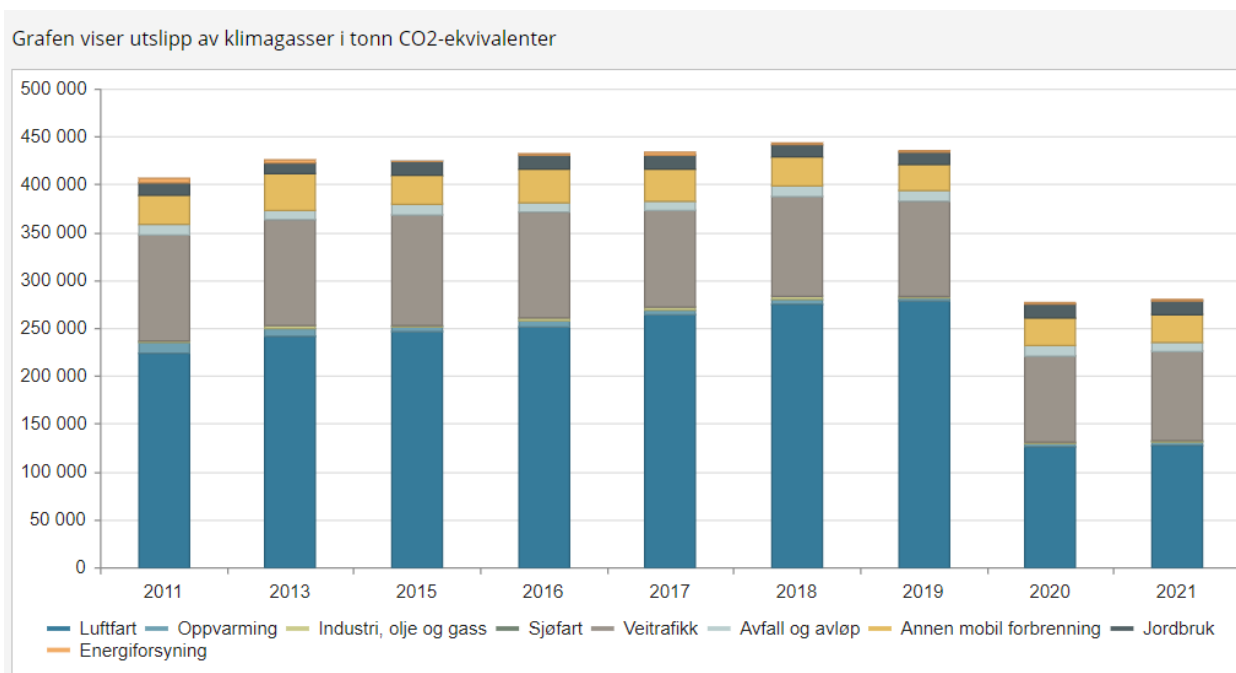

- Klimatilpasning
- Arealbruk og mobilitet

Hvert satsingsområde har egne mål og strategier og disse skal legges til grunn når kommunen nå skal utarbeide sitt første klimabudsjett. [Se hele Strategi for klima og energi 2023-2030 her](#). Klimabudsjettet fungerer som den årlige handlingsdelen til strategien.

10.3. Klimastatistikk

10.3.1. Utslipp av klimagasser per år

Kommunen som helhet

Grafen over viser en oversikt over de direkte klimagassutslippene innenfor Ullensaker kommune sine geografiske grenser, publisert av Miljødirektoratet. På grunn av endret utslippsbilde under koronapandemien vil tall fra før 2020 være de mest representative for de generelle trendene. Luftfart er den største utslippskilden i kommunen og sto for 64 % av de totale utslippene i 2019. Utslippene fra luftfart hatt en økende trend over tid, mens utslipp fra øvrige kategorier i kommunen har ligget relativt stabilt, med en svakt nedgående trend siden 2017. Nedgangen skyldes nedgang i utslipp fra alle kategorier unntatt jordbruk, hvor utslippene har ligget stabilt, og avfall og avløp, hvor utslippene har økt.

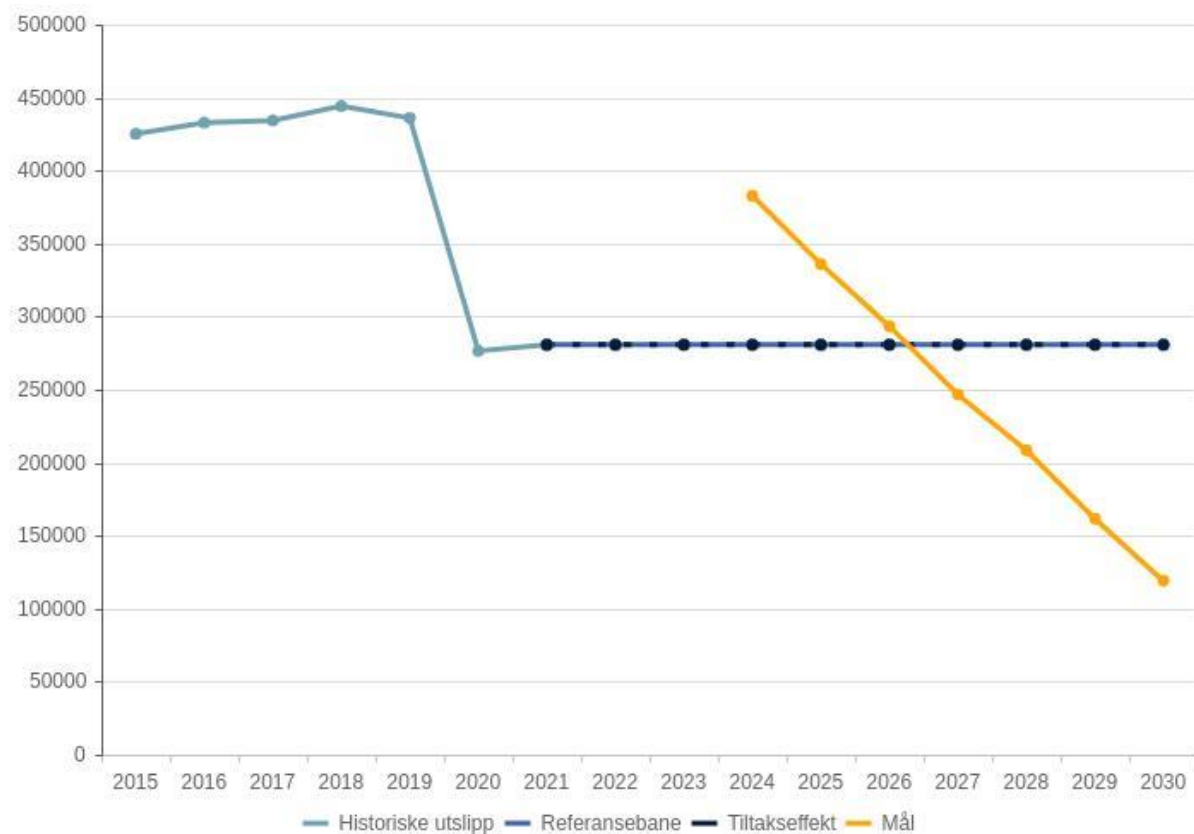
Miljødirektoratet publiserer i tillegg et regnskap over hvilke arealer som tar opp klimagasser og hvilke tiltak og omdisponeringer av areal som fører til utslipp. Disse tallene skal publiseres hvert femte år, men i dag finnes det kun publiserte tall fra 2010 og 2015. Disse tallene viser at opptaket av klimagasser ble

mellom årene redusert med 1 400 tonn CO₂e² og at utslippene øket med 5 600 tonn CO₂e. De største årsakene til endringene var redusert opptak av skog og økte utslipp fra utbygd areal.

Samtidig som de totale utslippene har blitt noe redusert når luftfart ekskluderes, har innbyggertallet økt i Ullensaker. Det betyr at det også har vært en kontinuerlig nedgang i utslipp per innbygger. I 2011 slapp en gjennomsnittlig ullsokning ut 6.0 tonn CO₂e og i 2019 var det redusert til 4.1 tonn CO₂e. Ifølge tjenesten «Folkets Fotavtrykk» ligger utslippene på 12.3 tonn CO₂e per innbygger når også indirekte utslipp inkluderes, altså utslipp fra for eksempel mat og andre varer som brukes i kommunen, men slipper ut klimagasser andre steder gjennom produksjon og transport.

10.3.2. Klimagassutslipp (graf)

Grafen viser utslipp av klimagasser i tonn CO₂e. Historiske utslipp er hentet fra Miljødirektoratet. Du ser kommunens referansebane og i tillegg effekten av klimatiltakene i den stiplede linjen.

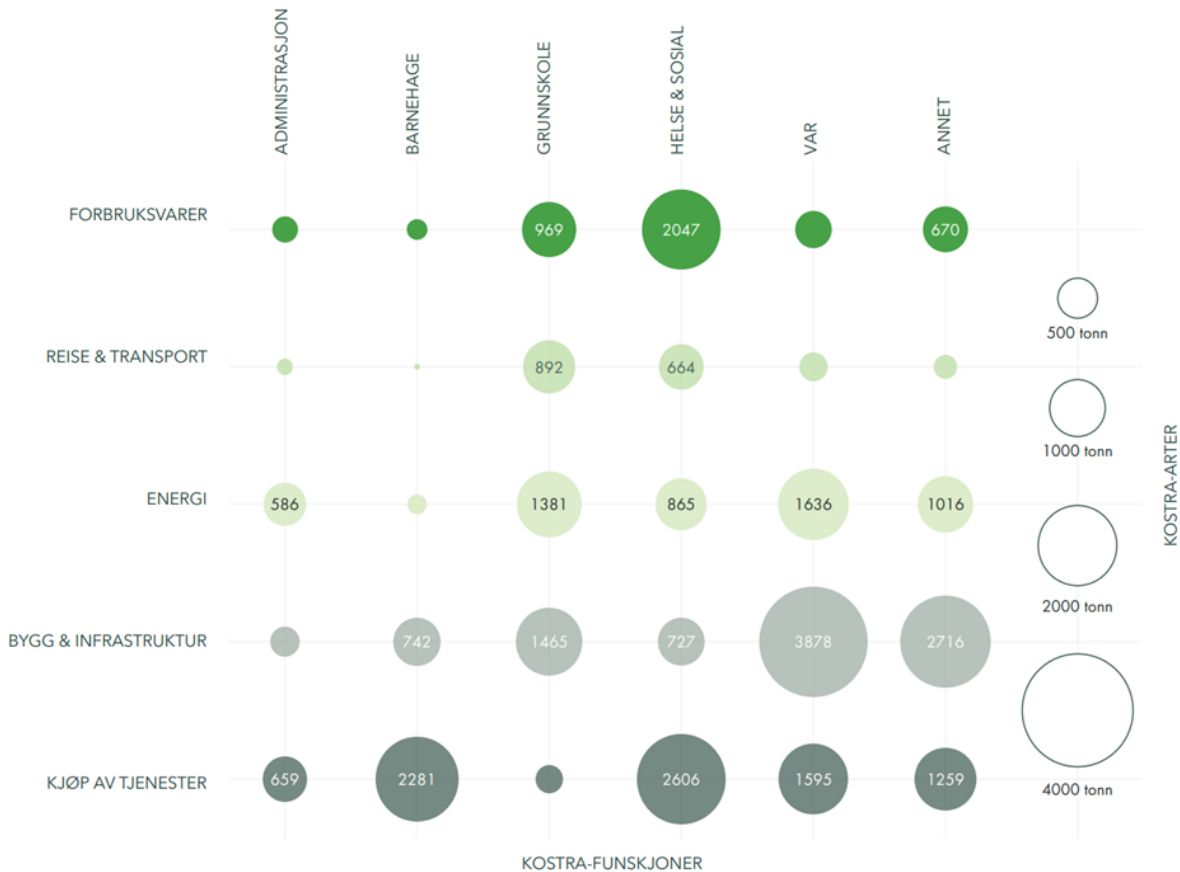

² CO₂e: CO₂-ekvivalenter er et mål som sammenligner klimagasser ved å konvertere absorpsjonspotensialet til alle gassene til det samme som CO₂. På den måten får man et samlet mål for alle klimagasser, som tar hensyn til forskjellige absorpsjonspotensialer.

Kommunen som virksomhet

Ifølge klimaregnskap fra Asplan Viak hadde Ullensaker kommune som virksomhet i 2021 et totalt klimafotavtrykk på rundt 30 700 tonn CO₂e. De største utslippene var innenfor bygg og infrastruktur og kjøp av tjenester. Figuren under viser hvordan utslippene fordeler seg mellom kategorier og sektorer. Over tid har utslippene hatt en økende trend, med en topp i 2019.

10.4. Klimatiltak med i økonomiplanen

10.4.1. Direkte utslipp

Beløp i 1000 kr

Klimatiltak	Kostnad 2024	Totalt kostnad 2024-2027	Langsiktig økonomisk effekt	Sektor	Kilde	Ikke-quantifisert effekt
Utskifting av fossile, større maskiner til nullutslipp	2 000	4 000	0	Annen mobil forburning	Tunge kjøretøy	Lav
Innføring av bildelingsordning	0	0	0	Veitrafikk	Personbiler	Lav
Sum	2 000	4 000	0			

Beskrivelse klimatiltak

Innføring av bildelingsordning

Ullensaker deltar i Viken fylkeskommune sitt pågående prosjekt for en felles anskaffelse av bildelingsordning for fylkets kommuner. Foreløpig plan er at fire biler skal plasseres ved rådhuset og være eksklusivt tilgjengelig for ansatte under arbeidstid og være tilgjengelig for booking for innbyggere på kvelder og helger. Tiltaket skal over tid bidra til færre biler og mindre bruk av fossilbiler.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: Innen 2030 skal kommunens bilpark være utslippsfri

Utskifting av fossile, større maskiner til nullutslipp

I utskiftningsplaner for større maskiner skal bytte til fossilfrie alternativer være et tema, hvor potensialet vurderes for dagen og fremtiden, det planlegges for størst mulig grad utskifting til fossilfrie alternativer og hvordan kommunen kan tilrettelegge for utskifting. På grunn av kommunens ladekapasitet, tilgang på alternativ drivstoff og maskinene sin kapasitet, er det i dag vanskelig å skifte store deler av maskinparken til fossilfrie alternativer. Det er uansett viktig å bytte hvor det er mulig og etterspørre løsninger for å føre markedet fremover.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: 70% av ikke-veigående maskiner og kjøretøy som brukes i kommunens regi skal være utslippsfrie innen 2030
  - Strategi: Alltid vurdere utslippsfrie alternativer ved innkjøp av større maskiner og kjøretøy

10.4.2. Indirekte utslipp

Beløp i 1000 kr

Klimatiltak	Kostnad 2024	Totalkostnad 2024-2027	Langsiktig Sektor økonomisk effekt	Kilde	Ikke- kvantifisert effekt
ENØK-tiltak i kommunale bygg	44 350	177 350	0 Bygg	Annet	Medium
Klimasatsprosjekt - klimarådgivning i anskaffelser	300	1 600	0 Innkjøp	Annet	Høy
Sum	44 650	178 950	0		

Beskrivelse klimatiltak

ENØK-tiltak i kommunale bygg

For å klare klimamålene på alle nivåer er det ikke nok med at vi går over fra fossil til fornybar energi, vi må også redusere mengden energi vi forbruker. Energiøkonomiserende (ENØK) tiltak er tiltak som redusere mengden energi som brukes, for eksempel gjennom overgang til lamper som bruker mindre energi og bedre isolering i bygg.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Hovedmål: Den kommunale virksomheten skal jobbe mot å bli energinøytral
- Mål: Energiforbruket til kommunale formålsbygg skal reduseres med 30% innen 2030, sammenlignet med 2015
  - Strategi: Iverksette tiltak for reduksjon av energiforbruk i eksisterende, kommunale bygg

Klimasatsprosjekt - klimarådgivning i anskaffelser

I samarbeid med ØRIK søkte nettverket Klima- og miljøforum på Øvre Romerike om 2 000 000 NOK fra Miljødirektoratets tilskuddsordning Klimasats, for å ansette en rådgiver for klima- og miljøhensyn i anskaffelser i et 3 årig prosjekt, med sete i ØRIK. Midlene ble bevilget og bidrag med egenandel ble vedtatt i alle seks kommuner. Rådgiveren skal ansettes i starten av 2024. Følg lenke for å se mer om prosjektet.

Relevante mål og strategier i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: Klimagassutslipp assosiert med kommunens innkjøp av forbruksmateriell og tjenester skal reduseres med 40% innen 2030, sammenlignet med 2021
  - Strategi: Stille tydelige og konkrete krav knyttet til klima og miljø i kommunens anskaffelser, forankre disse hos alle med innkjøpsmyndighet og dele dette med leverandørmarkedet
  - Strategi: Systematisk ta i bruk tilgjengelige veiledere, kriterier og verktøy for grønne innkjøp

Finansiering

Prosjektet finansieres av:

- Miljødirektoratet - 2 000 000 NOK
- Viken Fylkeskommune - 200 000 NOK
- Kommunene på Øvre Romerike - 1 300 000 NOK

Finansiering skjer over tre år og skal dekke lønn, markeds-dialoger, konsulentarbeid, kurs og reisevirksomhet, og noe egeninnsats i form av arbeidstimer.

Egenandelen til kommunene er fordelt på innbyggerantall (beløp i 1000):

Kommune	Innbyggertall (2023)	Egenandel 2024 (kr)	Egenandel 2025 (kr)	Egenandel 2026 (kr)	Totalt (kr)
Ullensaker	42866	107 000	178 000	178 000	463 000
Eidsvoll	27338	68 000	114 000	114 000	296 000
Nes	24283	61 000	101 000	101 000	263 000
Nannestad	15530	39 000	65 000	65 000	169 000
Gjerdrum	7285	18 000	30 000	30 000	78 000
Hurdal	2944	7 000	12 000	12 000	31 000
Totalt	120246	300000	500000	500000	1 300 000

10.4.3. Utslipp og opptak fra skog og annen arealbruk

Beløp i 1000 kr

Klimatiltak	Kostnad 2024	Totalkostnad 2024-2027	Langsiktig Sektor økonomisk effekt	Kilde	Ikke- kvantifisert effekt
Restaurering av Jødalsmåsan/Flakstadmåsan	0	0	0 Arealbruk	Utslipp og opptak av klimagasser	Høy
Sum	0	0	0		

Beskrivelse klimatiltak

Restaurering av Jødalsmåsan/Flakstadmåsan

Jødalsmåsan/Flakstadmåsan er en stor høgmyr som har blitt grøftet og hatt torvuttak i mange tiår. Det er et vedtatt politisk mål å få restaurert myra, og på den måten begrense utslippet av klimagasser som myra avgir. Mesteparten av myra ligger i Nes og en mindre del i Ullensaker. Kommunen skal i årsskiftet søke midler fra Statsforvalteren for restaureringen, og arbeide sammen med dem for gjennomføring hvis tilskuddet innvilges.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: Netto klimagassopptak til arealer i kommunen skal øke innen 2030
  - Strategi: Ivareta naturlige karbonlagre i vegetasjon og jordsmonn slik at opptaket av klimagasser i skog og annen vegetasjon øker frem mot 2030

Finansiering

Finansiering skal i hovedsak skje gjennom midler fra Statsforvalteren, men kan medføre merarbeid.

10.5. Ønskede tiltak

10.5.1. Direkte utslipp

Beløp i 1000 kr

Klimatiltak	Kostnad 2024	Totalkostnad 2024-2027	Langsiktig Sektor økonomisk effekt	Kilde	Ikke- kvantifisert effekt
Utskifting av fossile, mindre maskiner til nullutslipp	0	0	0 Annen mobil forbrenning	Dieseldrevne motorredskaper	Lav
Utfasing av faking ved Gardermoen renseanlegg	0	0	0 Avfall og avløp	Avløp	Medium
Bruk av gjenbruksasfalt	0	0	0 Innkjøp	Bygg og anlegg	Medium
Etablering av servicestasjoner for fossilfri tungtrafikk	0	0	0 Veitrafikk	Tunge kjøretøy	Høy
Innkjøp av smarte avfallsbeholdere	0	0	0 Veitrafikk	Varebiler	Lav
Jobbe for etablering av godsterminal nær Gardermoen næringspark	0	0	0 Veitrafikk	Tunge kjøretøy	Medium
Jobbe for sjømatbearbeiding i Gardermoen Næringspark	0	0	0 Veitrafikk	Tunge kjøretøy	Medium
Sum	0	0	0		

Beskrivelse klimatiltak

Bruk av gjenbruksasfalt

Asfalt kan gjenvinnes 100 % og bruk av returasfalt sparer på ikke-fornybare ressurser, energi og gir lavere utslipp av klimagasser, og forskningsresultater viser at gjenbruksasfalt har like god kvalitet som vanlig asfalt. I kommunen sine prosjekter og ved asfaltering av kommunale veier og plasser skal det brukes minst 40 % gjenbruksasfalt.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: Investeringsprosjekter knyttet til kommunale bygg- og anleggsplasser skal redusere sine klimagassutslipp med 30% innen 2040, sammenlignet med 2022
  - Strategi: Stille tydelige og konkrete krav til materialer, maskiner og metoder med lavt karbonfotavtrykk i investeringsprosjekter
- Mål: Klimagassutslipp assosiert med kommunens innkjøp av forbruksmateriell og tjenester skal reduseres med 40% innen 2030, sammenlignet med 2021
  - Strategi: Stille tydelige og konkrete krav knyttet til klima og miljø i kommunens anskaffelser, forankre disse hos alle med innkjøpsmyndighet og dele dette med leverandørmarkedet
  - Strategi: Legge til rette for innkjøp og bruk av gjenbrukte produkter i virksomheten
- Mål: Mengden avfall per innbygger skal reduseres til 350 kg innen 2030
  - Strategi: Etablere kretsløpsbasert avfallshåndtering basert på ombruk, materialgjenvinning og energigjenvinning, som ikke gir økt utslipp av klimagasser eller annen forurensning

Etablering av servicestasjoner for fossilfri tungtrafikk

40 mulige leverandører av utstyr/kjøretøy, tilbydere av fornybar energi og eiendomsbesittere i eller nær Gardermoen Næringspark (GNP) har deltatt på en dialogkonferanse arrangert av kommunen. Hensikten er å motivere til at det etableres et servicesenter i eller nær GNP, hvor tung-/varebiler kan lade/fylle strøm/hydrogen/biogass, og sjåførere kan spise og sove. Kommunen samarbeider også med Kunnskapsbyen Lillestrøm, Østlandssamarbeidet og Osloregionen for at dette etableres i hele regionen langs hovedveiene.

Målet er at det er etablert minst 1 servicesenter i GNP 2024.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: Kommunen skal aktivt bidra til å skape bevissthet knyttet til klima og miljø i Ullensakersamfunnet
  - Strategi: Initiere og gjennomføre aktiviteter for å øke kunnskapen og bevisstheten knyttet til klima og miljø hos innbyggerne og næringslivet i kommunen
  - Strategi: Legge til rette for, og oppmuntre, innbyggernes og næringslivets egen innsats knyttet til klima- og miljøhensyn i kommunen

Innkjøp av smarte avfallsbeholdere

Smarte avfallsbeholdere varsler når de har behov for å tømmes. Dette sparer tømmebilen for unødvendig kjøring når alle avfallsbeholdere må kontrolleres og byttes uansett hvor fylt opp de er. Ullensaker kommune ønsker å anskaffe 25 slike beholdere.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Hovedmål: Kommunen som helhet skal være klimanøytral i 2030
- Hovedmål: Kommunen som helhet skal ta opp 80% mer klimagasser enn den slipper ut i 2050

Jobbe for etablering av godsterminal nær Gardermoen næringspark

Allerede i dag ruller det nær 1000 tung-/varebiler ut og inn av Gardermoen Næringspark (GNP) hvert døgn. Antallet vil øke i takt med utbyggingen. Eksporten av norsk sjømat skal 5-dobles og det er allerede i dag mangel på sjåførere og lastebiler i hele Europa, il tillegg til at veinettet er overbelastet. Mye mer transport må flyttes fra vei til bane. Et næringsområde som GNP må få på plass en godsterminal for å sikre distribusjonen av bla mat. Mye sjømat fraktes med tog til Alnabru for så å bli fraktet med tungbiler opp til GNP for videre distribusjon Europa/Asia/USA. En godsterminal ville altså, blant annet, redusert tungbiltrafikk fra Alnabru til GNP.

Investeringsvilje fra BaneNor, fremdrift på nytt signalsystem (kanskje 10 år frem), investeringslyst hos evt. private investorer, mm, tilsier at dette vil ta flere år, så kommunen sitt mål er å bidra til at prosessen starter opp i 2024.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: Kommunen skal aktivt bidra til å skape bevissthet knyttet til klima og miljø i Ullensakersamfunnet
  - Strategi: Initiere og gjennomføre aktiviteter for å øke kunnskapen og bevisstheten knyttet til klima og miljø hos innbyggerne og næringslivet i kommunen
  - Strategi: Legge til rette for, og oppmuntre, innbyggernes og næringslivets egen innsats knyttet til klima- og miljøhensyn i kommunen

Jobbe for sjømatbearbeiding i Gardermoen Næringspark

Enorme mengder med sjømat, spesielt laks, transporteres inn/ut av Gardermoen Næringspark (GNP) eller gjennom kommunen hvert døgn. Mye av transporten kunne vært redusert med at sjømaten ble bearbeidet/filetert i GNP før den transporteres frem og tilbake i Norge, videre ut i Europa/Asia/USA. Bearbeidet sjømat krever mindre plass en hel fisk, så man effektiviserer transportkostnadene. Kommunen profilerer GNP sin strategiske plassering for sjømatnæringen for å stimulere til etablering av fileteringsfabrikk ol. Det vil medføre redusert transportbehov (forurensing, belastning på vei) og nye arbeidsplasser innenfor ny næring i regionen.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: Kommunen skal aktivt bidra til å skape bevissthet knyttet til klima og miljø i Ullensakersamfunnet
  - Strategi: Initiere og gjennomføre aktiviteter for å øke kunnskapen og bevisstheten knyttet til klima og miljø hos innbyggerne og næringslivet i kommunen
  - Strategi: Legge til rette for, og oppmuntre, innbyggernes og næringslivets egen innsats knyttet til klima- og miljøhensyn i kommunen

Utfasing av fakling ved Gardermoen renseanlegg

Gassen som samles opp ved Gardermoen renseanlegg fakles (brennes) i dag. I den prosessen brytes klimagassen CH4 (metan) ned til CO2, som er en mye mindre skadelig klimagass. Metan er en av

hovedingrediensene i naturgass og ved å fikle sløses gassens potensial som energikilde bort. Under 2024 skal forprosjekt for hvordan gassen på renseanlegget skal utnyttes ferdigstilles.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: Klimagassutslippene fra vannog avløpssystemene skal kartlegges, med sikte på reduisering
  - Strategi: Redusere fakling ved Gardermoen renseanlegg ved å nyttiggjøre gassen

Utskifting av fossile, mindre maskiner til nullutslipp

Det skal velges fossilfrie alternativer ved innkjøp av små maskiner, som høytrykkspyler, løvblåsere, trimmere, osv.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: 70% av ikke-veigående maskiner og kjøretøy som brukes i kommunens regi skal være utslippsfrie innen 2030
  - Strategi: Velge utslippsfrie alternativer ved innkjøp av nye håndholdte maskiner

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: Innen 2030 skal kommunens bilpark være utslippsfri

Innkjøp av smarte avfallsbeholdere

Smarte avfallsbeholdere varsler når de har behov for å tømmes. Dette sparer tømmebilen for unødvendig kjøring når alle avfallsbeholdere må kontrolleres og byttes uansett hvor fylt opp de er. Ullensaker kommune ønsker å anskaffe 25 slike beholdere.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Hovedmål: Kommunen som helhet skal være klimanøytral i 2030
- Hovedmål: Kommunen som helhet skal ta opp 80% mer klimagasser enn den slipper ut i 2050

Jobbe for etablering av godsterminal nær Gardermoen næringspark

Allerede i dag ruller det nær 1000 tung-/varebiler ut og inn av Gardermoen Næringspark (GNP) hvert døgn. Antallet vil øke i takt med utbyggingen. Eksporten av norsk sjømat skal 5-dobles og det er allerede i dag mangel på sjåførere og lastebiler i hele Europa, il tillegg til at veinettet er overbelastet. Mye mer transport må flyttes fra vei til bane. Et næringsområde som GNP må få på plass en godsterminal for å sikre distribusjonen av bla mat. Mye sjømat fraktes med tog til Alnabru for så å bli fraktet med tungbiler opp til GNP for videre distribusjon Europa/Asia/USA. En godsterminal ville altså, blant annet, redusert tungbiltrafikk fra Alnabru til GNP.

Investeringsvilje fra BaneNor, fremdrift på nytt signalsystem (kanskje 10 år frem), investeringslyst hos evt. private investorer, mm, tilsier at dette vil ta flere år, så kommunen sitt mål er å bidra til at prosessen starter opp i 2024.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: Kommunen skal aktivt bidra til å skape bevissthet knyttet til klima og miljø i Ullensakersamfunnet
  - Strategi: Initiere og gjennomføre aktiviteter for å øke kunnskapen og bevisstheten knyttet til klima og miljø hos innbyggerne og næringslivet i kommunen
  - Strategi: Legge til rette for, og oppmuntre, innbyggernes og næringslivets egen innsats knyttet til klima- og miljøhensyn i kommunen

Jobbe for sjømatbearbeiding i Gardermoen Næringspark

Enorme mengder med sjømat, spesielt laks, transporteres inn/ut av Gardermoen Næringspark (GNP) eller gjennom kommunen hvert døgn. Mye av transporten kunne vært redusert med at sjømaten ble bearbeidet/filetert i GNP før den transporteres frem og tilbake i Norge, videre ut i Europa/Asia/USA. Bearbeidet sjømat krever mindre plass enn hel fisk, så man effektiviserer transportkostnadene. Kommunen profilerer GNP sin strategiske plassering for sjømatnæringen for å stimulere til etablering av fileteringsfabrikk ol. Det vil medføre redusert transportbehov (forurensing, belastning på vei) og nye arbeidsplasser innenfor ny næring i regionen.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: Kommunen skal aktivt bidra til å skape bevissthet knyttet til klima og miljø i Ullensakersamfunnet
  - Strategi: Initiere og gjennomføre aktiviteter for å øke kunnskapen og bevisstheten knyttet til klima og miljø hos innbyggerne og næringslivet i kommunen
  - Strategi: Legge til rette for, og oppmuntre, innbyggernes og næringslivets egen innsats knyttet til klima- og miljøhensyn i kommunen

Utfasing av fakling ved Gardermoen renseanlegg

Gassen som samles opp ved Gardermoen renseanlegg fakles (brennes) i dag. I den prosessen brytes klimagassen CH₄ (metan) ned til CO₂, som er en mye mindre skadelig klimagass. Metan er en av hovedingrediensene i naturgass og ved å fagle sløses gassens potensial som energikilde bort. Under 2024 skal forprosjekt for hvordan gassen på renseanlegget skal utnyttes ferdigstilles.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: Klimagassutslippene fra vann og avløpssystemene skal kartlegges, med sikte på redusering
  - Strategi: Redusere fakling ved Gardermoen renseanlegg ved å nyttiggjøre gassen

Utskifting av fossile, mindre maskiner til nullutslipp

Det skal velges fossilfrie alternativer ved innkjøp av små maskiner, som høytrykkspykere, løvblåsere, trimmere, osv.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: 70% av ikke-veigående maskiner og kjøretøy som brukes i kommunens regi skal være utslippsfrie innen 2030
  - Strategi: Velge utslippsfrie alternativer ved innkjøp av nye håndholdte maskiner

10.5.2. Indirekte utslipp

Beløp i 1000 kr

Klimatiltak	Kostnad 2024	Totalkostnad 2024-2027	Langsiktig økonomisk effekt	Sektor	Kilde	Ikke- kvantifisert effekt
Bærekraftsfestival	50	200	0	Annet	Annet	Lav
Klimapris	0	0	0	Annet	Annet	Ikke satt
Identifisere og kvantifisere klimaeffekt av ulike saneringstiltak	0	0	0	Avfall og avløp	Elektrisitetsproduksjon og annen energiforsyning	Lav
Kartlegge energibruken innen vann og avløp	0	0	0	Avfall og avløp	Elektrisitetsproduksjon og annen energiforsyning	Lav
Kartlegge fremmedvann i avløpsledningene	0	0	0	Avfall og avløp	Elektrisitetsproduksjon og annen energiforsyning	Lav
Krav om Breeam i kommunens formålsbygg	0	0	0	Bygg	Bygg og anlegg	Medium
Jobbe for bedre energiflyt i Gardermoen Næringspark	0	0	0	Energiforsyning	Elektrisitetsproduksjon og annen energiforsyning	Lav
Miljøsertifisering av enheten kommunale eiendommer	0	0	0	Miljøledelse	Annet	Lav
Sum	50	200	0			

Beskrivelse klimatiltak

Bærekraftsfestival

Bærekraftsfestivalen har til hensikt å informere innbyggere om forskjellige temaer innen bærekraft og vise hvilke ressurser som finnes rundt om i kommunen. I 2023 hadde festivalen blant annet seminar om fremmede arter og energisparing, og sy-workshop og bygging av humlekasser.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: Kommunen skal aktivt bidra til å skape bevissthet knyttet til klima og miljø i Ullensakersamfunnet
  - Strategi: Initiere og gjennomføre aktiviteter for å øke kunnskapen og bevisstheten knyttet til klima og miljø hos innbyggerne og næringslivet i kommunen
  - Strategi: Legge til rette for, og oppmuntre, innbyggernes og næringslivets egen innsats knyttet til klima- og miljøhensyn i kommunen

Identifisere og kvantifisere klimaeffekt av ulike saneringstiltak

Kommunen skal kartlegge hvilke saneringstiltak på ledningsnettene er effektive for å redusere energibruken, og bruke resultatene for videre planlegging og gjennomføring av tiltak.

Relevante mål og strategier i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: Energibruken til vann- og avløpssystemene skal kartlegges, med mål om å redusere energibruken
  - Strategi: Iverksette tiltak for å holde saneringstakten i vann- og avløpsledninger på ønskelige nivåer
  - Strategi: Iverksette tiltak for å minimere lekkasjen i vannledningsnettene

Jobbe for bedre energiflyt i Gardermoen Næringspark

I lokale energisamfunn fremover må sol, batteri og lading henge sammen for best mulig utnyttelse av investeringer og infrastruktur.

Kommunen ønsker å få utredet hvilke muligheter vi har til å få definert Gardermoen Næringspark (GNP) som et pilotområde hvor overskuddsenergi fra solcellepaneler tillates solgt/eksportert til andre bedrifter i parken uten at dette belastes med nettavgifter eller begrensninger i kWh, mm. Overskuddsenergi kan også overføres til batteribanker for el-ladestasjoner i GN for tungbiler/varebiler. Dette vil påføre strømmettet mindre toppbelastning (snart kommer ladestasjoner på 1000 kWh), raskere utbygging av ladestasjoner, raskere utskifting av fossildrevet kjøretøy og redusere store nettutbyggingskostnader.

Det vil være nødvendig med endringer av dagens regelverk, og det vil jobbes for å få godkjenne en pilot i GNP i 2024.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: Kommunen skal aktivt bidra til å skape bevissthet knyttet til klima og miljø i Ullensakersamfunnet
  - Strategi: Initiere og gjennomføre aktiviteter for å øke kunnskapen og bevisstheten knyttet til klima og miljø hos innbyggerne og næringslivet i kommunen
  - Strategi: Legge til rette for, og oppmuntre, innbyggernes og næringslivets egen innsats knyttet til klima- og miljøhensyn i kommunen

Kartlegge energibruken innen vann og avløp

Energiforbruket i vann- og avløpssektoren er knyttet til pumpearbeid, drift av renseanlegg og oppvarming av bygninger. Energieffektivisering i bygninger og renseprosesser eller energiproduksjon internt, vil redusere behovet for kjøpt energi. Kommunen skal kartlegge energibruken i vann- og avløpssystemene og målrettede tiltak for å redusere den.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: Energibruken til vann- og avløpssystemene skal kartlegges, med siktemål om å redusere energibruken

Kartlegge fremmedvann i avløpsledningene

Fremmedvann kan trenge inn i rørene som fører avløpsvann fra forbrukere til avløpsanleggene. Ved å unngå innblanding av vann som ikke skal renses, blir volumstrømmene mindre og renseprosessene kan drives mer effektivt, med lavere energiforbruk. Kommunen skal kartlegge mengden fremmedvann i avløpsledningene og hensiktsmessige, systematiske tiltak for å redusere det.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: Energibruken til vann- og avløpssystemene skal kartlegges, med siktemål om å redusere energibruken
  - Strategi: Utarbeide plan for å prioritere og iverksette nødvendige tiltak for å redusere fremmedvann på ledningsnettet

Klimapris

Kommunen skal belyse gode innsatser for klimaet gjennom å innføre en intern "Klimapris" til enheten/avdelingen/personene som har gjort noe spesielt for klimaet i året som har vært. Nominasjoner og valg av vinner vil være på slutten av året. Det skal også utredes for en ekstern klimapris, hvor kommunen retter oppmerksomhet mot en innbygger eller bedrift som har gjort noe spesielt for klimaet, og potensielt gjennomføre en pilot. Hvilken klimaeffekt tiltaket vil ha et vanskelig å vurdere, siden det i stor grad avhenger av responsen.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: Klimahensyn, som omfatter både utslippskutt, energibruk og klimatilpasning, vektlegges i alle kommunens beslutningsprosesser innen 2024
  - Strategi: Jobbe for å danne konsensus rundt klimamål og –tiltak i den kommunale virksomheten
- Mål: Kommunen skal aktivt bidra til å skape bevissthet knyttet til klima og miljø i Ullensakersamfunnet
  - Strategi: Initiere og gjennomføre aktiviteter for å øke kunnskapen og bevisstheten knyttet til klima og miljø hos innbyggerne og næringslivet i kommunen
  - Strategi: Legge til rette for, og oppmuntre, innbyggernes og næringslivets egen innsats knyttet til klima- og miljøhensyn i kommunen

Krav om Breeam i kommunens formålsbygg

Kommunen skal oppføre alle nye formålsbygg i henhold til så høyt nivå av Breeam-NOR sertifikat som er mulig og hensiktsmessig. I hvert prosjekt gjøres en pre-analyse for å avgjøre hvilke nivåer som er mulige og hvilken som er anbefalt. Det endelige valget vurderes opp mot tilleggshensyn, som i begrensninger fremdrift og økonomi.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: Energiforbruket til kommunale formålsbygg skal reduseres med 30% innen 2030, sammenlignet med 2015
  - Strategi: Oppføre og klassifisere alle nybygg og hovedombygginger i kommunens regi i.h.t. Breeam-Nor eller tilsvarende standard

Miljøsertifisering av enheten kommunale eiendommer

Som byggeier skal enheten Kommunale eiendommer innføre et system for miljøledelse som sikrer at enheten har klart definerte miljømål og en systematikk for å dokumentere, etterprøve og stadig forbedre disse målene. Dette skjer som et ledd i å ta i bruk Grønn Byggallianse sine 10 strakstiltak for eiendomssektoren, som er vedtatt å ta bruk.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: Investeringsprosjekter knyttet til kommunale eiendommer skal redusere sine klimagassutslipp med 30% innen 2040, sammenlignet med 2022
  - Strategi: Miljø-sertifisere kommunens eiendomsvirksomhet

10.5.3. Utslipp og opptak fra skog og annen arealbruk

Beløp i 1000 kr

Klimatiltak	Kostnad 2024	Totalkostnad 2024-2027	Langsiktig økonomisk effekt	Sektor	Kilde	Ikke-quantifisert effekt
Innfase plukkhogst av kommuneskogen	0	0	0	Arealbruk	Utslipp og opptak av klimagasser	Lav
Kartlegge myr	300	300	0	Arealbruk	Utslipp og opptak av klimagasser	Lav
Verne deler av kommuneskogen	0	0	0	Arealbruk	Utslipp og opptak av klimagasser	Lav
Sum	300	300	0			

Beskrivelse klimatiltak

Innfase plukkhogst av kommuneskogen

Om lag 70 prosent av karbonet som finnes på landjorda er lagret i boreale skoger og 40 prosent av det er lagret i skogsjord. Utslippene fra skoghogst kommer både fra nedbrytning eller brenning fra tremassen, men også fra jorden i hogstområdet. Flatehogst øker nedbrytingen i jorda og fører til store utslipp. Kommunen skal overta driften av kommuneskogen og vurdere omfanget av plukkhogsten og hvor lang tid overgangen tar.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: Netto klimagassopptak til arealer i kommunen skal øke innen 2030
  - Strategi: Ivareta naturlige karbonlagre i vegetasjon og jordsmonn slik at opptaket av klimagasser i skog og annen vegetasjon øker frem mot 2030

Kartlegge myr

Myr lagrer store mengder karbon. Drenerte myrer begynner å bryte ned karbonet og slipper det ut som karbondioksid i atmosfæren. Et viktig ledd i å redusere klimagassutslippene er å stoppe den prosessen.

Dette tiltaket ønsker å kartlegge myrer i kommunen og hvilke som er egnede for å restaureres, og tilrettelegger for klimagassreducerende restaureringstiltak i fremtiden. Myrer kan i tillegg være viktig for flomdemping og naturmangfold og tiltak vil derfor ha flere effekter.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: Netto klimagassopptak til arealer i kommunen skal øke innen 2030
  - Strategi: Ivareta naturlige karbonlagre i vegetasjon og jordsmonn slik at opptaket av klimagasser i skog og annen vegetasjon øker frem mot 2030

Verne deler av kommuneskogen

Om lag 70 prosent av karbonet som finnes på landjorda er lagret i boreale skoger og 40 prosent av det er lagret i skogsjord. Gammel skog har god tilvekst og fortsetter å binde inn mye karbon minst 50-100 år forbi det som regnes som hogstmoden alder for skog. Karbonlageret i skogsjorda vil fortsette å vokse selv om karbonlageret i treskiktet stabiliseres. Å la skog få bli gammel kan derfor være et effektivt klimatiltak, på hensiktsmessige plasser. Kommunen skal utrede egnede områder for vern av egen skog og verne der det er hensiktsmessig.

Relevante punkter i Strategi for klima og energi 2023-2030:

- Mål: Netto klimagassopptak til arealer i kommunen skal øke innen 2030
- Strategi: Ivareta naturlige karbonlagre i vegetasjon og jordsmonn slik at opptaket av klimagasser i skog og annen vegetasjon øker frem mot 2030

11 HOVEDUTVALG FOR HELSE OG SOSIAL OMSORG

11.1. Beskrivelse av dagens virksomhet

Hovedutvalget for helsevern og sosial omsorg (HHS) er organisert i totalt elleve enheter og ivaretar følgende tjenesteområder:

Pleie og omsorg

Området omfatter kommunens tre bo- og aktivitetssentre som dekker tjenester innenfor pleie, rehabilitering og omsorg til beboere på institusjon, omsorgsboliger og hjemmeboende. I tillegg gir også kommunen tjenester til personer som trenger bistand i og utenfor hjemmet som følge av psykisk utviklingshemming eller hjerneskade.

Kommunehelsetjenesten

Kommunen har ansvar for at det finnes tilbud om legehjelp til sine innbyggere, og til de som oppholder seg midlertidig i kommunen. Dette området omfatter derfor fastlegetjenesten og tjenester som yter øyeblikkelig helsehjelp, herunder legevakt og kommunal akutt døgnenhet. I tillegg omfatter området rehabiliterende og forebyggende tjenester som fysio- og ergoterapi. Området har også ansvaret for at innsatte i fengsel får helsehjelp på lik linje som resten av befolkningen.

Rus og psykisk helsevern

Dette tjenesteområdet omfatter tjenester som yter psykisk helsehjelp til mennesker med psykiske plager og lidelser. Hjelpen kan tilbys i form av samtaler, opplæring i eget hjem eller i form av praktisk bistand. Dette innebærer også bemannede omsorgsboliger til personer med alvorlige psykiske lidelser, med eller uten rusproblematikk. I tillegg omfatter området tjenester til mennesker med ulike former for avhengighet.

Sosiale tjenester

Sosiale tjenester er en fellesbetegnelse for hjelpetiltak for personer med økonomiske og sosiale vansker. Dette tjenesteområdet omfatter blant annet økonomisk sosialhjelp, introduksjonsprogram til innvandrere og boliger til vanskeligstilte på boligmarkedet.

Barnevern

Tjenesteområdet barnevern hjelper barn med etablerte problemer og barn som opplever omsorgssvikt. Barnevernet skal bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår, men hovedoppgaven er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid.

11.2. Måltabell

Hovedmål

Sammen skaper vi bærekraftige tjenester gjennom varme menneskemøter og smart bruk av teknologi

Delmål

Vi har en bærekraftig økonomi

Vi er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver

Vi har gode og fremtidsrettede tjenester med riktig kvalitet og omfang

Vi utvikler tjenester sammen med innbyggerne

Vi innretter tjenester slik at innbyggernes egne ressurser mobiliseres

11.3. Oppdrag

Oppdrag

Det skal fortsatt jobbes aktivt med å redusere sykefraværet. Samlet sykefravær i 2024 skal være lavere enn i 2023.

Delmål

Vi er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver

Etablere samhandlingsarenaer for kommunens legetjenester

Vi er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver

Fremme bruk av trygghets- og mestringsteknologi

Vi har gode og fremtidsrettede tjenester med riktig kvalitet og omfang

Fremme bruk av trygghets- og mestringsteknologi

Vi innretter tjenester slik at innbyggernes egne ressurser mobiliseres

Gjennomføre bruker- og pårørendeundersøkelser

Vi innretter tjenester slik at innbyggernes egne ressurser mobiliseres

Gjennomføre bruker- og pårørendeundersøkelser

Vi utvikler tjenester sammen med innbyggerne

Implementere VIPS praksismodell³

Vi innretter tjenester slik at innbyggernes egne ressurser mobiliseres

Innbyggere involveres i utviklingen av kommunens tjenester

Vi utvikler tjenester sammen med innbyggerne

Iverksette tiltak for å rekruttere kvalifiserte med innvandrerbakgrunn til stillinger med krav til høyere utdanning, gjennom at minst en kvalifisert søker av disse kalles inn til intervju.

Vi er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver

Styrke det ambulerende helsetjenestetilbudet

Vi har gode og fremtidsrettede tjenester med riktig kvalitet og omfang

Styrke det ambulerende helsetjenestetilbudet

Vi innretter tjenester slik at innbyggernes egne ressurser mobiliseres

Utnytte ressurser effektivt for å oppnå god kvalitet til lavest mulig kostnad

Vi har en bærekraftig økonomi

³ VIPS praksismodell (VPM) er en metode for å implementere personsentrert omsorg i kommunehelsetjenesten. Navet i VPM er et ukentlig, strukturert fagmøte som løfter frem tjenestemottakers perspektiv, og involverer hele personalgruppen. Målet er å komme fram til gode tiltak som gjør at tjenestemottakeren opplever dagene som gode og meningsfulle.

11.4. utfordringer og strategi

Sektor helsevern og sosial omsorg har en visjon om at flest mulig skal mestre livene sine selv. Sektoren satser sterkt på tjenesteinnovasjon, og har et ressurs- og mestringsfokus i møte med alle som mottar tjenester.

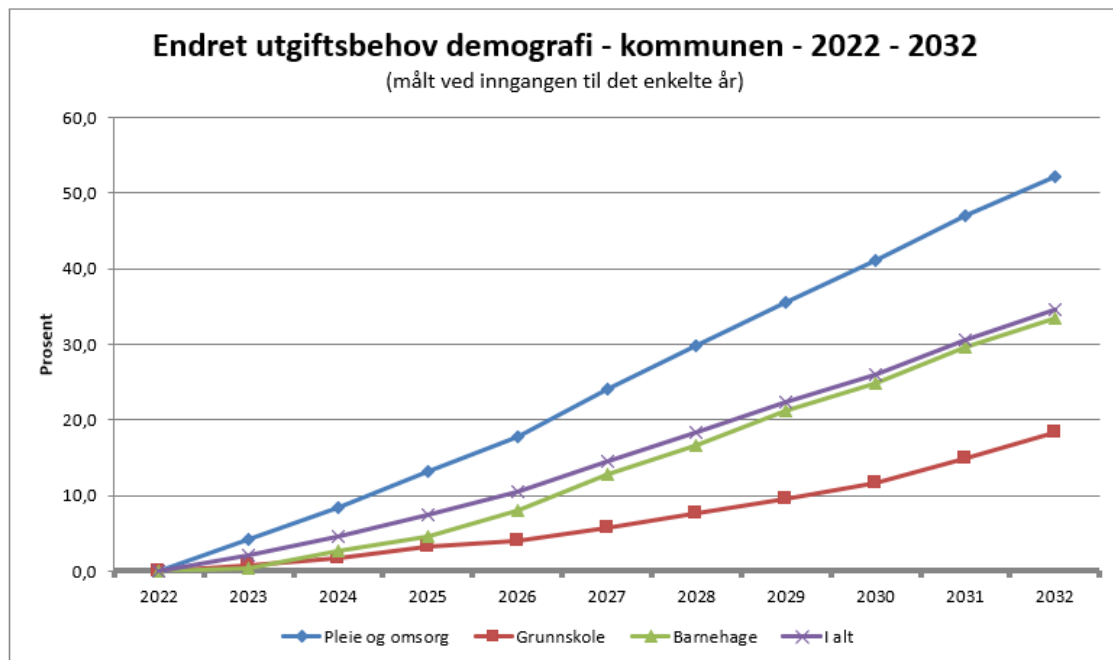
Ullensaker - Mulighetslandet	11.4.1.	11.4.2.
Fra kommuneplanens samfunnsdel: Tjenesteinnovasjon	Oppdrag og strategisk mål HS	Kommunens verdier
Sammen skaper vi bærekraftige tjenester gjennom varme menneskemøter og smart bruk av teknologi	Sikre at flest mulig mestrer livet sitt selv	
Innbygger som ressurs	Alle våre aktiviteter er innrettet slik at innbyggernes egne ressurser mobiliseres	Modig Vi er fremtidsrettet og setter oss ambisiøse mål. Vi våger å tenke nytt og ta utradisjonelle valg.
Lærende organisasjon	Vi har holdninger og adferd som fremmer mestring og aktivitet hos innbyggeren Vi jobber aktivt med kontinuerlige forbedringer	Endringsdyktig Vi finner nye og gode løsninger. Vi søker kunnskap og evner å snu oss raskt.
Mennesker og teknologi	Riktig tjeneste til rett tid Vi utvikler bærekraftige tjenester sammen med innbyggeren	Raus Vi samarbeider og byr på oss selv, deler kunnskap og erfaring, inkluderer og er tilstede.

Det norske velferdssamfunnet står overfor store utfordringer fremover. Ifølge regjeringens [perspektivmelding for 2021](#) vil den kraftige økningen i antallet eldre og andre grupper med sammensatte behov medføre betydelig økte utgifter til helse- og omsorgstjenester. Samtidig vil demografiutviklingen gi færre tilgjengelige ressurser i form av skatteinntekter og arbeidskraft. Med dette som bakteppe, må kommunen tenke nytt og i større grad tenke sammen med innbyggerne.

Det kan være utfordrende å endre etablerte holdninger og handlingsmønstre. Å løse fremtidens utfordringer krever en samlet innsats, både fra innbyggerne generelt, og ansatte og ledere i kommunen. Kommunens oppgave er ikke først og fremst å føre innbyggerne gjennom livet, men å muliggjøre et godt liv basert på egenverd, mestring og aktiv bruk av egne ressurser, uavhengig av alder og funksjonsevne. Det handler først og fremst om å ha et godt liv – ikke om å få en tjeneste. Innbyggernes forventninger overstiger fra tid til annen kommunens ansvar, økonomiske rammer og mulighetsrom. Dersom

kommunen i fremtiden skal greie å levere bærekraftige tjenester, må kommunen kommunisere en forventning om at innbyggerne tar ansvar for eget liv, helse og bosituasjon i så stor grad som mulig.

Folk lever stadig lenger og den generelle helsen i befolkningen er god. Dette betyr at både antallet og andelen eldre i kommunen vil øke fremover. Flere leveår innebærer i tillegg til funksjonsfriske leveår, også leveår preget av sykdom og funksjonsnedsettelse. Behovet for kommunale helse- og omsorgstjenester vil derfor øke. Som følge av nasjonale helsereformer, blant annet samhandlingsreformen, har kommunen også fått nye brukergrupper og mer faglig krevende oppgaver. Pasienter skrives tidligere ut fra spesialisthelsetjenesten for videre behandling og oppfølging i kommunen. Mange sykdommer og kirurgiske inngrep som tidligere krevde lang liggetid på sykehus, følges nå opp uten innleggelse. Pasientene ivaretas derfor i større grad av kommunen, enten hjemme eller på institusjon. Det siste tiåret har også andelen innbyggere med omfattende bistandsbehov økt betydelig. Denne brukergruppen har gjerne behov for langvarig oppfølging, enten i form av hjemmebaserte tjenester eller langtidsopphold på institusjon.

Tilstrekkelig tilgang på helsepersonell og kompetanse er avgjørende for å skape gode helse- og omsorgstjenester. Helsepersonellkommisjonens utredning [NOU 2023: 4 Tid for handling – Personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste](#) viser at Norge står overfor store utfordringer med å sikre nok personell med rett kompetanse i den offentlige helse- og omsorgstjenesten i årene som kommer. I KS' arbeidsgivermonitor 2021 beskrives en situasjon hvor antall årsverk innen de kommunale helse- og omsorgstjenestene må økes betydelig de neste ti årene for å opprettholde dagens nivå på tjenestene. Samtidig opplever mange kommuner, deriblant Ullensaker allerede nå store utfordringer med å rekruttere enkelte yrkesgrupper. Dette gjelder særlig sykepleiere og leger. Nye tall presentert i KS' arbeidsgivermonitor 2023 viser at rekrutteringsutfordringene er enda større nå enn i 2021.

Ullensaker kommunes beliggenhet i det sentrale østlandsområdet, kombinert med en høy boligutbyggingstakt, tilsier at det i større grad skal være mulig å lykkes med rekruttering av nødvendig

kompetanse. Det betyr at kommunen må satse mer på omdømmebygging og synliggjøre seg som en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver på flere områder.

Kommunens utfordringer innen helse og omsorg kan imidlertid ikke løses kun ved å ansette flere. Ressursene må også brukes mer effektivt enn før. Digitalisering og innføring av ny teknologi er viktige virkemidler for å oppnå mer effektiv ressursbruk og samtidig heve kvaliteten i tjenestetilbudet. Kompetanseutvikling, samt riktig bruk av kompetanse gjennom hensiktsmessig oppgavedeling, vil også bidra til bedre ressursutnyttelse og et mer bærekraftig tjenestetilbud.

Strategier og planer som blir vedtatt i kommunen, har betydning for tjenesteområdene og hvordan de utarbeider sine strategier og handlingsplaner. Tilstrekkelig kapasitet og god kompetanse til analyse og planlegging av tjenestene er viktig. Samtidig har kompetanseplaner innen kommunale helse- og omsorgstjenester begrenset verdi hvis de kun forblir intensjonserklæringer. Det er stadig nødvendig at politisk vedtatte kommuneplaner omfatter tiltak for å møte de store utfordringene tjenestene i dag står ovenfor. Dette fordrer at ledere på alle nivå i kommunen har høy endrings- og lederkompetanse, og ikke minst kompetanse og forståelse for tjenestenes kompleksitet og egenart. Videre bør det være en forutsetning at ledere på ulike nivå følges opp og får nødvendig støtte for å sikre ønsket utvikling.

Lederne i helsevern og sosial omsorg har ansvar for mange ansatte, blant annet grunnet deltidsbruken i tjenestene. Det innebærer at flere bruker en stor del av arbeidsdagen til personaloppfølging. Det store lederspennet kan påvirke kapasiteten til å gjennomføre nødvendige endringer. Det kan også påvirke jobbgasjement, prestasjon, tilfredshet, og turnover negativt. Dette krever automatisering av oppgaver og mer effektiv arbeidsmetodikk for å sikre utvikling av tjenestene og gode behovsstyrte pasientforløp.

Det er behov for store investeringer i sosial infrastruktur innenfor helse og omsorg. [Helhetlig helse- og omsorgsplan 2023-2035](#) gir en god oversikt over kapasitetsbehovet i Ullensaker frem til 2035, og legger opp til strukturelle grep for å sikre driftseffektive bygg og bemanning. Helhetlig helse- og omsorgsplan vil sikre at kommunen møter veksten på en langsiktig og strategisk måte, slik at vi kan levere ressurseffektive tjenester med god kvalitet.

Geopolitisk ustabilitet har en direkte innvirkning på den løpende prioriteringen av ressurser innenfor tjenesteområder med ansvar for kommunens helseberedskap. Formålet med helseberedskap er å verne liv og helse, samt bidra til at befolkningen tilbys nødvendig helsehjelp og sosiale tjenester ved kriser og katastrofer, i fredstid og krig, som en del av regjeringens innsats for samfunnssikkerhet og beredskap. Regjeringen vil i 2023 legge frem en stortingsmelding om helseberedskap som vil legge føringer for arbeid i sektoren. Som vertskommune for Norges hovedflyplass har Ullensaker kommune et særskilt ansvar for å bistå i nasjonale og globale hendelser. Dette legger et betydelig press på kapasiteten i tjenestene.

11.4.3. Satsingsområder i 2024

Teknologi og digitalisering

For å levere bærekraftige helse- og omsorgstjenester i fremtiden, må kommunen satse på digitalisering og tilrettelegge for bruk av ny teknologi. Teknologi og digitale løsninger skal bidra til bedre samhandling og mer effektive arbeidsprosesser, og er viktig for at innbyggere skal få gode, sammenhengende og tilgjengelige tjenester. Videre er økt bruk av trygghets- og mestringsteknologi sentralt for at flere eldre skal kunne bo trygt hjemme, i tråd med stortingsmeldingen [Fellesskap og mestring – Bu trygt heime](#). Kommunens [strategi for trygghets- og mestringsteknologi](#) setter retning og rammer for arbeidet.

Ambulante tjenester med tverrfaglig fokus

Nasjonale helse- og samhandlingsplan skal fremmes i løpet av 2023. Planen vil peke på ambulante tjenestetilbud med tverrfaglig fokus som et virkemiddel for å øke kvaliteten i tilbudet til den enkelte bruker, redusere presset på heldøgns omsorgsplasser og sikre et mer bærekraftig tjenestetilbud. Gjennom ambulante tjenester møter helsepersonell brukerne der de er. Kontakt etableres på brukernes premisser, og vil ofte dekke ulike behov på tvers av fag og tjenesteområder.

Investering i ny infrastruktur

I årene som kommer skal kommunen etablere flere heldøgns omsorgsplasser, i tråd med behovene presentert i [helhetlig helse- og omsorgsplan 2023-2035](#). Sektor helsevern og sosial omsorg vil være en aktiv bidragsyter i planlegging, utforming og drift av nye bygg, slik at blant annet brukernes behov og effektiv ressursutnyttelse blir hensyntatt.

Regional samhandling

Ullensaker kommune er en del av Helsefellesskapet Ahus og kommunene. Deltakelse i helsefellesskapet er det viktigste virkemiddelet kommunen har for å sikre bærekraftige tjenester gjennom samhandling med spesialisthelsetjenesten og behovsstyrte tjenesteforløp. Gjennom helsefellesskapet skal kommunen bidra til god samhandling, med mål om å utvikle gode og helhetlige helsetjenester til befolkningen i sykehusets opptaksområde i tråd med [helsefellesskapets samhandlingsstrategi for 2023-2026](#). I 2024 vil kommunen jobbe strategisk med å sikre Ullensaker kommune representasjon på arenaer hvor helsefellesskapet tar beslutninger.

Akuttmedisinske tjenester

I [statsbudsjettet for 2023](#) varslet regjeringen fremleggelse av en stortingsmelding om akuttmedisinske tjenester i løpet av 2023. Stortingsmeldingen vil blant annet vise regjeringens løsninger for å sikre en god legevaktstjeneste i hele landet. Ullensaker kommune har tidligere driftet legevakt etter en modell basert på selvstendig næringsdrivende leger. Høsten 2021 innførte kommunen en modell basert på faste ansettelser, men rekruttering av leger til faste legevaktstillinger har vært utfordrende og medført høye innleiekostnader. For å sikre bærekraftige og forsvarlige legevaktstjenester, vil kommunen i 2024 derfor gjeninnføre en driftsmodell basert på selvstendig næringsdrivende leger.

Helseberedskap og geopolitisk ustabilitet

Det er stor usikkerhet knyttet til hvordan krigen i Ukraina, Israel/Gaza-krisen og eventuelle nye hendelser vil påvirke kommunen. I budsjettet forutsettes det at nasjonale myndigheter dekker kostnader knyttet til slike hendelser, enten i form av kompensasjon eller tilskudd. Kommunen skal styrke og utvikle samarbeidet med andre beredskapsaktører. Det er viktig å sammen utvikle tjenester, roller og kunnskap for en samlet innsats i en beredskapssituasjon.

11.5. Driftsbudsjett

Beløp i 1000

Fordeling på enhet (tabell)

	Budsjett		Økonomiplan		
	2023	2024	2025	2026	2027
PRO KLØFTA	52 812	54 917	54 917	54 917	54 917
PRO JESSHEIM VEST	142 603	176 600	176 600	176 600	176 600
HELSEHUSET	46 237	50 283	50 283	50 283	50 283
LEGEVAKT	26 591	41 326	43 024	44 657	46 290
HELSEVERN	49 519	58 915	61 440	62 315	62 315
NAV ULLENSAKER	88 188	97 065	97 065	97 065	97 065
BOLIG MED BISTAND (BMB)	138 389	156 171	156 171	156 171	156 171
BARNEVERN	107 009	110 616	110 616	110 616	110 616
PRO JESSHEIM ØST	102 838	110 020	110 020	110 020	110 020
HELSE- OG MESTRINGSTORGET	136 344	170 570	188 284	224 784	224 784
HOVEDUTV HELSE OG SOSIAL - STAB	57 616	65 431	65 431	65 431	65 431
Sum	948 144	1 091 914	1 113 852	1 152 859	1 154 492

11.6. Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltakstype	Økonomiplan				
	2024	2025	2026	2027	
Vedtatt budsjett	948 144	948 144	948 144	948 144	
Sum Tekniske justeringer	-878	-1 621	-2 331	-3 041	
Sum Vedtak forrige periode	-3 630	-4 980	-6 480	-6 480	
Sum Budsjettendring i år	28 568	28 568	28 568	28 568	
Sum Lønns- og prisvekst	10 851	13 302	15 645	17 987	
Konsekvensjustert budsjett	34 911	35 269	35 402	37 035	
Konsekvensjustert ramme	983 055	983 414	983 546	985 179	
Politisk vedtak					
Avlastende tiltak for institusjonsplasser, omsorgsboliger og barne- og avlastningsboliger frem mot 2026	Politisk vedtak	5 000	5 000	5 000	5 000
Demenskooret	Politisk vedtak	300	300	300	300
Fontenehuset	Politisk vedtak	1 750	2 625	3 500	3 500
Forebyggende avdeling for eldre	Politisk vedtak	400	800	800	800
Kjøpsplasser og BPA	Politisk vedtak	0	-20 686	-30 686	-30 686
Nye fysioterapihjempler	Politisk vedtak	2 130	2 130	2 130	2 130
Sum Politisk vedtak		9 580	-9 831	-18 956	-18 956
Nye tiltak					
Ambulant tjeneste	Nye tiltak	4 463	4 463	4 463	4 463
Ambulerende rusteam til brukere fra avviklede kjøpsplasser West Omsorg	Nye tiltak	2 600	2 600	2 600	2 600
Diverse korreksjoner statsbudsjettet 2024	Nye tiltak	281	281	281	281
Elstadbo, Mogreina - ambulerende rusteam til 4 nye boliger	Nye tiltak	2 600	2 600	2 600	2 600

		Økonomiplan			
	Tiltakstype	2024	2025	2026	2027
Etterslep hjemmetjenesten PRO Jessheim Vest	Nye tiltak	5 670	5 670	5 670	5 670
Helårseffekt forsterket skjermet avd. for demens	Nye tiltak	17 200	17 200	17 200	17 200
Hjemmetrener ressurs	Nye tiltak	800	800	800	800
Kjøpsplasser og BPA	Nye tiltak	19 686	60 686	108 686	108 686
Midlertidig bolig døgn	Nye tiltak	2 500	2 500	2 500	2 500
Pasienttilpasset basistilskudd, helårseffekt av endring i 2023	Nye tiltak	1 824	1 824	1 824	1 824
Vaksinasjon mot Covid-19, engangs-bevilgning i 2023	Nye tiltak	-378	-378	-378	-378
Vekst i hjemmetjenesten PRO Jessheim Øst	Nye tiltak	2 250	2 250	2 250	2 250
Økt driftsbehov for enheten Legevakt og KAD	Nye tiltak	13 100	13 090	13 090	13 090
Økte stillingsprosent, hjemmetj. natt hele kommunen	Nye tiltak	500	500	500	500
Økte veiledende satser for sosialhjelp, helårseffekt av endring i 2023	Nye tiltak	4 983	4 983	4 983	4 983
Sum Nye tiltak		78 079	119 069	167 069	167 069
Vekst					
Avlastning i institusjon	Vekst	2 500	2 500	2 500	2 500
Ny organisering privat avlastning	Vekst	950	950	950	950
Vekst hjemmetjenesten Ringvegen og Kløverhuset (tilvisningsboliger)	Vekst	6 150	6 150	6 150	6 150
Økt tjenestebehov beboere, enhet Bolig med bistand	Vekst	5 000	5 000	5 000	5 000
Sum Vekst		14 600	14 600	14 600	14 600
Tiltak knyttet til politisk vedtak					
Økt bostøtte som følge av ny ordning PS50/23	Tiltak knyttet til politisk vedtak	6 600	6 600	6 600	6 600
Sum Tiltak knyttet til politisk vedtak		6 600	6 600	6 600	6 600
Nye tiltak og realendringer budsjett		108 859	130 438	169 313	169 313
Ramme 2024-2027		1 091 914	1 113 852	1 152 859	1 154 492

11.7. Sammendrag budsjett

Budsjettrammene for 2024 er justert med prisvekst og deflator, samt videreføring av nye vedtak fra 2023 og helårseffekter som beskrevet under «Budsjettforutsetninger». Avsetning for lønnsvekst 2024 er lagt samlet i en sentral pott og fordeles enhetene etter lønnsoppjøret.

Kommunedirektøren foreslår at rammen til HHS styrkes med 99,3 mill. kroner til finansiering av nye tiltak og vekst. I tillegg har kommunestyret vedtatt styrking av budsjettet med 9,6 mill. kroner. I rammen er styrkingen fra forslaget til statsbudsjettet på 3,9 mill. kroner ivaretatt. Av dette gjelder 1,8 mill. kroner helårseffekt av økt basistilskudd til fastleger og 2,1 mill. kroner helårseffekt av økte satser på sosialhjelp.

12 HOVEDUTVALG FOR OPPVEKST

12.1. Beskrivelse av dagens virksomhet

Hovedutvalgsområdet Oppvekst omfatter grunnskole, barnehage, voksenopplæringen, pedagogisk senter og FBU, som er organisert i ulike enheter. Nedenfor er en oversikt over hvilke enheter som ligger innunder hovedutvalgsområdet.

Barnehagene i Ullensaker består per 1.10.2023 av totalt 40 barnehager. Kommunen har 7 kommunale barnehager fordelt på to enheter - Jessheim kommunale barnehage bestående av avdelingene Jessheim, Fladbyseter, Nordby, Tiurkroken og Balder Allè, og Kløfta kommunale barnehage med avdeling Kløfta og Bakke. Totalt tilbyr de kommunale barnehagene plass til 399 barnehagebarn (15.12.2022). I tillegg er det 25 ordinære private barnehager, 8 familiebarnehager og en åpen barnehage.

Grunnskolen i Ullensaker består av 11 barneskoler og 4 ungdomsskoler; Algarheim skole, Bakke skole, Borgen skole, Døli skole, Gystadmarka skole, Hovin skole, Jessheim skole og ressurscenter, Møgreina skole, Nordkisa skole, Skogmo skole, Åreppen skole, Allergot ungdomsskole, Gystadmarka ungdomsskole, Nordby ungdomsskole og Vesong ungdomsskole. Grunnskolene har totalt 5.548 elever per 1.10.2023.

Pedagogisk senter er en støtte- og veiledningstjeneste for skoler og barnehager, og består av to avdelinger: avdeling pedagogisk-psykologisk tjeneste (heretter forkortet med PP) og avdeling kompetanse- og veiledningstjenesten. Pedagogisk senter har et robust fagmiljø med spisskompetanse på ulike fagområder, koordinerer tverrfaglig innsats og bidrar til at den spesialpedagogiske kompetansen kommer nærmere barn, elever og pedagoger. PP-tjenesten utfører utrednings- og sakkynndighetsarbeid i tråd med gjeldende lovverk.

Voksenopplæringen leverer tjenester for kommunene Eidsvoll, Hurdal, Nannestad, Nes og Ullensaker. Voksenopplæringen tilbyr grunnopplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere og introduksjonsprogram for nyankomne flyktninger. Totalt elevtall på Voksenopplæringen i 2023 er 611 elever, en vekst på 34 elever fra 2022.

Forebyggende barn og unge (FBU) ble inkludert i Hovedutvalg for Oppvekst fra 1.8.2023. Kommunene har et ansvar for at barn og unge får gode oppvekstvilkår og for å forebygge psykiske og sosiale problemer. Dette tjenesteområdet inneholder et forebyggende tjenestetilbud rettet mot barn og unge, og inkluderer tjenestene fra helsestasjonene, skolehelsetjenesten, utekontakter, familieteam og ungdomskubbene. I tillegg inkluderer det tjenestene vaksinerings, migrasjonshelse og jordmortjenesten.

Stab – og støttefunksjoner bistår enhetene innenfor hovedutvalgsområdet med rapportering, kompetanseutvikling i skoler og barnehager, generell saksbehandling på overordnet nivå, juridisk kompetanse, samt lederutvikling og resultatoppfølging av skolene og barnehagene.

Området **Grunnskole felles** håndterer felles oppgaver og prosjekter for skoleområdet, blant annet skoleskyss, felles kompetanseheving, fakturering av elever fra andre kommuner bosatt i Ullensakerskolen og Ullensakerelever bosatt i andre kommuner.

Kommunen som lokal **Barnehagemyndighet** har ansvar for godkjenning av og tilsyn med barnehagene i kommunen, både private og kommunale. Tilsynet innebærer også et aktivt veiledningsansvar. Oppgavene er organisert adskilt fra oppgavene kommunen har som barnehageeier.

Området **Barnehage felles** består av refusjoner barnehage og spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging (Barnehageloven §§31 og 37).

12.2. Måltabell

Hovedmål

Alle barn og unge i Ullensaker skal vokse opp til å bli den beste utgaven av seg selv, slik at de kan delta aktivt i samfunns- og arbeidsliv som voksne og ta gode valg for seg selv og andre

Sammen skaper vi bærekraftige tjenester gjennom varme menneskemøter og smart bruk av teknologi

Ullensaker kommune skal ha en beredskap som setter oss i stand til å håndtere hendelser og krisesituasjoner som kan inntreffe på en profesjonell og trygg måte

Ullensaker skal ha et konkurransedyktig næringsliv og et mer variert arbeidsmarked

Ullensaker skal være et godt sted å bo og leve. Kommunen skal utvikles med kvaliteter som er attraktive for nåtidens og framtidens innbyggere

Delmål

Vi sikrer at barn og unge utvikler gode grunnleggende ferdigheter

Vi bidrar til at barn og unge utvikler god sosial kompetanse

Vi legger til rette for at barn og unge utvikler robusthet og mestringstro

Vi sikrer at barn og unge har trygge og inkluderende oppvekstmiljø

Vi har en bærekraftig økonomi

Vi er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver

Vi utvikler tjenester sammen med innbyggerne

Vi innretter tjenester slik at innbyggernes egne ressurser mobiliseres

Vi arbeider systematisk og helhetlig med samfunnsikkerhet og beredskap

Vi har et bredt spekter av næringsaktører og utdanningsinstitusjoner

Ullensaker sine tettsteder skal utvikles til sterke og inkluderende lokalsamfunn

12.3. Oppdrag

Oppdrag

Alle skolene benytter ett eller flere programmer fra UE

Alle tjenester arbeider aktivt med forebygging og tidlig innsats

Ansatte hjelper barn og unge til å forstå hvordan egen innsats og valg av strategi påvirker egen utvikling og læring

Ansatte i tjenestene legger til rette for at barn og unge medvirker i egen læring og utvikling

Ansatte møter barn og unge med høye forventninger og tilpassede utfordringer

Arbeidsrettet norskopplæring

Benytte Class som et systematisk verktøy for kvalitetsutvikling i kommunale barnehager

Bruke BTI som samhandlingsmodell

Delmål

Vi har et bredt spekter av næringsaktører og utdanningsinstitusjoner

Vi bidrar til at barn og unge utvikler god sosial kompetanse

Vi legger til rette for at barn og unge utvikler robusthet og mestringstro

Vi sikrer at barn og unge har trygge og inkluderende oppvekstmiljø

Vi legger til rette for at barn og unge utvikler robusthet og mestringstro

Vi innretter tjenester slik at innbyggernes egne ressurser mobiliseres

Vi sikrer at barn og unge utvikler gode grunnleggende ferdigheter

Vi legger til rette for at barn og unge utvikler robusthet og mestringstro

Oppdrag	Delmål
Det skal fortsatt jobbes aktivt med å redusere sykefraværet. Samlet sykefravær i 2024 skal være lavere enn i 2023.	Vi er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver
Det skal fortsatt jobbes aktivt med å redusere sykefraværet. Samlet sykefravær i 2024 skal være lavere enn i 2023.	Vi har en bærekraftig økonomi
Gjennomføre foreldreveiledning for å bygge gode omsorgspersoner	Vi bidrar til at barn og unge utvikler god sosial kompetanse
Gjennomføre helsesamtaler med elever i 1. og 8. klasse for å avdekke psykisk uhelse	Vi legger til rette for at barn og unge utvikler robusthet og mestringstro
Gjennomføre systematisk observasjon og kartlegging av sosial kompetanse	Vi bidrar til at barn og unge utvikler god sosial kompetanse
Gjennomføre systematisk språkkartlegging for å sikre god språkutvikling for alle	Vi sikrer at barn og unge utvikler gode grunnleggende ferdigheter
Innbyggere involveres i utviklingen av kommunens tjenester	Vi utvikler tjenester sammen med innbyggerne
Iverksette tiltak for å rekruttere kvalifiserte med innvandrerbakgrunn til stillinger med krav til høyrere utdanning, gjennom at minst en kvalifisert søker av disse kalles inn til intervju.	Vi er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver
Legge til rette for en kultur der det å gjøre feil blir sett på som en mulighet til å lære	Vi legger til rette for at barn og unge utvikler robusthet og mestringstro
Oppdatere beredskapsplaner og gjennomføre øvelser	Vi arbeider systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet og beredskap
Redusere andel elever på laveste mestringsnivå nasjonale prøver 5.trinn	Vi sikrer at barn og unge utvikler gode grunnleggende ferdigheter
Redusere andel elever på laveste mestringsnivå nasjonale prøver, 8.trinn.	Vi sikrer at barn og unge utvikler gode grunnleggende ferdigheter
Redusere andel elever på laveste mestringsnivå nasjonale prøver, 9.trinn	Vi sikrer at barn og unge utvikler gode grunnleggende ferdigheter
Sikre jevnlig dialog med barn og unge om egen utvikling	Vi legger til rette for at barn og unge utvikler robusthet og mestringstro
Sikre oversikt for sårbarhet i egen enhet	Vi arbeider systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet og beredskap
Utarbeide strategi for å utvikle skolene til nærmiljøsentre	Ullensaker sine tettsteder skal utvikles til sterke og inkluderende lokalsamfunn
Utnytte ressurser effektivt for å oppnå god kvalitet til lavest mulig kostnad	Vi har en bærekraftig økonomi
Øke andel lærere med kompetanse i norsk, engelsk og matematikk 1.-7.trinn	Vi sikrer at barn og unge utvikler gode grunnleggende ferdigheter
Øke elevenes motivasjon for læring til et nivå bedre enn landsgjennomsnittet	Vi sikrer at barn og unge utvikler gode grunnleggende ferdigheter

12.4. utfordringer og strategi

Strategi

Oppvekstsektoren er underlagt nasjonale føringer i form av gjeldende lovverk og nasjonale strategier, samt lokale føringer i form av politisk vedtatte strategier. De nasjonale føringene definerer de ytre rammene for styring av sektoren, og her er Opplæringsloven og Barnehageloven og deler av helselovgivningen de viktigste premissleverandørene. De lokale føringene definerer ønsket strategi og retning innenfor de ytre rammene nasjonale føringer setter. Her er *Kommuneplanens samfunnsdel*, *Oppvekststrategien* og *Strategiplan for helhetlig læringsløp* de viktigste premissleverandørene. Oppvekst

er definert som et eget hovedområde i kommunens målhierarki, og følgende hovedmål er utledet fra de politisk vedtatte strategidokumentene “Oppvekststrategi” og “Helhetlig læringsløp”:

Alle barn og unge i Ullensaker skal vokse opp til å bli den beste utgaven av seg selv, slik at de kan delta aktivt i samfunns- og arbeidsliv som voksne og ta gode valg for seg selv og andre

Denne målsettingen er visjonær og ambisiøs, men favner bredt og viser et ønsket fremtidsbilde på hva vi potensielt kan oppnå dersom vi arbeider målrettet. Denne hovedmålsettingen er brutt ned i delmål som samlet sett skal realisere hovedmålet. Til hvert av delmålene er det utarbeidet ulike måleindikatorer som skal vise oss om vi er på rett vei. Delmålene er:

1. **Vi sikrer at barn og unge utvikler gode grunnleggende ferdigheter**, som gjør at de har god progresjon og har likeverdige muligheter for å lykkes
2. **Vi bidrar til at barn og unge utvikler god sosial kompetanse**, som sikrer inkludering i et sosialt fellesskap og evnen til å balansere egne behov opp mot andres
3. **Vi legger til rette for at barn og unge utvikler robusthet og mestringstro**, som gjør de i stand til å selv påvirke eget liv ved å legge inn nok og riktig innsats
4. **Vi sikrer at barn og unge opplever trygge og inkluderende oppvekstmiljø**, der de får medvirke, blir sett, hørt og tatt på alvor

Det er avgjørende viktig at alle som jobber i oppvekstsektoren opplever et ansvar for, ser sin rolle i og sitt bidrag for at kommunen skal nå disse målene. Samtidig vil bidragene være forskjellig for de ulike enhetene. I budsjettet for 2024 er det derfor utarbeidet handlinger som representerer den enkelte enhets bidrag til at kommunen samlet skal nå delmålene med tilhørende måleindikatorer. Disse handlingene vil være en del av kommunaldirektørens rapporteringssystem.

I tillegg ble det i forbindelse med innføringen av Barnevernsreformen i 2022, innført krav om at kommunestyret selv skal vedta en plan for kommunens arbeid for å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer. Denne planen skal som et minimum beskrive:

- overordnede mål og strategier for det helhetlige tjenestetilbudet
- hvordan ansvaret skal fordeles mellom etatene
- hvordan oppgaveløsningen skal organiseres
- hvordan ulike etater skal samarbeide

Arbeidet med planen er godt i gang, og den vil legges fram for Kommunestyret 1.kvartal 2024.

Utfordringer

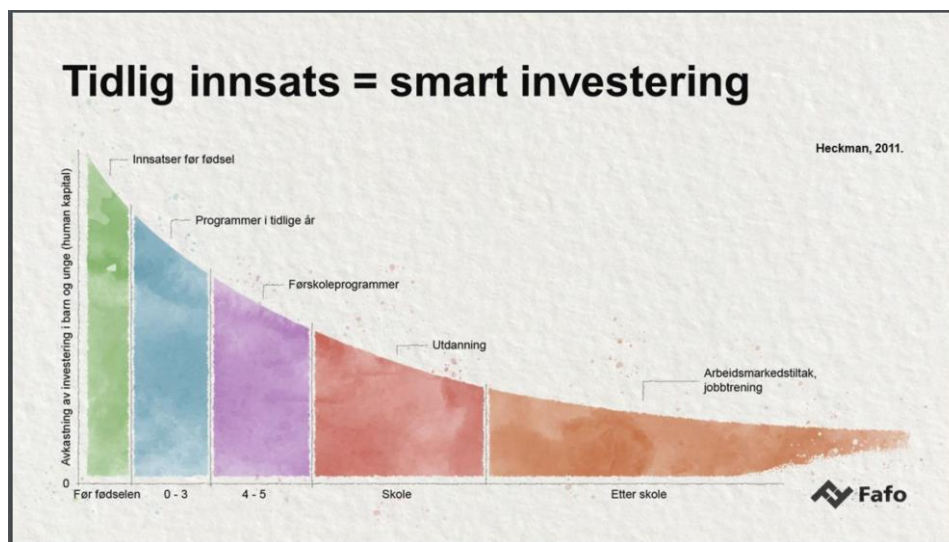
Å skape gode rammer for oppveksten og utviklingen til barn og unge er en av de viktigste oppgavene i samfunnet. Dette er en oppgave som alle sektorene i kommunen har ansvar for og må samarbeide om. Oppvekstsektoren er underlagt ulike typer lovverk som gjør at sektoren må finne sammensatte løsninger for å lykkes med å løse komplekse behov.

Det er derfor avgjørende å tilrettelegge for et tverrfaglig arbeid som kan skape disse sammensatte løsningene, som fordrer at vi også lykkes i å styre og lede sammen på tvers av sektorene i kommunen. Som et overordnet system for å ivareta samhandlingen rundt barn og unge det knytter seg bekymringer til, har vi BTI-modellen (Bedre Tverrfaglig Innsats) som er vedtatt at skal brukes i Ullensaker.

For å lykkes er det forebyggende arbeidet svært viktig, og Ullensaker kommune har over lang tid prioritert dette arbeidet høyt, blant annet med at det er ansatt minst en miljøterapeut på hver enkelt skole samt satsningen på utekontaktene. FAFO rapporten "Trøbbel i grenseflatene. Samordnet innsats for utsatte barn og unge" er likevel tydelige på at avkastningen og effekten av det forebyggende arbeidet er klart størst jo tidligere det settes inn (fig. under) :

Det blir derfor viktig å sikre at tilstrekkelig andel av den forebyggende innsatsen settes inn tidlig i forløpet, og da allerede på helsestasjonen og i jordmortjenesten. Videre viser rapporten tydelig til det såkalte forebyggingsparadokset; Den totale effekten av forebyggende tiltak er minst der problemene er størst. Paradokset i dette ligger i at det er intuitivt der vi oftest prioriterer tiltak. Forskingen som ligger til grunn, viser at effekten av forebygging er størst der vi greier å utforme universelle tiltak som treffer mange. Dette innebærer i praksis at det viktigste forebyggende arbeidet faktisk er det som skjer i hver enkelt avdeling i barnehagen og i hvert enkelt klasserom. Her kan vi treffe alle barn og unge relativt tidlig i forløpet med universelle primærforebyggende tiltak, som reduserer behovet for mer spesifikke sekundærforebyggende tiltak på et senere tidspunkt.

De største utfordringene Hovedutvalg for oppvekst ser fremover er den store veksten og endringen i sosiodemografiske forhold som blant annet gir utslag i økte utgifter til spesialpedagogiske tiltak i barnehager og skoler, økt behov for å møte barn med sammensatte vansker og atferdsutfordringer, og økt behov for ressurser til å bygge opp språkmiljøer som ivaretar en sterkt økende andel barn og unge med minoritetspråklig bakgrunn. Videre skal denne veksten ivaretas i en krevende økonomisk situasjon, der lovpålagte bemanningsnormer innen barnehage og skole låser mesteparten av ressurstilgangen.

Vekst

For å sikre en forutsigbar fremtidig barnehage- og skolestruktur, og bidra til effektiv utnyttelse av eksisterende kapasitet, er det viktig med en god utbyggingsstrategi og godt prognosearbeid. Skolebruksplanen viser at en opprettholdelse av skolestrukturen slik den er i dag, er kostnadsdrivende. I forslaget til budsjett er det lagt inn midler til å møte en vekst som tilsvarer Ullensakers vekstprognose i 2024 på 75 skoleelever og 41 barnehagebarn. Barnehagebehovsplanen viser samtidig at det gjennomsnittlig er forventet en økning på over 100 barn i året fremover, og at kommunen trenger 1360 flere barnehageplasser mot 2033. Ressursbehovet ved den enkelte skole og barnehage er i stor grad styrt

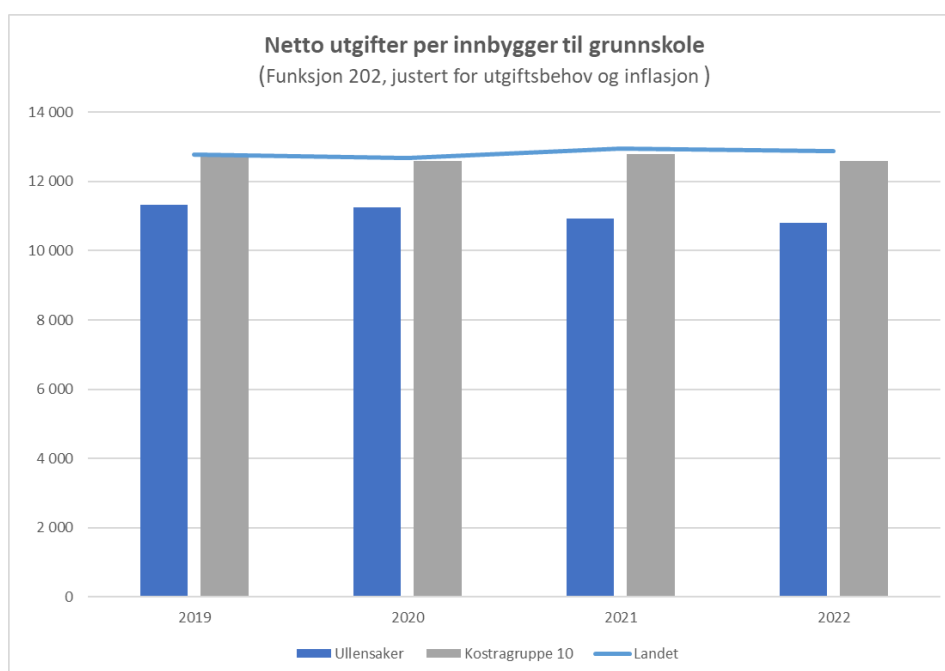
av lovpålagte ordninger som lærernorm, pedagognorm og bemanningsnorm for barnehage og SFO. Dette betyr at faktisk vekst må møtes med tilstrekkelige ressurser for å drive innenfor lovpålagte rammer, noe som igjen øker usikkerheten for kommende års prognoser for kostnadsutvikling.

Kostnadsutvikling

Grunnskolen i Ullensaker har et lavere kostnadsnivå både i forhold til gjennomsnittet for sin kostragruppe (kostragruppe 10) og for landet. I 2022 er Ullensaker på fjerde plass i landet blant de mest kostnadseffektive kommuner for drift av grunnskole.

Grafen under viser utgifter knyttet til funksjon 202 per innbygger for hhv Ullensaker, snittet for kostragruppen og landet. Funksjon 202 gjelder driftsutgifter for ordinære grunnskoler, og inkluderer ikke utgifter til skolebygg, spesialundervisning, voksenopplæring og skoleskys.

I forhold til landsgjennomsnittet bruker Ullensaker ca kr 2000 mindre per innbygger til grunnskole i 2022. Dette innebærer at Ullensaker driver grunnskolen ca 89 mill. kroner mer kostnadseffektivt per år i forhold til landssnittet. I forhold til kostragruppen er utgifter per innbygger kr 1800 lavere i Ullensaker i 2022, noe som innebærer en drift av grunnskole som er ca kr 77 mill. kroner mer kostnadseffektiv enn snittet i kostragruppen.

Figur 1: Utgifter per innbygger til grunnskole (Kilde: Kostra/Framsikt)

Ullensaker har et utgiftsbehov for grunnskole på 113 % av landsgjennomsnittet. Behovet er høyere enn landsgjennomsnittet på grunn av mange barn i skolealder og demografisammensetning. Dette er hensyntatt i grafen over.

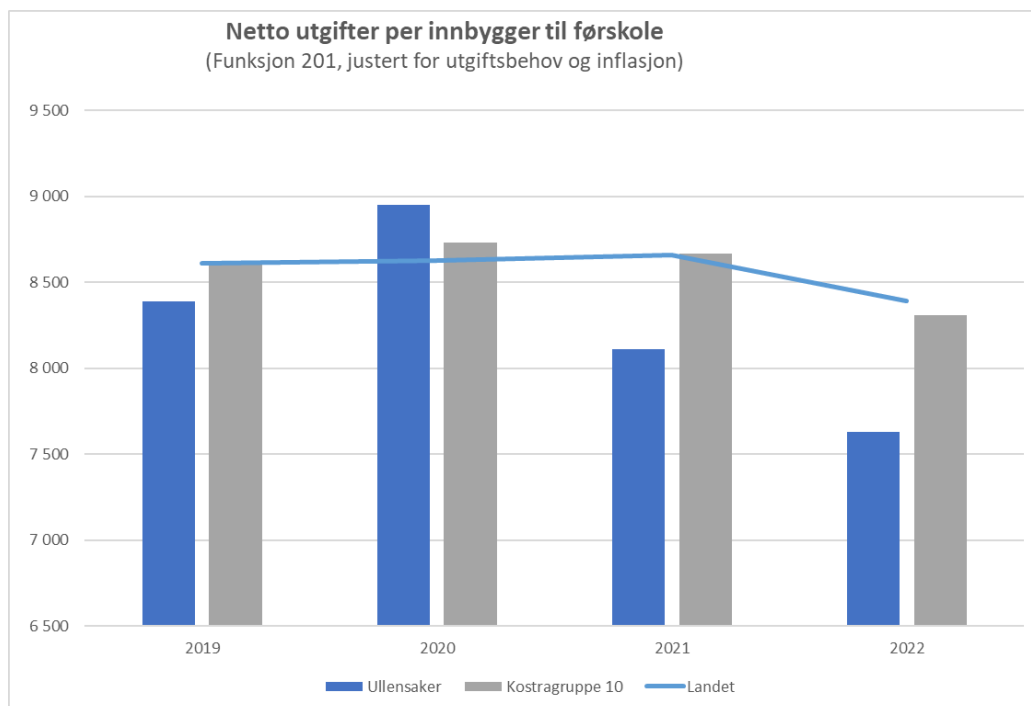
Til tross for lave kostnader per elev har gruppestørrelsen holdt seg stabil de fire siste årene. Lærernormen måles mot slutten av året, og det arbeides kontinuerlig med å nå denne. Lærernormen ble nådd på alle skolene i 2022, men med stadig mer presset økonomi blir dette stadig mer utfordrende.

SFO kan etter opplæringsloven drives til selvkost (utenom ressurser til elever med spesielle behov). Fra høsten 2022 ble det innført en bemanningsnorm på SFO med 15 elever per voksen. Ordningen omtales i sin helhet i PS 29/22. I tillegg har ordningene med gratis kjernetid for 1.trinn fra august 2022 og gratis kjernetid for 2. trinn fra august 2023 bidratt til en større andel barn i SFO. Kostnadene dekkes i hovedsak gjennom rammetilskuddet.

Netto driftsutgifter til barnehagetjenesten i Ullensaker er også lavere enn kommunegruppen, og nest lavest blant sammenligningskommunene i 2022.

Grafen under viser utgifter per innbygger til førskole for hhv Ullensaker, snittet for kostragruppe 10 og landet. I forhold til landsgjennomsnittet bruker Ullensaker ca kr 760 mindre per innbygger til barnehage i 2022. Dette innebærer at Ullensaker driver barnehagene ca 33 mill. kroner mer kostnadseffektivt per år i forhold til landssnittet. I forhold til kostragruppen er utgifter per innbygger ca kr 680 lavere i Ullensaker i 2022, noe som innebærer en drift av barnehagene som er ca kr 29 mill. kroner mer kostnadseffektiv enn snittet for kostragruppen.

Figur 2: Utgifter per innbygger til førskole (Kilde: Kostra/Framsikt)

Utgiftsbehovet for barnehage per innbygger er beregnet til 107,9 % av landsgjennomsnittet. Ullensaker har dermed et høyere utgiftsbehov, men driver samtidig barnehagene blant de mest effektive kommunene. Dette er hensyntatt i grafen over.

Kostnaden til barnehage per innbygger går ned når kommunen ikke har nok plasser til behovet. Dekningsgraden har gått noe ned siden 2019 og var 90,8% i 2022. Dette er lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppen.

Bemanningsnorm og pedagognorm i både kommunale og private barnehager ble oppfylt per 15.12.2022, og det arbeides kontinuerlig med å opprettholde en grunnbemanning på 6,0 (barn per ansatt). Ullensaker

opplever kapasitetsutfordringer i barnehagene. Per oktober 2023 er det 271 barn på venteliste, inkludert de som ønsker å bytte barnehage. For barnehageåret 23/24 er det 97 barn uten plass, hvor hovedtyngden av disse ønsker plass på Jessheim. Balder Allè barnehage ble åpnet i juni 2023 som en midlertidig løsning for å møte det økende behovet for barnehageplasser på Jessheim, og i påvente av bygging av ny kommunal barnehage på Skogmo. Samtidig er denne barnehagen dyrere å drifte på grunn av leide lokaler og møter større utfordringer med å treffe på bemanning. Kommunen har de siste årene også sett at flere kjøper plasser i andre kommuner, men også inntektene til gjestebarn øker, noe som viser at nabokommunene også har press på sine plasser.

De nasjonale rammefaktorene gjør at det ikke er like interessant å drive private barnehager i Ullensaker lenger, og vi ser at flere av de små barnehagene har det økonomisk utfordrende. Tidligere har barnetallet vært ganske stabilt, men med stor vekst de kommende årene vil det være vanskeligere å treffe på bemanningsnormen, noe som vil ha stor effekt på kostnadene til tilskudd til private barnehager.

Forebyggende enhet for barn og unge (FBU) ble flyttet fra sektor Helse og sosial omsorg til sektor Oppvekst fra 1. august 2023. I tråd med den generelle befolkningsveksten øker også behovet for tjenester fra denne enheten. I tillegg ser en økt andel av barn og unge med psykiske utfordringer, noe som vil øke behovet for tjenester fra denne enheten ytterligere.

Voksenopplæringen opplever et økende elevtall og stadig opprettelse av nye klasser. For å møte veksten de siste årene har tjenesten måtte leie lokaler på ulike lokasjoner. Fra skoleåret 2024/2025 samler en Voksenopplæringen i nye lokaler som leies i Energiveien. Dette vil gi bedre læringsmiljø, arbeidsmiljø og forutsetninger for en mer effektiv drift. Husleien vil øke som følge samlokaliseringen, noe som delvis dekkes av økte statlige tilskudd.

Spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging

Arbeidet med spesialpedagogisk hjelp i skole og barnehage er omfattende, og man ser en økning av barn med store og sammensatte lærevansker, som har behov for helhetlig tilrettelegging. Det er fokus på inkluderende spesialundervisning, hvor hjelpen blir gitt i klasserommene for å minske utenforskap. Spesialpedagogisk hjelp er en stor kostnadsdriver, og krever ekstra ressurser ved skolene og barnehagene – ut over grunnbemanningen. Dette gjør det utfordrende for flere av skolene å oppfylle den lovpålagte lærernormen innenfor gitte rammer. Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning er forholdsvis jevn de siste fire årene med rundt 8 %, og gikk noe ned i 2022. Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt har variert noe i løpet av de siste fire årene, og har hatt en økning med 1,6 % siden 2021. Dette er blant de høyeste blant sammenligningskommunene og høyere enn kommunegruppen. Dette tar ressurser fra den ordinære undervisningen, og gjør at bemanningen må økes tilsvarende for å nå lærernormen.

Også elevene som er vurdert av PPT til inntak ved Jessheim og Nordby ressursentre øker. Dette til tross for strengere kriterier for å defineres som ressurselev. Det er utfordrende at det ikke er nok plass ved senterne, og at flere elever etter ønske fra foresatte går på nærskolen, noe som øker kostnadene til disse elevene.

Kommunen ser også en økning i barn med behov for tegnspråklig opplæring, og vi er nødt til å oppbemanne for å dekke dette behovet. Alternativet er å kjøpe svært dyre plasser på ressursentre i andre kommuner.

Tilrettelegging i barnehagene har hatt en stor vekst de siste årene grunnet flere barn med nedsatt funksjonsevne som har behov for tilrettelegging i barnehage. Barnehagelovens §37 sier at:

Kommunen skal sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud. Målet med individuell tilrettelegging er at barnet med funksjonsnedsettelse kan nyttiggjøre seg det ordinære barnehagetilbudet på lik linje som andre barn i barnehagen. Under pandemien ble det gjort færre vedtak om tilrettelegging grunnet færre utredninger. Dette kommer som et etterslep i 2022-2023 og gjør at budsjetttrammen for tilrettelegging må justeres for 2024. Det er samtidig forventet et mer stabilt kostnadsnivå i 2024. Det er en stor andel private barnehager som søker om tilrettelegging, og grunnet den store andelen private barnehager i kommunen blir det vanskelig å vurdere bruken av midlene når kommunen ikke har styringsrett på driften. I tillegg til etterslep på utredninger og vedtak, kan veksten skyldes at både kommunale og private barnehager styres under stramme økonomiske rammer og at lovverket er blitt mer kjent. Ifølge KOSTRA har utgiftene til styrkingstiltak i barnehagene vært på nivå med gjennomsnittet i kommunegruppen i 2021 og 2022. Det er mange vedtak om styrkingstiltak, men lave kostnader per vedtak.

Minoritetsspråklig arbeid

Andel innbyggere med minoritetsspråklig bakgrunn øker i Ullensaker. Tilstrekkelig norskspråklige ferdigheter er en viktig forutsetning for barnas videre læring på skolen. En god språkutvikling legger grunnlaget for gode sosiale ferdigheter, inkludering og utvikling av gode læringsmiljøer. Utfordringsbildet nasjonalt viser at mange barn starter på skolen uten tilstrekkelig norskspråklige ferdigheter. Det kreves mye av både barnehager og skoler for å øke leseveiledningen. I hovedopptak til plass fra 01.08.2023 og senere oppga 45% av søkere til barnehage annet morsmål enn norsk. Av søkere uten plass eller tilbud i dag er det nærmere 60% av barna som har annet morsmål enn norsk. Årsaken til nedgang i barn med minoritetsspråklig bakgrunn i kommunens barnehager kan skyldes lange ventelister og mangel på barnehageplasser sentralt på Jessheim. Effekten av at mange av disse barna står uten barnehageplass kan være et dårligere grunnlag for skolestart.

For å styrke tidlig innsats er det i 2023 tilsatt en stilling til som minoritetsspråklig veileder, som kan jobbe med både å rekruttere barn til barnehagen og å veilede barnehagene i det pedagogiske arbeidet. Stillingen er finansiert av tilskuddsmidler. Hvor mange minoritetsspråklige barn bosatt i Ullensaker som ikke har søkt barnehage er det ikke tall på, men det legges stor vekt på utvikling av språkferdigheter i barnehagene, både med støtte i bruk av morsmål og med å fremme barnas norskspråklige kompetanse, som sammen er viktig for å ivareta mestring og motivasjon, og for overgang til skole. Det er et godt samarbeid mellom ulike enheter i Ullensaker (bl.a. barnehagemyndighet, helsestasjon, nav, barnevern) for opplysning om og viktigheten av barnehageplass for minoritetsspråklige barn og foresatte. Pedagogisk senter ved kompetanse- og veiledningstjenesten (språkveiledere) jobber aktivt ut mot og i barnehagene med flerspråklige barn, og starter høsten 2023 også et gratis tilbud om møteplass for alle familier i kommunen med vekt på inkludering og veiledning. I tillegg har Jessheim og Hovin menighet Åpen barnehage med pedagogisk tilbud for de som ønsker to ganger i uken. Begge tilbudene kan føre til større deltagelse i barnehage blant minoritetsspråklige som ikke har søkt barnehageplass.

Flyktninger

Sektoren ser en økning i antall flyktninger både i skoler og barnehager. Kommunen har bestemt å bosette inntil 170 nye flyktninger. Dette vil få

store konsekvenser for barnehage, da kommunen allerede har utfordringer med å skaffe plass til alle. Å bli stående utenfor barnehage vil kunne bety en mer utfordrende skolestart for disse barna. I skolen vil den forventete flyktningestrømmen kreve vesentlig oppbemanning på tospråklig senter for å ivareta retten til opplæring.

Voksenopplæringen opplever en fortsatt en økning i antall flyktninger fra Ukraina. Voksenopplæringen Øvre Romerike har frem til nå mottatt 308 flyktninger fra Ukraina i 2023. Ved årets slutt kan tallet ligge på ca 350. Ukrainerne får vedtak om ett år med norskundervisning og tilbud om avsluttende prøver.

Etter integreringsloven åpnes det opp for introduksjonsprogram på deltid for Ukrainerne. Voksenopplæringen har bare gjennomført programmet i høst, vinter og sommerferie for disse flyktningene. Ukrainere er ikke pålagt å ta samfunnskunnskapskurs. For andre flyktninger er norskkurs, samfunnskunnskapskurs og introduksjonsprogram gjennomført. Tilbakemelding fra de ulike kommunene er at antall flyktninger vil bli det samme i 2024 som i 2023.

Retningslinjer for tilskuddsordningen fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI) er under utarbeidelse, og det er usikkert om tilskuddene vil dekke gjennomføring av introduksjonsprogrammet og øvrige driftskostnader som kommer som følge av dette, som for eksempel leie av lokaler. Ved nærmere avklaring om ordningen vil man komme tilbake til hvordan dette påvirker Voksenopplæringens videre budsjett.

Nye ordninger

Regjeringen foreslår at maksprisen for barnehageplass blir redusert til 2000 kr i måneden fra 1.8.24. For kommunale barnehager utgjør dette ca 1,8 mill. kroner for å dekke mindreinntektene.

Gratis SFO for 2.trinn fra høsten 2023 videreføres med helårsvirkning for 2024. Hovedutvalg for Oppvekst er tildelt totalt ca 12,5 mill. kroner for å dekke disse mindreinntektene i 2024. Ordningen med gratis barnehageplass for barn nr 3 videreføres med helårseffekt i 2024. Siden det er få familier med barn nr 3 i barnehagene utgjør ikke dette et vesentlig beløp, men 0,175 mill. kroner er lagt til rammen til barnehage felles for 2024.

12.5. Driftsbudsjett

	Budsjett		Økonomiplan		
	2023	2024	2025	2026	2027
FBU	55 019	58 473	58 673	58 673	58 673
JESSHEIM KOMMUNALE BARNEHAGER	47 608	49 908	57 308	66 438	68 688
KLØFTA KOMMUNALE BARNEHAGER	23 918	31 372	31 372	31 372	31 372
VOKSENOPPLÆRINGEN	8 582	9 733	10 933	10 933	10 983
PEDAGOGISK SENTER	35 967	38 046	38 046	38 046	38 046
STAB OPPVEKST	16 178	16 477	16 040	15 602	15 602
BARNEHAGE FELLES	33 464	48 752	48 752	46 752	46 752
GRUNNSKOLENE OG GRUNNSKOLE FELLES	553 412	608 824	601 154	601 154	601 154
Sum	774 148	861 585	862 278	868 970	871 270

12.6. Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltakstype	Økonomiplan				
	2024	2025	2026	2027	
Vedtatt budsjett	774 148	774 148	774 148	774 148	
Sum Tekniske justeringer	-1 793	-3 298	-4 736	-6 124	
Sum Vedtak forrige periode	1 191	554	116	116	
Sum Budsjettendring i år	35 082	35 082	35 082	37 332	
Sum Lønns- og prisvekst	1 890	3 395	4 833	6 271	
Konsekvensjustert budsjett	36 371	35 734	35 296	37 596	
Konsekvensjustert ramme	810 518	809 881	809 443	811 743	
Politisk vedtak					
Skole - inventar og utstyr	Politisk vedtak	3 500	0	0	0
Utekontakt	Politisk vedtak	600	800	800	800
Voksnetthet SFO	Politisk vedtak	-4 100	-8 270	-8 270	-8 270
Sum Politisk vedtak		0	-7 470	-7 470	-7 470
Nye tiltak					
Diverse korrigeringer ny opplæringslov	Nye tiltak	-345	-345	-345	-345
Endringer i kontantstøtten, konsekvenser for barnehage	Nye tiltak	131	131	131	131
Gratis barnehage 3. barn i barnehagen, helårseff. av endring i 2023	Nye tiltak	175	175	175	175
Reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehagen i 2024 og helårseff. av endring i 2023	Nye tiltak	1 780	1 780	1 780	1 780
Statlige og private skoler endring i elevtall	Nye tiltak	-875	-875	-875	-875
Sum Nye tiltak		866	866	866	866
Vekst					
Elevvekst 2022	Vekst	2 300	2 300	2 300	2 300
Elevvekst 2023	Vekst	4 200	4 200	4 200	4 200
Elevvekst 2024	Vekst	10 480	10 480	10 480	10 480
Jessheim kommunale barnehager - justering av ramme grunnet økt antall pedagoger	Vekst	850	850	850	850
Kløfta barnehage oppbemanning til full drift	Vekst	5 000	5 000	5 000	5 000
Vekst spesialpedagogisk hjelp i barnehagene	Vekst	1 900	1 900	1 900	1 900
Økning i antall ressurselever	Vekst	1 000	1 000	1 000	1 000
Økte kostnader tilretteleggingsvedtak i barnehager	Vekst	10 000	10 000	10 000	10 000
Sum Vekst		35 730	35 730	35 730	35 730
Omfordeling av ramme					
Flytte pott til språkopplæring og spesialpedagogikk PS 135/21 til Barnehage felles - Class	Omfordeling av ramme	-0	-0	-2 000	-2 000
Sum Omfordeling av ramme		0	0	-2 000	-2 000
Tiltak knyttet til politisk vedtak					
Kompensasjon gratis SFO 2.trinn - helårsvirkning	Tiltak knyttet til politisk vedtak	13 270	13 270	13 270	13 270
Skogmo park barnehage - åpnes høsten 2025	Tiltak knyttet til politisk vedtak	0	7 600	16 730	16 730
Voksenopplæringen - økte driftskostnader leie av lokaler og nytt bygg fra 1.8.24	Tiltak knyttet til politisk vedtak	1 200	2 400	2 400	2 400
Sum Tiltak knyttet til politisk vedtak		14 470	23 270	32 400	32 400
Nye tiltak og realendringer budsjett		51 066	52 396	59 526	59 526
Ramme 2024-2027		861 585	862 278	868 970	871 270

12.7. Sammendrag budsjett

Hovedutvalg for Oppveksts ramme øker med 87,4 mill. kroner fra 2023 til 2024 (opprinnelig budsjett). Av dette utgjør tilskudd fra statsbudsjettet ca 0,87 mill. kroner til å dekke nye ordninger. Da er helårseffekt av gratis SFO for 2.trinn fra høsten 2023 allerede innarbeidet i økonomiplanen. I tillegg innarbeides en forventet vekst på 38,0 mill. kroner etter saldering av kommunens budsjett. Dette vil dekke opp for det meste av elevveksten, men det er ikke i full grad funnet rom for å justere for den reelle elevveksten tilbake i tid. Likevel anslås det at hovedutvalget skal klare å oppnå lærernorm i 2024 med dette som utgangspunkt, men med noe økt risiko i forhold til tidligere år.

Det er tatt inn vekst i kommunale barnehager med oppjustering til full kapasitet på Kløfta barnehage og justering til maks kapasitet i Jessheim-barnehagene. Nye Skogmo park barnehage er lagt inn i økonomiplanen fra høsten 2025. I tillegg er det lagt inn en oppjustering av budsjettet til spesialpedagogikk og tilrettelegging i barnehagene opp til 2023-nivå, samt tatt høyde for noe vekst i 2024.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å møte merbehovene ved ikke-lovpålagte ordninger.

13 HOVEDUTVALG FOR TEKNISK, IDRETT OG KULTUR

13.1. Beskrivelse av dagens virksomhet

Hovedutvalgsområdet for teknisk, idrett og kultur omfatter forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av kommunale bygg og eiendommer, offentlig infrastruktur som vei, vannforsyning og avløpshåndtering, håndtering av overvann, bibliotek, kino og kulturhus, samt brann- og redningstjenesten. Videre har området ansvar for byområder, parker og friluftsområder, parkeringsmyndighet samt forvaltning og drift av renovasjon.

Kommunen har organisert en rekke tekniske tjenester gjennom interkommunale samarbeid. På dette hovedutvalgsområdet er avfallshåndteringen lagt til Øvre Romerike avfallsselskap IKS (ØRAS) og Øvre Romerike Brann og redning IKS (ØRB) ivaretar kommunens oppgaver innen brann og redning, inkludert feiing. I tillegg kommer Interkommunalt utvalg for akutt forurensning og Øst 110-sentral IKS. Eierskapet for svømmeanlegget Jessheimbadet er lagt i et eget kommunalt foretak, Ullensaker Svømmehall KF, som leier ut Jessheimbadet til kommunen.

Kulturenheten består av flere ulike tjenesteområder innen kultur og fritid. Enheten jobber mot fritid og frivillighetsfeltet, forvalter tilskuddsordninger, har ansvaret for større arrangementer, organisere arbeid mot kulturnæringer, kulturminnevern med mer. Kulturenheten består av følgende fagområder: bibliotek, allmenn kultur, kino, kulturhus, kulturskole, fritidskontakter, samt ung kultur (Atlas).

Enheten **Prosjektkontoret** har ansvar for å utrede behov og gjennomføre investeringsprosjekter, i hovedsak innenfor formålsbygg, og enheten **Plan og prosjekt kommunalteknikk** har ansvar for investeringsprosjekter på vann, avløp og veg. Alle investeringsprosjekter iverksettes med utgangspunkt i sektorielle behovsplaner, samt andre identifiserte behov innenfor de ulike tjenesteområdene.

Enheten **Vann og avløp** har som hovedoppgave å sørge for tilstrekkelig og sikkert drikkevann samt tilfredsstillende bort-transportering og rensing av avløpsvann. Disse tjenestene er 100 prosent gebyrfinansiert.

Enheten **Klima og miljø** har blant annet ansvar for vedtatt avfallsstrategi, renovasjon, overvannsløsninger og forurensning. Innsamling og videre håndtering av avfall fra husholdningene i kommunen kjøpes fra det interkommunale selskapet ØRAS IKS.

Enhet for **Bymiljø** har ansvar for flere av de publikumsrettede anleggene, herunder forvaltning og drift av idrettsanlegg, svømmehaller, parker, uteområder og Jessheimbadet. Enheten forvalter og drifter også det kommunale veinettet og håndheving av parkeringsbestemmelsene.

Enheten **Kommunale Eiendommer** har ansvar for å sikre en helhetlig og effektiv forvaltning av kommunens bygningsmasse og boliger, med fokus på verdibevaring, energieffektivisering og bærekraft. Enheten leverer tjenester innen eiendomsforvaltning, renhold, brukerstøtte, bygg- teknisk tilsyn, drift og vedlikehold. I tillegg har enheten ansvar for driften av kommunens sentralvaskeri.

Selvfinsierende boliger omfatter forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av kommunens boligportefølje. Tildeling og oppfølging av leietakere, samt forvaltning av leiekontrakter, ivaretas av Helse- og omsorgssektoren.

I staben til kommunaldirektør ligger juridisk avdeling og Seksjon for samfunnsikkerhet og beredskap. **Juridisk avdeling** har i tillegg til juridiske oppgaver ansvar for kjøp og salg av eiendom. **Seksjon for samfunnsikkerhet og beredskap** har et overordnet ansvar for at kommunens beredskapsmessige forpliktelser i krig og fred blir ivaretatt på en tilfredsstillende måte. Seksjonen skal gi råd, veilede og støtte både kommunens kriseledelse, underliggende støttestaber og funksjoner, sektorene og deres underliggende enheter i deres beredskapsarbeid.

13.2. Måltabell

Hovedmål	Delmål
Alle barn og unge i Ullensaker skal vokse opp til å bli den beste utgaven av seg selv, slik at de kan delta aktivt i samfunns- og arbeidsliv som voksne og ta gode valg for seg selv og andre	Vi sikrer at barn og unge har trygge og inkluderende oppvekstmiljø
Sammen skaper vi bærekraftige tjenester gjennom varme menneskemøter og smart bruk av teknologi	Vi har en bærekraftig økonomi Vi er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver Vi utvikler tjenester sammen med innbyggerne Vi innretter tjenester slik at innbyggernes egne ressurser mobiliseres
Ullensaker kommune skal ha en beredskap som setter oss i stand til å håndtere hendelser og krisesituasjoner som kan inntreffe på en profesjonell og trygg måte	Vi arbeider systematisk og helhetlig med samfunnsikkerhet og beredskap
Ullensaker skal være et godt sted å bo og leve. Kommunen skal utvikles med kvaliteter som er attraktive for nåtidens og framtidens innbyggere	Ullensakersamfunnet er klimanøytralt innen 2030 Vi har et godt og mangfoldig kultur- og idrettstilbud som bidrar til inkludering Vi arbeider strategisk med forvaltning og utvikling av eiendom og infrastruktur

13.3. Oppdrag

Oppdrag	Delmål
Det skal fortsatt jobbes aktivt med å redusere sykefraværet. Samlet sykefravær i 2024 skal være lavere enn i 2023.	Vi er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver
Det skal fortsatt jobbes aktivt med å redusere sykefraværet. Samlet sykefravær i 2024 skal være lavere enn i 2023.	Vi har en bærekraftig økonomi
Etablere handlingsplan for utskifting av fossilfri bilpark (og verktøy) innen 2030	Ullensakersamfunnet er klimanøytralt innen 2030

Oppdrag	Delmål
Etablere vedlikeholdsstrategi for kommunale formålsbygg	Vi arbeider strategisk med forvaltning og utvikling av eiendom og infrastruktur
Etablere vedlikeholdsstrategi for veg, parker og uteanlegg	Vi arbeider strategisk med forvaltning og utvikling av eiendom og infrastruktur
Ferdigstille arbeidet med kommunens kulturminnevernplan	Vi har et godt og mangfoldig kultur- og idrettstilbud som bidrar til inkludering
Ferdigstille hovedplan for vann, avløp og vannmiljø	Ullensakersamfunnet er klimanøytralt innen 2030
Innbyggere involveres i utviklingen av kommunens tjenester	Vi utvikler tjenester sammen med innbyggerne
Inneha avklarte og forutsigbare avtaler for samarbeid om reservevann	Vi arbeider systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet og beredskap
Iverksette tiltak for å rekruttere kvalifiserte med innvandrebakgrunn til stillinger med krav til høyrere utdanning, gjennom at minst en kvalifisert søker av disse kalles inn til intervju.	Vi er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver
Miljøfyrtårnsertifisert kommunal eiendomsvirksomhet	Ullensakersamfunnet er klimanøytralt innen 2030
Revidere kommunens beredskapsplan	Vi arbeider systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet og beredskap
Revidere strategi for frivillighet	Vi innretter tjenester slik at innbyggernes egne ressurser mobiliseres
Sikre et godt og fremtidsrettet samarbeid med kommunens idrettsråd	Vi har et godt og mangfoldig kultur- og idrettstilbud som bidrar til inkludering
Sikre et godt og fremtidsrettet samarbeid med kommunens kulturråd	Vi har et godt og mangfoldig kultur- og idrettstilbud som bidrar til inkludering
Sikre fremdrift på porteføljen av prosjekter for sosial infrastruktur i tråd med behov som fremkommer av sektorplanene til Helsevern og sosial omsorg og Oppvekstsektoren	Vi arbeider strategisk med forvaltning og utvikling av eiendom og infrastruktur
Utarbeide strategi for kommunens kultursatsing	Vi har et godt og mangfoldig kultur- og idrettstilbud som bidrar til inkludering
Utnytte ressurser effektivt for å oppnå god kvalitet til lavest mulig kostnad	Vi har en bærekraftig økonomi
Øke andelen barn og unge som benytter seg av organiserte eller uorganiserte fritidstilbud	Vi sikrer at barn og unge har trygge og inkluderende oppvekstmiljø

13.4. utfordringer og strategi

Plan, kultur og teknisk har en visjon hvor ledere og medarbeidere skal være *Tidlig, tydelig, mobiliserende og samhandlende*. Dette gjelder i sektorens helhetlige oppgaveportefølje og ikke minst innenfor kommunens satsingsområder.

For å nå disse satsingsområdene jobbes det mot definerte oppdrag. Med basis i kjente kunnskapskilder som kommunebarometeret, Kostra og generell statistikk rettet mot befolkningsutvikling og næringsliv er det følgende utfordringer som det pekes på:

- Høy vekst – mye boliger som ferdigstilles i 2024. Det kan imidlertid bli en nedgang på kort sikt som følge av høy rente og færre boligprosjekter som iverksettes. Det er likevel ingen endring i den langsiktige prognosen hvor eksempelvis Jessheim forventes å dobles i innbyggertall innen 2050.
- Et godt tilbud innenfor idrett, mens kultursektoren faller litt på resultatstatistikkene som måles i relative verdier når en ser den opp mot befolkningsveksten

- Næringslivet preges av stigende rente og høy prisvekst
- Komme i forkant av utviklingen med strategisk planlegging og utbygging av fremtidig infrastruktur
- Energikostnadene er mer i balanse, men viktig å sikre kommunen mot svingninger og et mer konkurranseutsatt energimarked fremover
- Klima, miljø og natur blir en større del av kommunens bærekraftstenking
- Det tekniske området må bistå sterkt for å sikre de øvrige tjenestene gode formålsbygg i tråd med behovsplaner som er utarbeidet
- Det er dyrtid, og også kommunens varslede gebyrøkninger på selvkostområdene vann, avløp og renovasjon slår nå inn som følge av store investeringer, høyere rente, mindre inntekter fra tilknytningsgebyrer og høye produksjons og energikostnader

13.4.1. Sentrale oppdrag

Klimastrategi

Ullensaker kommune har i 2023 vedtatt en klimastrategi med målsetning om at Ullensakersamfunnet skal være klimanøytralt innen 2030. For det tekniske området har fokus vært det “grønne skiftet” i eiendomssektoren. Fokus i 2024 blir:

- Miljøfyrårsertifisering av kommunens eiendomsvirksomhet
- Elektrifisering av kommunens bilpark og verktøy
- En rekke ENØK tiltak i eksisterende bygningsmasse og anlegg, blant annet solceller og etterisolering
- Etablering av et prosjekt for lokal produksjon av biovarme. Bakkedalen er til vurdering med idrettsanlegg som krever undervarme, skoler og hall.

Sektorielle behovsplaner

Det tekniske området har i årene som kommer en stor oppgave med å understøtte de store tjenestesektorene innenfor Helse og Oppvekst med tilrettelegging av nødvendig sosial infrastruktur. Behovene utledes av:

- Helhetlig helse- og omsorgsplan
- Skolebehovsplan
- Barnehagebehovsplan
- Hovedplanarbeid for vann- og avløp (er under arbeid)

Det er satt opp en 10-årig investeringsplan for å dekke sektorielte behov utledet fra behovsplanene for tjenestene. Investeringsomfanget er betydelig. Foruten at den økonomiske belastningen er stor, vil den også kreve ressurser i form av kompetanse og gjennomføringskapasitet i årene som kommer. Gode og fremtidsrettede utbyggingsprosjekter og driftskonsepter skal bidra til å løse tjenestene sine behov til en forsvarlig kostnad. Investeringer er nærmere omtalt i kapittelet Investeringer i økonomiplan, samt beskrivelse av de konkrete prosjektene i eget vedlegg.

Omkjøringsveien rundt Jessheim sør skal ferdigstilles og tas i bruk sommeren 2024. På Gystadmarka er mye av infrastrukturen med avfallssug, vann og avløp, overvann og veisystemer ferdigstilt. Nå står parkanleggene for tur, og utbyggingen av boligområdene er påbegynt. På dette området går mye av fokuset over fra investeringsprosjekter til drift i 2024, noe som medfører et økt behov for å styrke sektorens rammer for drift av anleggene.

Kommunens arbeid med å sikre kommunens innbyggere og næringsliv gode tjenester innenfor selvkostområdene vann, avløp og renovasjon er avgjørende for at Ullensaker samfunnet skal kunne ha den vekst kommunenplanen legger opp til. Ullensaker kommune har de siste årene tatt store investeringer for fremtiden, herunder nytt vannbehandlingsanlegg og nå nytt renseanlegg. Ullensaker har lenge hatt lave gebyrer for vann- og avløp, men nå stiger særlig avløpsgebyrene som følge av investeringer, høye renter, og forventet svikt i inntektene på tilknytningsgebyrer kommende år og generelt høyere driftskostnader (energi med mer). Denne økningen har vært varslet de siste økonomiplanperiodene, men kan fremstå noe uheldig i en periode med generelt høye kostnader i samfunnet. Utviklingen i gebyrene er omtalt under neste avsnitt.

Gebyrutvikling kommunale avgifter

Investeringer, økt rentenivå, strømpriser og generell høy prisvekst rammer også selvkostområdene med ekstraordinære utgifter. I tillegg gir utfordringene med råtnetanken på Gardermoen renseanlegg, som meldt ved flere anledninger, store kostnader på avløpsområdet. Dette gjør at økningen i vann- og avløpsgebyrene for 2024 er noe høyere enn det som lå til grunn for 2024 i gjeldende økonomiplan. Årsgebyrene for vann øker med 15 % fra 2023 til 2024, og med 44 % for avløp. På renovasjon er det nødvendig med en prisvekst på 9,8 %, og på feiing settes prisene opp med 31,1 %. På feiing er årsaken til gebyrøkningen at prisene i 2023 ble satt ned for å bruke opp bundet fond som i henhold til selvkostforskriften skal brukes opp innen 5 år fra det er opparbeidet. På renovasjon er årsaken til prisøkningen blant annet at det er opparbeidet et underskudd i 2022 som må dekkes inn de neste årene. I tillegg påvirkes kostnadene av høy prisstigning og høye renter, samt markedet for salg av avfall. For en gjennomsnitts husstand på 120 kvadratmeter med restavfallsdunk på 140 liter, vil årsgebyr for vann, avløp og renovasjon utgjøre 14 993 kroner inkl mva, en økning fra 2023 på 23 %. For øvrig vises til vedlegget Selvkostbudsjett 2024-2027.

I budsjettet for 2024 er det lagt inn en forutsetning om at råtnetanken på Gardermoen renseanlegg vil være i funksjon igjen i mai. Dette er imidlertid forbundet med stor usikkerhet, og funksjonen kan gjenoppnås både tidligere og senere. Dette vil kunne påvirke utgiftsnivået og framtidig gebyrutvikling på området. Det jobbes kontinuerlig for å rette problemet så raskt som mulig.

I forbindelse med en klagesak er det avdekket at kommunen for enkelte bygg tilbake fra 2012, ikke har hatt samsvar i praksis for beregning av årsgebyr for vann- og avløp og bestemmelsene i lokal forskrift. Av hensyn til likhetsprinsippet, kan det derfor bli nødvendig for kommunen å tilbakebetale deler av årsgebyret til aktuelle eiere. Foreløpig er omfanget ikke klart, men det kan beløpe seg til over 20 mill. kroner pluss renter, fordelt på vann og avløp. Det er ikke tatt høyde for kostnadene i nåværende budsjett og selvkostkalkyle. Det er heller ikke tatt hensyn til oppgjøret for salg av Sjunken til Nannestad kommune.

Eiendomsforvaltning

Ullensaker kommune disponerer mange ulike bygg og et betydelig areal. Kommunen skal jobbe med bærekraftig forvaltning av eksisterende eiendomsmasse. Målet er å øke bruken av eksisterende arealer og effektivisere arealbruk gjennom utvidet driftstid eller kombinasjoner av disse. I 2024 vil det bli utarbeidet vedlikeholdsstrategier for kommunens bygninger og uteanlegg. Dette er et ledd i oppfølging av kommunens eiendomsstrategi og forsvarlig ivaretagelse av kommunens eiendommer. Vedlikeholdsstrategien med handlingsplaner skal danne grunnlaget for kommende års vedlikeholdsbudsjetter, og en mer forutsigbar forvaltning av kommunens verdier.

Det er nødvendig at kommunen også har en strategisk utvikling av tomter med potensiale for utvikling. Dette følger to spor:

- Aktiv forvaltning av kommunens potensielle tomter for kommersiell utvikling, herunder:
  - Gardermoen næringspark
  - Gystadmarka
  - Rådhusomtå
- Proaktiv tilnærming for å sikre kommunen tilgang til tomter for utbygging av sosial infrastruktur

Kultur og idrett

Ullensaker Kulturhus, kino og kulturskole har nådd full kapasitet innen kultursaler og øvingsarenaer, og behovet er større enn det som dekkes i dag. Det arbeides med et beslutningsgrunnlag for framtidens kino og bibliotek. I tillegg vil etterbruk av dagens lokaler bli vurdert, herunder manglende kultursal-kapasitet og andre arealoptimaliserende tiltak. Det er satt av midler til kulturskolelokaler i økonomiplanperioden.

Byplan med 2050-perspektiv er også under utarbeidelse og innspill fra høringsrunden sammenstilles nå. Byen Jessheim vil doble sin befolkning i perioden og etter hvert nærmer seg 50.000 innbyggere med tilstøtende tettsteder, og vil i mye større grad selv kunne bære et større kulturliv med egne innbyggere. Derfor startes et arbeid med å lage en strategi for kommunens ambisjoner på kulturområdet med en tilhørende handlingsplan mot 2050.

Det påstartede arbeidet med kulturminnevernplan skal ha prioritet og fullføres i 2024.

Idrettsrådet har i 2023 fått utvidet sin kapasitet gjennom ansettelse av daglig leder, som kommunen har bidratt med å finansiere. I den forbindelse bør samarbeidsavtalen gjennomgås for å sikre best mulig samhandling mellom idretten og kommunen.

Et aktivt kultur- og idrettsliv handler om godt samarbeid med frivilligheten, og det er behov for å revitalisere denne strategien i 2024.

Rekruttering og bemanning

Det har over lengre tid vært utfordrende å rekruttere og beholde medarbeidere, særlig gjelder dette ingeniørkompetanse med erfaring. Det er en forutsetning for å lykkes fremover med å løse oppgavene, at sektoren rekrutterer og beholder verdifull kompetanse i et konkurranseutsatt arbeidsmarked. Det må derfor være et høyt fokus på arbeidsmiljø og felles arbeidskultur det kommende året.

Samfunnssikkerhet og beredskap

De siste årene har vist viktigheten av å ha høyt fokus på kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap. Det arbeides kontinuerlig med å forebygge og begrense skade ved uønskede hendelser, samt håndtere krisesituasjoner som oppstår. I 2023 har det blitt utarbeidet en risiko- og sårbarhetsanalyse for sentrale risikoområder for hendelser. Denne danner et godt grunnlag for å være forberedt ovenfor kriser som kan komme.

Arbeidet med revidering av kommunens beredskapsplan er påbegynt i 2023. En sentral del av beredskapsarbeidet vil være øvelser med bruk av planverk for kriseledelsen, og øvrige som potensielt kan involveres i krisehendelser.

På det tekniske området står også vann og avløp helt sentralt. Kommunen har gode løsninger for reservevann i samarbeid med Nedre Romerike vannverk (NRV), hvor ledningsnett nå ferdigstilles og oppgraderes på kapasitet. Beredskapshensyn på vann og avløp krever avklaringer knyttet til forholdene til nabokommuner på Øvre Romerike. Dette vil gjennomgås for å ha avklarte og forutsigbare avtaler, der Ullensaker har samarbeid om reservevann i regionen.

13.5. Driftsbudsjett

Beløp i 1000

13.5.1. Fordeling på enhet (tabell)

	Budsjett		Økonomiplan		
	2023	2024	2025	2026	2027
KULTUR	41 281	46 484	46 084	45 514	45 514
BYMILJØ	51 731	74 308	76 282	76 432	76 282
KOMMUNALE EIENDOMMER	188 674	193 649	190 149	188 149	185 899
BRANN OG REDNING	41 179	46 316	51 541	57 441	57 441
KLIMA OG MILJØ	413	830	1 430	1 430	1 430
PROSJEKT KOMMUNALTEKNIKK	500	516	516	516	516
PROSJEKTKONTORET	2 590	5 183	5 683	2 183	2 183
SELVFINANSIERENDE BOLIGER	5 193	5 219	5 219	5 219	5 219
HOVEDUTV TEKNISK, IDRETT OG KULTUR - STAB	9 159	9 009	9 009	9 009	9 009
Sum	340 721	381 515	385 914	385 894	383 495

13.6. Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltakstype	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Vedtatt budsjett	340 721	340 721	340 721	340 721
Sum Tekniske justeringer	852	628	415	201
Sum Vedtak forrige periode	-136	1 588	5 488	5 488
Sum Budsjettendring i år	10 849	10 849	10 849	8 599
Sum Lønns- og prisvekst	5 963	6 187	6 401	6 615
Konsekvensjustert budsjett	17 529	19 253	23 154	20 904
Konsekvensjustert ramme	358 249	359 974	363 874	361 625
Politisk vedtak				
Benker	300	0	150	0
Fjerning av betalt ansattparkering	2 200	2 200	2 200	2 200
Frivilligsentral + BUA på Kløfta	1 500	1 500	1 500	1 500
Innføre 2 timer gratis parkering på kommunale plasser	1 650	1 650	1 650	1 650
Styrking av idrettsområdet	2 470	2 470	2 470	2 470
Styrking av kulturområdet	2 470	2 070	1 500	1 500
Støtte til Sammen for 2040	500	500	500	500
Sjøpeldunker	200	0	0	0
Vinterdrift veg og kommunale eiendommer	1 000	1 000	1 000	1 000

	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Sum Politisk vedtak		12 290	11 390	10 970	10 820
Nye tiltak					
Undersøkelser erosjon, skred og klimatilpasning	Nye tiltak	400	1 000	1 000	1 000
Sum Nye tiltak		400	1 000	1 000	1 000
Vekst					
Materiell til teknisk drift Jessheimbadet	Vekst	500	500	500	500
Nye veganlegg	Vekst	2 226	4 700	4 700	4 700
Opprettholde dagens drift på biblioteket	Vekst	500	500	500	500
Overtagelse av økt areal	Vekst	2 700	2 700	2 700	2 700
Vinterdrift veg og kommunale eiendommer	Vekst	1 500	1 500	1 500	1 500
Sum Vekst		7 426	9 900	9 900	9 900
Tiltak knyttet til politisk vedtak					
Daglig leder idrettsrådet	Tiltak knyttet til politisk vedtak	150	150	150	150
Utbygging bredbånd	Tiltak knyttet til politisk vedtak	3 000	3 500	0	0
Sum Tiltak knyttet til politisk vedtak		3 150	3 650	150	150
Nye tiltak og realendringer budsjett		23 266	25 940	22 020	21 870
Ramme 2024-2027		381 515	385 914	385 894	383 495

13.7. Sammendrag budsjett

Budsjettrammene for 2024 er justert med prisvekst og deflator samt videreføring av nye vedtak og helårseffekter som beskrevet under «Budsjettforutsetninger». Avsetning for lønnsvekst 2024 er lagt samlet i en sentral pott og fordeles enhetene etter lønnsoppjøret.

Hovedutvalgsområdet har i 2024 blitt prioritert med 23,3 mill. kroner. Fordelingen framgår av tabellen Rammeoversikt.

14 FORMANNSKAPET

14.1. Beskrivelse av dagens virksomhet

Formannskapsområdet har ansvaret for de overordnede planene i kommunen, som kommuneplan, områdereguleringer, byplan, by- og stedsutvikling.

Tjenester som byggesaksbehandling, private reguleringsplaner, kart- og oppmålingstjenester ligger innunder dette hovedutvalgsområdet, samt næringsutvikling og landbruk.

Kommunens interne stab- og støttefunksjoner, hvor økonomi, personal- og organisasjonsutvikling, innovasjon og digitalisering inngår også innunder dette området, sammen med tjenester rettet direkte mot kommunens innbyggere, som ivaretas av kommunikasjon og samfunnskontakt.

Politiske styringsorganer, kjøp av tjenester fra interkommunale samarbeid og tilskudd til andre, herunder private barnehager er også områder under formannskapet.

14.2. Måltabell

Hovedmål	Delmål
Sammen skaper vi bærekraftige tjenester gjennom varme menneskemøter og smart bruk av teknologi	Vi har en bærekraftig økonomi
	Vi er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver
	Vi utvikler tjenester sammen med innbyggerne
Ullensaker skal ha et konkurransedyktig næringsliv og et mer variert arbeidsmarked	Vi er forutsigbare og tydelige i dialog med næringsliv og øvrige samarbeidsaktører
Ullensaker skal være et godt sted å bo og leve. Kommunen skal utvikles med kvaliteter som er attraktive for nåtidens og framtidens innbyggere	Vi har åpne og inviterende møteplasser og legger til rette for grønn mobilitet
	Jessheim by har urbane og attraktive kvaliteter

14.3. Oppdrag

Oppdrag	Delmål
Data og kunstig intelligens benyttes i kommunens tjenesteutvikling	Vi utvikler tjenester sammen med innbyggerne
Det skal fortsatt jobbes aktivt med å redusere sykefraværet. Samlet sykefravær i 2024 skal være lavere enn i 2023.	Vi er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver
Det skal fortsatt jobbes aktivt med å redusere sykefraværet. Samlet sykefravær i 2024 skal være lavere enn i 2023.	Vi har en bærekraftig økonomi
Ferdigstille arbeidet med områdeplan for stasjonsområdet, rådhusomtå inkludert kollektivgata og rådhusgata	Vi har åpne og inviterende møteplasser og legger til rette for grønn mobilitet
Ferdigstille Byplan for Jessheim	Jessheim by har urbane og attraktive kvaliteter

Oppdrag**Delmål**

Gjennomgå kommunens byggesaksbehandling for å optimalisere prosessene og øke effektiviteten	Vi er forutsigbare og tydelige i dialog med næringsliv og øvrige samarbeidsaktører
Innbyggere involveres i utviklingen av kommunens tjenester	Vi utvikler tjenester sammen med innbyggerne
Iverksette tiltak for å rekruttere kvalifiserte med innvandrerbakgrunn til stillinger med krav til høyrere utdanning, gjennom at minst en kvalifisert søker av disse kalles inn til intervju	Vi er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver
Kontinuerlig styrking av ansattes forståelse for IT-sikkerhet og personvern	Vi er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver
Nasjonale felleskomponenter benyttes for sammenhengende innbyggertjenester	Vi utvikler tjenester sammen med innbyggerne
Påbegynne arbeidet med arbeidsgiverstrategi	Vi er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver
Redusere turnover	Vi er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver
Utnytte ressurser effektivt for å oppnå god kvalitet til lavest mulig kostnad	Vi har en bærekraftig økonomi

14.4. utfordringer og strategi

By- og tettstedsutvikling

Sentralt i utvikling av kommunen står arbeidet med ny byplan for Jessheim 2050. Planen skal bidra til å legge rammer for en by som skal dobles i innbyggertall mot 2050, hvor det allerede er planavklart på reguleringsnivå mer enn 10.000 boliger. Utviklingsprosjektene i byen Jessheim krever at kommunen er i førerretet; Stasjonsutvikling (knutepunktprosjekt sammen med Viken og Bane Nor), områdene S4 og S5 og rådhusplassen. Her dannes grunnlaget for Jessheims videre sentrumsutvikling, hvor kommunen må delta som profesjonell part, og ta en pro-aktiv rolle.

Gystadmarka som bydel har nå fått ferdigstilt sin infrastruktur. Området er nå klar for å bebygges, da de fleste områder nå også har godkjente detaljreguleringsplaner. Videre ferdigstilles arbeidene med Ole Korslundsveg, som medfører videre utbygging av bydelen Jessheim sør.

Sentralt i kommunens arbeid fremover vil nå være utvikling av sosial og teknisk infrastruktur i tråd med den vekst som vil komme i kommunen. Veksten vil i stor grad være markedsstyrt med så store planavklarte områder. Sentralt vil også være utvikling av gode byrom, gatestruktur, parker og ikke minst velfungerende mobilitetsløsninger i byen. Her vil rammene byplanen legger være sentrale.

Det er et mål at alle kommunens tettsteder skal fungere og utvikles som sterke og inkluderende lokalsamfunn. Sentralt i dette arbeidet kommer utviklingen av nærmiljøsentre rundt sosial infrastruktur. Her har skolene en sentral rolle.

Noen sentrale oppdrag i 2024 vil være:

- Ferdigstille Byplan for Jessheim
- Ferdigstille arbeidet med områdeplan for stasjonsområdet/rådhusplassen
- Påbegynne arbeidet med ny planstrategi for kommunen

Næringsliv

De siste 20 årene har det vært stor utviklingen i næringslivet i Ullensaker, og dermed også økning i antall

arbeidsplasser. Det er i stor grad bransjer innenfor transport, lager og logistikk som dominerer næringsstrukturen, næringer som er utsatt for påvirkning av globale hendelser og dermed tilhørende utfordringer i flytrafikken. For å dempe denne sårbarheten, er det viktig for Ullensaker å bidra til at virksomheter som gir større bredde i det lokale og regionale arbeidsmarkedet etablerer seg i kommunen. Det er et mål å øke andelen kompetansebaserte arbeidsplasser i kommunen. Kommunen har to pågående prosjekter med delvis ekstern finansiering innenfor næring; omstillingsprosjektet sammen med Nannestad kommune og flyplassbyen.

Det er innledet et samarbeid med Oslo Met for å tilknytte seg mer akademia inn i kommunen, og det jobbes aktivt for å se på muligheter for å på sikt kunne etablere et studiesenter i kommunen.

Den viktigste rollen kommunen har som næringsaktør er å tilrettelegge areal for næringslivet gjennom god samhandling i plan- og byggesaksprosesser. For sektoren Plan, kultur og teknisk er det utviklet visjonen **“Tidlig, tydelig og samhandlende”**. Sentralt innenfor enhetene som jobber med næringslivet er det viktig at kommunen kan være forutsigbar med tydelige rammevilkår. Ullensaker kommune er en kommune hvor det er mulig å utvikle både bolig- og næringseiendommer, noe de store og allerede planavklarte områdene viser. Kommunen har også et utviklingspotensial på å kunne levere bedre tjenester ovenfor næringslivet og innbyggere. I den forbindelse settes det fokus på et eget oppdrag i 2024:

- Gjennomgå kommunens prosesser i forbindelse med byggesaksbehandling for å optimalisere prosessene og øke effektiviteten

Digitalisering

Innovasjon og digitalisering er sentrale elementer for økt effektivitet og kvalitet på de kommunale tjenestene. Ullensaker har i dag en fremtidsrettet teknologiplattform med tilgang på en rekke løsninger og teknologier. Plattformen gir blant annet muligheten til å utnytte data og kunstig intelligens i kommunes tjenesteproduksjon, et viktig satsningsområde for perioden.

For å optimalisere for automatisering arbeider kommunen kontinuerlig med innovasjon gjennom tjeneste- og prosessdesign. Slikt innovasjonsarbeid vil kunne synliggjøre behov for nye fagsystemer, nye måter å jobbe på, endring av organisering, eller nye måter for innbyggerne å betjene seg selv. For å utvikle nyttige og relevante tjenester må tjeneste- og prosessdesign gjennomføres ute i tjenestene, i samhandling med de faktiske tjenestemottakere.

De ansatte er vår viktigste utviklingsressurs. Det inngangsettes arbeid for å øke innovasjonskompetansen til hele organisasjonen, samtidig som det opprettholdes et høyt fokus på kursing innen IT-sikkerhet og personvern.

Sykefravær og satsing fra HR

Arbeidsgiverutfordringene i kommune-Norge generelt samsvarer i stor grad med det vi ser som utfordringer i Ullensaker kommune ifølge KS Arbeidsgivermonitoren 2023. Digitalisering er en av de fremste driverne for å løse fremtidens arbeidsgiverutfordringer. Dernest er sykefravær, rekruttering av fagpersonell og effektivisering av arbeidsprosesser de utfordringene kommunesektoren må jobbe videre med. I tillegg oppgir Arbeidsgivermonitoren viktigheten av en arbeidsgiverstrategi som gir retning for arbeidsgiverpolitikken. Den må være en plattform som gir utgangspunkt for gode velferdstjenester, og som skal viser kommunens verdier og holdninger, og hvilken arbeidsgiver vi ønsker å være.

Nært knyttet til Ullensaker kommunes delmål; *Vi er en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver* har kommunen også for 2024 et mål om å redusere det totale sykefraværet, og da til et lavere nivå enn i 2023. Måltallet settes til 8,9%. Hovedstrategien er å videreføre allerede påstartet arbeid med systematisk sykefraværarbeid med hovedfokus på forebyggende tiltak.

Rekruttere, utvikle og beholde de rette medarbeiderne vil fortsatt ha fokus fremover. Ullensaker kommune er bredt sammensatt av mangfoldighet innen nasjonalitet og kultur. Dette bør gjenspeiles i kommunens arbeidsliv. I 2024 satser vi videre på rekruttering av lærlinger med en ytterligere økning av 2 plasser, slik at totalantallet utgjør 44 lærlinger. Dette for å ta det samfunnsansvaret som forventes, og for i større grad å sikre tilgang på framtidig faglærte ressurser til ledige stillinger i kommunen.

I tillegg er et oppdrag i 2024 å jobbe aktivt videre med tiltakene som blir besluttet i etterkant av 2023 sin undersøkelse vedrørende turnover. Målrettede og tilpassede tiltak er viktig for å beholde våre ansatte, særlig knyttet til de stillinger hvor det er skarp konkurranse om kvalifisert arbeidskraft.

Arbeidet med å utarbeide en arbeidsgiverstrategi skal igangsettes. Hensikten med dette arbeidet er å kunne ivareta det framtidige behovet, møte kommunens utfordringer, samtidig som det vil sette oss i stand til å ta mulighetene som ligger i en kommunehverdag som preges av omstillinger og nyteknik.

Kommunikasjon

Kommunen har hatt en betydelig befolkningsvekst over tid. Samtidig øker både informasjonsbehov, forventninger til digital tilgjengelighet og lovkrav til universell utforming. Befolkningsvekst og digitalisering innebærer store endringer for kommunens tjenesteområder. En kommune som vil lykkes med endringsarbeid er avhengig av god intern og ekstern kommunikasjon, god dokumentasjon, tilgjengelighet og åpenhet.

I løpet av 2023 har kommunen startet på et langsiktig arbeid for å styrke disse områdene. Blant annet avsluttes året med etableringen av en helhetlig kommunikasjonsstrategi tilpasset dagens behov. I 2024 vil kommunen bygge videre på dette grunnlaget. Blant annet er kommunens nettsider under vurdering, med ambisjon om å lansere en ny og mer moderne plattform. Samtidig gjøres en betydelig innsats for å oppfylle kravene til universell utforming. Både kommunikasjon, dokumentforvaltning og kommunens servicetorg vil bli omfattet av det videre arbeidet med å gjøre kommunen mer tilgjengelig for innbyggerne.

Bærekraftig økonomi

Vekst i antall innbyggere i kommunen medfører økt behov for tjenester i befolkningen. Behovet for store investeringer er en følge av veksten, som igjen medfører økte finanskostnader. Dette sammen med økt tjenesteproduksjon gir behov for økte budsjetter, særlig innen sektorene helse og sosial omsorg og oppvekst. For å muliggjøre dette og samtidig ivareta kommunens økonomiske handlingsrom, er det viktig at alle deler av kommuneorganisasjonen har fokus på å utnytte ressursene effektivt. Kommunebarometeret for 2023 rangerer Ullensaker på syvende plass innen området kostnadsnivå målt som netto utgift per innbygger korrigert for utgiftsbehovet. Det er viktig at alle deler av kommuneorganisasjonen i handlingsplanperioden fortsatt har fokus på effektiv ressursutnyttelse og levering av tjenester av god kvalitet til lavest mulig kostnad.

Tilskudd

Ullensaker overfører tilskudd til ulike typer samarbeid og IKS'er.

Fra 2022 ble **Tilskudd til private barnehager** overført fra området skole og barnehage til formannskapet. Ullensaker har en høy andel private barnehager. Dagen tilskuddsmodell er slik at tilskuddet bestemmes av enhetskostnadene (kostnad per plass) i de kommunale barnehagene. Med en høy andel private barnehager blir modellen svært sensitiv og små endringer i kommunale barnehager slår vesentlig ut på tilskuddet. Dette gjør at tilskuddet kan endres vesentlig fra år til år selv, om aktivitetsnivået er relativt uendret.

Kommunen har økonomisk ansvar overfor **Ullensaker kirkelige fellesråd**, som er beskrevet i Lov om tros- og livssynssamfunn. Av § 14 Finansiering av Den norske kirke framgår blant annet; "Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilskuddet skal også sikre at soknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp. Kommunens tilskudd gis etter budsjettforslag fra soknet. I budsjettforslaget skal også tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngå."

I tillegg opptre Ullensaker kirkelige fellesråd som gravplassmyndighet i Ullensaker kommune. Virksomheten reguleres av Lov om gravplasser, kremasjon og gravferd (gravplassloven). Gravplassloven § 3 beskriver gravplassmyndigheten og kommunens ansvar slik: "Gravplassmyndigheten har ansvaret for at gravplasser og bygninger på gravplasser forvaltes med orden og verdighet og i samsvar med gjeldende bestemmelser. Utgifter til anlegg, drift og forvaltning av gravplasser utredes av kommunen etter budsjettforslag fra soknet. Etter avtale med soknet kan kommunen yte tjenester i stedet for å gi tilskudd."

Det vises til Vedlegg - Ullensaker kirkelige fellesråd Budsjett 2024 Økonomiplan 2024-2027 hvor "Særlige utfordringer fram mot 2027" er omtalt. Knyttet til dette har kirken fremmet behov for økt driftstilskudd til følgende:

- Digitalisering av gravkart og fastmerker
- Økte kremasjonskostnader
- Utbedring av råteskader og maling av Mogreina kirke
- Samarbeid mellom Ullensaker kommune og fellesrådet om å utarbeide vedlikeholdsplan for kirkebyggene med en tidshorisont på fem til sju år fram, samt at det deretter prioriteres vedlikeholdsmidler i samsvar slik vedlikeholdsplan
- Orgelveidlikehold

Kommunedirektøren foreslår å styrke Ullensaker kirkelige fellesråd sitt budsjett for 2024 med 0,5 mill. kroner til dekning av deler av ovennevnte behov.

Ullensaker Svømmehall KF er organisert som et selvstendig kommunalt foretak. Foretakets oppgave er å bygge, ivareta eierrollen, samt leie ut anlegget (kalt Jessheimbadet) til Ullensaker Kommune. Den kommersielle driften ivaretas av Ullensaker kommune ved avdelingen Jessheimbadet. Leiekostnadene styres i hovedsak av foretakets finanskostnader. Fra 2023 er økningen i leiekostnaden økt med 0,9 mill. kroner og tilsvarer deflator.

14.5. Driftsbudsjett

Beløp i 1000

Fordeling på enhet (tabell)

	Budsjett	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026	2027
AREAL OG LANDBRUK	10 022	10 183	10 183	10 183	10 217
KANTINE OG KIOSK	0	-48	-48	-48	-48
INNOVASJON OG DIGITALISERING	59 845	59 802	59 802	59 802	59 802
PERSONAL OG ORGANISASJONSUTVIKLING	26 990	34 132	34 132	34 132	34 132
ØKONOMI	19 730	20 529	20 029	20 029	20 029
PLAN OG NÆRING (PLN)	14 153	14 562	15 012	15 012	15 012
KOMMUNIKASJON OG SAMFUNNSKONTAKT	12 387	12 684	12 684	12 684	12 684
ØRIK	2 419	2 801	3 132	3 580	3 828
POLITISKE STYRINGSORGANER	14 354	16 048	17 721	16 048	17 721
KOMMUNEDIREKTØR	3 207	4 259	4 259	4 259	4 259
ORGANISASJON OG UTVIKLING - STAB	3 525	2 561	3 561	3 561	3 561
TILSKUDD/KJØP - ANDRE SAMARBEID	348 826	387 935	391 495	391 495	391 495
SENTRALE RESERVER/FELLES AVSETNINGER	44 014	41 149	110 955	180 143	216 230
Sum	559 471	606 597	682 917	750 880	788 922

14.6. Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltakstype	Økonomiplan				
	2024	2025	2026	2027	
Vedtatt budsjett	559 471	559 471	559 471	559 471	
Sum Tekniske justeringer	-12 517	690	399	142	
Sum Vedtak forrige periode	-28 877	-38 134	-39 807	-38 134	
Sum Budsjettendring i år	-74 500	-74 500	-74 500	-74 500	
Sum Lønns- og prisvekst	158 758	257 025	340 700	424 375	
Konsekvensjustert budsjett	42 864	145 081	226 792	311 883	
Konsekvensjustert ramme	602 335	704 552	786 263	871 354	
Politisk vedtak					
Bildelingsordning halvårseffekt 2024	Politisk vedtak	-200	-400	-400	-400
Justere stillingsrammen	Politisk vedtak	-20 000	-25 000	-30 000	-35 000
Ny stilling lønn/personal 75 %	Politisk vedtak	-550	-550	-550	-550
Prosjektering Støyskjerm E6 / Romsaas	Politisk vedtak	500	0	0	0
Reduksjon av sentrale reserver/felles avsetninger	Politisk vedtak	0	-22 897	-31 845	-73 894
Risikopott	Politisk vedtak	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Tiltak innsparing julegaver og utsmykking til rådhuset	Politisk vedtak	1 050	1 050	1 050	1 050
Ungjobb	Politisk vedtak	4 500	4 500	4 500	4 500
Økning til BUK	Politisk vedtak	200	200	200	200
Sum Politisk vedtak		-24 500	-53 097	-67 045	-114 094
Innsparingstiltak					

		Økonomiplan			
Tiltakstype		2024	2025	2026	2027
Avdelingsleder IT - stillingen holdes vakant	Innsparingstiltak	-850	-850	-850	-850
Kommunaldirektør stab holdes vakant 2024 - innsparingstiltak	Innsparingstiltak	-1 500	0	0	0
Tiltak innsparing julegaver og utsmykking til rådhuset	Innsparingstiltak	-550	-550	-550	-550
Varig reduksjon i Citrix kostnader	Innsparingstiltak	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Innsparingstiltak		-3 900	-2 400	-2 400	-2 400
Nye tiltak					
Bildelingsordning halvårseffekt 2024	Nye tiltak	200	400	400	400
Endringer i kontantstøtten, konsekvenser for barnehage	Nye tiltak	742	742	742	742
Frikjøp hovedtillitsvalgt fra 40% til 60%	Nye tiltak	200	200	200	200
Merbehov Ullensaker kirkelige fellesråd	Nye tiltak	500	500	500	500
Ny stilling lønn/personal 75 %	Nye tiltak	550	550	550	550
Reduksjon i inntekter (gebyrinntekter)	Nye tiltak	100	100	100	100
Reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehagen i 2024 og helårseff. av endring i 2023	Nye tiltak	10 089	10 089	10 089	10 089
Redusert pensjons-påslag for private barnehager	Nye tiltak	-419	-419	-419	-419
Reservepott kommunedirektør	Nye tiltak	1 000	1 000	1 000	1 000
Risikopott	Nye tiltak	15 000	15 000	15 000	15 000
Studiesenter inkludert fagskole	Nye tiltak	1 000	2 000	2 000	2 000
Økning i overtidsbudsjettet personal	Nye tiltak	200	200	200	200
Sum Nye tiltak		29 162	30 362	30 362	30 362
Tiltak knyttet til politisk vedtak					
Klimarådgivning i anskaffelser	Tiltak knyttet til politisk vedtak	300	300	500	500
Møtegodtgjørelse politikerne	Tiltak knyttet til politisk vedtak	3 100	3 100	3 100	3 100
Øke antall lærlinger med 2 stk	Tiltak knyttet til politisk vedtak	100	100	100	100
Sum Tiltak knyttet til politisk vedtak		3 500	3 500	3 700	3 700
Nye tiltak og realendringer budsjett		4 262	-21 635	-35 383	-82 432
Ramme 2024-2027		606 597	682 917	750 880	788 922

14.7. Sammendrag budsjett

Budsjettrammene for 2024 er justert med prisvekst og deflator, samt videreføring av nye vedtak fra 2023 og helårseffekter som beskrevet under «Budsjettforutsetninger». Midler til lønnsoppgjøret i kommunen for 2024 er lagt samlet under formannskapet i påvente av resultatet for neste års lønnsoppgjør.

Kommunedirektøren foreslår at rammen til formannskapet styrkes med 28,8 mill. kroner for å dekke nye tiltak og realendringer. Tiltak fra statsbudsjettet, som berører budsjettet til private barnehager er inkludert med 10,4 mill. kroner. I tillegg er det avsatt 15 mill. kroner i risikopott for 2024. I kommunestyrets vedtatte budsjett er rammen for formannskapet nedjustert med 24,5 mill. kroner i 2024. Øvrige endringer fremgår av tabellen over.

Gebyr

Det er gjort noen mindre språklige endringer i kapittelet for Byggesak i Gebyrforskriften for reguleringsplan, bygge- og delesaksbehandling, oppmåling og eierseksjonering. For noen av gebyrene på

Byggesak er det gjort noen korreksjoner for at de skal harmonere bedre med tidsbruken. Utover dette foreslås ikke økning på satsene for byggesak. Heller ikke på Private reguleringsplaner foreslås endring av gebyrene. På Oppmåling er gebyrene justert opp omtrent på linje med ordinær prisvekst, bortsett fra noen gebyrer som har en noe høyere justering. Dette er gjort for å harmonere bedre med tidsbruken. Selvkostfondet på Oppmåling vil bli brukt opp i 2023, noe som reduserer fleksibiliteten på området. Noen av gebyrene på Eierseksjonering er justert for at de skal harmonere bedre med tidsbruken. For øvrig vises til vedlegget Selvkostbudsjett 2024-2027.

Tilskudd til interkommunale selskap og andre samarbeid

Interkommunale selskap og andre samarbeid Beløp i 1000 kroner)	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Forslag budsjett 2024	Endring utover deflator	Kommentar
Tilskudd Ullensaker svømmehall KF	13 403	19 820	20 700	28	Herav mva kostnad som belastes UK på 1,2 mill. kroner
Romerike Revisjonsdistrikt IKS	2 601	2 747	2 894	29	
Vikus Kontrollutvalgssekretariat IKS (VIKUS)	793	325	343	4	
Gardermoregionen interkommunalt politisk råd (GRIP)	1 001	1 041	1 085	0	
Ullensaker kirkelige fellesråd (UKF)	18 646	18 849	20 950	1 291	Inkl. helårseffekt av vedtak 2. tertial 2023 og nytt tiltak 2024
Tilskudd til private barnehager	288 336	304 080	339 974	22 818	
Sum Tilskudd/kjøp - andre samarbeid	324 780	346 861	385 946	24 170	

15 GEBYRLISTE

15.1. Skole

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Ekstra dag i forbindelse med skolens ferier	Per dag	194	203	9	5%	↗	
For sent henting	Per time	225	235	10	4%	↗	
Kostpenger hel plass	Per måned	258	270	12	5%	↗	
Skolefritidsordning, delt plass	Per måned	2 363	2 470	107	5%	↗	
Skolefritidsordning, hel plass	Per måned	3 632	3 795	163	4%	↗	

15.2. Voksenopplæringen

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
75 timer samfunnskunnskapskurs	Per kurs	3 740	5 900	2 160	58%	↗	Kurslengde er økt fra 50 timer til 75 timer fra forrige skoleår.
Norskurs – kveldstid	Per kurs	3 500	3 780	280	8%	↗	
Norskprøve	Per prøve	1 039	1 100	61	6%	↗	
Undervisning i norsk og samfunnskunnskap	Per time	62	70	8	13%	↗	

15.3. Barnehage

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Barnehagesats 1.1.24-30.06.24	Per måned	3 000	3 000	0	0%	↔	Makspris foreldrebetaling fastsettes i statsbudsjettet
Barnehagesats fra 1.8.24	per måned	3 000	2 000	-1 000	-33%	↘	Redusert foreldrebetaling fra 1.8.24 ihht forslag til statsbudsjett 2024
For sent henting	Per time	225	235	10	4%	↗	
Kostpenger	Per måned	429	460	31	7%	↗	

Barnehagesats 1.1.24-30.06.24

Sats for 2024 lagt frem i forslag til statsbudsjett for 2024

15.4. Vaksine

Kommunedirektøren gis fullmakt til å justere priser i henhold til Folkehelseinstituttets utsalgspriser.

Prisene på vaksinene kan variere gjennom året da Ullensaker kommune tar utgangspunkt i Folkehelseinstituttets utsalgspriser avrundet til nærmeste tikroning, med et påslag på 140kr. Det vil påløpe et konsultasjonsgebyr uavhengig om vaksine settes eller ikke.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
BCG, tuberkulose barn	Per dose	140	160	20	14%	↗	
BCG, tuberkulose voksen	Per dose	140	200	60	43%	↗	
Boostrix - Polio	Per dose	420	420	0	0%	↔	
Cervarix	Per dose	1 020	1 020	0	0%	↔	
Dengufieber	Per dose	0	1 115	1 115	0%	↘	Ny
Dukoral 1 dose	Per dose	360	500	140	39%	↗	
Fritagelsesattest for vaksiner mot gulfeber (kun p.g.a. medisinske årsaker)	Per attest	100	100	0	0%	↔	
Gulfeber	Per dose	520	520	0	0%	↔	
Helvetesild	Per dose	0	2 050	2 050	0%	↘	Ny
Henvising til turberkulosekontroll for studenter/elever til skoler i utlandet	Per konsultasjon	200	200	0	0%	↔	
Hepatitt A barn	Per dose	400	400	0	0%	↔	
Hepatitt A voksen	Per dose	430	430	0	0%	↔	
Hepatitt A+B barn	Per dose	530	530	0	0%	↔	
Hepatitt A+B voksen	Per dose	670	670	0	0%	↔	
Hepatitt B, barn	Per dose	340	350	10	3%	↘	
Hepatitt B, voksen	Per dose	370	380	10	3%	↘	
HPV, gardasil	Per dose	1 750	1 750	0	0%	↔	
Japansk Encephalitt	Per dose	1 030	1 030	0	0%	↔	
Kolera, Vaxchora	Per dose	0	700	700	0%	↘	Ny
Konsultasjonsgebyr familie	Per konsultasjon	150	150	0	0%	↔	
Konsultasjonsgebyr, fra 16 år	Per konsultasjon	100	100	0	0%	↔	
Meningococc A+C+W+Y "GSK"	Per dose	530	530	0	0%	↔	

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Meningococc Bexsero	Per dose	1 125	1 140	15	1%	↓	
Meningococc Trumenba	Per dose	975	990	15	2%	↓	
MMR, meslinger, kuma og røde hunder barn	Per dose	140	150	10	7%	↑	
MMR, meslinger, kuma og røde hunder voksen	Per dose	140	150	10	7%	↑	
Pneumokokk, Pneumovax	Per dose	0	460	460	0%	↓	Ny
Polio	Per dose	280	290	10	4%	↓	
Rabies	Per dose	800	820	20	3%	↓	
Resept på malaritabletter	Per resept	60	60	0	0%	↓	
Skogflåt, voksen	Per dose	500	510	10	2%	↓	
Skogflått, barn	Per dose	480	490	10	2%	↓	
Tyfoid, injeksj.	Per dose	350	360	10	3%	↓	
Tyfoid, oral	Per dose	350	360	10	3%	↓	
Utsteding av nytt internasjonalt vaksinasjonskort eller internasjonalt vaksinekort	Per vaksinasjonskort	200	200	0	0%	↓	
Vannkopper	Per dose	620	620	0	0%	↓	
Ved avbestilling av time senere enn dagen i forveien, sendes et krav om konsultasjonsgebyr, gjelder også for barn.	Per avbestilling	200	200	0	0%	↓	

15.5. Helse og omsorgstjenester

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Dagsenter	Per dag	153	160	7	5%	↑	
Dagsenter ved rehabiliteringsavdelingen	Per dag	180	188	8	4%	↑	
Frisklivscentralen kurs, kursmaterieill til bruk	Per kurs	558	583	25	4%	↑	
Frisklivscentral 12 ukers oppfølging (unntatt barn og gravide)	Per kurs	436	456	20	5%	↑	
Hjemmehjelp ved husstandsinnkomst a: lavere enn 2G; maks betaling 1 time per måned per husstand	Per time	73					Statlig maksimalsats, fastsettes av Helse- og Omsorgsdepartementet
Hjemmehjelp ved husstandsinnkomst b: mellom 2G-3G; maks betaling 2,5 timer per måned per husstand	Per time	278	291	13	5%	↑	
Hjemmehjelp ved husstandsinnkomst c: mellom 3G-4G; maks betaling 5 timer per måned per husstand	Per time	278	291	13	5%	↑	

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Hjemmehjelp ved husstandsinnkomst d: mellom 4G-5G; maks betaling 5 timer per måned per husstand	Per time	347	363	16	5%	↗	
Hjemmehjelp ved husstandsinnkomst e: høyere enn 5G; maks betaling 5 timer per måned per husstand	Per time	452	472	20	4%	↗	
Korttidsopphold i institusjon/rehabiliteringsavdeling	Per døgn	185					Statlig maksimalsats, fastsettes av Helse- og Omsorgsdepartementet
Korttidsopphold i institusjon/rehabiliteringsavdeling	Per dag	105					Statlig maksimalsats, fastsettes av Helse- og Omsorgsdepartementet
Matombringing	Per porsjon	97	101	4	4%	↗	
Transport t/r dagsenter ved personinntekt a: lavere enn 2G	Per måned	0	0				
Transport t/r dagsenter ved personinntekt b: mellom 2G-4G	Per måned	185	200	15	8%	↗	
Transport t/r dagsenter ved personinntekt c: høyere enn 4G	Per måned	371	400	29	8%	↗	
Trygghetsalarm Installering	Per stk	1 164	1 216	52	4%	↗	
Trygghetsalarm leie ved personinntekt lavere enn 2G	Per mnd	137	143	6	4%	↗	
Trygghetsalarm leie ved personinntekt over 2G	Per mnd	398	416	18	5%	↗	

15.6. Kino

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Kinobillett, 3D barn	Per billett	130	135	5	4%	↘	+ kr 10 i premierehelga
Kinobillett, 3D honnør	Per billett	145	155	10	7%	↗	+ kr 10 i premierehelga
Kinobillett, 3D voksen	Per billett	160	170	10	6%	↗	+ kr 10 i premierehelga
Kinobillett, barn	Per billett	110	115	5	5%	↗	+ kr 10 i premierehelga
Kinobillett, honnør	Per billett	125	135	10	8%	↗	+ kr 10 i premierehelga
Kinobillett, voksen	Per billett	140	150	10	7%	↗	+ kr 10 i premierehelga

15.7. Kulturhus

Kulturhuset har et inntjeningskrav på sine tjenester, og praktiserer en tredelt prispolitikk ved utleie. Kategoriene er: Frivillig lokalt lag eller forening - Andre lokale kulturaktører - Kommersielle leietakere.

Kategori A - Kriterier for å være frivillig lokalt lag eller forening

- Være Ullensakerbasert og ha størstedelen av sin virksomhet i Ullensaker kommune
- Bygge på individuelt medlemskap
- Ha minst 15 betalende medlemmer bosatt i Ullensaker
- Tilby medlemmene organisert, regelmessig aktivitet minst 10 ganger i året
- Være demokratisk oppbygd og ha eget styre
- Registrert i frivillighetsregisteret

Kategori B - Andre lokale leietakere

- Lokale kulturaktører som ikke oppfyller kravene til lokalt lag eller forening

Kategori C - Kommersielle leietakere

- Organisasjoner/grupper som har som oppgave å ivareta medlemmenes yrkes, økonomiske eller egeninteresser.
- Arrangementer som tar sikte på økonomisk vinning, rene kommersielle foretak eller tiltak.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Husleie ekstraforestilling samme dag - Kategori A	Pris per solgte billett	0	30	30	0%	↓	
Husleie ekstraforestilling samme dag - Kategori B	Pris per solgte billett	0	45	45	0%	↓	
Husleie ekstraforestilling samme dag - Kategori C	Pris per solgte billett	0	60	60	0%	↓	
Seteavgift - Kategori A	Pris per solgte billett	0	15	15	0%	↓	
Seteavgift - Kategori B og C	Pris per solgte billett	0	30	30	0%	↓	
Teknikertjenester - Kategori A	Kr/time	550	600	50	9%	↑	
Teknikertjenester - Kategori A - minstepris 5 t	Minstepris 5 t	0	3 000	3 000	0%	↓	
Teknikertjenester - Kategori B og C	Kr/time	650	720	70	11%	↑	
Teknikertjenester - Kategori B og C - minstepris 5 t	Minstepris 5 t	0	3 600	3 600	0%	↓	
Utleie foaje - Kategori A	Kr/dag	950	1 050	100	11%	↑	
Utleie foaje - Kategori B og C	Kr/dag	1 750	1 950	200	11%	↑	
Utleie Galleri Jessheim - Kategori A	Kr/dag	2 300	2 500	200	9%	↑	
Utleie Galleri Jessheim - Kategori B og C	Kr/dag	3 600	4 000	400	11%	↑	

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Utleie Jasseimr - Kategori A	Hel dag / kveld (hverdag)	2 600	2 900	300	12%	↗	
Utleie Jasseimr - Kategori A	1/2 dag (hverdag)	1 900	2 100	200	11%	↗	
Utleie Jasseimr - Kategori A	Helg	3 100	3 400	300	10%	↗	
Utleie Jasseimr - Kategori B og C	Hel dag / kveld (hverdag)	3 800	4 200	400	11%	↗	
Utleie Jasseimr - Kategori B og C	1/2 dag (hverdag)	2 700	3 000	300	11%	↗	
Utleie Jasseimr - Kategori B og C	Helg	5 000	5 500	500	10%	↗	
Utleie Kisi - Kategori A	Hel dag / kveld (hverdag)	2 600	2 900	300	12%	↗	
Utleie Kisi - Kategori A	1/2 dag (hverdag)	2 000	2 200	200	10%	↗	
Utleie Kisi - Kategori A	Helg	3 100	3 400	300	10%	↗	
Utleie Kisi - Kategori B og C	Hel dag / kveld (hverdag)	4 700	5 200	500	11%	↗	
Utleie Kisi - Kategori B og C	1/2 dag (hverdag)	3 500	3 850	350	10%	↗	
Utleie Kisi - Kategori B og C	Helg	6 400	7 000	600	9%	↗	
Utleie Kong Rakne - Kategori A	Hel dag / kveld (hverdag)	5 800	6 400	600	10%	↗	
Utleie Kong Rakne - Kategori A	1/2 dag (hverdag)	4 100	4 500	400	10%	↗	
Utleie Kong Rakne - Kategori A	Helg	6 900	7 600	700	10%	↗	
Utleie Kong Rakne - Kategori B og C	Hel dag / kveld (hverdag)	10 900	12 000	1 100	10%	↗	
Utleie Kong Rakne - Kategori B og C	1/2 dag (hverdag)	7 200	8 000	800	11%	↗	
Utleie Kong Rakne - Kategori B og C	Helg	17 000	17 000	0	0%	↘	
Utleie Kong Rakne - Kategori B og C	Hel dag / kveld	20 000	22 000	2 000	10%	↗	
Utleie Ullr (herredsstyresalen) - Kategori A	Hel dag / kveld (hverdag)	2 500	2 750	250	10%	↗	
Utleie Ullr (herredsstyresalen) - Kategori A	1/2 dag (hverdag)	1 900	2 100	200	11%	↗	
Utleie Ullr (herredsstyresalen) - Kategori A	Helg	3 000	3 300	300	10%	↗	
Utleie Ullr (herredsstyresalen) - Kategori B og C	Hel dag / kveld (hverdag)	4 000	4 400	400	10%	↗	
Utleie Ullr (herredsstyresalen) - Kategori B og C	1/2 dag (hverdag)	2 800	3 100	300	11%	↗	

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Utleie Ullr (herredsstyresalen) - Kategori B og C	Helg	4 900	5 400	500	10%	↗	
Utleie Vesong - Kategori A	Hel dag / kveld (hverdag)	3 700	4 100	400	11%	↗	
Utleie Vesong - Kategori A	1/2 dag (hverdag)	2 500	2 750	250	10%	↗	
Utleie Vesong - Kategori A	Helg	4 700	5 200	500	11%	↗	
Utleie Vesong - Kategori B og C	Hel dag / kveld (hverdag)	6 800	7 500	700	10%	↗	
Utleie Vesong - Kategori B og C	1/2 dag (hverdag)	4 700	5 200	500	11%	↗	
Utleie Vesong - Kategori B og C	Helg	10 000	11 000	1 000	10%	↗	

15.8. Kulturskole

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Dans fordypning 75 minutter		3 550	3 800	250	7%	↗	
Gruppetimer - 105 minutter		3 700	3 950	250	7%	↗	
Gruppetimer - 120 minutter		3 750	4 000	250	7%	↗	
Gruppetimer - 45 minutters gruppe		2 600	2 800	200	8%	↗	
Gruppetimer - 60 minutters gruppe		3 350	3 600	250	7%	↗	
Gruppetimer - 75 minutters gruppe		3 550	3 800	250	7%	↗	
Gruppetimer - 90 minutters gruppe		3 650	3 900	250	7%	↗	
Instrumentalundervisning individuell		3 600	3 850	250	7%	↗	
Instrumentalundervisning gruppe		3 600	3 850	250	7%	↗	
Leie av instrumenter		1 050	1 100	50	5%	↗	
Materiellavgift		100	105	5	5%	↗	
Materiellavgift BUST		60	60	0	0%	↔	
Salg til musikkforeninger		3 550	3 800	250	7%	↗	
Samspillgrupper/band		3 550	3 800	250	7%	↗	
Teater BUSTival		1 900	2 000	100	5%	↗	

15.9. Bibliotek

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Erstatning bøker/lydbøker for barn		360	360	0	0%	↓	
Erstatning bøker/lydbøker for voksne		500	500	0	0%	↓	
Erstatning Språkkurs		750	750	0	0%	↓	
Erstatning Tegneserie		210	210	0	0%	↓	
Erstatning Tidsskrift		140	140	0	0%	↓	
Erstatning Video/DVD		140	150	10	7%	↑	

15.10. Utleie av kommunale bygg

15.10.1. Leiepriser for lag, foreninger og private hjemmehørende i Ullensaker kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Ekstra renhold helg	Pr. time	1 284	1 342	58	5%	↑	
Ekstraordinært renhold hverdag	Pr. time	642	671	29	5%	↑	
Leie av gymsal	Pr time	343	358	15	4%	↑	
Leie av gymsal	Sesongleie pr halvår (>10ganger)	5 597	5 849	252	5%	↑	
Leie av ishall	Pr. time	1 167	1 220	53	5%	↑	
Leie av klasserom/ SFO-lokale / personalrom / kjøkken / garderober/ Leie av aula/ auditorium	Pr. time	241	252	11	5%	↑	
Leie av klasserom/ SFO-lokale / personalrom / kjøkken / garderober/ Leie av aula/ auditorium	Sesongleie pr halvår (>10ganger)	3 907	4 083	176	5%	↑	
Leie av kunstgressbanen i Jessheim idrettspark SOMMER (perioden 15. mars - 14. november)	Kamp hel bane (11er)	642	671	29	5%	↑	
Leie av kunstgressbanen i Jessheim idrettspark SOMMER (perioden 15. mars - 14. november)	Kamp halv bane (7er)	321	335	14	4%	↑	
Leie av kunstgressbanen i Jessheim idrettspark SOMMER (perioden 15. mars - 14. november)	Trening hel bane						
Leie av kunstgressbanen i Jessheim idrettspark SOMMER (perioden 15. mars - 14. november)	Trening halv bane						

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring	Endring	Trendpil	Merknad
		2023	2024	i kr	i %		
Leie av kunstgressbanen i Jessheim idrettspark VINTER (perioden 15. november - 14. mars)	Kamp hel bane (11er)	963	1 006	43	4%	↗	
Leie av kunstgressbanen i Jessheim idrettspark VINTER (perioden 15. november - 14. mars)	Kamp halv bane (7er)	364	380	16	4%	↗	
Leie av kunstgressbanen i Jessheim idrettspark VINTER (perioden 15. november - 14. mars)	Trening hel bane	749	783	34	5%	↗	
Leie av kunstgressbanen i Jessheim idrettspark VINTER (perioden 15. november - 14. mars)	Trening halv bane	375	392	17	5%	↗	
Leie av svømmehall	Pr. time	492	514	22	4%	↗	Gjelder ikke Jessheimbadet
Leie av svømmehall	Sesongleie pr halvår (>10ganger)	8 936	9 338	402	4%	↗	Gjelder ikke Jessheimbadet
Leie Jessheimhallen, Kløftahallen, Alfhallen, Nordkisahallen, Jessheim is og flerbrukshall, Algarheim skole flerbrukshall	Arrangementer (pr time)	600	627	27	5%	↗	
Leie Jessheimhallen, Kløftahallen, Alfhallen, Nordkisahallen, Jessheim is og flerbrukshall, Algarheim skole flerbrukshall	Trening (pr time)	401	419	18	4%	↗	
Leie Jessheimhallen, Kløftahallen, Alfhallen, Nordkisahallen, Jessheim is og flerbrukshall, Algarheim skole flerbrukshall	Arrangementer over 5 timer	4 676	4 886	210	4%	↗	Nye priser
Leie Jessheimhallen, Kløftahallen, Alfhallen, Nordkisahallen, Jessheim is og flerbrukshall, Algarheim skole flerbrukshall	Trening over 5 timer	3 117	3 257	140	4%	↗	Nye priser
Overnatting (Gystadmarka skole, Skogmo skole, Vesong ungdomsskole)	Per person	100	105	5	5%	↗	
Romsaasparken inntektsbringende arrangement	Pr. time						Pris etter avtale
Romsaasparken inntektsbringende arrangement	Pr. dag						Pris etter avtale
Rådhusplassen	Pr. time						Pris etter avtale
Rådhusplassen	Pr. dag						Pris etter avtale
Sesongleie kunstgressbane sommer	Trening over 10 timer pr uke 11er						
Sesongleie kunstgressbane sommer	Trening over 10 timer pr uke 7er						
Sesongleie kunstgressbane vinter	Trening over 10 timer pr uke 11er	64 210	67 099	2 889	4%	↗	
Sesongleie kunstgressbane vinter	Trening over 10 timer pr uke 7er	32 105	33 550	1 445	5%	↗	

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring	Endring	Trendpil	Merknad
		2023	2024	i kr	i %		
Skolebygg ifm. Loppemarked o.l i helger	Leie pr.dag, uavhengig av antall timer	3 596	3 758	162	5%	↗	
Styrketreningsrom Jessheimhallen og Is- og flerbrukshall	Pr. time	214	224	10	5%	↗	
Styrketreningsrom Jessheimhallen og Is- og flerbrukshall	Sesongleie trening pr. halvår (>10 ganger)	4 281	4 474	193	5%	↗	
Utleie av Jessheim is- og flerbrukshall: Disponibelt rom	Timebasert sats						
Vaktmestertjenester helg	Pr. time	1 284	1 342	58	5%	↗	
Vaktmestertjenester hverdag	Pr. time	642	671	29	5%	↗	

15.10.2. Leiepriser for lag, foreninger og private hjemmehørende utenfor Ullensaker kommune

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring	Endring	Trendpil	Merknad
		2023	2024	i kr	i %		
Ekstra renhold helg	Pr. time	1 284	1 342	58	5%	↗	
Ekstraordinært renhold hverdag	Pr. time	642	671	29	5%	↗	
Jessheim friidrettstadion	Per. time	200	209	9	5%	↗	
Leie av gymsal	Pr time	460	481	21	5%	↗	
Leie av gymsal	Sesongleie pr halvår (>10ganger)	7 309	7 638	329	5%	↗	
Leie av ishall	Pr. time	1 552	1 622	70	5%	↗	
Leie av klasserom/ SFO-lokale / personalrom / kjøkken / garderober/ Leie av aula/ auditorium	Pr. time	321	335	14	4%	↗	
Leie av klasserom/ SFO-lokale / personalrom / kjøkken / garderober/ Leie av aula/ auditorium	Sesongleie pr halvår (>10ganger)	5 233	5 468	235	4%	↗	
Leie av kunstgressbanen i Jessheim idrettspark SOMMER (perioden 15. mars - 14. november)	Kamp hel bane (11er)	1 167	1 220	53	5%	↗	
Leie av kunstgressbanen i Jessheim idrettspark SOMMER (perioden 15. mars - 14. november)	Kamp halv bane (7er)	620	648	28	5%	↗	
Leie av kunstgressbanen i Jessheim idrettspark SOMMER (perioden 15. mars - 14. november)	Trening hel bane	610	637	27	4%	↗	
Leie av kunstgressbanen i Jessheim idrettspark SOMMER (perioden 15. mars - 14. november)	Trening halv bane	311	325	14	5%	↗	
Leie av kunstgressbanen i Jessheim idrettspark VINTER (perioden 15. november - 14. mars)	Kamp hel bane (11er)	1 284	1 342	58	5%	↗	

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring	Endring	Trendpil	Merknad
		2023	2024	i kr	i %		
Leie av kunstgressbanen i Jessheim idrettspark VINTER (perioden 15. november - 14. mars)	Kamp halv bane (7er)	664	694	30	5%	↗	
Leie av kunstgressbanen i Jessheim idrettspark VINTER (perioden 15. november - 14. mars)	Trening hel bane	963	1 006	43	4%	↗	
Leie av kunstgressbanen i Jessheim idrettspark VINTER (perioden 15. november - 14. mars)	Trening halv bane	535	559	24	4%	↗	
Leie av svømmehall	Pr. time	696	727	31	4%	↗	Gjelder ikke Jessheimbadet
Leie av svømmehall	Sesongleie pr halvår (>10ganger)	11 600	12 122	522	5%	↗	Gjelder ikke Jessheimbadet
Leie Jessheimhallen, Kløftahallen, Alfhallen, Nordkisahallen, Jessheim is og flerbrukshall, Algarheim skole flerbrukshall	Arrangementer (pr time)	727	760	33	5%	↗	
Leie Jessheimhallen, Kløftahallen, Alfhallen, Nordkisahallen, Jessheim is og flerbrukshall, Algarheim skole flerbrukshall	Trening (pr time)	610	637	27	4%	↗	
Leie Jessheimhallen, Kløftahallen, Alfhallen, Nordkisahallen, Jessheim is og flerbrukshall, Algarheim skole flerbrukshall	Arrangementer over 5 timer	6 234	6 515	281	5%	↗	Nye priser
Leie Jessheimhallen, Kløftahallen, Alfhallen, Nordkisahallen, Jessheim is og flerbrukshall, Algarheim skole flerbrukshall	Trening over 5 timer	4 676	4 886	210	4%	↗	Nye priser
Overnatting (Gystadmarka skole, Skogmo skole, Vesong ungdomsskole)	Per person	150	157	7	5%	↗	
Romsaasparken inntektsbringende arrangement	Pr. time						Pris etter avtale
Romsaasparken inntektsbringende arrangement	Pr. dag						Pris etter avtale
Rådhusplassen	Pr. time						Pris etter avtale
Rådhusplassen	Pr. dag						Pris etter avtale
Sesongleie kunstgressbane sommer	Trening over 10 timer pr uke 11er	85 614	89 467	3 853	5%	↗	
Sesongleie kunstgressbane sommer	Trening over 10 timer pr uke 7er	42 807	44 733	1 926	4%	↗	
Sesongleie kunstgressbane vinter	Trening over 10 timer pr uke 11er	85 614	89 467	3 853	5%	↗	
Sesongleie kunstgressbane vinter	Trening over 10 timer pr uke 7er	42 807	44 733	1 926	4%	↗	
Skolebygg ifm. Loppemarked o.l i helger	Leie pr.dag, uavhengig av antall timer	4 398	4 596	198	5%	↗	
Styrketreningsrom Jessheimhallen og is og flerbrukshall	Pr. time	385	402	17	4%	↗	

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring	Endring	Trendpil	Merknad
		2023	2024	i kr	i %		
Styrketreningsrom Jessheimhallen og Is- og flerbrukshall	Sesongleie trening pr. halvår (>10 ganger)	5 886	6 151	265	5%	↗	
Utleie av Jessheim is- og flerbrukshall: Disponibelt rom	Timebasert sats	396	414	18	5%	↗	
Vaktmestertjenester helg	Pr. time	1 284	1 342	58	5%	↗	
Vaktmestertjenester hverdag	Pr. time	642	671	29	5%	↗	

15.11. Jessheimbadet

Ved kjøp av klippekort, månedskort og årskort påløper kr. 100 for armbånd per person.

15.11.1. Klippekort: 12 klipp – Gjelder hele uken

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring	Endring	Trendpil	Merknad
		2023	2024	i kr	i %		
Barn under 18 år	Per klikkekort	900	900	0	0%	↘	Alle klippekort er personlige og har 2 års varighet fra kjøpsdato.
Barn under 3 år	Per klikkekort	550	550	0	0%	↘	Alle klippekort er personlige og har 2 års varighet fra kjøpsdato.
Student	Per klikkekort	1 050	1 100	50	5%	↗	Alle klippekort er personlige og har 2 års varighet fra kjøpsdato.
Voksen	Per klikkekort	1 300	1 350	50	4%	↘	Alle klippekort er personlige og har 2 års varighet fra kjøpsdato.

Barn under 18 år

Prinsippet er at man betaler for 10 innganger/klipp og får 2 gratis.

Barn under 3 år

Prinsippet er at man betaler for 10 innganger/klipp og får 2 gratis.

Student

Prinsippet er at man betaler for 10 innganger/klipp og får 2 gratis.

Voksen

Prinsippet er at man betaler for 10 innganger/klipp og får 2 gratis.

15.11.2. Klippekort: 25 klipp – Gjelder hele uken

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Barn under 18 år	Per klikkekort	1 800	1 800	0	0%	↓	Alle klippekort er personlige og har 2 års varighet fra kjøpsdato.
Barn under 3 år	Per klikkekort	1 100	1 100	0	0%	↓	Alle klippekort er personlige og har 2 års varighet fra kjøpsdato.
Student	Per klikkekort	2 100	2 200	100	5%	↑	Alle klippekort er personlige og har 2 års varighet fra kjøpsdato.
Voksen	Per klikkekort	2 600	2 700	100	4%	↓	Alle klippekort er personlige og har 2 års varighet fra kjøpsdato.

Barn under 18 år

Prinsippet er at man betaler for 20 innganger/klipp og får 5 gratis.

Barn under 3 år

Prinsippet er at man betaler for 20 innganger/klipp og får 5 gratis.

Student

Prinsippet er at man betaler for 20 innganger/klipp og får 5 gratis.

Voksen

Prinsippet er at man betaler for 10 innganger/klipp og får 2 gratis.

15.11.3. Klippekort: 25 klipp – I rimelig timen på hverdager mellom kl. 10 - 14

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Barn under 18 år	Per klikkekort	1 500	1 500	0	0%	↓	Alle klippekort er personlige og har 2 års varighet fra kjøpsdato.
Voksen	Per klikkekort	2 100	2 200	100	5%	↑	Alle klippekort er personlige og har 2 års varighet fra kjøpsdato.

Barn under 18 år

Prinsippet er at man betaler for 20 innganger/klipp og får 5 gratis.

Voksen

Prinsippet er at man betaler for 20 innganger/klipp og får 5 gratis.

15.11.4. Månedskort: Gjelder hele uken

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Barn under 18 år	Per månedskort	375	375	0	0%	↘	Alle månedskort er personlige
Familie/gruppe 1+2 (voksen+barn)	Per månedskort	1 075	1 125	50	5%	↗	Alle månedskort er personlige
Familie/gruppe 2+1 (voksen+barn)	Per månedskort	1 200	1 255	55	5%	↗	Alle månedskort er personlige
Familie/gruppe 2+2 (voksen+barn)	Per månedskort	1 250	1 310	60	5%	↗	Alle månedskort er personlige
Student	Per månedskort	415	435	20	5%	↗	Alle månedskort er personlige
Voksen	Per månedskort	525	550	25	5%	↗	Alle månedskort er personlige

15.11.5. Årskort - Gjelder hele uken

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Barn under 18 år	Per årskort	2 950	2 950	0	0%	↘	Alle årskort er personlige
Barn under 3 år	Per årskort	1 400	1 400	0	0%	↘	Alle årskort er personlige
Familie/gruppe 1+2 (voksen+barn)	Per årskort	8 500	8 900	400	5%	↗	Alle årskort er personlige
Familie/gruppe 2+1 (voksen+barn)	Per årskort	9 450	9 900	450	5%	↗	Alle årskort er personlige
Familie/gruppe 2+2 (voksen+barn)	Per årskort	9 990	10 450	460	5%	↗	Alle årskort er personlige
Student	Per årskort	3 200	3 350	150	5%	↗	Alle årskort er personlige
Tilleggs barn til familie/gruppebillett	Per årskort	1 500	1 500	0	0%	↘	Alle årskort er personlige
Voksen	Per årskort	4 200	4 400	200	5%	↗	Alle årskort er personlige

15.11.6. Årskort - Gjelder for rimelig timen på hverdager mellom kl. 10 - 14

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Barn under 18 år	Per årskort	2 350	2 350	0	0%		Alle årskort er personlige
Student	Per årskort	2 700	2 825	125	5%		Alle årskort er personlige
Voksen	Per årskort	3 400	3 555	155	5%		Alle årskort er personlige

15.11.7. Grupperabatt

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
10 – 20 personer, rabatten gis som rabatt på totalsum.	Rabatt	0	0				Grupperabatt oppnås ved samlet betaling for grupper.
21 – 100 personer, rabatten gis som rabatt på totalsum.	Rabatt	0	0				Grupperabatt oppnås ved samlet betaling for grupper.

15.11.8. Leie av basseng for bedrifter og organisasjoner

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Øvrige etter avtale							

15.11.9. Leie av basseng for lag og foreninger fra Ullensaker kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Leie av halvt opplæringsbassenget for kommunens foreninger	Per time	400	425	25	6%		Ved leie av opplæringsbassenget inngår inngang for deltakere på kurset opp til 40 personer. Det gis bare tilgang til dette bassenget.
Leie av halvt opplæringsbassenget for kommunens foreninger	Per time	250	265	15	6%		Ved leie av opplæringsbassenget inngår inngang for deltakere på kurset opp til 40 personer. Det gis bare tilgang til dette bassenget.
Leie av halvt opplæringsbassenget for kommunens foreninger	Per time	400	425	25	6%		Ved leie av opplæringsbassenget inngår inngang for deltakere på kurset opp

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
							til 40 personer. Det gis bare tilgang til dette bassenget.

Leie av halvt opplæringsbassenget for kommunens foreninger

Aktør må være tilhørende Ullensaker kommune med postadresse

Leie av halvt opplæringsbassenget for kommunens foreninger

Aktør må være tilhørende Ullensaker kommune med postadresse

Leie av halvt opplæringsbassenget for kommunens foreninger

Aktør må være tilhørende Ullensaker kommune med postadresse

15.11.10. Leie av basseng for øvrige

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Leie av helt opplæringsbassenget for øvrige	Per time	650	650	0	0%	↓	Ved leie av opplæringsbassenget inngår inngang for deltakere på kurset opp til 40 personer. Det gis bare tilgang til dette bassenget.
Leie av helt opplæringsbassenget for øvrige	Per time	1 250	1 250	0	0%	↓	Ved leie av opplæringsbassenget inngår inngang for deltakere på kurset opp til 40 personer. Det gis bare tilgang til dette bassenget.
Leie av helt opplæringsbassenget for øvrige	Per time	650	650	0	0%	↓	Ved leie av opplæringsbassenget inngår inngang for deltakere på kurset opp til 40 personer. Det gis bare tilgang til dette bassenget.

15.11.11. Enkeltbilletter på hverdager

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Barn under 18 år	Per billett	90	90	0	0%	↓	Fastholder lav barnepris av folkehelseårsaker

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Barn under 3 år	Per billett	0	0				Barn under 3 år må bruke badetruser
Dusj og badstue – Barn under 18 år	Per billett	65	65	0	0%	↘	Gir ikke tilgang til bruk av bassengene
Dusj og badstue – Voksen	Per billett	105	110	5	5%	↗	Gir ikke tilgang til bruk av bassengene
Familie/gruppe 1+2 (voksen+barn)	Per gruppebillett	300	300	0	0%	↘	
Familie/gruppe 2+1 (voksen+barn)	Per gruppebillett	325	335	10	3%	↘	
Familie/gruppe 2+2 (voksen+barn)	Per gruppebillett	375	400	25	7%	↗	
Rimelig timen fra kl. 10 – 14 – Barn under 18 år	Per billett	75	75	0	0%	↘	Gjelder kun hverdager
Rimelig timen fra kl. 10 – 14 – Voksen	Per billett	105	110	5	5%	↗	Gjelder kun hverdager
Student	Per billett	105	110	5	5%	↗	
Tilleggs barn til familiebillett	Per billett	65	65	0	0%	↘	
Tilskuerbillett	Per billett	65	70	5	8%	↗	Gir ikke tilgang til bruk av badefasiliteter
Voksen	Per billett	130	135	5	4%	↘	

15.11.12. Enkeltbilletter helg/helligdager

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Barn under 18 år	Per billett	100	100	0	0%	↘	
Barn under 3 år	Per billett	55	55	0	0%	↘	Barn under 3 år må bruke badetruser
Familie/gruppe 1+2 (voksen+barn)	Per gruppebillett	325	340	15	5%	↗	
Familie/gruppe 2+1 (voksen+barn)	Per gruppebillett	375	400	25	7%	↗	
Familie/gruppe 2+2 (voksen+barn)	Per gruppebillett	430	470	40	9%	↗	
Student	Per billett	120	125	5	4%	↗	
Tilleggs barn til familiebillett	Per billett	75	75	0	0%	↘	
Tilskuerbillett voksen	Per billett	65	70	5	8%	↗	Gir ikke tilgang til bruk av badefasiliteter
Voksen	Per billett	155	165	10	6%	↗	

15.12.Vaskeri

15.12.1. Vask og tørk av tekstiler

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Bunads-skjorte	Per stk	233	243	10	4%	↗	
Dress bukse	Per stk	233	243	10	4%	↗	
Dress jakke	Per stk	233	243	10	4%	↗	
Duker - over 60 cm	Per stk	176	184	8	5%	↗	Etterbehandling med rulle kr 50 pr stk
Duker – små, opp til lengde på 60 cm	Per stk	102	107	5	5%	↗	Etterbehandling med rulle kr 50 pr stk
Dunjakke	Per stk	233	243	10	4%	↗	
Dyne	Per stk	141	147	6	4%	↗	
Gardiner - 160 cm	Per stk	141	147	6	4%	↗	Etterbehandling med rulle kr 50 pr stk
Gardiner - 220 cm	Per stk	233	243	10	4%	↗	Etterbehandling med rulle kr 50 pr stk
Over-madras – dobbel	Per stk	464	485	21	5%	↗	
Over-madras – enkel	Per stk	233	243	10	4%	↗	
Puter	Per stk	102	107	5	5%	↗	
Ryer – over på 60 cm	Per stk	176	184	8	5%	↗	Etterbehandling med rulle kr 50 pr stk
Ryer – små, opp til lengde på 60 cm	Per stk	141	147	6	4%	↗	Etterbehandling med rulle kr 50 pr stk
Sengetepper / pledd	Per stk	141	147	6	4%	↗	Etterbehandling med rulle kr 50 pr stk
Skjorter	Per stk	233	243	10	4%	↗	
Sovepose	Per stk	233	243	10	4%	↗	

15.13.Refusjonssaker

15.13.1. Gebyr refusjonssaker

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Timepris behandling av refusjonssaker	Per time	2 259	2 360	101	4%	↗	Pris inkl. mva

Oppstartspris ved innsending av dokumenter/oppstart av behandling kr 10.000, som trekkes fra når endelig slutt faktura oversendes. Dersom man må hente inn utenforstående ekspertise vil prisen justeres deretter.

15.14. Eiendomsgebyrer

15.14.1. Renovasjon

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Forbruksgebyr	Per liter	13,00	14,00	1,00	7,69%	↗	Beløp inkl mva
Grunngebyr	Per abonnent	2 307,50	2 598,00	290,50	12,59%	↗	Beløp inkl mva
Grunngebyr fritidseiendommer med fellesbeholder	Per abonnent	2 271,25	2 557,00	285,75	12,58%	↗	Beløp inkl mva

15.14.2. Vann og avløp

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Konsoll 1" (25 mm), engangsgebyr	Per stk	513,75	536,25	22,50	4,38%	↗	Beløp inkl mva
Konsoll 1 1/2" (40 mm), engangsgebyr	Per stk	1 207,50	1 261,25	53,75	4,45%	↗	Beløp inkl mva
Konsoll 1/2" (15 mm), L110, engangsgebyr	Per stk	143,75	150,00	6,25	4,35%	↗	Beløp inkl mva
Konsoll 3/4" (20 mm), engangsgebyr	Per stk	372,50	388,75	16,25	4,36%	↗	Beløp inkl mva
Slamsamler 1 1/2" (40 mm), engangsgebyr	Per stk	766,25	800,00	33,75	4,40%	↗	Beløp inkl mva
Slamsamler 1/2-1" (15-25 mm), engangsgebyr	Per stk	195,00	203,75	8,75	4,49%	↗	Beløp inkl mva
Slamsamler 2" (50 mm), engangsgebyr	Per stk	978,75	1 022,50	43,75	4,47%	↗	Beløp inkl mva
Tilknytningsgebyr avløp	Per m2	285,00	297,50	12,50	4,39%	↗	Beløp inkl mva
Tilknytningsgebyr vann	Per m2	240,00	251,25	11,25	4,69%	↗	Beløp inkl mva
Tillegg for fjernavleser, årlig leie	Per år	270,00	282,50	12,50	4,63%	↗	Beløp inkl mva
Tillegg for sidemåler/kombimåler	Per stk	2 998,75	3 133,75	135,00	4,50%	↗	Beløp inkl mva
Vannmåler leie Dimensjon 50 - 100 mm	Per år	2 705,00	2 826,25	121,25	4,48%	↗	Beløp inkl mva
Vannmåler leie Dimensjon inntil 200 mm	Per år	3 513,75	3 675,00	161,25	4,59%	↗	Beløp inkl mva
Vannmåler leie Dimensjon tom 40 mm	Per år	477,50	500,00	22,50	4,71%	↗	Beløp inkl mva
Årsgebyr avløp	Per m3	29,50	42,50	13,00	44,07%	↗	Beløp inkl mva
Årsgebyr vann	Per m3	23,75	27,50	3,75	15,79%	↗	Beløp inkl mva

15.14.3. Septik

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Oppmøtegebyr der tømning ikke kan utføres		2 438,75	1 858,00	-580,75	-23,81%	↓	Beløp inkl mva
Pålagt tømning av septik inntil 3 m3		2 438,75	1 858,00	-580,75	-23,81%	↓	Beløp inkl mva
Pålagt tømning av septik inntil 4 m3		3 171,25	2 416,00	-755,25	-23,82%	↓	Beløp inkl mva
Pålagt tømning av septik inntil 5 m3		3 951,25	3 011,00	-940,25	-23,80%	↓	Beløp inkl mva
Pålagt tømning av septik inntil 6 m3		4 708,75	3 588,00	-1 120,75	-23,80%	↓	Beløp inkl mva
Pålagt tømning av septik inntil 7 m3		5 482,50	4 178,00	-1 304,50	-23,79%	↓	Beløp inkl mva
Tømmevolum septik over 7 m3, pris pr m3	Per m3	897,50	684,00	-213,50	-23,79%	↓	Beløp inkl mva

15.14.4. Feiegebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Feieing pipe	Per pipeløp	221,25	290,00	68,75	31,07%	↑	Beløp inkl mva
Tilsyn pipe	Per pipeløp	147,50	193,75	46,25	31,36%	↑	Beløp inkl mva

15.15. Utslipp- og påslippstillatelser

Følgende gjelder ved søknad om tillatelse:

Ved søknad om løsning som ikke er i samsvar med forskrift, skal det betales et tillegg på 50 % av ordinær gebyrsats.

Ved avslag på søknad, reduseres gebyret med 50 % av ordinær gebyrsats.

Ved mindre endring/omgjøring av godkjent søknad, skal det betales 50 % av ordinær gebyrsats.

15.15.1. Saksbehandling av utslipp og påslipp av avløpsvann

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. Søknad om tillatelse til utslipp og/eller påslipp av avløpsvann fra næring og industri	Per anlegg	6 347	6 620	273	4%	↑	
02. Søknad om tillatelse til utslipp av sanitært avløpsvann, inntil 15 pe	Per anlegg	6 347	6 620	273	4%	↑	

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
03. Søknad om tillatelse til utslipp av sanitært avløpsvann, 16-49 pe	Per anlegg	7 935	8 275	340	4%	↗	
04. Søknad om tillatelse til utslipp av sanitært/kommunalt avløpsvann, 50-2000 pe	Per anlegg	15 870	16 550	680	4%	↗	
05. Omgjøring av gitt tillatelse/vilkår i gitt tillatelse, etter forurensningslovens omgjøringsregler	Per anlegg	6 347	6 620	273	4%	↗	
06. Tillegg for fornminneregistrering, jfr. HET sak 82/11 vedtatt 24.08.11, faktureres ved søknad om mindre avløpsanlegg	Per anlegg	1 000	1 000	0	0%	↘	

15.15.2. Tilsyn og kontroll

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. Årsgebyr tilsyn mindre/mellomstore avløpsanlegg (sanitært avløpsvann)	Per anlegg	468,00	612,00	144,00	30,77%	↗	
02. Grunngjebyr tilsyn nærings- og industriavløp	Per tilsyn	3 235,00	4 231,00	996,00	30,79%	↗	
03. Tillegg tilsyn pr utskilleranlegg for nærings- og industriavløp, utover 1 anlegg	Per anlegg	1 213,00	1 587,00	374,00	30,83%	↗	
04. Kontrollgebyr for utslipp/påslipp av avløpsvann	Per kontroll	1 779,00	2 327,00	548,00	30,80%	↗	

15.16. Andre vann- og avløpstjenester

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Behandlingsgebyr for levering av fettholdig avløp ved Gardermoen RA	Per m3	632,50	898,75	266,25	42,09%	↗	Beløp inkl mva
Behandlingsgebyr for septik levert Gardermoen renseanlegg	Per m3	486,25	690,00	203,75	41,90%	↗	Beløp inkl mva
Fastdel for kjøp av vann uten abonnement	Per år	5 806,25	6 677,50	871,25	15,01%	↗	Beløp inkl mva
Kontrollgebyr VA-tjenester stedlig kontroll	Per kontroll	2 180,00	2 277,50	97,50	4,47%	↗	Beløp inkl mva
Mottak av avløp med høyt innhold av organisk materiale. Gjelder avløp over 600 mg/l, der tilleggsgebyret beregnes for andel KOF utover grenseverdien	Per kg	38,75	55,00	16,25	41,94%	↗	Beløp inkl mva
Oppmøtegebyr VA-tjenester ved manglede oppmøte ved avtale om besiktigelse/kontroll		0,00	184,00	184,00	0,00%	↘	Beløp inkl mva
Purring manglende avlesing vannmåler		0,00	184,00	184,00	0,00%	↘	Beløp inkl mva
Stenge/plombere stoppekran, eller åpne igjen	Per stk	297,50	312,50	15,00	5,04%	↗	Beløp inkl mva

15.17. Forurenset grunn

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Tiltaksplaner i forurenset grunn nivå 1	Per søknad	10 000,00	10 000,00	0,00	0,00%	↓	
Tiltaksplaner i forurenset grunn nivå 2	Per søknad	14 000,00	14 000,00	0,00	0,00%	↓	
Tiltaksplaner i forurenset grunn nivå 3	Per søknad	22 000,00	22 000,00	0,00	0,00%	↓	

15.18. Gravemelding

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Arbeidsvarslingsgebyr		1 040	1 087	47	5%	↑	
Behandling av gravetillatelse, ny søknad etter utløpt tidsfrist	Per søknad	1 040	1 087	47	5%	↑	
Behandling av gravetillatelse, tidsbegrenset	Per søknad	3 744	3 912	168	4%	↑	
Kostnader for oppfølging av ulovlig graving (min. 2 timer)	Per time	3 640	3 804	164	5%	↑	
Oppfølging manglende ferdigmelding	Per søknad	1 040	1 087	47	5%	↑	

15.19. Avgiftsparkering

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Ansattparkering	Per år	2 200	2 200	0	0%	↓	Beløp inkl mva
Ansattparkering	Per måned	200	200	0	0%	↓	Beløp inkl mva
Ansattparkering	Per dag	20	20	0	0%	↓	Beløp inkl mva
Parkering Allergot skole og rådhuset	Per time	20	20	0	0%	↓	Beløp inkl mva
Parkering langs offentlig veg	Per time	20	20	0	0%	↓	Beløp inkl mva

15.20.Fyrverkeri

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Gebyr for behandling av søknad og tilsyn		3 000	3 200	200	7%	↗	Priser fra ØRB IKS prisliste

15.21.Ullensaker kirkelige fellesråd

15.21.1. Avgifter for beboere i kommunen

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Anonym minnelund		0	0				
Kremasjonsavgift etter satser fra Stalsberghagen krematorium (egenandel)		0	0				Ved å fjerne dette administrasjonsgebyret blir pårørendes kostnader uavhengig av om avdøde blir gravlagt i kiste eller kremert
Navnet minnelund (Navneplate, andel stell og blomster 20 år)		4 650	5 000	350	8%	↗	
Nytt dobbelt kistegravsted (1 frigrav i 20 år + 1 fester grav i 20 år)		4 400	4 800	400	9%	↗	
Nytt enkelt kistegravsted (1 frigrav i 20 år)		0	0	0	0%	↘	
Nytt urnegravsted		0	0	0	0%	↘	
Utleie av seremonirom til andre tros- og livssynssamfunn		3 100	3 100	0	0%	↘	
Årlig festeavgift ved forlengelse av feste per år per grav		220	240	20	9%	↗	

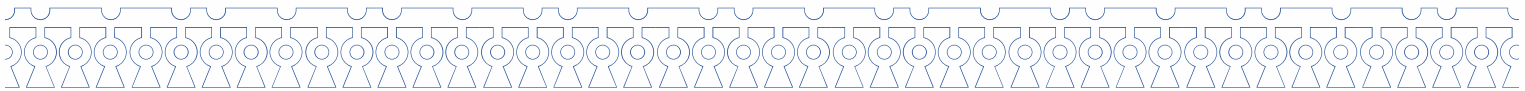
Kremasjonsavgift etter satser fra Stalsberghagen krematorium (egenandel)

Det er ingen kremasjonsavgift for avdøde med bostedsadresse i Ullensaker kommune, men hittil har pårørende blitt fakturert et administrasjonsgebyr på kr 750,-. Det foreslås at dette administrasjonsgebyr fjernes, slik at praksis blir slik som i Lillestrøm kommune og Lørenskog kommune. Ved å fjerne dette administrasjonsgebyret blir pårørendes kostnader uavhengig av om avdøde blir gravlagt i kiste eller kremert

15.21.2. Avgifter for beboere utenfor kommunen

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Anonym minnelund		0	0				
Anonym minnelund		0	0	0	0%	↘	Utenbygdsboende defineres som de som verken har familierelasjoner i kommunen eller er bosatt i kommunen
Graving av kistegrav ekskl. mva		4 000	4 500	500	13%	↗	Utenbygdsboende defineres som de som verken har familierelasjoner i kommunen eller er bosatt i kommunen
Gravlegging i kistegrav ekskl. mva		4 000	4 000	0	0%	↘	Utenbygdsboende defineres som de som verken har familierelasjoner i kommunen eller er bosatt i kommunen
Navnet minnelund (navneplate, andel stell og 20 års festeavgift)		9 050	9 800	750	8%	↗	Utenbygdsboende defineres som de som verken har familierelasjoner i kommunen eller er bosatt i kommunen
Nedsetting av urne ekskl. mva		1 200	1 300	100	8%	↗	Utenbygdsboende defineres som de som verken har familierelasjoner i kommunen eller er bosatt i kommunen
Nytt enkelt kistegravsted (etableringavgift og festeavgift i 20 år)		15 000	15 800	800	5%	↗	Utenbygdsboende defineres som de som verken har familierelasjoner i kommunen eller er bosatt i kommunen
Nytt urnegravsted (etableringavgift og festeavgift i 20 år)		9 700	10 500	800	8%	↗	Utenbygdsboende defineres som de som verken har familierelasjoner i kommunen eller er bosatt i kommunen
Utleie av seremonirom		3 100	3 200	100	3%	↘	Utenbygdsboende defineres som de som verken har familierelasjoner i kommunen eller er bosatt i kommunen
Årlig festeavgift ved forlengelse av feste per år per grav		220	240	20	9%	↗	Utenbygdsboende defineres som de som verken har familierelasjoner i

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
							kommunen eller er bosatt i kommunen

15.21.3. Arbeid på kirkegårder

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Arbeid på gravplass, bestilt av fester per påbegynt time eksl. mva		775	775	0	0%	↓	
Arbeid på gravplass, bestilt av fester per påbegynt time eksl. mva		775	800	25	3%	↓	
Oppretting av gravminne eksl. mva		775	800	25	3%	↓	

15.22. Gebyrregulativ for reguleringsplan, bygge- og delesaksbehandling, oppmåling og eierseksjonering

Hjemmel: Plan- og bygningsloven § 33-1, jf. også byggesaksforskriften, matrikelloven § 32, jf. også matrikel-forskriften og eierseksjonsloven § 7.

Vedtatt: Ullensaker kommune 13.12.2016, sak 102/16

Ikrafttredelse: 1. januar 2017.

15.23. Kapittel 1 – Generelle bestemmelser

Gebyrer etter dette regulativ betales etter faktura utstedt av kommunen. Betaling kan kreves før forretning berammes eller arbeid igangsettes, eller før tillatelser/vedtak fattes. Alle priser er angitt i norske kroner.

Regulativet speiler det faktiske arbeidet som de ulike sakstypene medfører. Det samlede gebyret består av saksbehandling, administrasjonskostnader, tilsyn og med videre.

15.24. § 1-1. Betalingsplikt

Alle som får utført tjenester etter dette regulativet skal betale gebyr.

Kommunen krever i tillegg inn tinglysningsgebyr og dokumentavgift i saker der kommunen må forskuttere dette.

15.25.§ 1-2. Tidspunkt for gebyrfastsetting og fakturering

Gebyr etter plan- og bygningsloven beregnes etter de satser som gjelder på det tidspunktet gebyret faktureres, med mindre noe annet fremgår av regulativet. Gebyr etter matrikkelloven beregnes etter de satser som gjelder når saken fremmes, jf. matrikkelforskriften § 16.

Gebyret faktureres når vedtak fattes eller når kommunen har ferdigbehandlet eller avsluttet saken.

Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato. Ved for sen betaling påløper purregebyr etter inkassoforskriften.

Gebyret må betales og forfaller uansett om det er søkt om reduksjon av gebyr, eller der vedtak om reduksjon er påklaget. Se § 1-6.

15.26.§ 1-3. Gebyrer og priser i regulativet

Gebyrene i gebyrregulativet reflekterer kommunens arbeid med de ulike sakstypene og er beregnet i samsvar med selvkostprinsippet. Regulativets satser vedtas og reguleres årlig av kommunestyret.

15.27.§ 1-4. Sakkyndig bistand

Der kommunen leier inn sakkyndig bistand for kontroll, uttalelser, vurderinger ut fra lov- og forskriftskrav og lignende, vil kostnadene for slik bistand bli tillagt gebyret. I tillegg blir det fakturert for medgått tid for kommunens arbeid med å hente inn denne bistanden.

15.28.§ 1-5. Urimelig gebyr

Dersom kommunen etter egen vurdering, eller etter skriftlig søknad anser gebyret som klart urimelig, kan gebyret settes ned. Søknad om redusert gebyr utsetter ikke betalingsfristen.

15.29.§ 1-6. Klage

Når gebyret er hjemlet i plan- og bygningsloven § 33-1, eller matrikkelloven § 32, er det ikke anledning til å klage på gebyret i den enkelte sak.

Kommunens vedtak i sak om reduksjon av gebyr kan klages til Fylkesmannen i Oslo og Akershus etter reglene i forvaltningsloven.

15.30.§ 1-7. Avslag

Saken anses som avsluttet dersom det ikke er sendt endring eller klage innen klagefristens utløp. For å etterleve selvkostreglene skal det ved avslag betales 100 % av ordinært gebyr. Beløpet blir ikke godskrevet ved ny eller endret søknad.

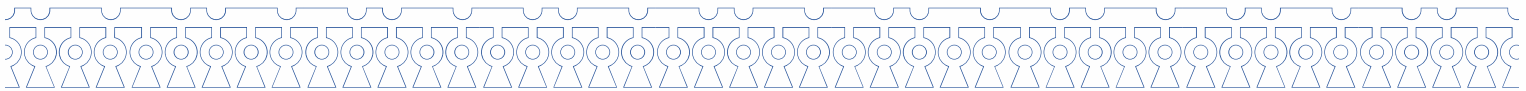
15.31.§ 1-8. Trekk av søknad

Ved trekk av søknad skal tiltakshaver betale en del av gebyret avhengig av hvor langt kommunen har behandlet søknaden. Det fremgår av regulativet hvor mye som skal betales.

15.32.§ 1-9. Definisjoner og forklaringer

I denne forskriften menes med:

- a. Pbl: Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)
- b. SAK: Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften)
- c. TEK: Forskrift om tekniske krav til byggverk (byggteknisk forskrift)
- d. Søknadspliktige tiltak: Tiltak definert i plan- og bygningsloven §§ 20-1, 20-2, 20-3, 20-4.
- e. Grunngelyr: Gebyr som skal dekke de generelle oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er uavhengig av tiltakets kompleksitet og størrelse. Grunngelyret skal også dekke tilsynsvirksomhet og ulovlighetsoppfølging.
- f. Saksbehandlingsgebyr: Gebyr som skal dekke oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er avhengig av tiltakets kompleksitet og størrelse.
- g. Registreringsgebyr: Gebyr som skal dekke arbeidet med oppgavene knyttet til registrering i matrikkelen. Gebyret betales etter per bruksenhet for byggesak og per eiendom for oppmålingsforretning som registreres i matrikkelen.
- h. Tiltaksklasse: Inndeling av oppgaver i tiltaket basert på vanskelighetsgrad, kompleksitet og konsekvenser av mangler og feil, jf. SAK § 9-4.
- i. Matrikkel: Nasjonalt eiendomsregister hvor hver eiendom har et unikt nummer bestående av kommunenummer, gårdsnummer (gnr), bruksnummer (bnr), festenummer (fnr) og seksjonsnummer (snr). Tidligere kalt GAB-registeret (Grunneiendoms-, Adresse- og Bygningsregisteret).
- j. Eiendom: Fast eiendom definert med et eget gårds- og bruksnummer, festenummer og/eller seksjonsnummer i matrikkelen. Seksjon etablert i henhold til lovgivningen om eierseksjoner regnes som selvstendig eiendom.

- k. Bruksenhet: Bygning eller del av bygning (lokale), f.eks. bolig, kontorenhet, verksted og lager.
- l. Boenhet: Bruksenhet som har alle hovedfunksjoner for bolig, slik som stue, kjøkken, soveplass, bad og toalett, har egen inngang og er fysisk atskilt fra øvrige enheter, jf. SAK § 2-2.
- m. Bygningstype: Standardisert kategorisering av den enkelte bygning etter NS-3457. Bygningstyper fra 111 til 199 tilhører bygningshovedgruppe Boligbygning.
- n. Bolig/boligeiendom: Eiendom med bygg som brukes til boligformål, herunder fritidsbolig. Bygningstype 111 – 163 etter NS-3457.
- o. Bruksareal (BRA): Bruksareal for eiendom som er registrert i matrikkelen og beregnet med utgangspunkt i NS-3940.
- p. Anr.: Artikkelnummer (internt til bruk ved fakturering)

15.33.§ 1-10. Overgangsbestemmelser

For reguleringsplaner som har hatt oppstartsmøte før 01.01.2017, betales gebyr etter nytt regulativ, inkludert for oppstartsmøte.

15.34.Kapittel 2 - Reguleringsplan

15.35.§ 2-1. Generelt

Det skal betales gebyr for alle private planforslag for arbeid frem til første gangs behandling. I plansaker faktureres gebyret samtidig med vedtak om offentlig ettersyn. I saker som avsluttes før fullstendig planforslag er lagt frem, eller før offentlig ettersyn, faktureres gebyret når saken avsluttes.

15.35.1. § 2-2. Timepris

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
For tjenester som ikke faller inn under regulativbestemmelsene	Per time	1 161	1 161	0	0%		For dem tjenester som ikke omfattes av dette regulativet så gjelder gebyr etter medgått tid. Timesatsen skal dekke støttefunksjoner og administrasjon av tjenesten.

15.35.2. § 2-3. Trekk eller avvisning av planforslag

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. Ved trekk, avvisning av planforslag eller manglende oppfølging fra forslagsstiller skal tiltakshaver betale en andel av gebyret avhengig av hvor langt kommunen har kommet i saksbehandlingen.							
02. For søknader som trekkes etter varsel om oppstart men før innsendt planforslag er mottatt	Per planforslag	25 %	25 %				
03. For sak som avsluttes etter påbegynt saksbehandling, men før førstegangsvedtak	Per planforslag	75 %	75 %				
04. For sak som avsluttes etter påbegynt saksbehandling og etter førstegangsvedtak	Per planforslag	100 %	100 %				

15.35.3. § 2-4. Oppstartsmøte

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Oppstartsmøte, jf. pbl § 12-8	Per møte	34 600	34 600	0	0%	↓	Både kommunen og tiltakshaver kan kreve oppstartsmøte. Det skal betales gebyr for hvert oppstartsmøte.

15.35.4. § 2-5. Private planforslag

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. Planforslag som er i samsvar med overordnede planer, boligbyggeprogram, teknisk og sosial infrastruktur	Per planforslag	115 291	115 291	0	0%	↓	Tillegg for areal utover 6 dekar - kr. 59.470
02. Planforslag som ikke er i samsvar med overordnede planer, boligbyggeprogram, teknisk og sosial infrastruktur	Per planforslag	149 880	149 880	0	0%	↓	Tillegg for areal utover 6 dekar - kr. 71.280
03. Prinsippsaker: Ved behandlingen av regulerings spørsmålet betales et gebyr som kommer til fratrukk i en eventuell senere regulerings sak.	Per planforslag	30 492	30 492	0	0%	↓	

04. Tillegg for areal som avsettes til bebyggelsesformål, maksimalt opp til og med 40.000 m2 BRA for boligformål og opp til og med 20.000 m2 BRA for annet enn bolig.	Per	1 058	1 058	0	0%		Både eksisterende bebyggelse som skal bli stående og ny bebyggelse regnes med. Det skal betales gebyr for arealer som ligger både over og under terreng.
---	-----	-------	-------	---	----	--	--

15.35.5. § 2-6. Planer med planprogram og konsekvensutredning

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
For planer som krever planprogram og konsekvensutredning skal det betales et tilleggsgebyr per planforslag.	Per planforslag	48 844	48 844	0	0%		Planprogram og konsekvensutredning, jf. pbl § 4-1, § 4-2 andre ledd og kapittel 14

15.35.6. § 2-7. Utfylling og endring av plan

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. Ved utfylling og endring av plan skal det betales gebyr. Er endringene så betydelige at søknaden blir å betrakte som ny sak, betales fullt gebyr.							
02. Endringer som behandles som ny plan i samsvar med pbl § 12-14 første ledd	Per søknad	100 %	100 %				
Endring med forenklet saksbehandling i reguleringsplan eller utfyllinger innenfor hovedtrekkene i reguleringsplanen, jf. pbl § 12-14 andre ledd	Per søknad	57 697	57 697	0	0%		Utfylling eller endring av plan

15.36. Kapittel 3 - Bygge- og delesaksbehandling

Gebyrene på området er regulert i lokal "Forskrift med gebyrregulativ for reguleringsplan, bygge- og delesaksbehandling, oppmåling og eierseksjonering for Ullensaker kommune", jf [Lovdata for kap 1](#).

15.37. § 3-1 Generelt

Alle søknadspliktige tiltak etter pbl skal betale grunngebyr, saksbehandlingsgebyr og registreringsgebyr med mindre annet fremgår av regulativet.

15.37.1. § 3-2. Grunngelybr

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. Grunngelybrer skal dekke de generelle oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er uavhengig av tiltakets kompleksitet og størrelse.							Grunngelybrer skal også dekke tilsynsvirksomhet, ulovlighetsoppfølging og ferdigattest.
02. Alle søknadspåltikete tiltak	Per søknad	11 677	8 000	-3 677	-31%	↓	

15.37.2. § 3-3. Registreringsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. For søknadspåltikete tiltak etter pbl skal det betales registreringsgebyr som skal dekke kostnadene knyttet til arbeid som må gjøres i matrikkelen.							
02. Alle søknadspåltikete tiltak	Per bruksenhet	593	593	0	0%	↓	Arbeid i matrikkelen øker proporsjonalt med antall bruksenheter og det skal betales et registreringsgebyr per bruksenhet.

15.37.3. § 3-4. Tilsyn

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Tilsyn er et viktig virkemiddel for å kontrollere at tiltak gjennomføres i samsvar med bestemmelser gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven. Tilsyn skal bidra til bedre gjennomføring av byggeprosesser, avdekke ulovligheter og virke forebyggende. 25 % av grunngelybrer skal dekke kommunens tilsynsvirksomhet.							

15.37.4. § 3-5. Timepris

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. For tjenester som ikke omfattes av dette regulativet så gjelder et gebyr etter medgått tid. Følgende timesats gjelder for byggesak. Gjelder også søknader etter kapittel 18 i pbl.							
02. For tjenester som ikke faller inn under regulativbestemmelsene	Per time	1 186	1 186	0	0%	↓	Timesatsen dekker blant annet saksbehandling, støttefunksjoner, administrasjon, tilsyn og oppfølging av ulovligheter.

15.37.5. § 3-6. Trekk av søknad

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. Ved trekk av søknad skal tiltakshaver betale en andel av gebyret avhengig av hvor langt kommunen har kommet i saksbehandlingen.							
02. For søknader som trekkes før påbegynt saksbehandling	Per søknad	50 % av grunn-gebyr	50 % av grunn-gebyr				
03. For sak som trekkes etter påbegynt saksbehandling, men før vedtak	Per søknad	30 % av SB og 100 % av GG	0 % av SB og 80 % av GG				0 % av saksbehandlingsgebyr og 80 % av grunngebyr

15.37.6. § 3-7. Avvisning av søknad

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. Ved avvisning av søknad påløper det gebyr.							
02. Dersom søker ikke har komplett søknad etter første brev fra bygningsmyndighetene, påløper halvt grunngebyr for hvert mangelbrev som må skrives. Gebyret faktureres søker.							
04. Ved gjentatte vesentlige mangler	Per mangelbrev	50 % av grunn-gebyr	50 % av grunn-gebyr				
05. Avvisning av søknad	Per søknad	100 % av grunn-gebyr	50 % SB og 100 % av GG				50 % Saksbehandlingsgebyr og 100 % av Grunngebyr

05. Avvisning av søknad

Søknaden vurderes avvist dersom den er mangelfull. Se eksempler under: Mangler nabovarsel Søknad som er sendt inn før nabovarselsfrist er gått ut Manglende tegninger (plan, snitt, fasade, situasjonskart) Mangelfull ansvarsdekning Manglende dispensasjonssøknad Manglende gjennomføringsplan (for tiltak som krever ansvarlig foretak) Manglende dokumentasjon av privatrettslige forhold Se SAK 10 kapittel 5 for utfyllende oversikt.

15.37.7. § 3-8. Ulovlig byggearbeid

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
For uaktsomme eller forsettlige overtredelser av plan- og bygningsloven som omfattes av pbl § 32-8 kan kommunen ilegge overtredelsesgebyr etter de til enhver tid gjeldende satser i SAK § 16-1. Det vises til pbl § 32-8 og til kapittel 16 i SAK m/veiledning, om utmåling av overtredelsesgebyr. Det vises til pbl § 32-5 om tvangsmulkt ved ulovligheter.							

15.37.8. § 3-9. Forhåndskonferanse

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. For nærmere avklaring av rammer og innhold i tiltaket kan det holdes forhåndskonferanse mellom tiltakshaver, kommunen og andre berørte fagmyndigheter. Forhåndskonferanse utløser ikke grunngebyr.							
02. Første forhåndskonferanse	Per møte	5 931	5 931	0	0%	↓	Forhåndskonferanse etter pbl § 21-1
03. Gjentatte forhåndskonferanser for samme tiltak	Per møte	11 863	11 863	0	0%	↓	

15.37.9. § 3-10. Endring

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. For endring av eksisterende byggesøknad belastes det følgende gebyr. Fornyelse av tidligere godkjent byggesøknad er å betrakte som ny søknad.							
							Nytt gebyr omfatter også grunngebyr og ev. registreringsgebyr.

02. Ved mindre endringer av godkjent søknad, som betinger nytt vedtak, betales 50 % av gebyret for ny søknad	Per søknad	50 % av fullt gebyr	50 % av fullt gebyr	
03. Ved fornyelse av tidligere godkjent byggesøknad betales fullt gebyr.	Per søknad	Fullt gebyr	Fullt gebyr	Kommunen avgjør i hvert tilfelle om det er en mindre eller større endring, og om endringen er så vesentlig at den krever ny søknad. Er endringene så betydelige at søknaden blir å betrakte som ny sak,

15.37.10. § 3-11. Saksbehandlingsgebyr for tiltak med krav til ansvarlig foretak

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. Oppføring, tilbygging, påbygging, underbygging eller plassering av bygning, konstruksjon eller anlegg, herunder vesentlig endring eller reparasjon.							Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 a og b Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.
02. Bolig og fritidsbolig	Per boenhet	27 854	15 000	-12 854	-46%	↓	Endrer gebyret til å gjelde per boenhet istedenfor per søknad med inntil 2 boenheter
03. Rekkehus, kjedehus og andre småhus	Per boenhet, oppad til 10 boenheter pr bygg	7 118	4 745	-2 373	-33%	↓	
04. Store boligbygg	Per boenhet, oppad til 20 boenheter pr bygg	4 745	4 745	0	0%	↓	
04. Store boligbygg	Pr boenhet som overstiger 20 boenheter pr bygg	0	1 000	1 000	0%	↓	
05. Tilbygg, påbygg, garasje mv. til bolig	Per søknad	13 049	13 100	51	0%	↓	
06. Industri- og næringsbygg	Per søknad	95 005	95 000	-5	0%	↓	For Areal >= 250 m2 BRA blir gebyr kr. 132.670
07. Fiskeri- og landbruksbygg	Per søknad	43 275	43 275	0	0%	↓	For Areal >= 250 m2 BRA blir gebyr kr. 48.580

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
08. Kontor- og forretningsbygg	Per søknad	95 005	95 000	-5	0%	↓	For Areal >= 250 m2 BRA blir gebyr kr. 132.670
09. Samferdsels- og kommunikasjonsbygg	Per søknad	95 005	95 000	-5	0%	↓	For Areal >= 250 m2 BRA blir gebyr kr. 132.670
10. Hotell- og restaurantbygg	Per søknad	95 005	95 005	0	0%	↓	For Areal >= 250 m2 BRA blir gebyr kr. 132.670
11. Kultur- og forskningsbygg	Per søknad	95 005	95 005	0	0%	↓	For Areal >= 250 m2 BRA blir gebyr kr. 132.670
12. Helsebygg	Per søknad	95 005	95 005	0	0%	↓	For Areal >= 250 m2 BRA blir gebyr kr. 132.670
13. Fængsels-, beredskapsbygg mv.	Per søknad	95 005	95 005	0	0%	↓	For Areal >= 250 m2 BRA blir gebyr kr. 132.670
14. Andre konstruksjoner eller anlegg	Per søknad	53 056	53 056	0	0%	↓	For Areal >= 250 m2 BRA blir gebyr kr. 62.400
15. Tilbygg, påbygg mv. for annet enn bolig	Per søknad	13 572	13 572	0	0%	↓	For Areal >= 250 m2 BRA blir gebyr kr. 20.310
16. Fasadeendring							Tiltak etter denne bestemmelsen utløser ikke grunngebyr. Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20- 3, jf. § 20-1 c
17. Fasadeendring	Per søknad	13 049	6 000	-7 049	-54%	↓	
18. Fasadeendring på bygg, konstruksjon eller anlegg som er fredet eller vernet	Per søknad	17 794	17 794	0	0%	↓	
19. Bruksendring eller vesentlig utvidelse eller vesentlig endring av tidligere drift av tiltak som nevnt i pbl § 20-1 a							Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20- 3, jf. § 20-1 d Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.
20. Bruksendring mv. med endring av bygning, tekniske installasjoner mv.	Per søknad	9 490	6 000	-3 490	-37%	↓	
21. Bruksendring mv. uten endring av bygning, tekniske installasjoner mv.	Per søknad	3 559	3 559	0	0%	↓	
22. Rivning av tiltak som nevnt i pbl § 20-1 a							Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20- 3, jf. § 20-1 e Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.
23. Rivning mv. av bygg, konstruksjon, anlegg med kulturminneinteresse	Per tiltak	18 387	18 387	0	0%	↓	
24. Rivning mv. av andre bygg, konstruksjoner og anlegg	Per tiltak	11 863	6 000	-5 863	-49%	↓	

25. Oppføring, endring eller reparasjon av bygningstekniske installasjoner								Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 f Tiltak etter denne bestemmelsen utløser ikke grunngebyr.
26. Sanitærinstallasjoner, ventilasjons-/sprinkler-/antenne-/solcelleanlegg, heis, skorstein, ildsted, forstøtningsmur, svømmebasseng, dam/brønn og lignende	Per tiltak	7 118	7 118	0	0%	↓		
27. Oppdeling eller sammenføyning av bruksenheter i boliger samt annen ombygging som medfører fravikelse av bolig								Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 g Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.
28. Oppdeling eller sammenføyning av bruksenheter i bolig mv.	Per søknad	26 691	26 691	0	0%	↓		
29. Oppføring av innhegning mot veg, plassering av skilt- og reklameinnretninger								Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 h og i Hvor nedenstående tiltak inngår i søknad etter pbl kapittel 20, skal det ikke kreves separat gebyr. Tiltak etter denne bestemmelsen utløser ikke grunngebyr eller registreringsgebyr.
30. Innhegning mot veg	Per tiltak	6 524	6 524	0	0%	↓		
31. Enkelt skilt eller reklame	Per tiltak	6 524	6 524	0	0%	↓		
32. Skiltplan med flere enn to skilt	Per søknad	11 863	11 863	0	0%	↓		
33. Plassering av midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg								Grunngebyr kommer i tillegg. Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 j
34. Plassering av midlertidige bygninger mv. som skal stå i inntil 2 år	Per søknad	20 404	20 404	0	0%	↓		
35. Vesentlig terrenginngrep								Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 k Grunngebyr kommer i tillegg.
36. Vesentlige terrenginngrep	Per søknad	29 894	16 000	-13 894	-46%	↓		
37. Masseuttak/-mottak	Per søknad	41 519	41 519	0	0%	↓		
37. Større utomhusanlegg	Pr søknad	0	20 000	20 000	0%	↓		
38. Anlegg av veg, parkeringsplass og landingsplass								Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 l Grunngebyr kommer i tillegg.

39. Anlegg av veg, parkeringsplass og landingsplass	Per søknad	22 183	22 183	0	0%	↓
---	------------	--------	--------	---	----	---

15.37.11. § 3-12. Saksbehandlingsgebyr for tiltak uten krav til ansvarlig foretak

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. For søknadspliktige tiltak som behandles iht. pbl § 20-1 m.							Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.
02. Fradeling mv., jf. pbl § 20-1 m							
03. Opprettelse av grunneiendom, herunder søknad om fradeling av grunneiendom og innløsning av festetomt (deling) som er i samsvar med grenser fastsatt i godkjent reguleringsplan	Per søknad	29 319	29 319	0	0%	↓	
04. For søknadspliktige tiltak som behandles iht. pbl § 20-1, jf. § 20-4 og tiltak som kan forestås av tiltakshaver jf. SAK §§ 3-1, 3-2 skal det betales følgende gebyr.							Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.
05. Saksbehandlingsgebyr for tiltak uten krav til ansvarlig foretak, jf. pbl § 20-4							
06. Mindre tiltak på bebygd eiendom som garasjer, uthus og tilbygg, jf. SAK § 3-1 a og b	Per tiltak	13 049	13 049	0	0%	↓	
07. Bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel eller omvendt innenfor en bruksenhet, jf. SAK § 3-1 c	Per tiltak	3 559	3 559	0	0%	↓	
08. Skilt- og reklameinnretninger etter SAK § 3-1 d (grunngebyr og registreringsgebyr kommer ikke i tillegg)	Per tiltak	14 710	14 710	0	0%	↓	
08. Tilbygg til alminnelige driftsbygninger i landbruket, jf SAK § 3-2	Pr tiltak	0	15 000	15 000	0%	↓	
09. Alminnelige driftsbygninger i landbruket, jf. SAK § 3-2	Per tiltak	23 725	23 725	0	0%	↓	

15.37.12. § 3-13. Andre vurderinger

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. Andre vurderinger utløser ikke grunngebyr og registreringsgebyr.							
02. Samtykke til plassering av mindre tiltak som ellers er unntatt søknadsplikt, pbl § 29-4, jf. SAK § 4-1 c	Per tiltak	6 652	6 652	0	0%	↓	
03. Unntak fra TEK for eksisterende byggverk, pbl § 31-4	Per tiltak	11 863	11 863	0	0%	↓	

15.37.13. § 3-14. Igangsettingstillatelse

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Igangsettingstillatelse. For søknader som søkes i to trinn skal det betales gebyr etter følgende satser.	Per søknad	11 863	11 863	0	0%	↘	For ett-trinn søknader er igangsettingstillatelse inkludert i gebyret.

15.37.14. § 3-15. Midlertidig brukstillatelse og ferdigattest

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. Søknad om ferdigattest	Per søknad	0	0				Søknad om ferdigattest utløser ikke grunngebyr.
02. For søknad om ferdigattest for saker med opprinnelig søknadsdato i perioden mellom 1998 til 2010	Per søknad	5 931	5 931	0	0%	↘	Søknad om ferdigattest utløser ikke grunngebyr.
03. Søknad om midlertidig brukstillatelse	Per søknad	5 931	6 000	69	1%	↘	Midlertidig brukstillatelse utløser ikke grunngebyr.

15.37.15. § 3-16. Dispensasjonssøknad

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. Dispensasjon som krever politisk behandling	Per forhold	47 450	47 450	0	0%	↘	For søknad om dispensasjon iht. pbl § 19-1.
02. Dispensasjon fra arealplan som avgjøres administrativt	Per forhold	23 725	23 725	0	0%	↘	For søknad om dispensasjon iht. pbl § 19-1.
03. Dispensasjon fra annet enn arealplan som avgjøres administrativt	Per forhold	7 118	7 118	0	0%	↘	For søknad om dispensasjon iht. pbl § 19-1.

15.38. Kapittel 4 - Kart og oppmåling

Gebyrene på området er regulert i lokal "Forskrift med gebyrregulativ for reguleringsplan, bygge- og delesaksbehandling, oppmåling og eierseksjonering for Ullensaker kommune", jf [Lovdata for kap 1.](#)

15.39. § 4-1 Generelt

Alle oppmålingsforretninger etter matrikkellova skal betale grunngelyr, saksbehandlingsgebyr og registreringsgebyr med mindre annet fremgår av regulativet. Det betales gebyrer som gjelder på rekvisisjonstidspunktet.

15.39.1. § 4-2. Grunngelyr

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Grunngelyret skal dekke de generelle oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er uavhengig av tiltakets kompleksitet og størrelse. Det skal betales nytt grunngelyr når tinglysingsmyndigheten har avvist en sak for registrering, og kommunen må fremsende denne på ny etter korrigering, og feil eller mangel kan tilskrives søker.							
Tiltak etter matrikkelloven	Per søknad	19 260	20 400	1 140	6%	↗	

15.39.2. § 4-3. Registreringsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. For søknadspliktige tiltak skal det betales registreringsgebyr som skal dekke kostnadene knyttet til arbeid som må gjøres i matrikkelen.							
Arbeid i matrikkelen øker proporsjonalt med antall eiendommer og det skal betales et registreringsgebyr per gårds-/bruks-/feste- og/eller seksjonsnummer som registreres.							
02. Alle søknadspliktige tiltak som registreres i matrikkelen		1 755	1 755	0	0%	↘	

15.39.3. § 4-4. Timepris

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. For de tjenester som ikke omfattes av dette regulativet så gjelder et gebyr etter medgått tid. Følgende timesats gjelder for oppmålingstjenester.							
02. For de tjenester som ikke faller inn under regulativbestemmelsene		1 620	1 020	-600	-37%	↘	Timesatsen dekker blant annet saksbehandling, støttefunksjoner og administrasjon.

15.39.4. § 4-5. Tinglysing av bruks- og veiretter mv.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Utarbeidelse av privatrettslige dokumenter for tinglysing av bruks- og veiretter mv betales etter medgått tid etter gjeldende timepris fastsatt i § 4-4.		etter medgått tid	etter medgått tid				

15.39.5. § 4-6. Avbrutt forretning

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Ved avbrutt forretning skal tiltakshaver betale grunnggebyr etter § 4-2.							

15.39.6. § 4-7. Saksbehandlingsgebyr for oppmålingsforretninger

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. Oppmålingsforretning skal betales etter følgende matrise. Samlet areal i søknaden avgjør hvilket arealintervall som skal benyttes.							
02. Kontorforretning: Koordinatfestet og/eller detaljregulert eiendom	Per grensepunkt, inntil 1.000 m2	2 640	2 750	110	4%	↗	
03. Kontorforretning: Koordinatfestet og/eller detaljregulert eiendom	Per grensepunkt, 1.000 til 5.000 m2	3 510	3 670	160	5%	↗	
04. Kontorforretning: Koordinatfestet og/eller detaljregulert eiendom	Per grensepunkt, over 5.000 m2	4 500	4 700	200	4%	↗	
05. Eiendom som ikke er koordinatfestet og detaljregulert	Per grensepunkt, inntil 1.000 m2	3 510	4 080	570	16%	↗	
06. Eiendom som ikke er koordinatfestet og detaljregulert	Per grensepunkt, 1.000 til 5.000 m2	4 380	4 500	120	3%	↘	
07. Eiendom som ikke er koordinatfestet og detaljregulert	Per grensepunkt, over 5.000 m2	5 400	6 000	600	11%	↗	
08. Grensearronding og tilleggsareal	Per grensepunkt, inntil 1.000 m2	3 510	4 080	570	16%	↗	

Gebyr	Enhet	Sats		Endring		Trendpil	Merknad
		2023	2024	i kr	i %		
09. Grensearronding og tilleggsareal	Per grensepunkt, 1.000 til 5.000 m2	4 380	4 500	120	3%	↓	
10. Grensearronding og tilleggsareal	Per grensepunkt, over 5.000 m2	5 400	6 020	620	11%	↑	
11. Grensepåvisning av tidligere koordinatfestede grenser	Per grensepunkt, inntil 1.000 m2	885	2 550	1 665	188%	↑	
12. Grensepåvisning av tidligere koordinatfestede grenser	Per grensepunkt, 1.000 til 5.000 m2	1 755	3 370	1 615	92%	↑	
13. Grensepåvisning av tidligere koordinatfestede grenser	Per grensepunkt, over 5.000 m2	2 700	4 180	1 480	55%	↑	
14. Punktfeste	Per grensepunkt	7 005	7 005	0	0%	↓	

15.39.7. § 4-8. Andre gebyrer

Gebyr	Enhet	Sats		Endring		Trendpil	Merknad
		2023	2024	i kr	i %		
01. Arealoverføring*	Per søknad	10 785	10 810	25	0%	↓	*Arealoverføring krever samme tillatelse som en fradeling. Det må gjennomføres en oppmålingsforretning og det skal forskuddsbetales dokumentavgift etter statens satser pr nå 2.5 %. Avgiftsberegningsgrunnlaget må bekreftes av uhildet takstmann.
02. Utarbeidelse av matrikkelbrev (uten grunngebyr)	Per matrikkelbrev	Etter kartverkets priser	Etter kartverkets priser				

15.40. Kapittel 5 - Eierseksjonering

Gebyrene på området er regulert i lokal "Forskrift med gebyrregulativ for reguleringsplan, bygge- og delesaksbehandling, oppmåling og eierseksjonering for Ullensaker kommune", jf [Lovdata for kap 1](#).

15.41. § 5-1 Generelt

Kapitlet omhandler gebyrer for seksjoneringsaker etter eierseksjonsloven. Gebyrets størrelse er det samme for seksjoneringsvedtak som for avslag.

Ved søknad om tillatelse til å seksjonere en eiendom etter eierseksjonsloven skal det beregnes grunngebyr, og saksbehandlingsgebyr med mindre annet fremgår av regulativet. Dersom det i forbindelse med søknad må gjøres endringer i matrikkelen, påløper registreringsgebyr. Ved tilleggsareal i grunn tilkommer gebyr for oppmålingsforretning, se kapittel 4.

Kommunen kan kreve gebyr innbetalt forskuddsvis.

15.41.1. § 5-2. Manglende eller feilaktig informasjon

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
En seksjonerings sak kan avvises dersom søknaden ikke oppfyller kravene i eierseksjonsloven § 11. Ved behandling av søknader der innsendt dokumentasjon er mangelfull eller feilaktig, beregnes et tilleggsgebyr per brev inntil søknaden er komplett.	Per mangelbrev	4 000	1 530	-2 470	-62%	↓	

15.41.2. § 5-3. Grunngebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Kommunen fakturerer grunngebyr for alle saker, med mindre denne forskriften angir noe annet. Grunngebyret skal dekke de generelle oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er uavhengig av tiltakets art, kompleksitet, størrelse m.m. Dette er for eksempel mottak av søknad, innregistrering, journalføring, fordeling av sak og arkivering.	Per søknad	19 260	20 400	1 140	6%	↗	

15.41.3. § 5-4. Registreringsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Dersom bruksenheten har utendørs tilleggsdel skal det betales registreringsgebyr etter pkt 4.3.	Per utendørs tilleggsdel	1 755	1 755	0	0%	↓	Arbeid i matrikkelen øker med antall seksjoner og det skal betales et registreringsgebyr per seksjon som har utendørs tilleggsdel.

15.41.4. § 5-5. Oppretting av eierseksjoner for nybygg og eksisterende samt reseksjonering

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. Opptil 4 seksjoner	Per søknad	10 054	12 240	2 186	22%	↑	
02. For 5 til 10 seksjoner	Per søknad	16 753	18 360	1 607	10%	↑	
03. Tillegg per ny seksjon utover 10	Per seksjon	500	500				

15.41.5. § 5-6. Sletting/opphøving av seksjonert sameie

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. Det betales gebyr ved sletting eller oppheving av seksjonert sameie. I tillegg påløper grunngebyr og registreringsgebyr.							
02. Saksbehandlingsgebyr for å slette seksjoner på en eiendom.	Per grunneiendom	100 %	100 %				100 % av grunngebyr og 100 % av registreringsgebyr

15.41.6. § 5-7. Tilleggsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. Tilleggsgebyr for befaring	Per befaring	6 700	6 700				Tilleggsgebyr kommer i tillegg til grunngebyret og saksbehandlingsgebyret.
02. Tilleggsgebyr for produksjon av nytt situasjonskart	Per situasjonskart	6 000	6 000				Tilleggsgebyr kommer i tillegg til grunngebyret og saksbehandlingsgebyret.

15.41.7. § 5-8. Gebyr for avsluttet sak før vedtak, ved avvisning og ved avslag

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. Sak som trekkes før vurdering	Per sak	100 % grunngebyr	100 % grunngebyr				
02. Sak som trekkes etter at kommunen har satt i gang saksbehandling, men før endelig vedtak	Per sak	100 % av GB og 75 % av SB	100 % av GB og 75 % av SB				100 % grunngebyr og 75 % av saksbehandlingsgebyr
03. Sak som kommunen avviser eller avslutter på grunn av manglende oppfølging fra søker	Per sak	Fullt gebyr	Fullt gebyr				
04. Avslag i sak	Per sak	Fullt gebyr	Fullt gebyr				
05. Saker som ikke medfører vedtak om seksjonering, blir ikke belastet med registreringsgebyr.							

15.41.8. § 5-9. Gebyr for annet fakturerbart arbeid

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
01. Gebyrpliktig arbeid etter eierseksjonsloven som ikke faller inn under andre bestemmelser i denne forskriften, faktureres etter medgått tid.							
02. Gebyr for medgått tid i seksjoneringsaker	Per time	1 620	1 020	-600	-37%	↓	Timeprisen dekker blant annet saksbehandling, støttefunksjoner og administrasjon. Kommunen kan også på eget initiativ fastsette gebyret etter medgått tid i atypiske saker.

15.42. Kartsalg og kopier

15.42.1. Situasjonsskart

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Produksjon og oversendelse	stk.	4 345	4 345	0	0%	↓	

15.42.2. Informasjon til eiendomsめglere

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Bekreftet kopi av målebrev	stk.	299	299	0	0%	↓	

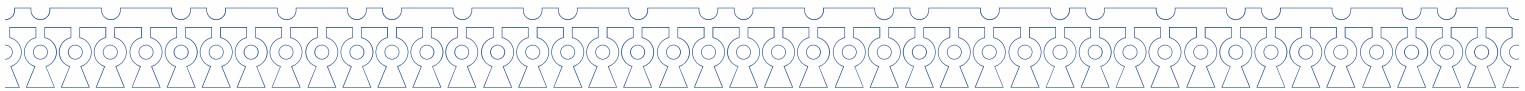
Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Matrikelbrev – som postekspederes	stk.	299	299	0	0%	↓	
Produksjon og oversendelse av informasjon	stk.	2 345	2 345	0	0%	↓	

15.42.3. Tinglysing - Statens satser

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Tinglysing	Per dokument	Etter kartverkets priser	Etter kartverkets priser				

15.42.4. Utplotting / kopiering av tekniske kart

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Papir 70 X 90	stk.	129	129	0	0%	↓	(evt. kostnad etter regning fra kopieringsfirma)
Papir A1	stk.	117	117	0	0%	↓	(evt. kostnad etter regning fra kopieringsfirma)
Papir A2	stk.	75	75	0	0%	↓	(evt. kostnad etter regning fra kopieringsfirma)
Papir A3	stk.	43	43	0	0%	↓	(evt. kostnad etter regning fra kopieringsfirma)
Papir A4	stk.	22	22	0	0%	↓	(evt. kostnad etter regning fra kopieringsfirma)
Transparent 70 X 90	stk.	545	545	0	0%	↓	(evt. kostnad etter regning fra kopieringsfirma)
Transparent A1	stk.	406	406	0	0%	↓	(evt. kostnad etter regning fra kopieringsfirma)
Transparent A2	stk.	257	257	0	0%	↓	(evt. kostnad etter regning fra kopieringsfirma)
Transparent A3	stk.	150	150	0	0%	↓	(evt. kostnad etter regning fra kopieringsfirma)
Transparent A4	stk.	117	117	0	0%	↓	(evt. kostnad etter regning fra kopieringsfirma)

15.42.5. Distribusjon av digitale plandata

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
0 – 5 daa	Fast minstepris	1 386	1 386	0	0%	↓	
5 – 60 daa	per daa utover 5 daa	47	47	0	0%	↓	
60 daa -	Fast maksimalpris	4 086	4 086	0	0%	↓	

15.42.6. Salg av Geovekst-data

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Arealoversikter – grunneierlister		0	0	0	0%	↓	Betales etter medgått tid
For konvertering til DXF-format betales	per daa	1	1	0	0%	↓	
Salg av Geovekst-data		Etter kartverkets priser	Etter kartverkets priser				

15.42.7. Fargekopiering

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
A0	per kopi	662	662	0	0%	↓	
A1	per kopi	332	332	0	0%	↓	
A2	per kopi	161	161	0	0%	↓	
A3	per kopi	47	47	0	0%	↓	
A4	per kopi	27	27	0	0%	↓	

15.43. Landbruk

15.43.1. Salg av kart og arealdata

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Kart med sammendrag av skogbruksplandata		670	670	0	0%	↓	
Kart med sammendrag av skogbruksplandata og utdrag av jordregister		1 015	1 015	0	0%	↓	

15.43.2. Deling og konsesjon

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Deling etter jordloven		2 000	2 000	0	0%	↓	Pris fastsatt av Landbruksdirektoratet
Konsesjonsbehandling	Per søknad	5 000	5 000	0	0%	↓	Pris fastsatt av Landbruksdirektoratet

15.43.3. Timepris

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
For tjenester som ikke faller inn under regulativbestemmelsene	Per time	1 020	1 020	0	0%	↓	

15.44.Forskrift om registrerings- og bevillingsordning for tobakksvarer mv.

15.44.1. § 33 Tilsynsavgift for salgssteder

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Tilsynsavgift fra salgssteder for tobakksvarer og tobakksurrogater til forbruker	Per år	5 120	5 120	0	0%	↓	Årlig tilsynsavgift fastsettes i henhold til sats i den til enhver tid gjeldende forskrift

15.44.2. § 33 Tilsynsavgift for midlertidige salgssteder

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Tilsynsavgift fra salgssteder for tobakksvarer og tobakksurrogater til forbruker	Per år	1 370	1 370	0	0%	↓	Tilsynsavgift fastsettes i henhold til sats i den til enhver tid gjeldende forskrift

15.45.Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (alkoholforskriften)

Bevillingsgebyr på kommunal salgsbevilling for alkoholholdig drikk utenom Vinmonopolet og kommunal og statlig bevilling for skjenking av alkoholholdig drikk fastsettes for ett kalenderår om gangen for hver enkelt bevilling på grunnlag av forventet mengde alkoholholdig drikk.

15.45.1. § 6.2 Gebyret skal betales etter følgende satser:

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Ambulerende bevilling	Per gang	420	420	0	0%	↓	
Bevillingsgebyr - skjenking	Per vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 1	0,54	0,54	0,00	0,00%	↓	Gebyr fastsettes i henhold til sats i den til enhver tid gjeldende forskrift
Bevillingsgebyr - skjenking	Per vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 2	1,41	1,41	0,00	0,00%	↓	Gebyr fastsettes i henhold til sats i den til enhver tid gjeldende forskrift
Bevillingsgebyr - skjenking	Per vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 3	4,65	4,65	0,00	0,00%	↓	Gebyr fastsettes i henhold til sats i den til enhver tid gjeldende forskrift
Bevillingsgebyr -salg	Per vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 1	0,23	0,23	0,00	0,00%	↓	Gebyr fastsettes i henhold til sats i den til enhver tid gjeldende forskrift
Bevillingsgebyr -salg	Per vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 2	0,65	0,65	0,00	0,00%	↓	Gebyr fastsettes i henhold til sats i den til enhver tid gjeldende forskrift
Bevillingsgebyret utgjør per år minimum kroner 1.850 for salg og kroner 5.800 for skjenking							Gebyr fastsettes i henhold til sats i den til enhver tid gjeldende forskrift
Etablerprøven for serveringsvirksomhet		400	400	0	0%	↓	

16 VEDLEGG

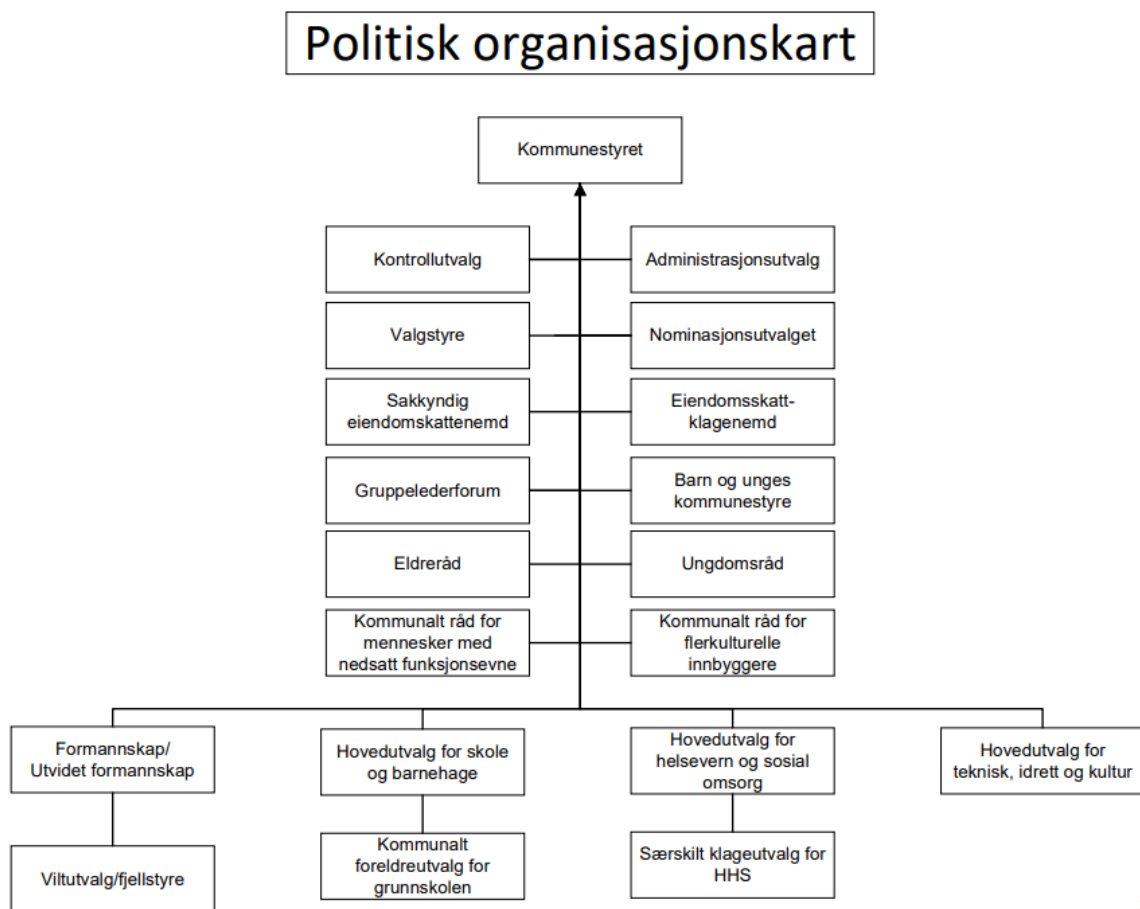
16.1. Vedlegg - Organisering

16.1.1. Politisk organisering

Det politiske styringssystemet i Ullensaker kommune er betegnet som en modifisert hovedutvalgs-modell. Kommunestyret består av 45 valgte representanter. Blant disse velges ordfører og varaordfører. Under Kommunestyret er det opprettet fire hovedutvalg inndelt på bakgrunn av fagfelt. Hovedutvalgene er satt sammen etter forholdstalls-prinsippet.

Alle hovedutvalg behandler saker både av langsiktig karakter og rene driftsoppgaver. Hovedutvalgene har vedtaksmyndighet i tråd med kommunens delegeringsreglement og innstiller til kommunestyret i saker der myndigheten ikke er delegert.

I tillegg til hovedutvalgene, inneholder den politiske organiseringen de lovpålagte organene kontrollutvalg, eldreråd, kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og administrasjonsutvalg. Videre er det opprettet en Viltnevd og rådgivende komiteer på områdene grunnskole, næring, plan og samferdsel. Hovedutvalgene har anledning til å opprette ad hoc komiteer til prosjektarbeid.

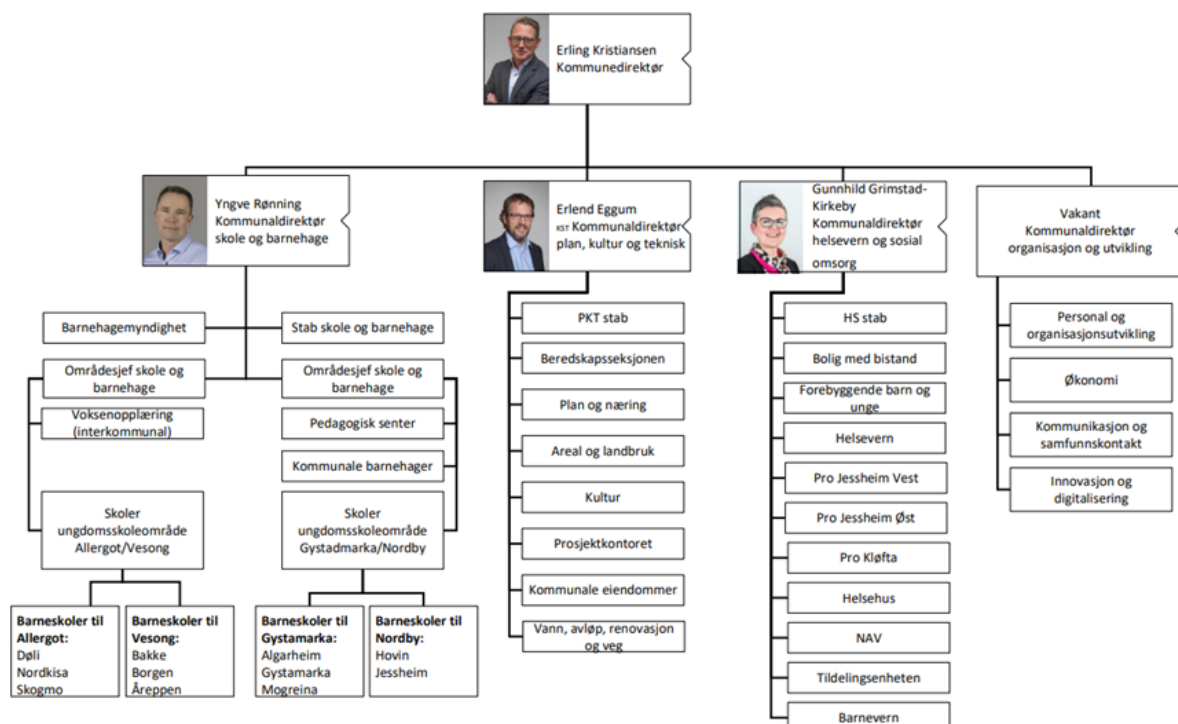
16.1.2. Administrativ organisering

Det er viktig med en godt ledet og effektivt organisert kommune der organisasjonsstrukturen evalueres fortløpende med sikte på videreutvikling og effektivisering av en brukerrettet tjenesteproduksjon. Kommunen skal ha en tydelig organisasjonsstruktur med få ledernivåer som gir lett tilgang til det kommunale tjenestetilbud og en effektiv ressursutnyttelse. Beslutninger skal tas så nær brukeren som mulig. Et godt arbeidsmiljø som stimulerer menneskelig vekst og utvikling skal bidra til kvalitet i tjenestetilbudet. Organisasjonen skal ha omstillingsevne til å møte brukerbehov og samfunnsmessig utvikling. Innbyggerne skal oppleve en kommune som legger til rette for trygghet, likeverd, åpenhet, tillit og dialog.

Administrativt er kommunen organisert etter en tre-nivå-modell. Kommunestyret delegerer myndighet til kommunedirektøren med rett til å videredelegere. Kommunedirektøren delegerer myndighet videre til kommunaldirektørene. Kommunaldirektørene delegerer myndighet videre til de enhetsledere som rapporterer til vedkommende. Kommunaldirektørene er fagdirektører med følgende ansvarsområder:

- Helse og sosial omsorg: Alle enheter under Hovedutvalgsområde for helse og sosial omsorg
- Skole, barnehage: Alle enheter under Hovedutvalgsområde for skole og barnehage
- Plan, kultur og teknisk: Alle enheter under Hovedutvalgsområde teknisk, idrett og kultur, samt Plan og næring og Areal og landbruk fra Formannskapet
- Organisasjon og kommunikasjon: Stab- og støtteenheter under Formannskapet

Kommunestyret har gitt enhetene stor grad av selvstendighet i daglig drift innenfor politisk fastsatte rammer i budsjett, virksomhetsplan og krav til måloppnåelse.

Kommunale foretak

Ullensaker svømmehall KF eier Jessheimbadet som leies ut til Ullensaker kommune.

Interkommunalt samarbeid

Gardermoregionen interkommunalt politisk råd (GRIP) er samarbeidsorganet for kommunene på Øvre Romerike: Nes, Eidsvoll, Hurdal, Nannestad, Gjerdrum og Ullensaker. Disse utgjør en naturlig region for interkommunalt samarbeid knyttet til utvikling og drift av tjenester. De er også de nærmeste nabokommunene til hovedflyplassen på Gardermoen. Regionen har i dag ca 121.500 innbyggere, og har sterk befolkningsvekst. Det foretas en løpende vurdering av samarbeidsområder.

Ullensaker kommune deltar også i Osloregionen interkommunalt politisk råd som er et strategisk samarbeid bestående av 64 kommuner inkludert Oslo kommune. Osloregionen jobber for at hele hovedstadsregionen skal være en bærekraftig og internasjonalt konkurransedyktig region.

Det er per i dag aktivt selskapsbasert samarbeid med andre kommuner på Øvre Romerike innen blant annet avfall, brann og redning, revisjon, m.v. Videre er det interkommunalt samarbeid etter kommuneloven kapittel 20 om tjenesteproduksjon av blant annet voksenopplæring, legevakt, barnevern, miljørettet helse og anskaffelser. Innenfor de fleste tjeneste- og stab/støtteområder er det et aktivt faglig samarbeid.

Det er per i dag aktivt samarbeid med andre kommuner og fylkeskommuner på følgende områder:

Aksjeselskap

- OrbitArena AS
- Øri AS
- Business Jessheim AS (Ullensaker eneeier)

Interkommunale selskaper (IKS)

- Øvre Romerike Brann og Redning IKS (ØRB)
- Øvre Romerike Avfallsselskap IKS (ØRAS)
- Romerike Revisjon IKS
- Viken Kontrollutvalgssekretariat IKS (VIKUS IKS)
- Romerike Krisesenter IKS
- Arkiv Øst IKS

Oppgavefelleskap (kommuneloven kapittel 19)

- Interkommunalt utvalg mot akutt forurensning region 2 (KOAF-2)

Interkommunalt samarbeid (gammel kommunelov § 27)

- Ullensaker og Nannestad interkommunale vannverk (UNIVANN) (under avvikling)
- Gardermoregionen interkommunalt politisk råd (GRIP)

- Osloregionen interkommunalt politisk råd

Interkommunalt samarbeid – Vertskommune-modellen (Kommuneloven kapittel 20) (vertskommune i parentes)

- Voksenopplæring (Ullensaker)
- Helsehus (Ullensaker)
- Landbrukskontor (Ullensaker)
- Barnevernsvakt (Lørenskog)
- Øvre Romerike innkjøpssamarbeid (ØRIK)(Ullensaker)
- Miljørettet helsevern (Nannestad)
- Samhandlingskoordinator (Ullensaker)
- Tolketjeneste (Lørenskog)
- Støttepilar – Veiledning fosterhjem (Nannestad)
- Samfunnsmedisinsk beredskapsvakt (Ullensaker og Nes)

Andre samarbeid

- Ullensaker kirkelige fellesråd (UKF)
- Personvernombud (Kjøper av Nes)

16.2. Vedlegg – Forskriftsrapporter

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Rammetilskudd	-1 312 371	-1 316 296	-1 419 752	-1 493 525	-1 568 067
Inntekts- og formuesskatt	-1 440 000	-1 645 006	-1 784 308	-1 929 898	-2 083 045
Eiendomsskatt	-85 500	-95 250	-63 200	-31 600	0
Andre generelle driftsinntekter	-4 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Sum generelle driftsinntekter	-2 841 871	-3 062 552	-3 273 260	-3 461 023	-3 657 112
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	2 782 819	2 951 912	3 070 661	3 230 872	3 379 274
Avskrivninger	262 657	272 896	287 867	321 572	330 588
Sum netto driftsutgifter	3 045 476	3 224 808	3 358 528	3 552 444	3 709 863
Brutto driftsresultat	203 605	162 256	85 268	91 421	52 751
Renteinntekter	-42 080	-100 299	-80 636	-76 998	-77 536
Utbytter	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-33 000	0	0	0	0
Renteutgifter	99 306	121 179	134 714	156 059	169 296
Avdrag på lån	141 877	147 901	153 769	150 082	152 764
Netto finansutgifter	166 103	168 781	207 847	229 142	244 524
Motpost avskrivninger	-262 657	-272 896	-287 867	-321 572	-330 588
Netto driftsresultat	107 051	58 141	5 248	-1 009	-33 314
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering	41 700	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	2 594	1 420	1 732	1 732	7 279
Bruk av bundne driftsfond	-60 594	-21 720	-21 661	-9 876	-7 929
Avsetninger til disposisjonsfond	20 853	5 782	14 681	31 183	50 501
Bruk av disposisjonsfond	-111 604	-43 622	0	-22 030	-16 537
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-107 051	-58 141	-5 248	1 009	33 314
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg	1 023 956	1 091 914	1 113 852	1 152 859	1 154 492
Hovedutvalg for oppvekst	814 943	861 585	862 278	868 970	871 270
Hovedutvalg for teknisk, idrett og kultur	398 520	381 515	385 914	385 894	383 495
Formannskapet	496 100	606 597	682 917	750 880	788 922
Skatt, rammetilskudd, finans	0	-10 000	5 771	64 124	180 446
Sum bevilgninger drift, netto	2 733 519	2 931 612	3 050 732	3 222 728	3 378 624
Herav:					
Overføring til investering	8 700	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	2 594	1 420	1 732	1 732	7 279
Bruk av bundne driftsfond	-60 594	-21 720	-21 661	-9 876	-7 929
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	2 782 819	2 951 912	3 070 661	3 230 872	3 379 274

Økonomiplan per tjenestemråde

Beløp i 1000

	Budsjett 2023	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg					
01-PRO KLØFTA	52 812	54 917	54 917	54 917	54 917
02-PRO JESSHEIM VEST	142 603	176 600	176 600	176 600	176 600
03-HELSEHUSET	46 237	50 283	50 283	50 283	50 283
031-LEGEVAKT	26 591	41 326	43 024	44 657	46 290
04-HELSEVERN	49 519	58 915	61 440	62 315	62 315
05-NAV ULLENSAKER	88 188	97 065	97 065	97 065	97 065
06-BOLIG MED BISTAND (BMB)	138 389	156 171	156 171	156 171	156 171
073-BARNEVERN	107 009	110 616	110 616	110 616	110 616
09-PRO JESSHEIM ØST	102 838	110 020	110 020	110 020	110 020
10-HELSE- OG MESTRINGSTORGET	136 344	170 570	188 284	224 784	224 784
923-HOVEDUTV HELSE OG SOSIAL - STAB	57 616	65 431	65 431	65 431	65 431
Sum Hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg	948 144	1 091 914	1 113 852	1 152 859	1 154 492
Hovedutvalg for oppvekst					
07-FOREBYGGENDE BARN OG UNGE (FBU)	55 019	58 473	58 673	58 673	58 673
08-JESSHEIM KOMMUNALE BARNEHAGER	47 608	49 908	57 308	66 438	68 688
081-KLØFTA BARNEHAGE	23 918	31 372	31 372	31 372	31 372
19-GYSTADMARKA SKOLE	29 051	30 497	30 497	30 497	30 497
20-ALGARHEIM SKOLE	42 776	45 261	45 261	45 261	45 261
21-BAKKE SKOLE	41 221	43 477	43 477	43 477	43 477
22-BORGEN SKOLE	20 905	21 774	21 774	21 774	21 774
23-DØLI SKOLE	31 994	33 613	33 613	33 613	33 613
24-HOVIN SKOLE	24 155	25 480	25 480	25 480	25 480

Vedtatt Budsjett 2024 og Økonomiplan 2024 – 2027 Kommunestyret 12.12.23 sak PS 148/23

	Budsjett	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026	2027
25-JESSHEIM SKOLE OG RESSURSSENTER	62 355	65 741	65 741	65 741	65 741
26-MOGREINA SKOLE	20 740	21 813	21 813	21 813	21 813
27-NORDKISA SKOLE	16 103	16 948	16 948	16 948	16 948
28-ÅREPPEN SKOLE	25 042	26 405	26 405	26 405	26 405
29-SKOGMO SKOLE	30 115	31 730	31 730	31 730	31 730
30-ALLERGOT UNGDOMSSKOLE	30 832	32 398	32 398	32 398	32 398
31-NORDBY UNGDOMSSKOLE	38 916	41 107	41 107	41 107	41 107
32-VESONG UNGDOMSSKOLE	33 574	35 452	35 452	35 452	35 452
33-GYSTADMARKA UNGDOMSSKOLE	54 762	57 002	57 002	57 002	57 002
35-VOKSEOPPLÆRINGEN	8 582	9 733	10 933	10 933	10 983
36-PEDAGOGISK SENTER	35 967	38 046	38 046	38 046	38 046
924-STAB OPPVEKST	16 178	16 477	16 040	15 602	15 602
925-BARNEHAGE FELLES	33 464	48 752	48 752	46 752	46 752
94-GRUNNSKOLE FELLES	50 871	80 126	72 456	72 456	72 456
Sum Hovedutvalg for oppvekst	774 148	861 585	862 278	868 970	871 270
Hovedutvalg for teknisk, idrett og kultur					
11-KULTUR	41 281	46 484	46 084	45 514	45 514
12-BYMILJØ	51 731	74 308	76 282	76 432	76 282
13-KOMMUNALE EIENDOMMER	188 674	193 649	190 149	188 149	185 899
14-BRANN OG REDNING	41 179	46 316	51 541	57 441	57 441
15-VANN OG AVLØP	0	0	-0	-0	0
17-KLIMA OG MILJØ	413	830	1 430	1 430	1 430
18-PROSJEKT KOMMUNALTEKNIKK	500	516	516	516	516
56-PROSJEKTKONTORET	2 590	5 183	5 683	2 183	2 183
60-SELVFINANSIERENDE BOLIGER	5 193	5 219	5 219	5 219	5 219
922-HOVEDUTV TEKNISK, IDRETT OG KULTUR - STAB	9 159	9 009	9 009	9 009	9 009
Sum Hovedutvalg for teknisk, idrett og kultur	340 721	381 515	385 914	385 894	383 495
Formannskapet					
16-AREAL OG LANDBRUK	10 022	10 183	10 183	10 183	10 217
51-KANTINE OG KIOSK	0	-48	-48	-48	-48
52-INNOVASJON OG DIGITALISERING	59 845	59 802	59 802	59 802	59 802
53-PERSONAL OG ORGANISASJONSUTVIKLING	26 990	34 132	34 132	34 132	34 132
54-ØKONOMI	19 730	20 529	20 029	20 029	20 029
55-PLAN OG NÆRING (PLN)	14 153	14 562	15 012	15 012	15 012
58-KOMMUNIKASJON OG SAMFUNNSKONTAKT	12 387	12 684	12 684	12 684	12 684
59-ØRIK	2 419	2 801	3 132	3 580	3 828
91-POLITISKE STYRINGSORGANER	14 354	16 048	17 721	16 048	17 721
920-KOMMUNEDIREKTØR	3 207	4 259	4 259	4 259	4 259
921-ORGANISASJON OG UTVIKLING - STAB	3 525	2 561	3 561	3 561	3 561
95-TILSKUDD/KJØP - ANDRE SAMARBEID	348 826	387 935	391 495	391 495	391 495
96-SENTRALE RESERVER/FELLES AVSETNINGER	44 014	41 149	110 955	180 143	216 230
Sum Formannskapet	559 471	606 597	682 917	750 880	788 922
Skatt, rammetilskudd, finans					
93-SKATT, RAMMETILSKUDD, FINANS	-2 622 484	-2 941 612	-3 044 961	-3 158 604	-3 198 179
Sum Skatt, rammetilskudd, finans	-2 622 484	-2 941 612	-3 044 961	-3 158 604	-3 198 179
Sum	-0	-0	-0	-0	-0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Investeringer i varige driftsmidler	773 313	1 200 502	970 467	899 875	1 636 019
Tilskudd til andres investeringer	500	500	500	500	500
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5 300	5 600	5 900	6 200	6 500
Utlån av egne midler	300	0	0	0	0
Avdrag på lån	63 167	34 334	39 577	44 812	50 059
Sum investeringsutgifter	842 580	1 240 936	1 016 444	951 387	1 693 078
Kompensasjon for merverdiavgift	-44 561	-111 106	-126 565	-146 975	-294 204
Tilskudd fra andre	-120 000	0	-41 516	0	0
Salg av varige driftsmidler	-300	-196 500	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-250	-250	-250	-250	-250
Bruk av lån	-615 732	-948 570	-758 712	-759 350	-1 348 565
Sum investeringsinntekter	-780 843	-1 256 426	-927 043	-906 575	-1 643 019
Videreutlån	225 000	150 000	150 000	150 000	150 000
Bruk av lån til videreutlån	-225 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Avdrag på lån til videreutlån	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	-30 167	-34 334	-39 577	-44 812	-50 059
Netto utgifter videreutlån	-30 167	-34 334	-39 577	-44 812	-50 059
Overføring fra drift	-41 700	0	0	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	10 000	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	49 824	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	-49 824	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-31 700	49 824	-49 824	0	0
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	-130	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2024-2027	Sum
VIP Administrasjon						
Strategisk kjøp av tomter	80 000	15 000	15 000	15 000		125 000
Tjenesteinnovasjon og digitalisering	7 000	7 000	7 000	7 000		28 000
Sum VIP Administrasjon	87 000	22 000	22 000	22 000		153 000
VIP Kommunale Eiendommer						
Kløfta idretts- og aktivitetspark	50	0	0	0		50
Sum VIP Kommunale Eiendommer	50	0	0	0		50
VIP Utbygging						
HS Omsorgsboliger nr 1 Algarheim	30 000	0	0	0		30 000
Ombygging/nybygg Maurstien gruppebolig	25	25	25	0		75
HS omsorgsboliger nr 2 Elstadbo	4 500	0	0	0		4 500
Gjestad hjemmebaserte tjenester	33 530	0	0	0		33 530
Omsorgsboliger Porten	0	2 000	30 000	17 500		49 500
Kløfta helsestasjon	1 500	0	0	0		1 500
Utvidelse Kløfta bo- og aktivitetssenter	68 000	144 000	0	0		212 000
Mulighetsstudie 3, 6, 7 - Mennesker med rus eller psykisk helse	2 500	5 000	70 000	182 239		259 739
Mulighetsstudie 1 - Nytt bo- og aktivitetssenter	2 500	2 000	1 000	50 000		55 500
Mulighetsstudie 2 - Barne- og avlastningsbolig	2 000	2 000	25 000	73 000		102 000
Mulighetsstudie 4 - Mennesker med nedsatt funksjonsevne	1 500	2 000	10 000	188 000		201 500
Ny barneskole Algarheim	50	50	50	0		150
Ny ungdomsskole på ny tomt	65 000	10 000	20 000	125 000		220 000
Barne- og ungdomsskole Kløfta	1 200	1 500	2 500	5 500		10 700
Utvidelse Nordby ungdomsskole	10 000	140 000	150 000	77 980		377 980
Kløfta barnehage	1 000	50	50	50		1 150
Ny Jessheim barnehage Skogmo park	80 200	52 000	25	25		132 250
Ny Jessheim bhg 2 (Nyholm, 10 avd)	43 500	32 000	25	25		75 550
Rådhusplassen	17 537	12 500	0	0		30 037
Idrettshall Møgreina	0	0	5 500	60 000		65 500
Gravplasser Ullensaker kommune	33 000	32 000	40 000	24 500		129 500
Ny brannstasjon	6 000	10 000	149 000	162 000		327 000
Idrettshall Møgreina - Prosjektering	2 500	2 500	59 000	59 000		123 000
Lokaler kulturskole	2 000	10 000	20 000	10 000		42 000
Personalbaser - omsorgsboliger - evt. tilskudd/leie?	7 000	7 000	0	0		14 000
Fremtidig løsning Gystadmarka barneskole	0	0	3 000	25 000		28 000
Fremtidig løsning Jessheim barneskole	0	5 000	15 000	270 000		290 000
Fremtidig løsning Allergot u-skole	0	0	0	5 000		5 000
Midlertidige løsninger ved skoleutbygging	0	25 000	0	25 000		50 000
Sum VIP Utbygging	415 042	496 625	600 175	1 359 819		2 871 661
VIP Vann og Avløp						
Gatevarme Gotaastorget	15 000	0	0	0		15 000
Vann og avløp Borgen	50 000	52 000	0	0		102 000
VA Algarheim	14 000	0	0	0		14 000
Sanering Allergot	21 000	0	0	0		21 000

	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2024-2027	Sum
Reservevann	7 000	0	0	0		7 000
Utvidelse Gardermoen renseanlegg	157 000	54 942	0	0		211 942
Vann og avløp Vilberg	18 000	18 000	0	0		36 000
Jessheim Sørøst - hovedledningsanlegg	20 000	0	0	0		20 000
Overføring Kløfta - Jessheim avløp	109 000	123 000	0	0		232 000
Stasjonært avfallssug Gystadmarka	1 300	0	0	0		1 300
Fremtidige prosjekter VA	0	0	89 550	89 550		179 100
Sum VIP Vann og Avløp	412 300	247 942	89 550	89 550		839 342
VIP Veg						
Infrastruktur Gystadmarka	5 895	0	0	0		5 895
Sum VIP Veg	5 895	0	0	0		5 895
Standard Administrasjon						
Kjøp og salg av tomter, PKT	2 000	2 000	2 000	2 000		8 000
Tilpasninger og utstyr - helseinstitusjoner	2 000	2 000	2 000	2 000		8 000
Investering kirkeformål	1 120	0	0	0		1 120
Lev livet Lenger/Forebyggende avdeling for eldre	150	300	300	300		1 050
Nettbrett og programmer	9 000	3 000	12 000	3 000		27 000
Sum Standard Administrasjon	14 270	7 300	16 300	7 300		45 170
Standard Bymiljø						
Nærmiljøtiltak for barn og unge i tettstedene utenfor Jessheim	3 000	0	0	0		3 000
Ny traktor med krokthenger og feieutstyr i samarbeid med veg	1 500	0	0	0		1 500
Nordbyttjernet, oppgradering iht. helhetlig plan inkl. toalett bygg	4 000	0	0	0		4 000
Sum Standard Bymiljø	8 500	0	0	0		8 500
Standard Kommunale Eiendommer						
Inventar nye lokaler Voksenopplæringen	2 000	0	0	0		2 000
Etablering renhold i Energivegen 4	2 500	0	0	0		2 500
Sum Standard Kommunale Eiendommer	4 500	0	0	0		4 500
Standard Utbygging						
HS Konseptvalgsutredning (KVU) - helse	1 000	0	0	0		1 000
Forprosjekt idrettsanlegg	2 000	3 000	0	0		5 000
Sum Standard Utbygging	3 000	3 000	0	0		6 000
Standard Vann og Avløp						
Sum Standard Vann og Avløp	0	0	0	0		0
Standard Veg						
Gang- og sykkelveg Bakkedal	750	0	0	0		750
Gamlevegen Kløfta	2 125	0	0	0		2 125
Veglys - Furusethgata/Rådhusvegen	0	2 000	0	0		2 000
Sum Standard Veg	2 875	2 000	0	0		4 875
Portefølje Bymiljø						
Portefølje oppgradering kommunale uteanlegg	16 000	6 000	2 000	2 000		26 000
Sum portefølje Jessheimbadet - ny portefølje	6 000	1 000	2 500	3 000		12 500
Sum Portefølje Bymiljø	22 000	7 000	4 500	5 000		38 500

	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2024-2027	Sum
Portefølje Kommunale Eiendommer						
Portefølje skoletilpasninger	5 850	8 000	8 000	8 000	29 850	
Sum portefølje skoletilpasninger	2 150	0	0	0	2 150	
Forebyggende tiltak brann og miljørettet helsevern - ny portefølje	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000	
Portefølje barnehagetilpasninger	2 500	1 500	1 500	1 500	7 000	
Portefølje utskifting driftsmaskiner og transportmidler KOMEI	2 600	1 600	1 600	1 600	7 400	
Portefølje oppgradering kommunale bygg	3 947	8 800	8 199	9 199	30 145	
Sum portefølje oppgradering kommunale bygg	9 553	3 200	1 801	801	15 355	
Portefølje ENØK tiltak	29 300	27 300	29 300	29 300	115 200	
Energiproduksjon og ENØK-tiltak på kommunale bygg	15 000	15 000	15 000	0	45 000	
HS kortsiktige tiltak	8 000	8 000	8 000	8 000	32 000	
Portefølje utskifting og oppgradering renholdsmaskiner og sentralvaskeriet	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000	
Sum Portefølje Kommunale Eiendommer	86 900	81 400	81 400	66 400	316 100	
Portefølje Kultur						
Portefølje kulturhus	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000	
Utbedring bibliotek	500	0	0	0	500	
Sum Portefølje Kultur	2 500	2 000	2 000	2 000	8 500	
Portefølje Utbygging						
Utredningsportefølje - utbygging	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000	
Sum Portefølje Utbygging	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000	
Portefølje Vann og Avløp						
Infrastruktur bymiljø	1 150	0	0	0	1 150	
Vann og avløp Sætreringen - Kopperud	19 750	19 750	0	0	39 500	
Portefølje bytte el-skap	1 500	1 500	0	0	3 000	
Portefølje for forprosjekt/tidligfase	55 200	33 000	40 000	40 000	168 200	
Portefølje mindre VA - tiltak	20 650	20 450	20 450	20 450	82 000	
Ferdigstilling av prosjekter VA	9 420	0	0	0	9 420	
Sum Portefølje Vann og Avløp	107 670	74 700	60 450	60 450	303 270	
Portefølje Veg						
Trafikksikkerhetstiltak	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000	
Veglys, kartlegging og oppgradering	1 000	1 000	0	0	2 000	
Veglys	5 000	3 500	3 500	3 500	15 500	
Forsterkninger veger/asfalt	15 000	15 000	15 000	15 000	60 000	
Utskiftningsplan maskiner og transportmidler	2 000	2 000	0	0	4 000	
Sum Portefølje Veg	26 000	24 500	21 500	21 500	93 500	
Egenkapitaltilskudd KLP						
Sum Egenkapitaltilskudd KLP	0	0	0	0	0	
Investeringer i varige driftsmidler	1 200 502	970 467	899 875	1 636 019	4 706 863	

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2024-2027	Sum
Investering kirkeformål	500	500	500	500		2 000
Tilskudd til andres investeringer	500	500	500	500		2 000

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2024-2027	Sum
Egenkapitaltilskudd KLP	5 600	5 900	6 200	6 500		24 200
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5 600	5 900	6 200	6 500		24 200

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2024-2027	Sum
Utlån av egne midler	0	0	0	0		0
Sum del 1-4	1 206 602	976 867	906 575	1 643 019		4 733 063

16.2.1. Investeringer per program - beskrivelser

Tjenesteinnovasjon og digitalisering

Avsatte investeringsmidler i økonomiperioden er knyttet til forbedring og oppdatering av kommunens nettverksinfrastruktur for effektiv utnyttelse av tilgjengelig teknologi, samt generell tjenesteinnovasjon på tvers av sektorene i kommunen.

Strategisk kjøp av tomt til formålsbygg

Ullensaker er en kommune med betydelig forventet vekst frem mot 2050. Vekst innebærer omfattende behov for sosial infrastruktur i form av nye skoler, barnehager og helseinstitusjoner. For å sikre kommunen tilstrekkelig tomteareal til fremtidig utvikling av sosial infrastruktur i takt med forventet vekst, er det avsatt 80 mill. kroner i 2024 og videre 15 mill. kroner årlig til strategiske tomteanskaffelser.

Kløfta idretts- og aktivitetspark

Det er satt av midler til garantioppfølging.

HS Omsorgsboliger nr 1 Algarheim

Prosjektet bidrar til å dekke behovet for omsorgsboliger til klientell innen rus og psykiatri (ROP) og omfatter fire boenheter som vil ha døgnbemanning. Endres fra ROP-boliger i henhold til vedtak i KST sak 204/23 1. gangs behandling av detaljregulering av Jødalsvegen 2a og 2b, omsorgsboliger. Prosjektet er

lokalisert ved gamle Algarheim skole. Prosjektet planlegger byggestart i 2024 og ferdigstillelse i 2025. Total ramme for prosjektet er 44,2 mill. kroner.

Ombygging/nybygg Maurstien gruppebolig

Prosjektet ble sluttført i 2021, men i budsjettet for 2024 er det avsatt 25 000 kr til garanti- og reklamasjonsoppfølging.

HS omsorgsbolig nr 2 – Elstadbo

Prosjektet omhandler etablering av omsorgsbolig for brukere innen rus og psykiatri og er lokalisert på Elstadbo. Behov for omsorgsboliger til denne brukergruppen er forankret i Helhetlig helse- og omsorgsplan. Prosjektet skal ferdigstilles i 2024. Det er avsatt totalt 14,5 mill. kroner til tiltaket, hvorav 4,5 mill. kroner i 2024.

Gjestad hjemmebaserte tjenester

Kartlagte behov til hjemmebaserte tjenester viser at det er nødvendig med en omfattende ombygging for å oppfylle lovkrav for disse arbeidsplassene. Styrking av hjemmebaserte tjenester er forebyggende og reduserer behov for heldøgns omsorg. Dagens situasjon medfører lite effektiv drift. Forprosjektering er gjennomført og kostnadsberegninger viser at prosjektet har behov for ca 36,5 mill. kroner, herunder midlertidige lokaler/paviljong. Arbeidene er planlagt gjennomført 2024.

Omsorgsboliger Porten

Behov for omsorgsboliger er forankret i Helhetlig helse- og omsorgsplan (HHOP). Prosjektet må ses i sammenheng med etablering av barnehage i samme område. Det er hensiktsmessig å se på samlokalisering for effektiv utnyttelse av tomt og bemanning. Prosjektets omfang (antall boliger) avklares i forbindelse med utredning. Bane NOR utfører reguleringsarbeider i området som kan påvirke prosjektet. Det er avsatt 2 mill. kroner i 2025 og en total ramme på 65,5 mill. kroner. Prosjektet forventes ferdigstilt i 2028.

Kløfta helsestasjon

Eksisterende gamle Kløfta barnehage er tegnet om med ny innvendig planløsning, slik at dette tilfredsstiller kravene til ny helsestasjon. Oppdraget er utvidet underveis. Det er avholdt konkurranser med rammeleverandører, og entreprenør er bestilt. Planlagt ferdigstillelse 15. februar med innflytting i mars 2024. Innmeldt budsjettbehov for prosjektet er 7 mill. kroner, hvorav 1,5 mill. kroner forventes benyttet 2024.

Ny barneskole Algarheim

Det er satt av midler til garantioppfølging.

Fremtidig løsning Jessheim ungdomsskole sør/vest

Det skal etableres ny 6-parallell ungdomsskole på ny tomt. Skolen skal inkludere nytt ressurscenter. Det arbeides med å skaffe ny tomt på strekningen Jessheim sentrum – Algarheim. Skolen skal etter planen stå ferdig til skolestart 2029. Det er avsatt 664,6 mill. kroner til prosjektet i investeringsplanen.

Kløfta barnehage

Prosjektet er ferdigstilt og barnehagen er tatt i bruk. Gjenstående kontraktsarbeider følges opp og det er avsatt 50.000 kroner i 2024 til oppfølging og garantibefaringer.

Ny Jessheim barnehage – Skogmo Park

Det skal etableres en 10-avdelings barnehage på nyervervet tomt ved Skogmo. Forprosjekt ferdigstilles i 2024 med påfølgende iverksettelse av byggeprosjekt. Barnehagen skal ferdigstilles medio 2025. Avsatt ramme for budsjettperioden er 132,2 mill. kroner fordelt på 80,2 mill. kroner i 2024 og 52 mill. kroner i 2025.

Rådhusplassen

Prosjektet med utvikling av Rådhusplassen er pågående og videreføres i 2024. Prosjektet Rådhusplassen ses i sammenheng med andre prosjekter i sentrumskjernen, herunder planene for utvidelse av blant annet Jessheim storsenter og Rådhusvegen. Avsatt ramme for budsjettperioden er 30 mill. kroner, hvorav 17,5 mill. kroner i 2024.

Idrettshall Mogreina

Planprosess med regulering av tomt for idrettshall på Mogreina er iverksatt i 2023. Reguleringen vil også omfatte tomt avsatt i kommuneplanen til næringsformål/ dagligvarebutikk til Allmenningen. Avklaringer og premisser i planprosessen vil påvirke prosjektets fremdrift. Idrettshallen er planlagt ferdig 2027. Avsatt ramme for budsjettperioden er 123 mill. kroner.

Gravplasser Ullensaker kommune

Det er avsatt plass i gjeldende kommuneplan til ny gravplass ved Jessheim nord og seremonibygge innenfor Gystadmarka bydel. Behovskartlegging for gravplasser er pågående og vil gi svar på nødvendig kapasitet ved nyetablering av gravplass/ gravlund. Behov for seremonibygge er uavhengig av gravplasskapasitet. Både ny gravplass og nytt seremonibygge vil kreve reguleringsprosesser som er planlagt iverksatt og ferdigstilt i 2024. Budsjetttramme for 2024 på 4 mill. kroner skal benyttes til avklaring rundt tomteforhold, planarbeider og reguleringsprosess. Totalramme for hele budsjettperioden er 70,5 mill. kroner.

Ny Brannstasjon

Øvre Romerike Brann- og redning (ØRB) har utarbeidet en konseptvalgutredning (KVU) som kommunen har hatt til ekstern kvalitetssikring. Tomt anskaffes og det må utarbeides romprogram og skisseprosjekt. Videre prosjektering igangsettes. Parallelt med ny brannstasjon ses det på restlevetid for dagens løsning for å sikre at ØRB har akseptable løsninger for sine behov i hele perioden. Ferdigstillelse er planlagt til 2028. Avsatt ramme for 2024 er 6 mill. kroner. Dette skal benyttes til prosjektavklarende aktiviteter samt ekstern prosjektbistand med brannfaglig kompetanse. For hele budsjettperioden er det avsatt 347 mill. kroner.

Framtidig løsning barne- og ungdomsskole Kløfta

Framtidig løsning for barne- og ungdomsskole på Kløfta må utredes og foretrukket løsning gjennomføres. Det må ses på ulike grep når det gjelder plassering og størrelse for barne- og ungdomsskoler samt hvordan eksisterende skoler på Kløfta skal benyttes. Dette gjelder Bakke og Åreppen barneskoler, samt Vesong ungdomsskole. Arbeidene er planlagt igangsatt 2024 med en ferdigstilling for alle tiltakene innen skolestart 2031. Det er avsatt 1,2 mill. kroner i 2024 og total ramme for prosjektene er 1 mrd. kroner.

Framtidig løsning Gystadmarka barneskole

Det vil være behov for å øke kapasiteten til Gystadmarka barneskole. I henhold til planen skal arbeidene være utført innen 2030. Det er avsatt 103 mill. kroner til prosjektet i investeringsplanen.

Inventar nye lokaler Voksenopplæringen

Det er avsatt 2 mill. kroner i 2024 til nødvendig anskaffelse av inventar til de nye lokalene Voksenopplæringen skal flytte inn i.

Ny Jessheim barnehage 2 – Nyholm

Prosjektet omhandler bygging av ny barnehage på Nyholm. Kartlegging av muligheter og handlingsrom for utvikling av størst mulig barnehage med mulige synergier med for eksempel barne- og avlastningsboliger er iverksatt. Prosjektet må ses i sammenheng med utvikling av nødvendig kommunal infrastruktur. Avsatt ramme for budsjettperioden er 75,5 mill. kroner hvorav 43,5 mill. kroner planlegges benyttet i 2024.

Personalbase - omsorgsboliger

Ved etablering av omsorgsboliger i privat regi gjennom tilvisingsavtaler vil det være nødvendig med etablering av personalbaser i tilknytning til boligene. Det må avklares nærmere om boligene etableres med standard som tilfredsstiller Husbankens krav til investeringstilskudd. Alternativt kan det være aktuelt å leie boliger til personalbaser, men dette må ses i sammenheng med etablering av omsorgsboligene. Det er avsatt 7 mill. kroner til personalbaser 2024 og 2025.

Lokaler kulturskole

Kulturskolen har behov for nye lokaler for å kunne sikre tilstrekkelig kapasitet og gode undervisningsarealer. Behovet vurderes løst i sammenheng med fremtidig utbygging av skoler, administrative arealer og fremtidig løsning for bibliotek på Jessheim. Avsatt ramme for budsjettperioden er 52 mill. kroner, hvorav 2 mill. kroner til oppstart og utredning i 2024.

Nytt bo- og aktivitetssenter

Med bakgrunn i Helhetlig helse- og omsorgsplan besluttet kommunestyret (KST 49/23) iverksettelse av mulighetsstudie av nytt bo- og aktivitetssenter (inkludert demensomsorg). Prosjektet omfatter etablering av heldøgnsinstitusjonsplasser for eldre (80+) i kommunen. Mulighetsstudie med analyse av aktuelle alternativer for nytt bo- og aktivitetssenter iverksettes og ferdigstilles i 2024, hvor Kløfta er en aktuell lokasjon. Det er etablert et eget prosjekt for utarbeidelse av volumstudie/skisseprosjekt for utvidelse av Kløfta bo- og aktivitetssenter. Alternativer for utvidelser på Kløfta bo- og aktivitetssenter på kort og lang sikt fremlegges for politisk behandling i 2023 og det forberedes for oppstart av forprosjekt i 2024. Det er avsatt til sammen 2,5 mill. kroner til disse prosjektene i 2024.

Barne- og avlastningsbolig

Helhetlig helse- og omsorgsplan beskriver manglende kapasitet for barne- og avlastningsboliger. For å utdype behov og mulig kapasitetsutvikling er det gjort forberedelser til gjennomføring av mulighetsstudie

i 2024 for å dekke fremtidige behov. Det er avsatt 2 mill. kroner til den delen av prosjektet som omhandler mulighetsstudie barne- og avlastningsboliger i 2024. Det kan være behov for å fremskynde ytterligere midler til dette prosjektet i 2024 for å kunne etablere boligene raskere.

Mennesker med nedsatt funksjonsevne

Behov for boliger og institusjonsplasser til mennesker med nedsatt funksjonsevne er forankret i helhetlig helse- og omsorgsplan. Det er foretatt en innledende kartlegging av mulige tomter for denne type arealer, men prosjektet iverksettes først i 2024. Det er avsatt 1,5 mill. kroner i 2024.

Mennesker med utfordringer med rus eller psykisk helse

Prosjektet omhandler boliger til mennesker med utfordringer med rus eller psykisk helse (ROP) og behovene er forankret i Helhetlig helse- og omsorgsplan. Det er avsatt 2,5 mill. kroner i 2024 til mulighetsstudie og utredninger.

Fremtidig løsning Jessheim barneskole

Det er planlagt etablert en ny barneskole på tomte til Jessheim barneskole. Den nye barneskolen skal etter planen påbegynnes i 2025 og stå klar til skolestart 2029. Prosjektet inngår som løsning av kapasitetsbehovet innenfor barneskole på Jessheim, i henhold til skolebruksplan vedtatt 7.9.2021. Den nye skolen vil være en 4-parallell. Det er totalt avsatt 732,7 mill. kroner i investeringsplanen.

Fremtidig løsning Nordby u-skole

Det er vedtatt å øke kapasiteten på Nordby ungdomsskole fra 3-parallell til 6-parallell skole. Eksisterende skolebygning skal tilpasses noe og inngå som en sentral del av løsningen. Kapasitet til kroppsøving for skolen må ivaretas i prosjektet, og vil bli løst med ny idrettshall på Idrettsparken. Det er avsatt 10 mill. kroner i 2024 og totalt 374,6 mill. kroner for prosjektet.

Fremtidig løsning Allergot skole

Allergot ungdomsskole er planlagt omarbeidet til ny barneskole med 3-parallell. Dette inngår som løsning av kapasitetsbehovet innenfor barneskole på Jessheim i henhold til skolebruksplan vedtatt 7.9.2021. Barneskolen skal etter planen ha oppstart 2027 og stå klar til skolestart 2031. Det er avsatt 284,3 mill. kroner i investeringsplanen.

Museum

I vedtatt budsjett er prosjektet tatt ut av investeringsbudsjettet. Det skal legges frem sak 1. halvår med konkrete forslag til fremdrift før innarbeidelse i budsjettet.

Midlertidige løsninger ved skoleutbygging

For å kunne gjennomføre de planlagte tiltakene innenfor skolebygg og -anlegg vil det være behov for en midlertidig skoleløsning. Det ses på ulike måter å løse dette behovet på, og løsningsalternativene henger tett sammen med realiseringstakten for Nordby, Jessheim, Allergot og ny ungdomsskole. Behovet er at den midlertidige skolen står klar i 2025. Kapasiteten i den midlertidige skoleløsningen gjennomgås i disse dager, men det vil være elevene fra Jessheim som utgjør det største behovet, og således blir dimensjonerende for den midlertidige løsningen. Det dreier seg totalt om ca 600 elevplasser. Det er avsatt 80 mill. kroner til prosjektet i investeringsplanen.

Barnehage nr 3 Porten

I vedtatt budsjett er prosjektet tatt ut av investeringsbudsjettet. Prosjektet søkes etablert i samarbeid med private.

Bo- og aktivitetssenter nytt eller rehabilitering av eksisterende

Behov for ytterligere kapasitetsøkning for heldøgns institusjonsplasser til eldre (80+) er forankret i Helhetlig helse- og omsorgsplan. Arbeidene med bo- og aktivitetssenter er planlagt påbegynt i 2028, hvor det er avsatt 2 mill. kroner til planlegging og forberedelser.

Videre utbygging barnehager

Det er lagt inn midler til etablering av flere barnehager i økonomiplanperioden, basert på vedtatt barnehagebehovsplan. Avsatt ramme for budsjettperioden er 500 mill. kroner med planlagt gjennomføring i perioden 2030 – 2033.

Gatevarme Gotaastorget

Det er bevilget midler til etablering av gatevarme i Gotaastorget, som var planlagt lagt samtidig som Stor Oslo eiendom etablerer torget. Det er nå inngått en avtale mellom Stor Oslo eiendom, hvor kommunen skal sørge for utførelse av alle resterende arbeider. Stor Oslo eiendoms andel av kostnadene innbetales kommunen. For hensiktsmessig trafikkavvikling kan arbeidet kan først starte etter at Ole Korslundsvog er åpnet.

Vann og avløp Borgen

Prosjektet omfatter økt vann og avløpskapasitet til Borgen. Oppgradering vil sikre slokkevannsbehov samt avlasting av avløpsanlegget mot Kløfta. Bygging starter i slutten av 2024.

Vann og avløp Algarheim

Omfatter forsterket vannforsyning til Algarheim. Prosjektet gjennomføres høsten 2023. Sluttoppgjør og opprydning utføres 2024.

Sanering vann og avløp Allergot

Prosjektet omfatter sanering av ledninger for vann, spillvann og overvann. Retningen for spillvann snus, slik at avløpsystemet vest for Trondheimsvegen avlastes. Anleggsarbeidene starter tidlig 2024.

Tiltak reservevann

Arbeidene omfatter små, supplerende oppgaver for sikring av reservevann.

Stasjonært avfallsug Gystadmarka

Kommunestyret vedtok i sak 54/19 utbygging av stasjonært avfallsug på Gystadmarka. Anleggsarbeider for røranlegget til avfallsuget startet høsten 2020. Gjennomføringen følger fremdriften til arbeidene med infrastruktur på Gystadmarka. Prosjektet slutføres i 2024

Utvidelse Gardermoen renseanlegg (UGRA)

Prosjektet følges opp i tråd med kommunestyrets vedtak 23.6.2020. Alle entreprisekontrakter er inngått og byggearbeidene pågår. Anlegget vil stå driftsklart med en oppgradert renseløsning og utvidet kapasitet fra 1.1.2025.

Vann og avløp Vilberg

Prosjektet omfatter vann og avkloakking av eksisterende bebyggelse og sees i sammenheng med utredning vann og avløp Transjøen – Elstad – Hovin høydebasseng (HB). Prosjektet vil sikre at eksisterende avløpsanlegg blir i samsvar med vannforskriften og forurensningsloven. Avkloakking av private avløpsanlegg og sanering av gammel vannledning for å styrke vannforsyning mot Nordkisa og Jessheim, samt styrke redundansen til vannforsyningen totalt sett.

Jessheim sør-øst – hovedledningsanlegg (vann og avløp)

Ledningene er en del av ringledningssystemet for vann rundt Jessheim og reservevanns-forsyningen mellom Ullensaker kommune og Nedre Romerike Vannverk. I tillegg etableres spillvannsledning for overføring av spillvann/avløp fra Kløfta renseanlegg til Gardermoen renseanlegg. Arbeidet samordnes med gjennomføring av Ole Korslundsveg og felles infrastruktur for Jessheim sør-øst. Arbeidene pågår og skal ferdigstilles sommeren 2024.

Overføring Kløfta-Jessheim avløp

Tiltaket gjelder overføring avløp fra Kløfta til Langeland og ny pumpestasjon ved Kløfta renseanlegg. Anlegget må være ferdig til 2025 når Kløfta renseanlegg er planlagt nedlagt og utvidelse av Gardermoen renseanlegg er planlagt ferdigstilt. Anlegget deles opp i flere etapper og det første arbeidet blir ny pumpestasjon ved Kløfta renseanlegg og omlegging av ledninger her. For rørledning fra Kløfta nord frem til Langeland, skal det inngås grunneieravtaler for hele strekningen før bygging kan starte. Dette har vært tidkrevende å få til og har bidratt til at utførelsen har blitt skjøvet i tid.

Fremtidige prosjekter vann og avløp

Prosjekter frem i tid som ikke er definert enda.

Infrastruktur Gystadmarka

Prosjektet omfatter etablering av hovedanleggene for veg, vann og avløp samt sentralparken i Gystadmarka bydel. De kommunale midlene avsatt i budsjettet er knyttet til forskuttering og vil på sikt tilbakebetales av grunneierne i planområdet. I prosjektet vil man også ivareta annen teknisk infrastruktur som kabelanlegg, fjernvarme og søppelsug. Utbyggerne skal bygge infrastruktur inne på sine delfelt. Veger og vann- og avløpsanlegg er ferdigstilt i 2023. Arbeidet med parkanlegget starter i slutten av 2023 og vil ferdigstilles i takt med utbygging på delfeltene innenfor Gystadmarka.

Kjøp og salg av tomter

Kommunen forvalter store arealer. Dette innebærer også salg av arealene. I enkelte sammenhenger er det nødvendig å erverve mindre arealer for å sikre bedre utgangspunkt for videre forvaltning av et større område.

Tilpasninger og utstyr – helseinstitusjoner

Det er avsatt midler til utskiftning av inventar/utstyr samt mindre tilpasninger ved institusjonene og Helsehus.

Investering kirkeformål

Det er fuktutfordringer i kjelleren og behov for utbedring. Tiltaket utløser krav om tillatelse fra Riksantikvaren for å grave rundt bygget da Ullensaker kirke ligger ved en middelalderkirkegård. Søknad er sendt myndighetene for godkjenning. Saksbehandling vil ta tid, og tiltaket bør derfor utføres vår/sommer 2024. Avsatt ramme for budsjettperioden er 1,6 mill. kroner. I tillegg overføres et årlig investeringstilskudd på 0,5 mill. kroner.

Nettbrett og programmer skole/barnehage

Det settes av midler til å skifte ut ipad og pc til skolen som brukes av elevene.

Nærmiljøtiltak for barn og unge i tettstedene utenfor Jessheim

Potten er til nærmiljøtiltak for barn og unge i tettstedene utenfor Jessheim. Av disse skal minimum 1 mill. kroner gå til Kløfta og minimum 0,5 mill. kroner skal gå til opprustning av Kisa-parken i Nordkisa. De øvrige midlene disponeres til tiltak i hvert enkelt område, etter en administrativ dialog med velforeninger, grendeutvalg og FAU-er i de ulike kretsene.

Ny traktor med krokhenger og feieutstyr i samarbeid med veg

Anskaffelsen ble i hovedsak gjennomført i 2023.

Nordbytjernet, oppgradering i henhold til helhetlig plan inkludert toalett bygg

Toalettanlegget på Nordbytjernet er i dårlig stand og er utfordrende å drifte. Bygget er i dårlig forfatning og ikke universelt utformet. Bygget bør rives og bygges nytt.

Etablering renhold til Energiveien 4

Ved etablering av flere tjenester i bygget vil det kreve daglig og periodisk renhold av flere av tjenestene. Bygget er nyetablert og har ingen maskiner og utstyr med i prosjektet.

HS Konseptvalgsutredning (KVU) Helse

Helhetlig helse- og omsorgsplan har definert hvilke tiltak det må jobbes videre med. Avsatt ramme for 2024 er 1 mill. kroner.

Vannledning Vettdalsvegen

Oppgradering av hovedledning for vann fra Nybakk.

Gang- og sykkelveg Bakkedalen

Gang- og sykkelvegen i Bakkedalen er feilprosjektert. Dette medfører stor ansamling av vann i gang- og sykkelvegen forårsaket av manglende drenering. Det er en pågående reklamasjonssak mot entreprenør på denne, men kommunen må ta deler av kostnaden.

Gamlevegen Kløfta

Behov for utbedring av vegen i forbindelse med retting av armeringsnett. Dette er i hovedsak en reklamasjonssak, men kommunen må påregne noen kostnader for å få en helhetlig utbedring.

Veglys - Furusehgata/Rådhusvegen

Tilstand på kablene langs Furusehgata og Rådhusgata er dårlig og har skapt flere utfordringer de siste årene. Utskiftning er anbefalt, men må planlegges godt da prosjektet vil medføre graving i området. Ses i sammenheng med annen graveaktivitet i området.

Portefølje oppgradering kommunale uteanlegg

Årlig bevilgning til løpende oppgraderinger og tilpasninger i forhold til blant annet krav til universell utforming for kommunale uteanlegg.

Jessheimbadet

Jessheimbadets investeringsportefølje for de neste 10 årene sikter mot å sikre anleggets levetid og

funksjonalitet. Den omhandler viktige brannforebyggende tiltak, energieffektive løsninger for å redusere strøm- og vannforbruk og strategiske oppgraderinger.

Portefølje skoletilpasninger

Årlig ramme for tilrettelegging av skolelokaler for ny bruk begrunnet i endringer i elevmassen og/eller tilrettelegginger i skolelokaler/arealer for enkelte elevers behov, samt mindre tilpasninger av skolelokalene hvor formål er en forbedring av funksjonalitet av hele eller deler av skolelokalene. Tiltak som skal dekkes av denne rammen er begrenset i omfang, og er primært ment å dekke behov som oppstår fortløpende.

Portefølje barnehagetilpasninger

Årlig ramme til tilrettelegging og oppgradering av kommunale barnehager, samt mindre tilpasninger av kommunale barnehager hvor formål er forbedring av funksjonalitet av hele eller deler av kommunale barnehagelokaler.

Portefølje utskifting driftsmaskiner og transportmidler KOMEI

Utskiftning av maskiner og transportmidler for enhet kommunale eiendommer (KOMEI).

Portefølje oppgradering kommunale bygg

Årlig ramme til oppgradering av kommunale bygg, samt mindre tilpasninger av kommunale bygg hvor formål er forbedring av funksjonalitet av hele eller deler av lokaler til kommunale bygg

Portefølje ENØK tiltak

Årlig bevilgning til gjennomføring av ENØK tiltak. Rammen disponeres i henhold til beskrevet mandat, og forvaltes av kommunens porteføljestyre i henhold til vedtatte rutiner for styring av porteføljeprosjekter.

Energiproduksjon og ENØK-tiltak på kommunale bygg

Midlene vil benyttes til etablering av energi produserende prosjekter som solceller, solfangere og varmpumper. I tillegg vil formålsbyggene oppgraderes med energibesparende løsninger som etterisolering, skifte av vindusarealer og oppgradering av sentralt driftssystem og energioppfølgingsystemer (EOS anlegg).

HS kortsiktige tiltak

Porteføljen skal dekke behov for ombygging og tilrettelegging av kommunens helsebygg og de tjenestene som er lovpålagt å tilby. Dette er helt påkrevd og gir kommunen en god mulighet for å optimalisere arealbruken i helsebyggene. Eventuelle behov og prosjekter som oppstår behandles på ordinær måte i porteføljestyret.

Portefølje utskifting og oppgradering renholdsmaskiner og sentralvaskeriet

Årlig bevilgning til nødvendig utskifting og oppgradering

Portefølje forebyggende tiltak brann og miljørettet helsevern

Porteføljen vil ivareta kommunale eiendommers planer om å utbedre avvik relatert til brannsikkerhet i kommunens bygningsportefølje. I tillegg vil porteføljen benyttes til oppgradering av bygningsmassen for å kunne ivareta lovverk knyttet til miljørettet helsevern.

Portefølje kulturhus

Årlig portefølje for oppgradering av kulturhuset.

Utredningsportefølje – utbygging

Det avsettes midler til utredninger knyttet til konkrete prosjekter som erfaringsmessig oppstår i løpet av året. Det er årlig satt av 2 mill. kroner.

Infrastruktur Bymiljø

Samling av prosjekter som er under Bymiljø sitt ansvar.

Vann og avløp Sæteringen – Kopperud

Prosjektet omfatter forsterket vannforsyning og tilrettelegging for sanering av spredt avløp. Saneringen er et tilbud til beboere om å være med i prosjektet og koble seg til et trykkavløpssystem. Anleggsarbeidene starter tidlig 2024.

Portefølje forprosjekt/tidligfase

Alle større søknadspliktige eller komplekse prosjekter utredes av prosjekt kommunalteknikk med midler fra denne porteføljen. Når forprosjektet er ferdig godkjent og politikerne har bevilget midler, opprettes eget hovedprosjekt med nytt prosjektnummer utenfor porteføljen.

Portefølje mindre vann og avløp-tiltak

Skal brukes til mindre saneringsprosjekter på rammeavtale. Prosjektene skal ha lav risiko. Det skal foreligge en årlig plan for bruk av midlene, inkludert en avsatt pott til uforutsette tiltak.

Gjennomførte prosjekter vann og avløp

Midler til ferdigstilling av prosjekter.

Trafikksikkerhetstiltak

Tiltaket omfatter finansiering av større trafikksikkerhetstiltak over 100.000 kroner og levetid på minst tre år.

Veglys, kartlegging og oppgradering

Det er krav om oppgradering av veglysanlegg og utskifting av gamle HQL til nye energisparende LED armaturer, samt måling av alle veglysanlegg i kommunene.

Portefølje vegprosjekter

Tiltaket omfatter forsterkning av veger, bruer og asfaltering. Rehabilitering og utbedring av kommunale veger og gang- og sykkelveger for å opprettholde en tilfredsstillende standard. Utbedringstiltak som kan innebære utskifting og oppbygging av nytt bærelag og slitelag, grøfteutbedringer og etablering av nye sluk samt andre tiltak på veger som medfører store endringer/utbedringer.

Utskiftningsplan maskiner og transportmidler (veg – portefølje årlig)

Årlig bevilgning til utskiftning av transportmidler og øvrig maskinpark innenfor driftsavdelingen veg.

Veglys

Det er mye kabling som begynner å gå ut på levetid. 30-45 år gamle kabler med lite tverrsnitt. Dette begynner å få dårlige elektriske egenskaper. Det er billigere og bedre å oppgradere hele områder enn å stadig reparere feil.

Idrettshall Mogreina – prosjektering (nytt prosjekt i vedtatt budsjett)

Prosjektering av idrettshall.

Lev livet lenger/Forebyggende avdeling for eldre (nytt prosjekt i vedtatt budsjett)

Innkjøp utstyr i forbindelse med Forebyggende avdeling for eldre og aktivitet i hjemmet. Spesifiseres i egen sak.

Utbedring bibliotek (nytt prosjekt i vedtatt budsjett)

Diverse sikrings- og utbedringstiltak bibliotek Ullensaker rådhus.

Forprosjekt idrettsanlegg (nytt prosjekt i vedtatt budsjett)

Starte langsiktig planlegging av behov for idrettsanlegg. Dette skal vurderes i sammenheng med fremtidig skoleutvidelser

Egenkapitaltilskudd KLP

Det avsettes midler til innbetaling av egenkapitaltilskuddet til KLP.

16.3. Vedlegg - Selvkostbudsjett 2024-2027

Ullensaker kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med forskrift om beregning av selvkost. Selvkost innebærer at ekstrakostnadene som kommunen påføres ved å produsere en bestemt tjeneste skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. En annen sentral begrensning i kommunens handlingsrom er at overskudd fra det enkelte år skal tilbakeføres til abonnentene eller brukerne i form av lavere gebyrer innen de neste fem årene. Dette betyr at hvis kommunen har bokført et overskudd som er eldre enn fire år, må dette brukes til å redusere gebyrene i det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2019 i sin helhet være disponert innen 2024.

Utfordringer med selvkostbudsjettet

Det er en rekke faktorer som påvirker selvkostresultatet og som ligger utenfor kommunens kontroll. De viktigste faktorene er budsjettårets forventede kalkylerente (5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng), kapasitetsbegrensninger ved gjennomføring av planlagte prosjekter, samt usikre utgifter og inntekter. I sum fører dette til at det er utfordrende å treffe med budsjettet.

Generelle forutsetninger

Kalkylerenten er anslått å bli 4,69 % i 2024. Budsjettet er utarbeidet den 5. oktober 2022. Tallene for 2022 viser endelig etterkalkyle, tallene for 2023 er prognostiserte verdier, mens tallene for 2024 til 2027 er budsjett-/økonomiplan. Ved behov for ytterligere grunnlagstall og beregningsmetoder henvises det til kommunens selvkostmodell Momentum Selvkost Kommune.

Gebyrområde VANN

Gebyrhjemler:

- Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg av 16. mars 2012 nr. 12
- Forurensningsforskriften av 1. juni 2004

Selvkostoppstilling

Vann	2022	2023	2024	2025	2026	2027
<i>Beløp i 1000 kr</i>	Regnskap	Prognose				
Gebyrinntekter	100 312	95 665	110 188	117 348	129 232	133 453
Øvrige driftsinntekter	1 258	1 800	700	729	760	792
Driftsinntekter	101 570	97 465	110 888	118 077	129 992	134 245
Direkte driftsutgifter	41 710	41 403	43 551	45 548	47 637	49 823
Avskrivningskostnad	25 935	28 131	30 494	33 555	36 134	36 909
Kalkulatorisk rente	29 066	39 439	44 845	45 586	46 083	47 108
Indirekte driftsutgifter	191	1 658	1 740	1 827	1 919	2 015
Driftskostnader	96 901	110 631	120 630	126 517	131 773	135 855
Resultat	4 669	-13 165	-9 742	-8 440	-1 782	-1 609
Kostnadsdekning i %	105 %	88 %	92 %	93 %	99 %	99 %
Selvkostfond 01.01	26 732	32 430	20 417	11 404	3 287	1 611
+ Avsetning til selvkostfond	4 669					
- Bruk av selvkostfond	0	-13 165	-9 742	-8 440	-1 782	-1 609
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond	1 028	1 153	729	323	106	35
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	32 430	20 417	11 404	3 287	1 611	37

Gebyrutvikling

Forbruksgebyr	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Sum økning 2023-2027
Forbruksgebyr kr/m ³ eks mva	17	19	22	23	25	25	6
Endring i forbruksgebyr fra året før (%)	281,6 %	11,9 %	15,0 %	4,2 %	8,5 %	0,5 %	30,6 %
Tilknytningsgebyr kr/m ³ eks mva	185	192	201	205	209	213	21

Det er store økninger i avskrivninger og rentekostnader på området i 2023 og årene framover, i tillegg til høy prisvekst. For å dekke opp noe av disse økningene legges det opp til å bruke det meste av selvkostfondet de neste to årene. Det må påregnes ytterligere økninger utover i økonomiplanperioden.

Tilknytningsgebyret er justert opp med deflator 4,5 % fra 2023 til 2024.

Gebyrområde AVLØP

Gebyrhjemler:

- Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg av 16. mars 2012 nr. 12
- Forurensningsforskriften av 1. juni 2004
-

Selvkostoppstilling

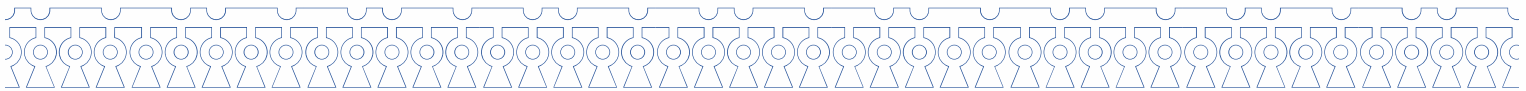
Avløp	2022	2023	2024	2025	2026	2027
<i>Beløp i 1000 kr</i>	Regnskap	Prognose				
Gebyrinntekter	109 940	108 811	149 278	162 478	193 222	198 555
Øvrige driftsinntekter	9 581	15 190	24 683	19 400	20 215	21 064
Driftsinntekter	119 521	124 001	173 961	181 878	213 437	219 618
Direkte driftsutgifter	93 388	97 561	89 810	86 001	87 775	91 567
Avskrivningskostnad	22 557	24 204	26 570	28 220	51 472	52 825
Kalkulatorisk rente	22 972	40 543	57 879	68 133	71 985	72 851
Indirekte driftsutgifter	60	1 956	2 053	2 156	2 264	2 377
Driftskostnader	138 976	164 263	176 313	184 510	213 496	219 620
Resultat	-19 456	-40 262	-2 352	-2 632	-59	-1
Kostnadsdekning i %	86 %	75 %	99 %	99 %	100 %	100 %
Selvkostfond 01.01	61 631	44 010	4 813	2 632	59	1
+ Avsetning til selvkostfond						
- Bruk av selvkostfond	-19 456	-40 262	-2 352	-2 632	-59	-1
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond	1 835	1 065	171	59	1	0
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	44 010	4 813	2 632	59	1	0

Gebyrutvikling

Forbruksgebyr	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Sum økning 2023-2027
Forbruksgebyr kr/m ³ eks mva	19,26	23,60	34,00	36,00	42,00	42,00	18,40
Endring i forbruksgebyr fra året før (%)	297,1 %	22,5 %	44,1 %	5,9 %	16,7 %	0,0 %	78,0 %
Tilknytningsgebyr kr/m ³ eks mva	219	228	238	242	247	252	25

Det er store økninger i avskrivninger og rentekostnader på området i 2023 og årene framover, i tillegg til høy prisvekst. Det brukes store deler av det bundne selvkostfondet i 2023, og resten de neste to årene. Det må påregnes ytterligere økninger utover i økonomiplanperioden.

Tilknytningsgebyret er justert opp med deflator 4,5 % fra 2023 til 2024.

Gebyrområdet RENOVASJON

Gebyrhjemler:

- Lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven) av 13. mars 1981, § 34

Selvkostoppstilling

Renovasjon	2022	2023	2024	2025	2026	2027
<i>Beløp i 1000 kr</i>	Regnskap	Prognose				
Gebyrinntekter	50 447	62 508	70 029	74 404	77 144	85 470
Øvrige driftsinntekter	346					
Driftsinntekter	50 793	62 508	70 029	74 404	77 144	85 470
Direkte driftsutgifter	54 486	59 760	65 505	68 275	71 162	74 170
Direkte kapitalkostnader	1 315	2 723	3 058	4 378	4 256	4 165
Indirekte driftsutgifter	396	443	466	489	513	539
Driftskostnader	56 197	62 926	69 029	73 142	75 931	78 875
Resultat	-5 404	-418	1 000	1 263	1 213	6 595
Kostnadsdekning i %	90 %	99 %	101 %	102 %	102 %	108 %
Selvkostfond 01.01	66	0	0	0	0	0
+ Avsetning til selvkostfond						3 330
- Bruk av selvkostfond	-66					
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond						1
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	0					3 332
Fremførbart underskudd 01.01	0	-5 431	-6 101	-5 364	-4 314	-3 265
- Underskudd til fremføring	-5 338	-418	1 000	1 263	1 213	3 265
- Kalkulert rentekostnad selvkostfond	-93	-252	-263	-213	-164	0
Fremførbart underskudd 31.12 (inkl. rente)	-5 431	-6 101	-5 364	-4 314	-3 265	0

Gebyrutvikling

Forbruksgebyr	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Sum økning 2023-2027
Normalgebyr: Grunnggebyr+140 l rest, inkl mva.	3 448	4 158	4 564	4 749	4 826	5 243	1 085
Endring i forbruksgebyr fra året før (%)		20,57 %	9,78 %	4,05 %	1,61 %	8,64 %	26,09 %

Det er store økninger i driftskostnader på området, samtidig som markedet for salg av avfall er blitt vesentlig redusert. I tillegg ble det i 2022 et underskudd som må inndeckes de neste årene. Det er derfor nødvendig å øke gebyrene med 9,8 % neste år. Det er forventet at det vil bli nødvendig med økninger utover vanlig prisstigning også de neste årene i økonomiplanperioden. Markedet for salg av avfall er en av faktorene for kostnadsutviklingen på området. Dette er et internasjonalt marked med stor usikkerhet.

Gebyrområde FEING

Gebyrhjemler:

- Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonslover) av 14. juli 2002, § 28.

Selvkostoppstilling

Feiing	2022 Regnskap	2023 Prognose	2024	2025	2026	2027
<i>Beløp i 1000 kr</i>						
Gebyrinntekter	3 834	3 448	4 504	5 379	6 672	6 977
Øvrige driftsinntekter	584					
Driftsinntekter	4 418	3 448	4 504	5 379	6 672	6 977
Direkte driftsutgifter	5 158	5 313	6 090	6 346	6 612	6 890
Avskrivningskostnad	0	0	0	0		
Kalkulatorisk rente	0	0	0	0		
Indirekte driftsutgifter (netto)	70	73	76	80	84	88
Driftskostnader	5 228	5 385	6 166	6 425	6 696	6 978
Resultat	-810	-1 937	-1 662	-1 047	-24	-1
Kostnadsdekning i %	85 %	64 %	73 %	84 %	100 %	100 %

Selvkostfond 01.01	5 054	4 408	2 624	1 047	24	1
+ Avsetning til selvkostfond						
- Bruk av selvkostfond	-810	-1 937	-1 662	-1 047	-24	-1
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond	164	153	84	24	1	0
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	4 408	2 624	1 047	24	1	0

Gebyrutvikling

Forbruksgebyr	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Sum økning 2023-2027
Feiegebyr pr pipeløp ekskl. mva.	197,00	177,00	232,00	277,00	343,00	359,00	182,00
Tilsynsgebyr pr pipeløp ekskl. mva.	131,00	118,00	154,67	184,67	228,67	239,33	121,33
Endring i forbruksgebyr fra året før (%)	0,6 %	-10,1 %	31,1 %	19,4 %	23,8 %	4,7 %	93,8 %

I 2023 ble gebyrene på feiing satt ned med 10 % for å bruke opp fond på området. Det er fortsatt gjenstående fond som vil bli brukt de neste to årene. For å komme opp på nivå for å dekke inn kostnadene må prisene derfor opp i 2024 og de påfølgende årene.

Gebyrområde SLAMTØMMING (SEPTIK)

Gebyrhjemler:

- Lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven) av 13. mars 1981, § 34

Selvkostoppstilling

Septik	2022	2023	2024	2025	2026	2027
<i>Beløp i 1000 kr</i>	Regnskap	Prognose				
Gebyrinntekter	2 141	2 019	1 526	2 133	2 245	2 350
Øvrige driftsinntekter						
Driftsinntekter	2 141	2 019	1 526	2 133	2 245	2 350
Direkte driftsutgifter	1 715	1 932	2 017	2 105	2 198	2 294
Direkte kapitalkostnader						
Indirekte netto driftsutgifter	85	132	138	145	152	160
Driftskostnader	1 800	2 064	2 155	2 251	2 350	2 454
Resultat	341	-45	-630	-118	-105	-104
Kostnadsdekning i %	119,0 %	97,8 %	70,8 %	94,8 %	95,5 %	95,7 %
Selvkostfond 01.01	549	916	911	309	203	104
+ Avsetning til selvkostfond	341	-45				
- Bruk av selvkostfond			-630	-118	-105	-104
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond	25	40	28	11	7	2
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	916	911	309	203	104	2

Gebyrutvikling

Forbruksgebyr	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Sum økning 2023-2027
Septiktank -3 m ³ ekskl. mva.	2 168	1 950	1 486	2 078	2 187	2 289	339,00
Endring i forbruksgebyr fra året før (%)	1,5 %	-10,1 %	-23,8 %	39,8 %	5,2 %	4,7 %	17,4 %

I Ullensaker kommune er gebyret for slamtømming beregnet ut fra størrelsen (m3) på septiktank/ minirensanlegg som skal tømmes. For 2024 reduseres gebyret for slamtømming med 23,8 %. Utifra prognosene for årene framover vil det i 2025 bli en økning for å komme opp på nivå med kostnadsdekning. Denne utviklingen skjer for å bruke opparbeidet selvkostfond på området. Deretter blir det en utvikling omtrent på nivå med ordinær prisutvikling.

Gebyrområde BYGGESAK

Gebyrhjemler:

- Plan og bygningsloven av 27. juni 2008, § 33-1

Selvkostoppstilling

Byggesak	2022	2023	2024	2025	2026	2027
<i>Beløp i 1000 kr</i>	Regnskap	Prognose				
Gebyrinntekter	12 388	14 351	12 945	13 153	16 262	19 016
Øvrige driftsinntekter	756	1 100	313	326	339	354
Driftsinntekter	13 144	15 451	13 257	13 479	16 602	19 370
Direkte driftsutgifter	13 156	13 718	16 757	17 575	18 432	19 332
Avskrivningskostnad	18	18	18	18	18	18
Kalkulatorisk rente	8	9	9	8	7	6
Indirekte netto driftsutgifter	101	420	441	463	486	511
Driftskostnader	13 283	14 165	17 224	18 063	18 943	19 867
+/- Korrigering av tidligere års feil i kalkyle						
Resultat	-139	1 286	-3 967	-4 584	-2 341	-497
Dekningsgrad	99,0 %	109,1 %	77,0 %	74,6 %	87,6 %	97,5 %
Selvkostfond 01.01	9 115	9 296	11 025	7 482	3 132	877
+ Avsetning til selvkostfond						
- Bruk av selvkostfond	-139	1 286	-3 967	-4 584	-2 341	-497
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond	320	443	424	234	87	28
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	9 296	11 025	7 482	3 132	877	407

Gebyrutvikling

Det er ikke anledning til å framføre underskudd til senere år på selvkostområdet for Byggesak. Dersom kommunen går med underskudd på området og det ikke er selvkostfond å trekke på, må kommunen selv dekke underskuddet. På Byggesak er det opparbeidet et fond som nå vil bli brukt de neste årene. Det er ikke lagt inn prisvekst på gebyrene for 2024, og det er gjort en tilpasning av noen av gebyrene. Dette framkommer av den lokale forskriften som ligger som vedlegg til budsjettdokumentet.

Gebyrområde OPPMÅLING

Gebyrhjemler:

- Matrikkeloven av 17. juni 2005, § 32.

Selvkostoppstilling

Oppmåling	2022	2023	2024	2025	2026	2027
<i>Beløp i 1000 kr</i>	Regnskap	Prognose				
Gebyrinntekter	3 172	2 758	5 087	5 333	5 608	5 850
Øvrige driftsinntekter	412	0	0	0	0	
Driftsinntekter	3 584	2 758	5 087	5 333	5 608	5 850
Direkte driftsutgifter	3 915	4 364	4 841	5 080	5 331	5 594
Direkte kapitalkostnader	39	39	38	36	35	0
Indirekte netto driftsutgifter	112	210	221	232	243	255
Driftskostnader	4 067	4 613	5 099	5 348	5 609	5 850
Resultat	-483	-1 856	-13	-14	0	0
Kostnadsdekning i %	88,1 %	59,8 %	99,8 %	99,7 %	100,0 %	100,0 %
Subsidiering		692				
Selvkostfond 01.01	1 598	1 163	26	14	0	0
+ Avsetning til selvkostfond						
- Bruk av selvkostfond	-483	-1 163	-13	-14	0	0
+ Kalkulert renteiinntekt selvkostfond	48	26	1	0	0	0
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	1 163	26	14	0	0	0

Gebyrutvikling

Det er ikke anledning til å framføre underskudd til senere år på selvkostområdet for Oppmåling. Dersom kommunen går med underskudd på området og det ikke er selvkostfond å trekke på, må kommunen selv dekke underskuddet. Etter prognosene for 2023 vil fondet som er opparbeidet på området bli brukt i sin helhet i 2023. Gebyrene ble satt opp en god del for 2023, men det er en forsinkelse på bruk av nye gebyrsatser, siden det er rekvireringstidspunktet som avgjør hvilken gebyrsats som skal brukes. På starten av et år vil inntektene skrive seg fra oppdrag som ble rekvirert året før, med de lavere satsene. Gebyrene for 2024 er justert opp omtrent på linje med ordinær prisvekst, bortsett fra noen gebyrer som har en noe høyere justering. Dette er gjort for å foreta en nødvendig justering av noen av gebyrene.

Gebyrområde REGULERING

Gebyrhjemler:

- Plan og bygningsloven av 27. juni 2008, § 33-1

Selvkostoppstilling

Regulering	2022	2023	2024	2025	2026	2027
<i>Beløp i 1000 kr</i>	Regnskap	Prognose				
Gebyrinntekter	4 316	2 698	2 428	2 429	3 265	3 467
Øvrige driftsinntekter	193	15				
Driftsinntekter	4 509	2 713	2 428	2 429	3 265	3 467
Direkte driftsutgifter	2 613	3 084	3 209	3 369	3 536	3 712
Avskrivningskostnad						
Kalkulatorisk rente						
Indirekte netto driftsutgifter	153	231	243	255	267	281
Driftskostnader	2 766	3 315	3 452	3 623	3 804	3 993
Resultat	1 742	-602	-1 024	-1 194	-539	-526
Kostnadsdekning i %	163,0 %	81,8 %	70,3 %	67,0 %	85,8 %	86,8 %
Selvkostfond 01.01	1 685	3 517	3 059	2 155	1 031	526
+ Avsetning til selvkostfond	1 742					
- Bruk av selvkostfond		-602	-1 024	-1 194	-539	-526
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond	90	143	119	70	34	12
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	3 517	3 059	2 155	1 031	526	12

Gebyrutvikling

Det er ikke anledning til å framføre underskudd til senere år på selvkostområdet for Reguleringsplaner. Dersom kommunen går med underskudd på området og det ikke er selvkostfond å trekke på, må kommunen selv dekke underskuddet. Det er opparbeidet fond på området og dette gjør at det ikke foreslås økning i prisene til 2024. Det vil fortsatt være igjen en buffer til å ta mindre svingninger i aktiviteten for årene i økonomiplanen.

Gebyrområde EIERSEKSJONERING

Gebyrhjemler:

- Eierseksjonsloven av 16. juni 2017, § 15

Selvkostoppstilling

Eierseksjonering	2022	2023	2024	2025	2026	2027
<i>Beløp i 1000 kr</i>	Regnskap	Prognose				
Gebyrinntekter	897	1 323	1 194	1 238	1 283	1 331
Øvrige driftsinntekter						
Driftsinntekter	897	1 323	1 194	1 238	1 283	1 331
Direkte driftsutgifter	1 389	1 273	1 094	1 134	1 174	1 216
Avskrivningskostnad						
Kalkulatorisk rente						
Indirekte netto driftsutgifter	47	95	99	104	109	115
Driftskostnader	1 436	1 368	1 194	1 238	1 283	1 331
Resultat	-539	-45	0	0	0	0
Kostnadsdekning i %	62 %	97 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Gebyrutvikling

Det er ikke anledning til å framføre underskudd til senere år på selvkostområdet for Eierseksjonering. Dersom kommunen går med underskudd på området og det ikke er selvkostfond å trekke på, må kommunen selv dekke underskuddet. Det har vært utfordrende å finne hvilket nivå på gebyrene som er nødvendig på eierseksjonering for å oppnå full finansiering. Det gjøres derfor noen justeringer både opp og ned på de ulike satsene for 2024.

16.4. Vedlegg - Finansbudsjett 2024-2027 Ullensaker kommune

Hovedmålsettingen i kommunens finansreglement er at kommunen til enhver tid skal være likvid og lite eksponert for risiko. Det primære målet er å sikre en rimelig avkastning samt stabile og lave netto finansieringskostnader over tid for kommunens aktiviteter. Forvaltningen skal følge gjeldende lover, regelverk og god forretningskikk.

Forutsetninger

Aktivitetsnivået i samfunnet har over lengre tid vært høyt. I tillegg påvirkes økonomien kraftig av eksterne forhold, blant annet krigen i Ukraina. Vi opplever derfor nå meget lav arbeidsløshet og høy inflasjon, hvilket har gjort det nødvendig med rask heving av rentenivået. I 2023 har derfor Norges Bank hevet styringsrenten fra 2,75 % - 4,25 % pr 03.10.23. Det forventes en ytterligere økning på 0,25 % i 2023. Det forventes at styringsrenten vil ligge på 4,5 % i 2024, med en forsiktig nedgang til 3,25 – 3,5 % utover i økonomiplanperioden.

Pengemarkedsrenten settes ut fra de forventninger aktørene i finansmarkedet har til markedet generelt, hvor Norges Banks styringsrente er en av faktorene. Differansen mellom Norges Banks styringsrente og markedsrenten vil alltid inneholde en risikopremie, og denne anslås i dag av Norges Bank til å ligge 0,4-0,5 %. Differansen pr 3. oktober 2023 var 0,47 %, noe som tyder på et relativt stabilt marked. Utviklingen i renter siste år samt prognose for økonomiplanperioden fremgår av diagrammet nedenfor.

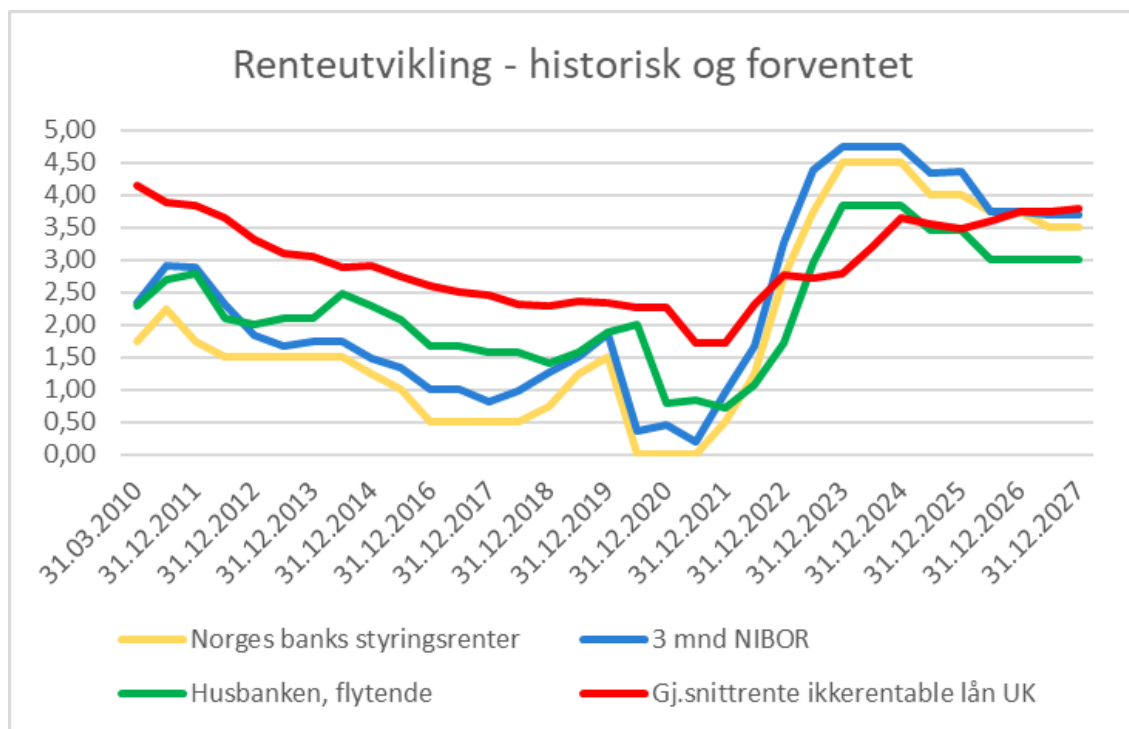

Diagram 1: Historisk og forventet renteutvikling

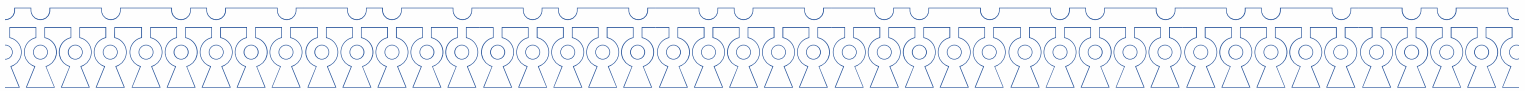

Diagram 1 ovenfor viser historisk utvikling av rentenivået samt forventninger til rentenivået i økonomiplanperioden. Diagrammet viser at det for kommunen forventes et høyere rentenivå enn tidligere gjennom hele økonomiplanperioden.

For lån hvor det er inngått avtaler om faste renter, er det disse som er beregningsgrunnlag for rentekostnadene i budsjettgrunnlaget. For låneopptak og refinansiering når rentebinding utløper, er flytende renter lagt til grunn i henhold til forventet utvikling i 3 mnd NIBOR i diagram over, med et påslag 0,2 - 0,7 % avhengig av låntype.

Når det gjelder lån i Husbanken, er renten på investeringslån til kommunale boliger pr oktober 2023 bundet på 2,03 %. Fastrenteavtalene er forutsatt terminert tidlig i 2024, og lånene er derfor forutsatt å ligge på flytende rente i budsjett/økonomiplanperioden. Startlånene ligger i sin helhet på flytende rente. For lån i Husbanken med flytende rente vil denne pr november 2023 være 3,85 %. Det forventes en fortsatt økning i 2024, deretter forventes en forsiktig gradvis reduksjon gjennom økonomiplanperioden, på lik linje med forventet utvikling på 3mnds Nibor-renten.

For renteinntekter er forutsetningene i gjeldende bankavtale med SR-bank lagt til grunn. Den gir en rente på inntående likviditet på NIBOR 3 mnd pluss 0,45 % (0,50 % på plasseringskonto). Det er i budsjett/økonomiplan lagt til grunn gjennomsnittlig innskudd på drifts- og plasseringskonti på ca 800-1000 mill. kroner.

Låneopptak

I budsjett/økonomiplan for 2024-2027 er det lagt til grunn at låneopptak må gjennomføres i takt med fremdrift på investeringene. Dette for å sikre tilstrekkelig driftslikviditet gjennom året. Praksisen med kun å gjennomføre låneopptak til dekning av årets gjennomførte investeringer videreføres i planperioden.

Låneportefølje i økonomiplanperioden

Det er planlagt låneopptak for investeringer i 2023 på netto 300 mill. kroner, etter fradrag for restbetaling av beregnet minimumsavdrag. Det er pr september 2023 ikke tatt opp nye investeringslån, resterende nødvendige låneopptak planlegges gjennomført i sin helhet oktober/november. Dette er med basis i prognose på gjennomførte og planlagte investeringer i 2023, og gir en samlet låneportefølje på investeringslån per 01.01.24 på 5,46 mrd. kroner (eks startlån).

Type lån (kr)	(tall i 1000)	Restgjeld 31.12.2023	Restgjeld 31.08.2023	Restgjeld 30.04.2023	Restgjeld 31.12.2022
IKKE RENTABEL GJELD:					
Obligasjonslån					
Kommunalbanken lån med obl.bet.		300 000	300 000	300 000	300 000
DNB obligasjonslån		260 000	260 000	260 000	260 000
Kommunalbanken lån med obl.bet.		300 000	300 000	300 000	300 000
Kommunalbanken lån med obl.bet.		196 667	200 000	200 000	200 000
Kommunalbanken lån med obl.bet.		350 000	350 000	350 000	350 000
Kommunalbanken lån med obl.bet.		100 000	100 000	100 000	100 000
Nytt låneopptak 2023		50 000			
Sum obligasjonslån		1 556 667	1 510 000	1 510 000	1 510 000
Sertifikatlån					
Handelsbanken sertifikatlån		200 000	200 000	200 000	200 000
DNB sertifikatlån		150 000	150 000	150 000	150 000
DNB sertifikatlån		150 000	150 000	150 000	150 000
Sparebank1 Markets sertifikatlån		150 000	150 000	150 000	150 000
Danske bank sertifikatlån		200 000	200 000	200 000	200 000
DNB sertifikatlån		200 000	200 000	200 000	200 000
Sum sertifikatlån		1 050 000	1 050 000	1 050 000	1 050 000
Mellomregning selvfinansierende boliger		-183 000	-184 385	-183 470	-182 384
Statlig lån					
Gardermoutbyggingen		59 712	63 288	66 864	71 632
Sum statlig lån		59 712	63 288	66 864	71 632
Finansiell leasing					
Gystadmyr sykehjem fin.leasing		119 430	119 834	120 641	121 045
Gjestad fin.leasing		49 137	49 366	49 823	50 051
Gystadmyr ungdomsskole fin.leasing		224 357	226 445	227 489	228 533
Sum finansiell leasing		392 925	395 645	397 953	399 629
SUM IKKE RENTABEL GJELD		2 876 303	2 834 548	2 841 347	2 848 877

Tabell 1: Ikke-rentabel lånegjeld pr lånekategori

Tabell 1 ovenfor viser en oversikt over anslått låneportefølje 31.12.23 for ikke-rentable investeringer. Total ikke-rentabel gjeld oppgår til ca 2,9 mrd. kroner.

Type lån <i>(tall i 1000 kr)</i>	Restgjeld 31.12.2023	Restgjeld 31.08.2023	Restgjeld 30.04.2023	Restgjeld 31.12.2022
LÅN TIL SELVKOSTINVESTERINGER:				
Obligasjonslån				
Kommunalbanken lån med obl.bet.	365 000	365 000	365 000	365 000
Kommunalbanken lån med obl.bet.	250 000	250 000	250 000	250 000
Kommunalbanken lån med obl.bet.	150 000	150 000	150 000	150 000
Kommunalbanken lån med obl.bet.	200 000	200 000	200 000	200 000
Nytt låneopptak 2023	250 000			
Sum obligasjonslån	1 215 000	965 000	965 000	965 000
Sertifikatlån				
DNB sertifikatlån	250 000	150 000	150 000	150 000
Sparebank1 Markets sertifikatlån	200 000	200 000	200 000	200 000
Sum sertifikatlån	450 000	350 000	350 000	350 000
Andre Investeringslån				
Kommunalbanken	100 000	100 000	100 000	100 000
Kommunalbanken	124 000	124 000	124 000	124 000
Kommunalbanken	33 500	41 000	41 000	41 000
Kommunalbanken	285 000	292 500	300 000	300 000
KLP Kommunekreditt	0	0	21 680	22 955
KLP	0	100 000	100 000	100 000
Sum andre investeringslån	542 500	657 500	686 680	687 955
Husbanklån				
Husbanken boliger	164 299	166 992	170 134	170 594
Husbanken lån til startlån	818 621	859 240	766 105	678 807
Sum lån Husbanken	982 921	1 026 232	936 238	849 401
Fin. leasing Gystadmyr boligdel	25 386	25 472	25 644	25 730
Mellomregning selvfinansierende boliger	183 000	184 385	183 470	182 384
SUM LÅN TIL SELVKOSTINVESTERINGER	3 398 807	3 208 589	3 147 032	3 060 470
KOMMUNENS SAMLEDE LÅNEGJELD	6 275 110	6 043 137	5 988 380	5 909 347

Tabell 2: Lånegjeld selvkostområder og samlet lånegjeld

Tabell 2 ovenfor viser en anslått total låneportefølje pr 31.12.23 for rentable investeringer (selvkost), inkl lån til boliger og videreutlån (startlån). Total rentabel gjeld oppgår til ca 3,4 mrd. kroner.

Kommunens samlede lånegjeld pr 31.12.2023 anslås å bli ca 6,3 mrd. kroner.

Låneporteføljen er tilpasset gjeldende finansreglements bestemmelser om sammensetning, sikringsgrad og gjenværende sikringstid.

Stresstest

Aktiva/passiva pr 31.12.2023	Balanse i %	Gjeld i mill. kroner	Endring	Beregnet effekt	Aktiva/passiva pr 31.12.2027	Balanse i %	Gjeld i mill. kroner	Endring	Beregnet effekt
Gjeld med pt/flytende rente	43,0 %	1 042	2 %	20,8	Gjeld med pt/flytende rente	80,0 %	3 768	2 %	75,4
Gjeld med fast rente pr. 2.tertial 2023	57,0 %	1 382	2 %	0,0	Anslag gjeld med fast rente pr 31.12.2027	20,0 %	942	2 %	0,0
Finanspassiva med renteeksponering (ikke-rentabel gjeld)	100,00 %	2 424		20,8	Finanspassiva med renteeksponering (ikke-rentabel gjeld)	100,00 %	4 710		75,4
Kortsiktig gjennomsnittlig budsjettet likviditet til driftsformål		500	2 %	10,0	Kortsiktig gjennomsnittlig budsjettet likviditet til driftsformål		500	2 %	10,0
Netto effekt ved 60% fast rente				10,8	Netto effekt ved 60% fast rente				65,4
Netto effekt ved 100% flytende rente				38,5	Netto effekt ved 100% flytende rente				84,2

Tabell 3: Stresstest ikke-rentabel gjeld

Tabell 3 ovenfor viser hvor stor effekt en generell renteøkning på 2 % vil ha på kommunens netto finansutgifter med en rentebindingsgrad på 57 % (bindingsgrad pr 2. tertial 2023), på gjeld som påvirker kommunens nettoresultat. En betydelig del av kommunens lånegjeld er innenfor selvkostområdene eller på områder hvor en eventuell renteøkning gir tilsvarende økning på inntektssiden, dvs renteøkningen belastes kommunens innbyggere i form av økte avgifter, så denne delen av lånegjelden holdes derfor utenfor i beregningen. Tilsvarende er finansielle leasingkontrakter og rentefritt statlig lån holdt utenfor i beregningen.

En generell renteøkning på 2 % på lånegjeld pr 31.12.2023 og med en bindingsgrad på 57 % vil medføre økte netto finansutgifter på 10,8 mill. kroner. Dersom alle lån var lagt på flytende rente, ville tilsvarende økning i rentenivået gi en økning i netto finansutgifter på 38,5 mill. kroner.

I tabellen er også lagt inn effekten på beregnet lånegjeld pr 31.12.2027. Mange av kommunens sikringskontrakter forfaller i økonomiplanperioden, noe som gjør at rentebindingsgraden vil være anslagsvis 20 % ved utgangen av økonomiplanperioden, noe som er minste tillatte sikringsgrad i henhold til vedtatt finansreglement. En 2 % renteøkning vil da medføre økte netto finansutgifter på 65,4 mill. kroner. Dersom alle lån var lagt på flytende rente, ville tilsvarende økning i rentenivået gi en økning i netto finansutgifter på 84,2 mill. kroner.

Kommunedirektøren vurderer kontinuerlig markedet med tanke på hvilken sikringsstrategi som til enhver tid bør følges. Det vurderes som ønskelig å opprettholde en sikringsgrad tilnærmet dagens nivå (50 – 60 %), men rentemarkedet avgjør når det vil være mulig å inngå nye gode fastrenteavtaler/sikringskontrakter. Sikringsgrad som vist i tabell 3 ovenfor vil derfor pr 31.12.2027 kunne endres avhengig av markedsutviklingen.

Kortsiktig likviditet utgjøres av budsjettetert gjennomsnittlig innestående på driftskonti i bank.

Låneopptak til investeringer i økonomiplanperioden

Samlet lånegjeld vil øke betydelig i økonomiplanperioden som en følge av et fortsatt høyt investeringsnivå, som tabellen nedenfor viser. Ca 33 % av investeringene er innenfor selvkostområder (VAR/VAU og startlån), hvor lånekostnadene vil bli dekket av gebyr- og renteinntekter.

Investeringsbanen i økonomiplanperioden gir følgende lånebehov:

Tall i 1000 kr	Øk.plan 2024	Øk-plan 2025	Øk-plan 2026	Øk-plan 2027	Sum
Ordinære investeringer	701 632	654 225	756 575	1 493 019	3 605 451
Selvfinansierende boliger	0	0	0	0	0
Selvfinansierende VAR/VAU	504 970	322 642	150 000	150 000	1 127 612
Startlån	150 000	150 000	150 000	150 000	600 000
Sum brutto investeringer og startlån	1 356 602	1 126 867	1 056 575	1 793 019	5 333 063
Tilskudd	0	-6 516			-6 516
Anleggsbidrag Avinor (Gardermoen renseanlegg)	0	-35000	0	0	-35 000
Avdrag lån Norsk Dragracing Gardermoen	-250	-250	-250	-250	-1 000
Salg av tomter Gystadmarka	-196 500	0	0	0	-196 500
Avsetning/bruk av inv.fond	49 824	-49 824	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0
Momskompensasjon	-111 106	-126 565	-146 975	-294 204	-678 850
Sum lånebehov investeringer	1 098 570	908 712	909 350	1 498 565	4 415 197

Tabell 4: Investeringer og lånebehov 2024-2027

Tabell 4 ovenfor viser kommunes planlagte investeringer og lånebehov i budsjett/økonomiplanperioden. Tabellen viser brutto investeringer inkl startlån på 5,3 mrd. kroner i perioden. Dette gir et lånebehov inkl startlån i perioden på 4,4 mrd. kroner.

Det budsjetteres ikke med inntekter fra eventuelle planlagte salg av kommunale eiendommer i økonomiplanperioden. Det er imidlertid solgt/realisert eiendom i 2019 som innebærer forventet kontantstrøm i 2024 på 196,5 mill. kroner, og denne er hensyntatt i finansbudsjettet, som gir tilsvarende reduksjon i lånebehovet på ordinære investeringer i perioden. I tillegg er det lagt inn som finansiering et anleggsbidrag fra Avinor vedrørende Gardermoen renseanlegg i 2025 på 35 mill. kroner og tilskudd på til sammen 6,5 mill. kroner.

Det forventes at kommunens likvidsituasjon vil gjøre det nødvendig med løpende låneopptak i takt med fremdrift på investeringene. Dette er lagt som en forutsetning i budsjettet, og medfører at rentebelastning på nye lån vil få effekt allerede i investeringsåret (det regnes i budsjettet ca 3 – 6 måneders effekt av innværende års låneopptak).

Finansutgifter – investeringslån

Minimumsavdrag er beregnet for alle årene i planperioden basert på kommunedirektørens forslag til investeringer. Beregningene baseres på mange usikre faktorer og forutsetninger, og er dermed ikke eksakte. Beregnet minimumsavdrag for økonomiplanperioden er i henhold til reglene i ny kommunelov.

Budsjettetert låneopptak på investeringer er vist i tabellen ovenfor.

Investeringslån eks selvfinansierende boliger tall i 1000 kr	Anslag 2023	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Lån ved årets inngang		5 050 304	5 793 643	6 335 095	6 855 043
Beregnet minimumsavdrag		-205 231	-217 259	-239 402	-244 179
Opptak nye investeringslån		948 570	758 712	759 350	1 348 565
Investeringslån pr 31.12	5 050 304	5 793 643	6 335 095	6 855 043	7 959 430
Renteutgifter	160 242	189 188	210 595	231 851	245 234

Tabell 5: Utvikling låneportefølje og renteutgifter - investeringslån

Tabell 5 ovenfor viser utviklingen på kommunens låneportefølje – investeringslån i budsjett/økonomiplanperioden. Tabellen viser at lånegjeld – investeringslån i perioden vil øke fra 5,1 mrd. kroner ved utgangen av 2023 til 8 mrd. kroner ved utgangen av 2027. Avdragsutgiftene på investeringslånene øker fra 205 mill. kroner i 2024 til 244 mill. kroner i 2027. Totale renteutgifter øker fra 189 mill. kroner i 2024 til 246 mill. kroner i 2027.

Renteutgifter investeringslån - fordeling ikke-rentabel og rentable investeringer

På bakgrunn av gjeldende renteforutsetninger, låneopptak og avdragsberegninger, fordeles renteutgiftene på ikke-rentable og rentable investeringer som vist nedenfor.

Renteutgifter tall i 1000 kr	Anslag 2023	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Sum investeringslån, ikke-rentable		83 828	99 143	118 380	135 158
sum investeringslån, rentable		105 360	111 451	113 471	110 076
Totale renteutgifter investeringslån	160 242	189 188	210 595	231 851	245 234

Tabell 6: Renteutgifter investeringslån 2024 – 2027 – fordeling ikke-rentable og rentable investeringer

Tabell 6 ovenfor viser renteutgifter i budsjett/økonomiplanperioden, fordelt på ikke-rentable og rentable lån. Tabellen viser at renteutgifter på ikke-rentable lån øker fra ca 84 mill. kroner i 2024 til ca 135 mill. kroner i 2027. Utgiftene på rentable lån øker fra ca 105 mill. kroner i 2024 til 110 mill. kroner i 2027.

Kalkulatoriske renter og avskrivninger for VAR-området er inkludert i de totale rente- og avdragsutgifter for kommunen. Det er budsjettetert et bidrag fra VAR til dette på hhv 162,9 mill. kroner i 2024, 179,9 mill. kroner i 2025, 210,0 mill. kroner i 2026 og 213,9 mill. kroner i 2027.

Finansutgifter – lån til selvfinansierende boligprosjekter

Renter og avdrag på lån til ulike boligprosjekter belastes eget ansvarssted for selvfinansierende boliger. Husleie skal dekke renter og avdrag samt øvrige driftsutgifter på de selvfinansierende boligene.

Selvfinansierende boliger, inkl tall i 1000 kr	Anslag 2023	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Lån ved årets inngang		406 185	392 348	379 047	366 361
Beregnet minimumsavdrag		-13 837	-13 302	-12 686	-11 056
Nye lån		0	0	0	0
Selvfinansierende boliger 31.12.	406 185	392 348	379 047	366 361	355 305
Renteutgifter	12 688	17 693	16 028	14 798	13 885

Tabell 7: Låneportefølje og renteutgifter – selvfinansierende boliger

Tabell 7 ovenfor viser utviklingen på låneportefølje og finansutgifter for selvfinansierende boligprosjekter i budsjett/økonomiplanperioden. Tilsvarende som for andre investeringslån er det beregnet minimumsavdrag som benyttes til fortløpende nedbetaling av lån. Ettersom det ikke er planlagt nye investeringer på området, viser lånegjeld og finanskostnader derfor en nedadgående trend i perioden. Lånegjeld reduseres i perioden fra 406 mill. kroner til 355 mill. kroner. Avdragsutgifter reduseres fra 13,8 mill. kroner i 2024 til 11 mill. kroner i 2027. Renteutgifter reduseres fra 17,7 mill. kroner i 2024 til 13,9 mill. kroner i 2027.

Finansutgifter – lån til startlån

Kommunen tar opp lån i Husbanken for videreutlån/startlån. Utlån og mottatte avdrag på startlån føres i investeringsbudsjettet. Renteinntekter og renteutgifter føres i driftsbudsjettet. Ved budsjettering anslås rente- og avdragsutgiftene for kommunens lån. Mottatte avdrag fra kommunens låntakere skal finansiere kommunens avdragsutgifter. Mottatte renteinntekter skal finansiere kommunens renteutgifter. Avvik forekommer fordi alle disponible innlånte midler ikke er lånt ut til enhver tid. Likvidreserven i ordningen inngår i kommunens likviditet, og avkastningen på denne anslås å dekke differansen mellom utgifter og inntekter for disse lånene.

Startlån tall i 1000 kr	Anslag 2023	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Lån ved årets inngang		818 621	934 288	1 044 710	1 149 899
Årets løpende avdrag		34 334	39 577	44 812	50 059
Nye lån		150 000	150 000	150 000	150 000
Startlån 31.12.	818 621	934 288	1 044 710	1 149 899	1 249 840
Renteutgifter	25 000	37 570	40 563	44 876	46 529

Tabell 8: Låneportefølje og renteutgifter – lån til videreutlån/startlån

Tabell 8 ovenfor viser utviklingen på kommunens lån for videreutlån/startlån i budsjett/økonomiplanperioden. Kommunedirektøren legger til grunn et opptak av lån til startlån på totalt 150 mill. kroner årlig i budsjett/økonomiplanperioden. Hensyntatt løpende avdrag innebærer dette at lånegjelden på området øker fra 819 mill. kroner til 1.250 mill. kroner i perioden, og årlige finanskostnader øker gradvis til 46,5 mill. kroner i 2027.

Gardermolånet

Gardermolånet tall i 1000 kr	Anslag 2023	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Lån ved årets inngang	71 632	59 712	47 792	35 872	23 952
Årets løpende avdrag	11 920	11 920	11 920	11 920	11 920
Gardermolån 31.12.	59 712	47 792	35 872	23 952	12 032

Tabell 9: Låneportefølje – statlig finansiering/Gardermolånet

I tabell 9 ovenfor vises utviklingen på Gardermolånet i planperioden. Lånet er rentefritt.

Nedbetaling skjer med 11,9 mill. kroner pr år, og lånet vil være fullt nedbetalt i 2028.

Finansiell leasing

Langsiktige leieavtaler på Gystadmyr bo- og aktivitetssenter og Gjestad sykehjem samt Gystadmarka ungdomskole er definert til å være finansiell leasing. I henhold til kommunal regnskapsstandard er derfor leieavtalene aktivert som driftsmiddel med tilhørende gjeldspost under langsiktig gjeld.

Finansiell leasing tall i 1000 kr	Anslag 2023	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Lån ved årets inngang		392 925	385 413	377 047	367 776
Anslag årets løpende avdrag		7 512	8 366	9 271	10 228
Finansiell leasing pr 31.12.	392 925	385 413	377 047	367 776	357 548
Renteutgifter	18 219	17 910	17 564	17 178	16 750

Tabell 10: Låneportefølje og renteutgifter – finansiell leasing

Tabell 10 ovenfor viser fordelingen mellom renter og avdrag på finansiell leasing i budsjett/økonomiplanperioden (boligdel – Gystadmyr er inkludert i totalene for selvfinansierende boliger). Gjelden nedbetales over resterende leiekontraktperiode, og restgjeld vil i perioden 2024-2027 reduseres fra 392 mill. kroner til 358 mill. kroner. Årlige renteutgifter på leasingkontraktene vil i perioden reduseres fra 17,9 mill. kroner til 16,8 mill. kroner.

Finansinntekter

Beregningene baseres på anslag for kommunens likviditet. Det er i budsjettgrunnlaget for 2024-2027 lagt opp til gjennomsnittlig innestående driftslikviditet i bank på 500 mill. kroner. I tillegg er det lagt inn plassering av overskuddslikviditet på ca 450 mill. kroner i 2024, med gradvis nedjustering til 300 mill. kroner i 2027.

Hovedbankavtale med SR-bank gir en avkastning på innskudd på 3 mnd's NIBOR + 0,45 % (plasseringskonto gir + 0,50 %). Dette nivået er lagt til grunn for hele økonomiplanperioden.

Kommunedirektøren vurderer løpende plassering av overskuddslikviditet opp mot gjeldende bankavtale, i tråd med finansreglementet.

Ut fra de forutsetninger som er gjort med hensyn til nivået på NIBOR-renten i planperioden, er renteinntekter budsjettert som følger:

Finansinntekter tall i 1000 kr	Anslag 2023	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Renteinntekter - egen likviditet		46 285	40 794	32 357	31 086
Avsetning til bundne fond		-1 556	-721	-235	-78
Renteinntekter - startlån		37 570	40 563	44 876	46 529
Øvrige finansinntekter		18 000	0	0	0
Totale finansinntekter	64 000	100 299	80 636	76 998	77 536

Tabell 11: Finansinntekter

Tabell 11 ovenfor viser utviklingen i kommunens finansinntekter i budsjett/økonomiplanperioden. Det forventes totalt en inntekt på ca 100 mill. kroner i 2024, hvorav 18 mill. kroner gjelder terminering av fastrentekontrakter. Det forventes en gradvis reduksjon av finansinntektene i perioden til ca 78 mill. kroner i 2027. Dette skyldes et gradvis synkende rentenivå samt noe lavere gjennomsnittlig likviditet.

Plassering av overskuddslikviditet

I henhold til gjeldende finansreglement er det anledning til plassering av overskuddslikviditet i pengemarkedsfond med lav risiko. Kommunedirektøren har pr oktober 2023 ikke plassert midler i fond. Det er plassert ca 321 mill. kroner på egen plasseringskonto hos kommunens hovedbankforbindelse, SRbank. I tillegg er det plassert ca 153 mill. kroner på plasseringskonto i KLP. Dette er midler som er svært likvide og kan overføres til driftskonto i løpet av kort tid. Avkastning på plasseringen inngår i renteberegningen ovenfor.

Totaloversikt - netto finansutgifter

Rentekompensasjon fra Husbanken føres sammen med andre statstilskudd. Effekten av kompensasjonen er vist i tabellen nedenfor.

Budsjettert samlet lånegjeld, avdragsutgifter og renteutgifter for planperioden er vist i tabell 12 nedenfor. I tillegg vises budsjetterte renteinntekter, netto finans før tilskudd og netto finans etter fradrag for budsjettert investeringstilskudd, rentekompensasjon og mottatt bidrag til renter og avdragsutgifter fra VAR.

Totaloversikt <i>tall i 1000 kr</i>	Anslag 2023	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Lån ved årets inngang, eks startlån		5 456 489	6 185 991	6 714 142	7 221 404
Beregnet minimumsavdrag		-219 068	-230 561	-252 088	-255 235
Nytt låneopptak		948 570	758 712	759 350	1 348 565
Lånegjeld pr 31.12. eks startlån	5 456 489	6 185 991	6 714 142	7 221 404	8 314 735
Totale avdragsutgifter		219 068	230 561	252 088	255 235
Totale renteutgifter		244 452	267 186	291 525	305 648
Sum finanskostnader		463 520	497 747	543 613	560 883
Netto finansinntekter før rentekompensasjon og kalkulatoriske renter og avskrivninger		101 855	81 357	77 233	77 615
Netto finans før tilskudd		361 665	416 390	466 380	483 268
Investeringstilskudd/rentekompensasjon		6 000	6 000	6 000	6 000
Bidrag kalkulatoriske renter og avskrivninger VAR		162 910	179 934	209 989	213 882
Avsetning renter på bundne fond		-1 556	-721	-235	-78
Netto finanskostnader etter tilskudd		194 311	231 177	250 626	263 465
Lånegjeld pr 31.12. eks startlån	5 456 489	6 185 991	6 714 142	7 221 404	8 314 735
Lånegjeld startlån pr 31.12	818 621	934 288	1 044 710	1 149 899	1 249 840
Kommunens totale lånegjeld pr 31.12.	6 275 111	7 120 279	7 758 853	8 371 303	9 564 574

Tabell 12: Totaloversikt finans 2024-2027

Samlet gjeld i tabellen ovenfor fordeler seg på ordinære investeringer og ulike selvkostområder som det fremgår av diagram under:

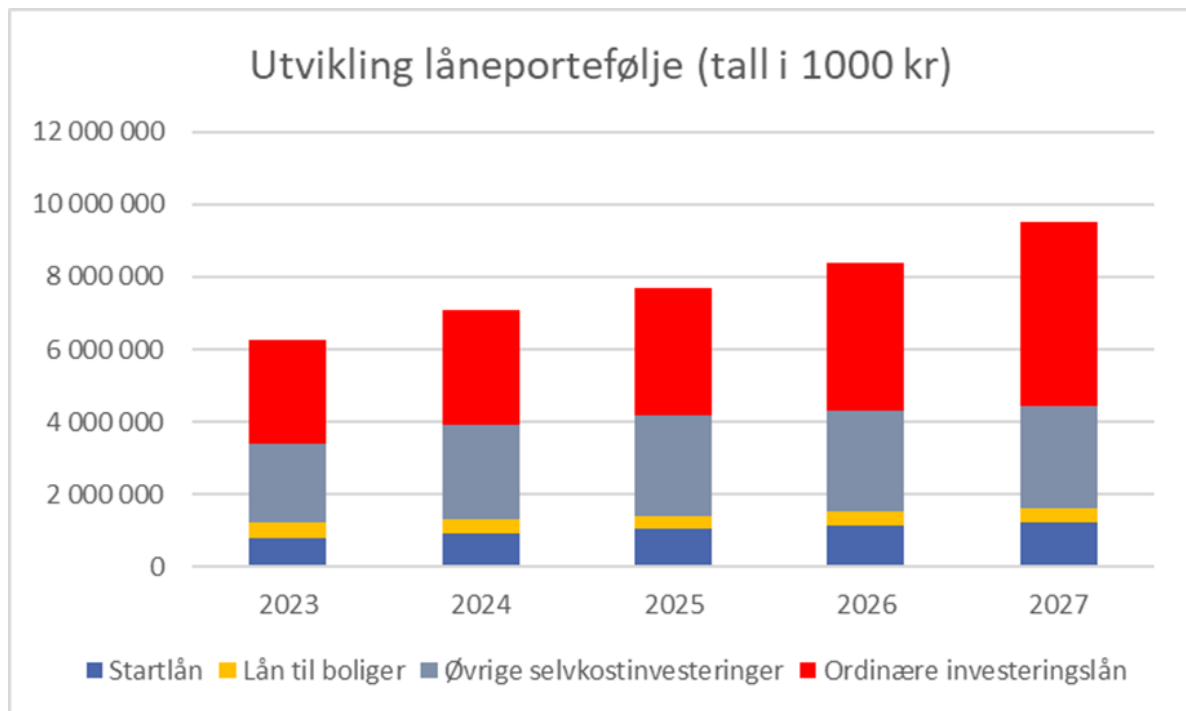

Diagram 2: Utvikling samlet lånegjeld

Tabell 12 og diagram 2 ovenfor gir en totaloversikt over kommunens lånegjeld og finansutgifter/inntekter i budsjett/økonomiplanperioden. Kommunen vil ved utgangen av planperioden vil ha en samlet lånegjeld på ca 9,53 mrd. kroner, en økning på ca 51 % i planperioden, fra 6,3 mrd. kroner ved utgangen av 2023. Netto finansutgifter før tilskudd øker anslagsvis fra 362 mill. kroner i 2024 til 484 mill. kroner i 2027, en økning i perioden på 122 mill. kroner. Som diagrammet viser, vil lånegjelden på selvkostområdene øke i perioden. Dette gjør at netto finans etter tilskudd fra selvkostsektoren samt rentekompensasjon fra Husbanken vil øke fra 194 mill. kroner i 2024 til 264 mill. kroner i 2027, en økning på 70 mill. kroner.

De store investeringene på selvkostområdene i tillegg til et vesentlig høyere rentenivå får effekt for gebyrene på området, jfr nærmere omtale under kapitlet kommunaltekniske tjenester.

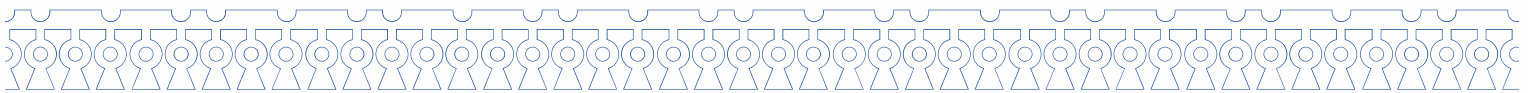
Kommunens renteeksponering

Kommunen er eksponert for renteendringer på flere områder. Innenfor finansområdet er lånekostnadene påvirket av utviklingen i rentene på utgiftssiden. På inntektssiden er renteinntekter fra bankinnskudd, rentekompensasjon fra husbanken og kalkulatoriske renter fra selvkostområdene påvirket av renteutviklingen. I tillegg er kommunens pensjonskostnader påvirket av utviklingen i rentemarkedet.

Sammenlignet med andre kommuner har Ullensaker kommune høy lånegjeld. Dette er tilfelle om man ser på utviklingen i brutto lånegjeld, eller om man ser på utvikling av netto lånegjeld i forhold til brutto driftsinntekter, samt gjeld i forhold til innbyggertall.

Om lag 24 % av låneporteføljen pr 31.12.2023 er finansiert med sertifikatlån. Dette er lån med kort løpetid som kan utgjøre en viss risiko med tanke på løpende tilgang på kapital for refinansieringer. I tillegg vil det være en usikkerhet knyttet til hvilke rentenivåer man løpende kan refinansiere lånene til (Nibor +/- flytende margin). Marginen er ikke mulig å rentesikre, denne fastsettes fortløpende av markedet.

Kommunedirektøren vurderer kontinuerlig markedet med tanke på tilpasning av porteføljen for å redusere risiko, og det arbeides kontinuerlig for å tilpasse låneporteføljen til gjeldende forutsetninger i markedet.

16.5. Vedlegg - Økonomiplan 2024-2027 Ullensaker Svømmehall KF

Ullensaker Svømmehall KF

Forslag

Budsjett 2024

Økonomiplan 2024-2027

Ullensaker Svømmehall KF (USV)

USV er organisert som ett selvstendig kommunalt foretak. USVs oppgave er å bygge, ivareta eierrollen samt leie ut anlegget (kalt Jessheimbadet) til Ullensaker Kommune. USVs budsjett behandles derfor separat fra Ullensaker kommune. Den kommersielle driften er overlatt til Jessheimbadet.

Jessheimbadet ble overtatt i og overlevert leietaker (Ullensaker kommune) i desember 2020. Etter en trinnvis oppstart med delvis aktivitet i 2021, ble badet offisielt åpnet 11 august 2021.

Vedtaks punkter

1. Budsjett 2024/Økonomiplan 2024-2027 for Ullensaker Svømmehall KF vedtas med brutto driftsramme for budsjettåret 2024- på NOK 19,5 mill og med ett lite netto driftsresultat på kr 244 000.
2. Investeringsbehov besluttes i Ullensaker kommune under ordinær behandling.

Driftsbudsjett og investeringer

Ordinær drift

Foretakets eneste leietaker er Ullensaker kommune. Alle leieinntekter kommer derfor fra Ullensaker kommune. På kostnadssiden utgjør finanskostnader hoveddelen. I tillegg har foretaket noen administrative kostnader. Foretaket skal ikke gå med overskudd. Leieinntekter fastsettes i egen leiekontrakt. Eventuelt underskudd finansieres med tilskudd, alternativt økte leieinntekter fra Ullensaker kommune.

Den eksisterende leiekontrakt fikk tidlig i 2023 ett tillegg for å kunne hensynta økte finanskostnader. Den har pt en ramme på NOK 18,95 mill. Det er videre planen å reforhandle hele Leiekontrakten høsten 2023.

Gjennom 2022 økte rentekostnader vesentlig. Dette fortsetter ut over i 2023, men det kan se ut som fagmiljøene mener dette vil endre seg positivt ut mot slutten av 2024. Den reforhandlede leiekontrakten gjør at endringer i rentekostnader kan justeres periodisk. I planperioden fra 2025 til 2027 forventes rentekostnadene å gå ned.

Administrativ drift

Fra mars 2022 har Ullensaker Svømmehall KF hatt ett styre bestående av eksterne «profesjonelle» styremedlemmer. Dette har etter styrets mening sikret at virksomheten drives som en egen selvstendig enhet på «armlengdes-avstand» fra kommunen. Dette har videre vært en forutsetning for å kunne benytte seg av ordningen mva refusjon/reduisert mva i kommunale foretak.

Badet er mer eller mindre ferdig og overlevert. Det gjenstår noen mindre reklamasjonsarbeider. Det ble i mai 2023 ferdigstilt en «Prosjektrapport» («Sluttrapport»). Denne gir ett godt bilde av hele byggeprosessen og konkluderer med totale byggekostnader på ca NOK 363 000. Det er mottatt tilskudd på NOK 56,4 mill, hvorav mesteparten er Spillemidler, NOK 51,4 mill.

Investeringer 2022/2023/2024

Følgende investeringer ble i 2022/2023 gjennomført for å øke sikkerhet, kvalitet og kapasitet i badet:

- Stupetårn, nye sklisikre rister rundt bassengene, ca NOK 543 000
- Baby basseng (raskere uttømming og innfylling), ca NOK 470 000
- Utvidelse tørrbadstu (øke antallet i badet på samme tid), ca kr 200 000
- Utvidelse antall vendeporter (raskere inn/ut), ca kr 450 000

For 2024 har Ullensaker kommune engasjert Cowi. Cowi skal legge frem en rapport ultimo august 2023 med de mest lønnsomme prosjekter ultimo august 2023. Ullensaker kommune har øremerket midler for 2024 for lønnsomme investeringer innen energibesparelser.

Økonomiplan 2024-2027

Budsjett 2024 - Økonomiplan 2024 - 2027 USV KF	2024	2025	2026	2027
Totale budsjetterte kostnader	kr 19 500			
Anbefalte leiepriser	kr 19 500	kr 18 000	kr 17 000	kr 16 500
Rentelinntekter	kr 598	kr 534	kr 486	kr 474
Sum inntekter	kr 20 098	kr 18 534	kr 17 486	kr 16 974
Daglig leder - deltid	kr 330	kr 335	kr 340	kr 350
Styrehonorarer	kr 146	kr 155	kr 160	kr 165
Kjøpe av tjenester inkludert økonomitjenester	kr 156	kr 160	kr 180	kr 200
Revisjon	kr 66	kr 75	kr 80	kr 90
Styreforsikring	kr 10	kr 12	kr 14	kr 16
Andre driftsutgifter	kr 95	kr 105	kr 110	kr 120
Prosjektleder	kr -		kr -	kr -
Oppfølging av reklamasjon				kr -
Sum driftsutgifter	kr 803	kr 842	kr 884	kr 941
Investeringer				
Lån avdrag	kr 6 667	kr 6 667	kr 6 667	kr 6 667
Lån renter	kr 12 384	kr 10 717	kr 9 551	kr 8 901
Totale kostnader	kr 19 051	kr 17 384	kr 16 218	kr 15 568
Eventuelt overskudd	kr 244	kr 308	kr 384	kr 465

Kommentarer

- Det er tatt utgangspunkt i godkjent budsjett 2023. For aktuelle poster er det justert med 4,5% prisstigning.

Foreslått Budsjett 2024

Budsjett 2024 - Plan 2025								
Dato: 8 aug 2023								
Tall i 1000 kroner	Regnskap 1	Rev.budsjett	Rev. budsjett	Ansprognose	Budsjett 2024	1 tertial	2 tertial	3 tertial
	tertialet 2023	hø 2023	2023	2023		2024	2024	2024
Driftsinntekter								
Rammeløskudd	0	0	0	0	0	0	0	0
Inntekts- og formuesskatt	0	0	0	0	0	0	0	0
Eiendomsskatt	0	0	0	0	0	0	0	0
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	0	0	0	0	0	0	0	0
Overføringer og tilskudd fra andre	-8 479	-6 319	-18 957	-18 957	-19 500	-6 500	-6 500	-6 500
Brukerbetaling	0	0	0	0	0	0	0	0
Salgs- og leieinntekter	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	-8 479	-6 319	-18 957	-18 957	-19 500	-6 500	-6 500	-6 500
Driftsutgifter								
Lønnsutgifter	0	0	0	0	0	0	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0	0	0	0	0	0
Kjøp av varer og tjenester	138	98	515	600	603	267	268	268
Overføringer og tilskudd til andre	0	0	0	0	0	0	0	0
Avskrivninger	0	0	7 104	7 104	7 100	2 366	2 367	2 367
Sum driftsutgifter	138	98	7 620	7 704	7 803	2 633	2 635	2 635
Brutto driftsresultat	-8 341	-6 221	-11 338	-11 253	-11 597	-3 867	-3 865	-3 865
Finansinntekter/Finansutgifter								
Renteinntekter	-265	-155	-464	-650	-586	-208	-200	-190
Utbytte	0	0	0	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omslagsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	3 366	3 890	11 671	11 018	12 384	4 243	4 163	3 978
Avdrag på lån	3 496	2 412	7 236	7 236	6 667	3 333	2 118	1 216
Netto finansutgifter	6 697	6 147	18 442	17 304	18 453	7 368	6 081	5 084
Molpost avskrivninger	0	0	-7 104	-7 104	-7 100	-2 366	-2 367	-2 367
Netto driftsresultat	-2 744	-74	0	-1 054	-344	1 135	-191	-1 228
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:								
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0	0	0
Brak av bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	0	0
Brak av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0	0	0
Framført til inndekning i senere år (merforbruk)	-2 744	-74	0	-1 054	-344	1 135	-191	-1 228

Kommentarer Budsjett 2024:

- Leieinntekter fakturert UK er økt fra NOK 18,95 til NOK 19,5 mill.
  - Total økning inntekter NOK 550 000
- Største kostnadsøkning i budsjettet er finanskostnader.
  - Finanskostnader er forventet å øke med ca NOK 1,1 mill.
- Resultatet i 2023 er forventet å lande på ca NOK 1,04 mill. For 2024 er forventet resultat NOK 244 000. Dette sammen med en økning i leieinntekter forklarer hvordan man dekker inn økte kostnader i 2024.
- Posten kjøp varer/tjenester er daglig leder, forsikringer, regnskap, revisjon, styrehonorarer samt diverse driftskostnader.
- Avskrivninger/avdrag i henhold til plan og krav.
- Renteinntekter er lavere enn i 2023 pga ekstraordinær nedbetaling gjeld.
- Renteutgifter er noe høyere pga forventninger om en økt rentebane i store deler av 2024.
- Resultat gir da ett pluss på ca NOK 244 000.

Rapportering finans 2024 - 2027

Sammenheng - finans									
	Konto	Funksjon	1. tertial 24	2. tertial 24	3. tertial 24	2024	2025	2026	2027
Rentekostnader	15000	0700	4 243 399	4 163 857	3 977 141	12 384 397	10 717 440	9 551 959	8 901 085
Avdrag	15100	0700	3 333 850	2 117 890	1 215 970	6 667 700	6 667 700	6 667 700	6 667 700
Sum finanskostnader			7 577 249	6 281 747	5 193 111	19 052 097	17 385 140	16 219 659	15 568 785

Tabellen ovenfor viser forventet utvikling i rentekostnader og avdrag i 2024.

Tabellen under viser forventet utvikling i renteinntekter i 2024 - 2027

Renteinntekter

Forutsetninger renteinntekter:									
Renteinntekter baseres på hovedbankkonto med SR-bank, som gir innskuddsrente = 3mndt Nibor + 0,45%									
Budsjettet baseres på gjennomsnittlig innskudd på 12 mill kr i hele perioden.									
Renteinntekten er hentet fra KBMs nettside 30.06.23. Vurderes på nytt august.									
	Konto	Funksjon	1. tertial 2024	2. tertial 2024	3. tertial 2024	Sum 2024	2025	2026	2027
Gjennomsnittlig 3mndt Nibor			4,75	4,55	4,30	4,53	4,00	3,80	3,50
Innskuddsmargin			0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45
Oppraddt rente			5,20	5,00	4,75	4,98	4,45	4,25	3,95
Renteinntekter	29000	8700	208 000	200 000	190 000	598 000	534 000	486 000	474 000

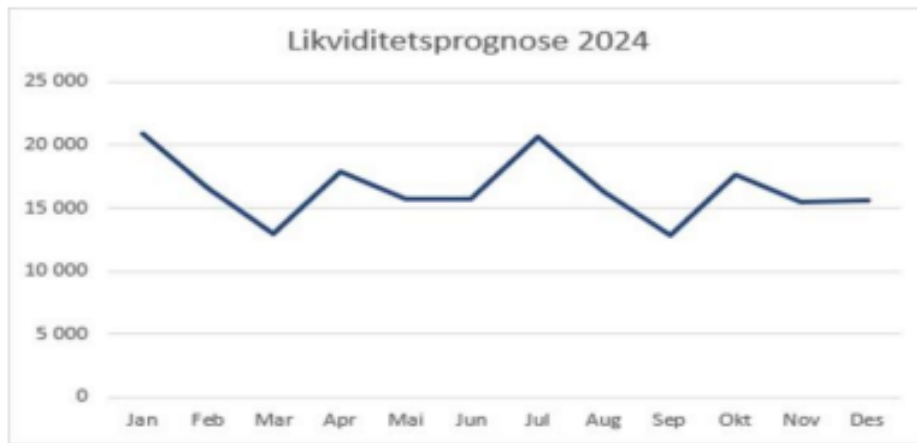
Lånegjeld 2024 - 2027

År:	Navn	Saldo 31.12.23	Saldo 30.4.24	Saldo 31.8.24	Saldo 31.12.2024	Saldo 31.12.25	Saldo 31.12.26	Saldo 31.12.27
ORDINÆRE INVESTERINGSLÅN								
24550002	Kommunallånen 20190280 (Nibor + 0,6%)	125 180 000	123 362 500	121 625 000	121 625 000	118 150 000	114 675 000	111 200 000
24550003	Kommunallånen 20200811 (gt)	88 765 900	87 549 930	87 549 930	86 333 960	83 902 000	81 470 000	79 038 140
24550004	Kommunallånen 20210038	28 528 100	28 147 720	27 767 340	27 767 340	27 006 580	26 245 820	25 485 860
SUM		242 384 000	239 060 150	236 942 270	235 726 300	229 058 600	222 390 900	215 723 290

Likviditet

Protokoll styremøte i Ullensaker Svømmehall KF

Styremøte 05/2023

Tid: 14. aug 2023 kl. 16.00 – 17.30

34/23 Forslag til budsjett 2024.

Forslag til budsjett 2024 ble gjennomgått. I posten «Kjøp varer og tjenester» er det videre hensyntatt en prisøkning på 4,5% fra 2023.

Vedtak:

Drift:

Styret anbefaler årlig tilskudd fra Ullensaker kommune på NOK 19,5 mill for budsjett året 2024

Budsjettet ble enstemmig vedtatt.

35/23 Status vedlikeholds/investeringsbudsjett

Ullensaker kommune utarbeider vedlikeholdsbudsjett for Jessheimbadet. For 2024 ønsker kommunen også å utarbeide investeringsbudsjett.

I samtaler med kommunen og Jessheimbadet, er partene enige om at fokus for 2024 skal være effektiviseringer drift og reduksjon i energikostnader. Det er fra UKs side slått fast at begge deler (vedlikehold og investeringer) er UKs ansvar og at budsjettprosessen i 2022 (budsjett 2023) representerte et unntak.

Styret vil videre understreke at Ullensaker Svømmehall KF (USV) - gjennom eksisterende rammeverk (forarbeidene til etablering av USV samt vedtekter og leiekontrakt) - er gitt en vesentlig rolle i planlegging av vedlikehold og investeringer.

Styret forutsetter derfor at USV blir involvert i UKs budsjettarbeid for 2024 og at grensesnittet og rollefordelingen når det gjelder ansvar for vedlikehold og investeringer blir ytterligere tydeliggjort i revidering/reforhandling av leiekontrakt høsten 2023.

Investeringer

- Styret er opptatt av at man gjennomfører investeringer som bidrar til mer effektiv drift og reduserte energikostnader.
- Styret anbefaler at Ullensaker kommune etter fremleggelse og vurdering av kost/nytte tiltak i Cowi rapporten gjennomfører relevante og lønnsomme prosjekter for energioptimalisering i 2024.

Styreleder og daglig leder fikk fullmakt til å ferdigstille budsjettet, signere og sende det inn innen fristen 31 august 2023.

Vedtak

Styret vil gjennomgå UKs forslag til vedlikeholdsbudsjett og investeringsbudsjett 2024 på neste styremøte 13 september 2023.

Jessheim, 22. August 2023

Ole G. Hertenberg

Styreleder

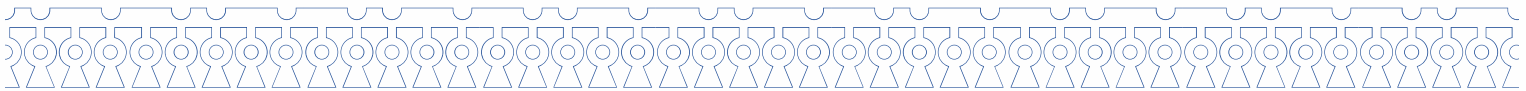
16.6. Vedlegg - Ullensaker kirkelige fellesråd

Budsjett 2024 Økonomiplan 2024-2027

Foto: Ullensaker historielag

Ullensaker kirkelige fellesråd

1. INNLEDNING

Fellesrådets ansvar og oppgaver framgår av *Kirkeordning for Den norske kirke og gravplassloven*.

«Kirkelig fellesråd skal ivareta administrative og økonomiske oppgaver for soknene, utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomhet i kommunen, fremme samarbeid mellom menighetsrådene og ivareta soknernes interesser i forhold til kommunen.

Kirkelig fellesråd er ansvarlig for

- a. bygging, drift og vedlikehold av kirker,
- b. anlegg, drift og forvaltning av gravplasser,
- c. opprettelse og nedleggelse av stillinger som lønnes over fellesrådets budsjett,
- d. anskaffelse og drift av kirkekontor,
- e. administrativ hjelp for prosten når kirkens virksomhet nasjonalt yter tilskudd til det,
- f. anskaffelse av lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring.

Kirkelig fellesråd foretar tilsetting av og har arbeidsgiveransvaret for alle tilsatte som lønnes over fellesrådets budsjett. Før tilsetting og fastsetting av instruks skal vedkommende menighetsråd gis anledning til å uttale seg. Kirkelig fellesråd kan bemyndige menighetsråd til å utøve tilsetningsmyndighet og andre arbeidsgiverfunksjoner for stilling hvor dette ellers ville ligge til fellesrådet. Kirkelig fellesråd kan også tildele utvalg som nevnt i § 41 første ledd myndighet til å foreta tilsetting og treffe avgjørelser i saker som gjelder forholdet mellom soknene eller soknet som arbeidsgiver og de tilsatte.

Kirkelig fellesråd forvalter inntekter og formue knyttet til kirke og kirkefond, tilskudd til kirkelig virksomhet fra kommunen eller kirkens virksomhet nasjonalt og midler menighetsråd stiller til fellesrådets disposisjon for å løse oppgaver i soknene. Regler om budsjettordning, regnskapsføring og revisjon gis av Kirkemøtet.

Kirkelig fellesråd utfører for øvrig de oppgaver som etter avtale blir overlatt det av det enkelte menighetsråd». (Kirkeordning for Dnk §17)

Kommunens økonomiske ansvar

Kommunens økonomiske ansvar er beskrevet i Lov om tros- og livssynssamfunn. Av § 14 *Finansiering av Den norske kirke* framgår blant annet

«Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilskuddet skal også sikre at soknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp. Kommunens tilskudd gis etter budsjettforslag fra soknet. I budsjettforslaget skal også tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngå.

Etter avtale med soknet kan kommunen yte tjenester i stedet for å gi tilskudd etter andre ledd.

Kommunen kan ta opp lån for å finansiere investeringer i kirkebygg og tilhørende varige driftsmidler.»

Gravplassmyndighet

Ullensaker kirkelige fellestråd opptrer som gravplassmyndighet i Ullensaker kommune. Virksomheten reguleres av Lov om gravplasser, kremasjon og gravferd (gravplassloven). Gravplassloven § 3 beskriver gravplassmyndigheten og kommunens ansvar slik:

«Gravplassmyndigheten har ansvaret for at gravplasser og bygninger på gravplasser forvaltes med orden og verdighet og i samsvar med gjeldende bestemmelser. Utgifter til anlegg, drift og forvaltning av gravplasser utredes av kommunen etter budsjettforslag fra soknet. Etter avtale med soknet kan kommunen yte tjenester i stedet for å gi tilskudd.

Kommunen kan ta opp lån for å finansiere investeringer i gravplasser og tilhørende varige driftsmidler.»

2. SÆRLIGE UTFORDRINGER FRAM MOT 2027

Gravplassforvaltning

Befolkningsveksten i kommunen framtvinger behov for flere gravplasser i Ullensaker kommune. Lovpålagt gravreserve i kommunen vil ikke tilfredsstilles ved utgangen av denne perioden hvis det ikke tilrettelegges for flere graver/gravfelt. Ullensaker kirkelige fellestråd er tilfreds med at Ullensaker kommunen nå har tatt tak i denne utfordringen, og vil som gravplassmyndighet bistå kommunen i dette arbeidet videre.

Parallelt med dette arbeidet er det nødvendig at driften ved gravplassforvaltning utvikles, slik at nyere krav til dokumentasjon og digitalisering kan realiseres. Dette vil kreve innhenting av bistand/ekstern kompetanse, særlig med henblikk på digitalisering av gravkart og fastmerker.

→ Ullensaker kirkelige fellestråd anmoder om at fellestrådet som gravplassmyndighet styrkes med kr 200 000 for digitalisering av gravkart og fastmerker.

Fra og med 2023 er det økonomisk likestilt, uansett om man velger kremasjon eller gravlegging i kiste. Dette ivaretar en ønsket likebehandling av innbyggerne i Ullensaker. Bortfall av inntekter fra tidligere administrasjonsgebyr for kremasjon, kombinert med noe økning antall kremasjoner har gitt gravplassmyndigheten en merkostnad på kr 100 000. Økning i antall kremasjoner er arealeffektivt og en ønsket utvikling, men det blir feil dersom slik utvikling resulterer i merkostnad for kirken.

→ Ullensaker kirkelige fellestråd anmoder om at fellestrådet som gravplassmyndighet styrkes med kr 100 000 som kompensasjon for økte kremasjonskostnader.

Vedlikehold av kirkebygg og kapell

Ullensaker kirkelige fellestråd har ansvar for en krevende bygnings- og eiendomsmasse, bestående av fem kirker og fire gravplasser, med tilhørende bårhus, kapell og driftsbygninger. Kirkene er viktige kulturbygg som må tas vare på til kommende generasjoner, og er for mange sterkt medvirkende til lokal stedsidentitet. Det ble i 2018 og 2019 gjennomført tilstandsvurdering av alle kirkebyggene (unntatt Jessheim kirke), samt Mogleina kapell/kirkestue. I 2021 ble tilsvarende tilstandsvurdering gjennomført på kapellet ved Hovin kirke. Ved alle byggene er det avdekket vedlikeholdsetterslep som må følges opp videre i nært samarbeid med Ullensaker kommune. Det forutsettes at det gode samarbeidet med Ullensaker kommune fortsetter og at kommunen følger opp sitt ansvar for kirkebygg og gravplasser, både finansielt og med nødvendig kompetanse.

Det er seneste to år gjennomført tiltak på taket på Ullensaker kirke, samt drenering ved samme sted. Hovin kirke er rehabilitert og malt.

Det er ved Mogreina kirke nylig avdekket større og mer akutte råteskader enn det som framkom av tilstandsanalysen i 2018/19, og nødvendiggjør tiltak med klimaskallsikring og utbedring av råteskader i både bærende konstruksjon og overflater. Tilsvarende skadeomfang på sammenlignbare kirker er anslått til omkring kr 2 500 000, og vi presiserer at dette kun er et anslag.

→ Ullensaker kirkelige fellesråd anmoder om at blir gitt en bevilgning på kr 2 500 000 til utbedring av råteskader og maling av Mogreina kirke. Prosjekter av slik størrelse bør forankres i Ullensaker kommune, og midlene anbefales mest hensiktsmessig budsjettet av kommunen i stedet for å overføres til fellesrådet.

→ Ullensaker kirkelige fellesråd anmoder om at Ullensaker kommune, i samarbeid med fellesrådet, i nær framtid prioriterer å få utarbeidet et vedlikeholdsplan for kirkebyggene med en tidshorison på fem til sju år fram, samt at det deretter prioriteres vedlikeholdsmidler i samsvar slik vedlikeholdsplan.

Kirkeinventar/orgler

Orglene i flere av kirkene i kommunen trenger rens og vedlikehold, og mest akutt behov for tiltak har orglet i Ullensaker kirke (anslått kostnad kr 200 000) og i Furuset kirke (anslått kostnad kr 90 000)

→ Ullensaker kirkelige fellesråd anbefaler at kommunens driftstilskudd økes for å kompensere for nødvendig orgelvedlikehold. Vi anmoder om kr 290 000 i påslag i kommunalt driftstilskudd for 2024 med begrunnelse behov for nødvendig orgelvedlikehold.

3. BUDSJETTRAMME

Forslag til Budsjett 2024 og Økonomiplan 2024-2027 er utarbeidet med bakgrunn i opprinnelig budsjett 2023 og Økonomiplan 2023-2026, samt prognose for 2023. Videre er det lagt til grunn faktorer for lønns- og prisvekst for 2024, jfr budsjettsskriv fra Ullensaker kommune pr 26.06.2022.

Vi presiserer at opprinnelig driftsramme for 2023 var kr 18 544 000. Kommunestyret vedtok 28.03.2023 i sak om kirken som velferdsaktor i Ullensaker kommune: «Ullensaker kommune bevilger kr 100.000 til drift til Ullensaker kirkelige fellesråd, slik at dagens aktivitet kan opprettholdes. Det økte driftstilskuddet tilføres fra disposisjonsfondet i 2023, og innarbeides varig fra budsjettprosessen for 2024.» Med dette vedtaket økte driftsrammen til kr 18 644 000, og er driftsrammen som er lagt til grunn i dette budsjettinnspillet.

Ullensaker kirkelige fellesråd har i løpet av seneste år foretatt noe bemanningsreduksjon, samt ved ledighet benyttet anledningen til endret kompetansesammensetning i personalet. Dette er tiltak for å imøtekomme fellesrådets prioriterte innsatsområder, samt styrke rådets økonomiske handlefrihet.

Kirkelig virksomhet deles inn i følgende funksjoner

Kirkelig administrasjon: (0410)

Inntekter: Tilskudd fra Ullensaker kommune og eventuelle lønnsrefusjoner/tilskudd fra Dnk.
Utgifter: lønn til kirkeverge, ass. kirkeverge/hr-leder, adm. konsulent (50%) og administrative medarbeidere i menighetene/stabene. Godtgjørelse til valgte råd og utvalg. Utgifter til administrativ drift av kontorer/staber blant annet avgifter og lisenser for ansatte og systemer. Husleie Klofta menighetssenter og administrativt tilskudd til menigheter.

Kirker: (0420)

Inntekter: Leieinntekter rusomsorg.

Utgifter: Lønn til kantorer/kirkemusikere samt renholdere. Utgifter til renhold, drift og vedlikehold av kirkebygg og inventar, største utgift er strøm til alle bygg.

Kirkegårdene: (0430)

Inntekter: Festeavgifter, avgifter i forbindelse med begravelse, leie av kirkerom og avgift for arbeid på kirkegårdene.

Utgifter: Lønn til konsulent (50%), kirketjenere og sommerhjelp, kremasjonsavgift, samt drift og vedlikehold av gravplassene.

Trosopplæring: (0440)

Inntekter: Trosopplæringstilskudd fra rDnk via Borg bispedømme.

Utgifter: Lønn til menighetspedagoger, tilskudd til menighetenes trosopplæringstiltak.

Annen kirkelig virksomhet (diakoni): (0441)

Inntekter: Tilskudd fra Dnk til diakoni.

Utgifter: Lønn til diakoner.

Menighetsblad: (0442)

Inntekter og utgifter i forbindelse med eventuell utgivelse av menighetsblader, en funksjon som skal gå i null.

Barnehage: (0445)

Inntekter: Tilskudd Jessheim og Hovin menighet til Åpen barnehage, lønn og leie

Utgifter: Lønn til personale i åpen barnehage.

InntekterDriftstilskudd fra kommunen.

Driftstilskuddet fra kommunen er økt med foreslått deflator 3,8 %, og lønnskostnader med 4,5 %, og utgjør i sum en økning av driftsrammen fra kr 18 644 000 i 2023 til kr 19 352 000 i 2024. Det vil si en økning på kr 708 000.

Effekten av lønnsoppgjøret er foreløpig ikke lagt inn i tallene ovenfor, men vil bli lagt fram for Ullensaker kommune i forbindelse med rapporteringen for 2. tertial 2023. Fellesrådet framhever betydningen av at ekstrakostnadene i forbindelse med årets lønnsoppgjør blir kompensert også for kirkelig virksomhet, samt at disse ekstrakostnadene blir inkludert i beregningen av fellesrådets driftsramme for 2024.

Øvrige inntekter

Fellesrådets øvrige inntekter fordeler seg på festeavgifter, leieinntekt fra Ullensaker kommune (kontorlokaler for Rusomsorgen), brukerbetalinger i forbindelse med gravferd, tilskudd til diakoni og trosopplæring fra rDnk og utleie av kirkene i forbindelse med eksterne konserter.

Kostnader

Lønnsutgifter

I forslaget til driftsbudsjett for 2024 er det lagt til grunn en lønnsvekst på 4,5 prosent.

Øvrige driftsutgifter

Det er ikke funnet rom for aktivitetsvekst eller økning av øvrige driftsutgifter i budsjettet for 2024.

For å kunne ivareta krav til forsvarlig gravplassforvaltning, påkrevd vedlikehold av kirke og kirkeinventar/orgler, er det nødvendig med økt driftsramme. Dette er beskrevet nærmere i punkt 2 og 4.

4. MERBEHOV DRIFT

Ullensaker kirkelige fellesråd viser til punkt 2 *Særlige utfordringer fram mot 2027* i dette notatet, og søker i prioritert rekkefølge om økt driftstilskudd slik:

- (1) Ullensaker kirkelige fellesråd anmoder om at fellesrådet som gravplassmyndighet styrkes med kr 200 000 for digitalisering av gravkart og fastmerker.
- (2) Ullensaker kirkelige fellesråd anmoder om at fellesrådet som gravplassmyndighet styrkes med kr 100 000 som kompensasjon for økte kremasjonskostnader.
- (3) Ullensaker kirkelige fellesråd anmoder om at blir gitt en bevilgning på kr 2 500 000 til utbedring av råteskader og maling av Mogleina kirke. Prosjekter av slik størrelse bør forankres i Ullensaker kommune, og midlene anbefales mest hensiktsmessig budsjettetert av kommunen i stedet for å overføres til fellesrådet.
- (4) Ullensaker kirkelige fellesråd anmoder om at Ullensaker kommune, i samarbeid med fellesrådet, i nær framtid prioriterer å få utarbeidet en vedlikeholdsplan for kirkebyggene med en tidshorisont på fem til sju år fram, samt at det deretter prioriteres vedlikeholdsmidler i samsvar slik vedlikeholdsplan.
- (5) Ullensaker kirkelige fellesråd anbefaler at kommunens driftstilskudd økes for å kompensere for nødvendig orgelvedlikehold. Vi anmoder om kr 290 000 i påslag i kommunalt driftstilskudd for 2024 med begrunnelse behov for nødvendig orgelvedlikehold.

Ullensaker kirkelige fellesråd - Prisliste 2024				
Tjeneste*	Pris 2023 kr	Prisøkning kr	Prisøkning %	Pris 2024 kr
Avgifter for beboere i kommunen				
Nytt enkelt kistegravsted (1 frigrav i 20 år)	0	0	0	0
Nytt dobbelt kistegravsted (1 frigrav i 20 år + 1 feste grav i 20 år)	4 400	400	9,1	4 800
Nytt urnegravsted	0	0	0,0	0
Årlig festeavgift ved forlengelse av feste per år per grav	220	20	9,1	240
Kremasjonsavgift etter søsner fra Stalsberglagen krematorium	0	0	0	0
Næmet minnelund (Navneplate, andel stein og blomster 20 år)	4 650	350	7,5	5 000
Avgifter for beboere utenfor kommunen				
Nytt enkelt kistegravsted (etableringsavgift og festeavgift i 20 år)	15 000	800	5,3	15 800
Nytt urnegravsted (etableringsavgift og festeavgift i 20 år)	9 700	800	8,2	10 500
Næmet minnelund (navneplate, andel stein og 20 års festeavgift)	9 050	750	8,3	9 800
Anonym minnelund	0	0	0	0
Årlig festeavgift ved forlengelse av feste per år per grav	220	20	9,1	240
Graving av kistegrav ekskl. mva	4 000	500	12,5	4 500
Nedsetting av urne ekskl. mva	1 200	100	8,3	1 300
Utleie av krematorium	3 100	100	3,2	3 200
Arbeid på kirkegårder				
Oppretting av gravmiste ekskl. mva	775	25	3,2	800
Arbeid på gravplass, bestilt av feste per påbegynn timer ekskl. mva	775	25	3,2	800
* I henhold til gravplussloven §21 skal avgifter for bruk av gravkapell, anonym minnelund, næmet minnelund, urnerigg, kremasjon og feste av grav fastsettes av kommunen etter forslag fra gravplussmyndigheten. Øvrige avgifter knyttet til seremoni, utleie av kirke, orgelstul m.v. fastsettes av kirkelig fellesråd. De helt grunnleggende tjenester fra gravplussmyndigheten er gratis for utlende med folkeregistrert adresse i Ullensaker kommune. Dette gjelder også i tilfeller hvor utlende på grunn av sykdom eller alderdom har bodd i en annen kommune mot slutten av livet.				

5. INVESTERINGSBUDSJETT 2024-2027

Følgende prosjekter er langt inn i Ullensaker kommunes investeringsbudsjett for 2023 og økonomiplan for perioden 2024-2026:

Alle tall i mill. kroner

	2024	2025	2026	2027
Utredning ny gravplass og seremonibygg	0	1	2	7
Etablering gravplasser Ullensaker kommune	10	10	10	
Frie investeringsmidler	0,5	0,5	0,5	0,5
Totalt	10,5	11,5	12,5	7,5

Det er kun de frie investeringsmidlene som blir overført til fellestrådet, øvrige prosjekter ledes av Ullensaker kommune i samarbeid med kirkevergen.

Det forutsettes at det med bakgrunn i eksisterende tilstandsanalyser, og i tett samarbeid med Ullensaker kommune, blir prioritert å få utarbeidet en vedlikeholdsplan for kirker og kapell i Ullensaker med en tidshorisont på fem til sju år fram i tid, samt at det deretter prioriteres vedlikeholdsmidler i samsvar slik vedlikeholdsplan. Det må da vurderes om noen av behovene er av en karakter at de skal innarbeides som investering i fremtidige økonomiplaner, eller løses med økte vedlikeholdsmidler i driftsbudsjettet.

Utredning ny gravplass og seremonibygg/ forprosjekt gravplasser

Prosjektet er startet i 2022, og vil ligge til grunn for konkretisering av plan for kommende gravplassutvidelser og etablering av ny gravplass.

Ny gravplass Nordbymoen Nord/Nordby Nord må ses i sammenheng med utvidelse av Hovin gravplass og Ullensaker gravplass. Forutsatt fortløpende i realisering av en ny gravplass i kommunen kan det legges opp til begrensede utvidelse av gravplassene ved Hovin og Ullensaker.

I møter som gravplassforvaltningen v/kirkevergen tidligere har med representanter fra ulike tros- og livssynssamfunnene har det vært problematisert at det ikke finnes tilfredsstillende livssynsnøytrale seremonirom til gravferder (utenom Dnk) i Ullensaker kommune. Human Etisk Forbund har blant annet ytret behov for lokaliteter til deres gravferder. Dette er en problemstilling som oppfattes å være utenfor kirkelig fellestråd sitt ansvar, men vi bemerker at slikt livssynsnøytralt seremonirom kan være aktuelt å vurdere i nærhet til ny gravplass i kommunen.

Etablering/utvidelse av gravplasser

Utvidelse, samt nyanlegg, av gravplass vil utgjøre store investeringer for kommunen. Ullensaker kirkelige fellestråd som gravplassmyndighet uttrykker bekymring i det lave antall ledige graver som nå finnes i kommunen, og ber om videre arbeid med saken blir gitt høyeste prioritet.

Det tar erfaringsmessig lang tid fra vedtak fattes om ny/eller utvidet gravplass til den er etablert, og vi understreker at det er et lovpålagt ansvar for kommunen å sørge for tilstrekkelig gravplasskapasitet for kommunens innbyggere.

Frie investeringsmidler

De frie investeringsmidlene kan brukes til:

- Rehabilitering som ikke kan tas over driftsbudsjett
- Innkjøp av maskiner og utstyr til kirker og gravplasser over kr. 100 000.

Behov for utvidet kjølekapasitet for kister

Som gravplassmyndighet har Ullensaker kirkelige fellestråd behov for tilfredsstillende kjølerom/kjøleskap for kister. Eksisterende kjølekapasitet er ikke dimensjonert for dagens innbyggertall i Ullensaker. Mest akutt er tidvis kjølekapasiteten i Ullensaker kirke, og både av hensyn til beredskap og HMS for ansatte, må denne kapasiteten utvides. For å unngå bygningsmessige endringer i listeført kirke oppfattes mest aktuelt med løsning med nytt kistekjøleskap med plass for tre kister. Anslått kostnad kr 200 000 ferdig montert.

→ Ullensaker kirkelige fellestråd anmoder om at fellestrådet som gravplassmyndighet styrkes med kr 200 000 i investeringsmidler for 2024 for utbedring av kjølekapasitet for kister.

16.7. Vedlegg - Budsjett 2024 for kontrollarbeidet i Ullensaker kommune

SAKSUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 20/00237-16
Saksbehandler Øystein Hagen

Budsjett 2024 for kontrollarbeidet i Ullensaker kommune

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Ullensaker kommune	14.09.2023	36/23

Kontrollutvalget i Ullensaker kommune har behandlet saken i møte 14.09.2023 sak 36/23

Møtebehandling

Kontrollutvalget gjennomgikk budsjett for kontrollarbeidet 2024.

Votering

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

- Kontrollutvalget anbefaler at kr 3 649 000 bevilges som budsjetttramme 2024 for kontrollarbeidet.

	Budsjett 2024
Kontrollutvalget	412 000
Sekretariatet	343 000
Revisjonen	2 894 000
Sum for kontrollarbeidet	3 649 000

- Kontrollutvalgets oversender saken til kommunedirektøren. Kontrollutvalgets forslag følger formannskapetets innstilling til kommunestyret.

BUDSJETT 2024 FOR KONTROLLARBEIDET I ULLENSAKER KOMMUNE

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Kontrollutvalget anbefaler at kr 3 649 000 bevilges som budsjetttramme 2024 for kontrollarbeidet.

	Budsjett 2024
Kontrollutvalget	412 000
Sekretariatet	343 000
Revisjonen	2 894 000
Sum for kontrollarbeidet	3 649 000

2. Kontrollutvalgets oversender saken til kommunedirektøren. Kontrollutvalgets forslag følger formannskapets innstilling til kommunestyret.

Vedlegg:

1. Budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027 – Romerike Revisjon IKS
2. Administrativt forslag til kommunenes betaling 2024 – Viken kontrollutvalgssekretariat IKS
3. Forskrift om folkevalgtes rett til godtgjøring og velferdsgoder
<https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2020-05-12-1142>

Saksframstilling:

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Forslaget til budsjetttramme for kontrollarbeidet skal følge formannskapets innstilling til kommunestyret.

Budsjettforslaget er delt inn i kontrollutvalgets egen virksomhet, sekretariatsfunksjonen og revisjonen.

Kontrollutvalgets egen virksomhet

Disse postene består av kontrollutvalgets godtgjørelser, andre møteutgifter og abonnementer. Det er også budsjettert for kurs/opplæring og uforutsette oppgaver.

Utgiftene til kontrollutvalget avhenger av antall møter og deltakelse på kurs/opplæring. For 2024 legges det til grunn 9 møter, like mange møter som tidligere.

I henhold til forskrift om folkevalgtes rett til godtgjøring skal leder for kontrollutvalget motta en godtgjørelse som tilsvarer 15% av ordførerens godtgjørelse. Faste representanter og møtende vararepresentanter til kontrollutvalget skal motta en godtgjørelse som utgjør 0,22% av ordførerens godtgjørelse per møte.

Ordførers godtgjørelse utgjør 95 % av godtgjørelse til stortingsrepresentanter. Fra 1. mai 2023 utgjør stortingsrepresentanters godtgjørelse kr 1 107 190. Denne reguleres 1. mai 2024. Et anslag på effekten av reguleringen ut året utgjør 2 %. Ved beregning av godtgjørelse for 2023 legges kr 1 129 334 til grunn.

Kontrollutvalgets leder skal ha en fast godtgjørelse på kr 160 930 per år. Medlemmer i kontrollutvalget skal ha en godtgjørelse på kr 2 360 per møte.

Møtegodtgjørelse for kontrollutvalgets medlemmer for 2024 vil etter dette utgjøre:

Funksjon	Pr. møte	Årlig	Sum
Utvalgets leder		160 930	160 930
Utvalgets medlemmer	2 360		84 960
Til sammen			245 890

Kurs og opplæring består av den årlige kontrollutvalgskonferansen hvor det er tatt høyde for at alle medlemmene skal kunne delta. I tillegg inngår det i summen annen opplæring, som f.eks. en dagsamling. Totalt utgjør dette 50 000 kroner.

I tillegg er det lagt inn kr 50 000 til uforutsette oppgaver. Det er viktig for kontrollutvalget at det i budsjettet tas høyde for at det kan oppstå uforutsette situasjoner, slik som for eksempel henvendelser fra innbyggere som må følges opp.

Sekretariatsfunksjonen

Representantskapet i Viken kontrollutvalgssekretariat IKS (Vikus) skal vedta en ramme for virksomheten, og dette blir etter planen behandlet i representantskapet 16.11.2023. Foreløpig foreligger kun administrativt forslag, jf. vedlegg 2, som vil bli forelagt selskapets styre 20.09.2023. Styret besluttet i møtet 8. juni 2023 å legge en deflator på 5,4 % til grunn for 2024 budsjettet. Kommunenes betaling for tjenesten utgjør samlet kr 10 327 000. For Ullensaker kommune sin del vil dette utgjøre kr 343 000.

Dersom det skulle bli noen endringer i budsjettforslaget, i forbindelse med styre- og representantskapsbehandlingen, vil sekretariatet informere om dette.

Revisjonen

Representantskapet i Romerike Revisjon IKS (RRI) skal vedta en ramme for virksomheten, og dette blir etter planen behandlet i representantskapet 28.09.2023. Foreløpig foreligger innstillingen fra styret, jf. vedlegg 1. I forslaget er RRI sin totale budsjettramme kr 30 094 000. Kommunenes betaling for tjenesten utgjør samlet kr 23 569 000. For Lillestrøm kommune sin del vil dette utgjøre kr 2 894 000.

Dersom det skulle bli noen endringer i budsjettforslaget, i forbindelse med representantskapsbehandlingen, vil sekretariatet informere om dette.

Totalt

Det samlede forslaget er som følger:

	Poster	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Kontrollutvalget	Godtgjørelser kontrollutvalget	236 383	246 000
	Arbeidsgiveravgift (14,1 %)	33 500	35 000
	Abonnementer	11 000	11 000
	Møteutgifter (lokaler, servering ...)	15 000	15 000
	Reisegodtgjørelse	5 000	5 000
	Kurs og opplæring	50 000	50 000
	Uforutsette oppgaver – disponibelt for kontrollutvalget	50 000	50 000
	Sum	400 883	412 000
Sekretariatet		325 000	343 000**)
Revisjonen		2 747 000	2 894 000*)
		3 472 883	3 649 000

*) Ikke behandlet i representantskapet

**) Ikke behandlet i styret og representantskapet

RETT UTSKRIFT
DATO 20.september.2023